Český statistický úřad

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE OLOMOUCKÉHO KRAJE

2025

Regionální statistiky

Olomouc, 30. 10. 2026

Kód publikace: 330135-26

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Olomouci

Ředitel odboru: Kamila Vepřková

Kontaktní osoba: Jarmila Benešová, e-mail: jarmila.benesova@csu.gov.cz

© Český statistický úřad, Olomouc, 2026

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: csu.gov.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | **csu.gov.cz**

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 056 789 | e-mail: infoservis@csu.gov.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@csu.gov.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | e-mail: esds@csu.gov.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@csu.gov.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673
e-mail: infoservispraha@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/praha**

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/stredocesky**

České Budějovice | Žižkova 1a, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/jihocesky**

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108
e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/plzensky**

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 525
e-mail: infoserviskv@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/karlovarsky**

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176
e-mail: infoservisul@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/ustecky**

Liberec | nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec, tel.: 704 675 184
e-mail: infoservislbc@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/liberecky**

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 762 322
e-mail: infoservishk@csu.gov.cz **| csu.gov.cz/kralovehradecky**

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480
e-mail: infoservispa@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/pardubicky**

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 080
e-mail: infoservisvys@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/vysocina**

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel: 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/jihomoravsky**

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 511
e-mail: infoservisolom@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/olomoucky**

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 936
e-mail: infoserviszl@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/zlinsky**

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel: 595 131 230
e-mail: infoservisov@csu.gov.cz **| csu.gov.cz/moravskoslezsky**

ISBN 978-80-250-3692-1 (pdf)

© Český statistický úřad, Olomouc, 2026

Obsah

Úvod....5
Shrnutí hlavních poznatků....6
1. Demografický vývoj....10
Sídelní struktura....10
Počet a pohyb obyvatel....12
Věková struktura obyvatel....23
Cizinci....25
2. Sociální vývoj....27
Zaměstnanost, ekonomická aktivita....27
Zaměstnanost cizinců....29
Nezaměstnanost....30
Příjmy a životní podmínky domácností....33
Mzdy....35
Úplné náklady práce....36
Vzdělávání....37
Zdraví....38
Státní sociální podpora....39
Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením....40
Důchodci, důchody....41
Kultura....44
Kriminalita, dopravní nehody, požáry....45
3. Ekonomický vývoj....49
Makroekonomický rámec....49
Místní rozpočty....52
Věda, IT....53
Ekonomické subjekty....56
Zemědělství....59
Lesnictví....63
Průmysl....64
Energetika....65
Stavebnictví, stavební povolení....67
Bytová výstavba....69
Ceny nemovitostí....70
Doprava....71
Cestovní ruch....72
4. Životní prostředí....75
Půdní fond....75
Chráněná území....76
Ekologické zemědělství....77
Vodovody a kanalizace....78
Emise....79
Odpady....81
Výdaje na ochranu životního prostředí....81
5. Mezikrajské srovnání....83
Demografický vývoj....83
Sociální vývoj....85
Ekonomický vývoj....90
Životní prostředí....90

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.
Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.
Zkratka „i. d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 15. 10. 2026. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Hodnotové údaje jsou uvedeny v běžných cenách, pokud není uvedeno jinak.

Úvod

Nové zpracování tradiční analytické publikace přináší obraz vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Olomouckého kraje v roce 2025, s návazností na vývoj v předchozích letech. Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

Vzhledem k tomu, že od ustavení krajů v současné podobě uplynulo 25 let, snažíme se postihnout vývoj i v celém čtvrtstoletí jejich existence. Kraje vymezil ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, který nabyl účinnosti 1. ledna 2000. Česká republika tehdy byla rozdělena na 14 krajů (včetně Prahy). Dne 12. dubna 2000 byl Parlamentem přijat zákon č. 128/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), který upravuje postavení a orgány samosprávných krajů. Krajská samospráva pak začala fungovat od 1. ledna 2001, a to po prvních volbách do krajských zastupitelstev 12. listopadu 2000. V prosinci 2000 pak zastupitelstva krajů zvolila rady a hejtmany.

Území některých krajů se od roku 2000 změnilo. K 1. lednu 2005 přešlo 25 obcí z Kraje Vysočina do Jihomoravského kraje a 3 obce z Moravskoslezského kraje do Olomouckého. K 1. lednu 2016 se vlivem zrušení vojenského újezdu Brdy a zmenšení ostatních vojenských újezdů změnilo území několika krajů. Podrobněji se územními změnami zabýváme na začátku kapitoly 1 Demografický vývoj.

Podle zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů, se území České republiky člení na správní obvody krajů, které jsou složeny ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností (s výjimkou hlavního města Prahy). Správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou vymezeny výčtem obcí a vojenských újezdů. Těmito správními obvody jsou vymezeny rovněž okresy (v hlavním městě Praze jsou na úrovni okresů obvody). V návaznosti na tento zákon vstoupily v platnost vyhlášky Ministerstva vnitra, které správní obvody přesně vymezují. V důsledku toho došlo s účinností od 1. 1. 2021 ke změně území okresů Nymburk, Kolín, Domažlice, Plzeň-jih, Semily, Jablonec nad Nisou, Vsetín a Zlín. Změnila se také území správních obvodů obcí s rozšířenou působností Český Brod, Lysá nad Labem, Turnov, Jablonec nad Nisou, Havlíčkův Brod a Jihlava. S účinností od 1. 1. 2023 došlo na základě vyhlášky Ministerstva vnitra v Olomouckém kraji k přesunu obce Přemyslovice ze správního obvodu ORP Prostějov do správního obvodu ORP Konice. Na úrovni krajů naopak od roku 2016 k žádné územní změně nedošlo.

V textu uvádíme nejen vývoj na území kraje, ale i srovnání s ostatními kraji Česka. Mimo to jsme opět zařadili samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování ročních dat nebyly v době uzávěrky v některých oblastech ještě k dispozici kompletní údaje za rok 2025. Proto v některých tématech (především makroekonomika, některé sociální statistiky a údaje o emisích) uvádíme časový pohled pouze do roku 2024. Stejně jako v předešlých letech jsme se z územního hlediska v textu neomezili na kraj jako celek, ale snažili se opět postihnout i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností nebo velikostních skupin obcí.

Obdobné analytické materiály s jednotnou osnovou byly zpracovány i na všech dalších krajských pracovištích ČSÚ. Tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Více informací v podrobnějším územním členění můžete najít v DataStatu (https://data.csu.gov.cz/datastat/dash), případně můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální krajské údaje průběžně zveřejňujeme také na internetové adrese www.csu.gov.cz/olomoucky. Komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích poskytuje Statistická ročenka Olomouckého kraje, kterou pravidelně vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí Statistický bulletin Olomouckého kraje, který vychází vždy 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Olomoucký kraj zůstal osmým nejrozlehlejším ze 14 krajů České republiky. K 31. 12. 2025 se rozkládal na ploše 5 272 km² a tvořil 6,7 % z rozlohy státu.

- Olomoucký kraj se člení na 5 okresů, 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ). Na konci roku 2025 byl vymezen katastrálním územím 401 samosprávných obcí a 1 vojenským újezdem. V kraji mělo sídlo 31 měst a 12 městysů.

- K 31. 12. 2025 mělo v Olomouckém kraji registrovaný pobyt 631 480 obyvatel. Jejich počet se od roku 2009 dlouhodobě snižoval s výjimkou let 2022 a 2023, kdy zejména v důsledku války na Ukrajině došlo ke krátkodobému populačnímu růstu. Mezi 14 kraji zůstal Olomoucký kraj sedmý nejlidnatější.

- Třetina obyvatel Olomouckého kraje bydlela na konci roku 2025 ve čtyřech jeho největších městech, tj. v Olomouci (105 297 obyvatel), Prostějově (43 236 osob), Přerově (40 492 osob) a Šumperku (24 444 osob). Krajské město Olomouc bylo šestým nejlidnatějším městem v České republice.

- Mezi přetrvávající jevy v pohybu obyvatelstva patří vylidňování periférií a měst. Od roku 2001 klesl počet obyvatel ve všech městech Olomouckého kraje s více než 10 tis. obyvateli s výjimkou Olomouce.

- Přirozený úbytek obyvatel se v závěru sledovaného období dále prohloubil. V roce 2024 ubylo přirozenou měnou 2 024 obyvatel a v roce 2025 již 2 346 obyvatel, což představovalo nejvyšší přirozený úbytek od vzniku Olomouckého kraje. Zatímco v letech 2020 a 2021 souvisely vysoké úbytky zejména se zvýšenou úmrtností během pandemie, v dalších letech byla jejich hlavní příčinou výrazně klesající porodnost.

- Sedm let v řadě převýšil v kraji počet přistěhovalých nad počtem vystěhovalých. Zcela mimořádný migrační přírůstek 10 368 osob zaznamenal kraj v roce 2022. V roce 2025 dosáhlo kladné saldo stěhování 2 326 osob a téměř beze zbytku vyrovnalo rekordní přirozený úbytek. Celkový počet obyvatel se proto meziročně snížil pouze o 20 osob.

- Hrubá míra porodnosti se v roce 2025 snížila na 7,3 ‰ a byla nejnižší od vzniku kraje. Přesto byla čtvrtá nejvyšší v mezikrajském srovnání. Úhrnná plodnost klesla na 1,379 dítěte na ženu, zůstala však nad celostátním průměrem (1,282) a mezi kraji byla druhá nejvyšší po Kraji Vysočina.

- Hrubá míra úmrtnosti se po mimořádně vysokých hodnotách z pandemických let 2020 a 2021 vrátila do svého obvyklého pásma. V roce 2025 byla čtvrtá nejvyšší mezi kraji a již sedmnáctým rokem v řadě převyšovala republikový průměr.

- Počet živě narozených dětí se v roce 2025 snížil na historicky nejnižších 4 576. Z tohoto počtu bylo 2 393 chlapců a 2 183 dívek. Jako první v pořadí se narodilo 44,4 % dětí a průměrný věk prvorodiček činil 29,1 roku. Podíl dětí narozených mimo manželství se snížil na 47,3 % a byl nejnižší za posledních 12 let.

- V průběhu roku 2025 zemřelo v Olomouckém kraji 6 922 osob, nejméně za posledních šest let. Nejčastější příčinou úmrtí zůstaly nemoci oběhové soustavy (38,6 % všech zemřelých), následované novotvary (24,4 %). Na onemocnění covid-19 zemřelo 27 osob, zatímco v roce 2021 jich bylo 1 473.

- Naděje dožití se po odeznění pandemie opět prodlužovala. Ve dvouletém období 2024–2025 činila u mužů při narození 76,8 roku a u žen 83,0 roku. Rozdíl mezi ženami a muži dosáhl 6,2 roku a byl třetí nejvyšší mezi kraji.

- V roce 2025 bylo v Olomouckém kraji uzavřeno 2 428 sňatků. Jejich počet byl po historickém minimu z roku 2024 druhý nejnižší od vzniku kraje. Průměrný věk při prvním sňatku činil 34,1 roku u ženichů a 31,4 roku u nevěst.

- V roce 2025 bylo rozvedeno 1 217 manželství. Na 1 000 obyvatel připadalo 1,9 rozvodu, stejně jako v celé České republice. Manželství s nezletilými dětmi představovala 58,3 % všech rozvodů a více než čtvrtina rozvedených manželství trvala alespoň 20 let.

- V letech 2022–2025 se do Olomouckého kraje přistěhovalo celkem 42,6 tis. osob, z toho více než polovina z ciziny. V roce 2025 se do kraje přistěhovalo 9 646 osob, což byla druhá nejvyšší hodnota v jeho historii.

- Počet vystěhovalých se v závěru sledovaného období výrazně zvýšil. V roce 2024 se z kraje vystěhovalo rekordních 8 263 osob a v roce 2025 celkem 7 320 osob, což byla druhá nejvyšší hodnota od vzniku kraje.

- Vnitrokrajské stěhování bylo v roce 2025 nejvyšší od vzniku kraje. Obec svého bydliště změnilo v rámci Olomouckého kraje 11 242 osob.

- Populace Olomouckého kraje dále stárla. Na konci roku 2025 žilo v kraji 93,7 tis. dětí ve věku 0–14 let, 397,3 tis. osob ve věku 15–64 let a 140,5 tis. seniorů ve věku 65 a více let. Proti roku 2001 vzrostl počet seniorů o 60,6 %. Průměrný věk obyvatel kraje se zvýšil na 44,1 roku a populace Olomouckého kraje byla pátá nejstarší mezi kraji.

- Na 100 dětí ve věku 0–14 let připadalo v roce 2025 v Olomouckém kraji 150 seniorů. Index stáří byl pátý nejvyšší mezi kraji. V okrese Jeseník dosáhl hodnoty 187,2 a byl nejvyšší mezi všemi okresy České republiky.

- Index ekonomické závislosti se na konci roku 2025 v Olomouckém kraji zvýšil na 74,8 a převýšil republikový průměr 71,7. Nejvyšší hodnotu v kraji zaznamenal okres Šumperk (77,4), nejnižší okres Olomouc (73,7).

- Na konci roku 2025 mělo v Olomouckém kraji registrovaný pobyt 29 403 cizinců. Jejich počet byl více než dvojnásobný proti roku 2021 a 57,9 % z nich tvořili občané Ukrajiny. Podíl cizinců na populaci kraje se zvýšil na 4,7 %, přesto byl druhý nejnižší v mezikrajském srovnání.

Sociální vývoj

- Míra ekonomické aktivity mužů starších 15 let v Olomouckém kraji činila 66,7 % a žen 54,8 %, což bylo méně než průměr za republiku (67,3 % resp. 55,1 % v roce 2025). Z obyvatel starších 15 let tvořilo pracovní sílu kraje 314,6 tis. osob a ekonomicky neaktivních, zahrnujících důchodce, žáky a studenty a osoby pečujících o rodinu, bylo zjištěno 205,4 tis.

- Roční obecná míra nezaměstnanosti kraje bývala vyšší než republiková průměrná hodnota, v současnosti v roce 2025 byla dokonce nižší a činila 2,5 %.

- Za posledních 25 let se výrazně změnila vzdělanostní struktura obyvatel kraje. Ještě v roce 2001 měla čtvrtina obyvatel kraje jen základní vzdělání, v roce 2025 to bylo jen 14,1 % obyvatel starších 15 let. Vysokoškolsky vzdělaných bylo evidováno 18,4 % populace oproti 8,0 % při vzniku kraje.

- Podle údajů Úřadu práce ČR dosáhl k 31. 12. 2025 podíl nezaměstnaných osob v Olomouckém kraji 5,1 %. Jednalo se o nejvyšší prosincovou hodnotu od roku 2017. Celkem bylo evidováno k 31. 12. 2025 v Olomouckém kraji 21,0 tis. uchazečů o zaměstnání.

- Čistý disponibilní důchod domácností Olomouckého kraje na 1 obyvatele byl na úrovni 89,2 % hodnoty za ČR.

- Podle předběžných výsledků podnikového výkaznictví dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda v podnicích Olomouckého kraje v roce 2025 hodnoty 43 381 Kč (na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství). Ve srovnání výsledků 14 krajů byla mzda v kraji třetí nejnižší po Karlovarském a Zlínském kraji.

- Na veřejných a soukromých vysokých školách v České republice studovalo na konci roku 2025 celkem 16,6 tis. studentů, kteří měli trvalé bydliště v Olomouckém kraji.

- Počet obyvatel kraje na 1 lékaře v roce 2024 činil 186 a po hodnotě v Praze (121 obyv. na 1 lékaře) byl druhý nejnižší.

- Výdaje na dávky státní sociální podpory v Olomouckém kraji dosáhly 5,6 % z celkové částky vydané v ČR. Na 1 000 seniorů z Olomouckého kraje připadlo 18,2 lůžek v domovech pro seniory, což bylo více než republikový průměr (15,4 lůžek na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a více). V kraji bydlelo 5,9 % držitelů průkazů se zdravotním postižením (20,7 tis.) z jejich celkového počtu v ČR.

- Podle údajů České správy sociálního zabezpečení pobírala v Olomouckém kraji v prosinci roku 2025 některý z důchodů více než čtvrtina populace (175,7 tis. osob), z toho 83,2 % (146,1 tis. osob) pobíralo starobní důchod. Podíl příjemců předčasných starobních důchodů se mezi okresy kraje pohyboval od 46,1 % v okrese Jeseník po 32,5 % v okrese Olomouc.

- Průměrná výše plného starobního důchodu vyplacená sólo, dosáhla v kraji 20 671 Kč v prosinci roku 2025. Každoročně docházelo k jejímu zvyšování, nicméně to bylo méně než republikový průměr (21 175 Kč).

- Podle údajů Policejního prezidia České republiky bylo v Olomouckém kraji během roku 2025 spácháno 9 389 registrovaných trestných činů. Jednalo se o nejvyšší hodnotu za posledních 6 let. V přepočtu na 1 000 obyvatel kraje bylo spácháno 14,9 trestných skutků, což bylo méně než údaj za republiku (15,6 trestných činů na 1 000 obyvatel).

- V kraji bylo 6,5 % dopravních nehod z jejich celkového počtu nahlášených Policii ČR a na celkovém počtu požárů se kraj podílel 4,9 %.

Ekonomický vývoj

- Na celkové hodnotě hrubého domácího produktu České republiky se Olomoucký kraj v roce 2024 podílel 4,7 %. Při přepočtu na 1 obyvatele kraje bylo dosaženo úrovně 599,8 tis. Kč. Jednalo se o 6. nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání.

- Výdaje na výzkum a vývoj (VaV) v Olomouckém kraji dosáhly v roce 2024 hodnoty 6 340,4 mil. Kč a byly nejvyšší v historii kraje. Tvořily 4,3 % z celkových výdajů na VaV v Česku.

- Zemědělské podniky z kraje obhospodařovaly 6,9 % zemědělské půdy v republice. Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy byla v kraji 8. nejvyšší. V roce 2025 bylo v zemědělských podnicích se sídlem v Olomouckém kraji dosaženo rekordní úrody obilovin na zrno. Výroba mléka v kraji tvořila 6,8 % z celkové produkce mléka v České republice a na celkové produkci jatečného skotu v republice se krajský výsledek podílel 5,8 %.

- Na celkové hodnotě tržeb průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci v celé republice se krajské firmy podílely 3,6 %. V roce 2025 byla data zjišťována v kraji pouze od 136 firem se 100 a více zaměstnanci, což bylo nejméně od roku 2000.

- Zatímco se v kraji vyrobilo jen 1,8 % elektřiny z celkové výroby, spotřebováno bylo 5,5 % celkové spotřeby elektřiny v republice v roce 2025. Odběratelé z kraje v roce 2025 spotřebovali 6,4 % zemního plynu z celkové spotřeby za republiku.

- Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv na území Olomouckého kraje dosáhly v roce 2025 hodnoty 24 362 mil. Kč. Pokud pro srovnání přepočteme stavení práce „S“ v kraji na 1 obyvatele, částkou 38,7 tis. Kč se kraj řadil na 7. místo, nicméně bylo to méně než republikový průměr (43,8 tis. Kč/obyv.).

- Od roku 2022 klesal počet dokončených bytů, v roce 2025 bylo dokončeno 1 746 bytů. Po přepočtu na 1 000 obyvatel připadlo 2,8 dokončených bytů, což bylo méně než průměr za republiku (3,1 bytů na 1 000 obyvatel).

- V kraji se v roce 2025 ubytovalo 3,5 % z celkového počtu hostů v HUZ České republiky, přičemž podíl zahraničních hostů v kraji tvořil pouze 1,4 % z celkového počtu nerezidentů.

Životní prostředí

- Zemědělská půda tvořila na konci roku 2025 celkem 52,3 % rozlohy Olomouckého kraje. Její výměra se dlouhodobě snižovala, především v důsledku úbytku orné půdy. Od konce roku 2019 ubylo v kraji 2,7 tis. ha orné půdy.

- Koeficient ekologické stability dosáhl v Olomouckém kraji hodnoty 1,032. Nejvyšší hodnoty vykázaly správní obvody ORP Šumperk a Jeseník, naopak nejnižší Přerov, Prostějov a Uničov. Rozdíly odrážely zejména odlišné zastoupení lesů, trvalých travních porostů a intenzivně využívané orné půdy.

- K 31. 12. 2025 bylo na území Olomouckého kraje evidováno 165 zvláště chráněných území o rozloze 59,5 tis. ha. Soustavu Natura 2000 tvořily 4 ptačí oblasti a 72 evropsky významných lokalit.

- Ekologické zemědělství se v kraji dlouhodobě rozšiřovalo. V roce 2025 bylo v ekologickém režimu obhospodařováno 41,3 tis. ha půdy a dalších 2,3 tis. ha se nacházelo v přechodném období. Celková výměra obou kategorií se proti roku 2011 zvýšila o 21,4 %.

- Vodou z veřejných vodovodů bylo v roce 2025 zásobováno 96,2 % obyvatel Olomouckého kraje. Specifické množství vody fakturované domácnostem činilo 87,9 litru na osobu a den a zůstalo pod republikovým průměrem.

- V domech napojených na kanalizaci žilo 93,8 % obyvatel kraje a na kanalizaci s čistírnou odpadních vod bylo připojeno 91,2 % obyvatel. V kraji fungovalo 244 čistíren odpadních vod a podíl čištěných odpadních vod dosáhl 98,6 %.

- Vývoj emisí základních znečišťujících látek byl převážně příznivý. Mezi roky 2023 a 2024 se snížily emise všech čtyř sledovaných základních znečišťujících látek. Emise oxidu siřičitého klesly od roku 2021 téměř o třetinu.

- V roce 2024 bylo v Olomouckém kraji vyprodukováno 2,0 mil. tun odpadů. V přepočtu na obyvatele připadalo 3 163 kg odpadů, což byla čtvrtá nejnižší hodnota mezi kraji. Produkce komunálních odpadů však naopak dosáhla 596 kg na obyvatele a byla druhá nejvyšší v mezikrajském srovnání.

- Subjekty se sídlem v Olomouckém kraji vynaložily v roce 2025 na ochranu životního prostředí celkem 6,3 mld. Kč. Neinvestiční náklady činily 4,6 mld. Kč a byly nejvyšší od roku 2003. Více než polovinu z nich tvořily náklady na nakládání s odpady.

- Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora dosáhly v roce 2025 celkem 1,7 mld. Kč a byly nejvyšší od roku 2016. Podle místa realizace bylo na území Olomouckého kraje investováno 2,0 mld. Kč, což byla druhá nejvyšší částka od vzniku kraje.

1. Demografický vývoj

Demografický vývoj kraje v posledních letech výrazně ovlivnily pandemie, válka na Ukrajině a propad porodnosti.

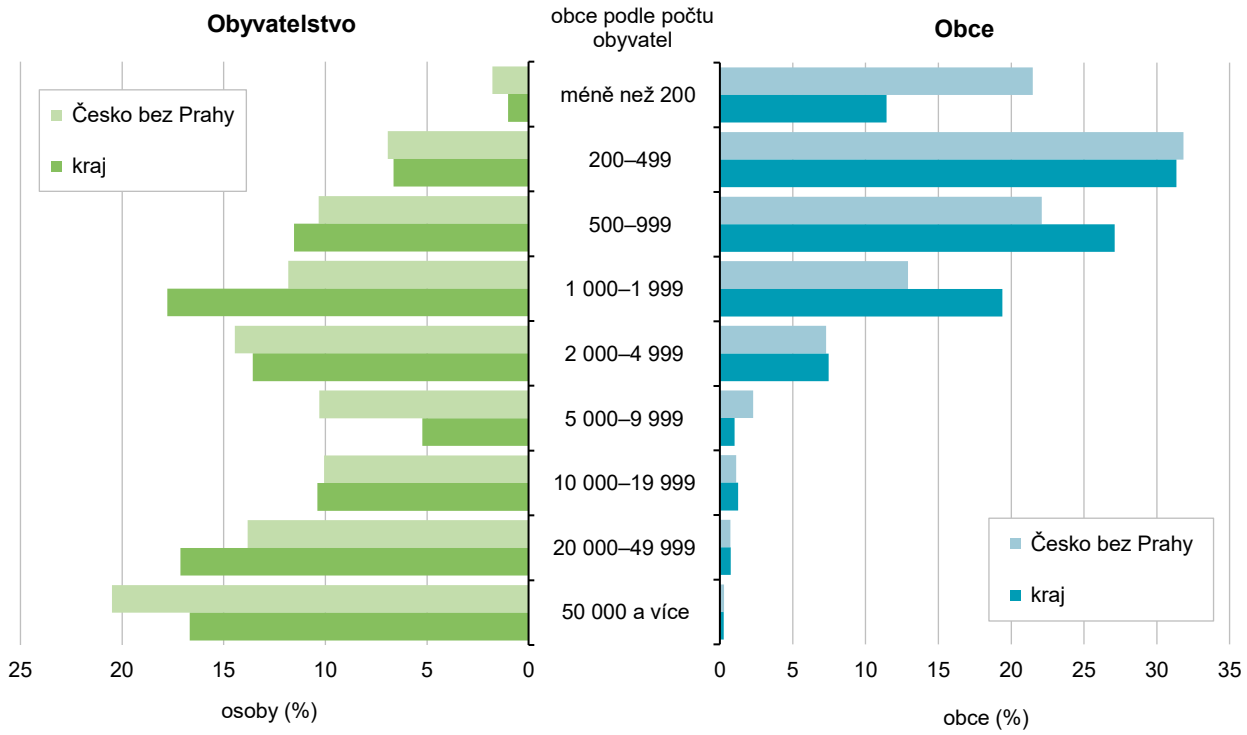
Demografický vývoj Olomouckého kraje v uplynulém čtvrtstoletí charakterizovaly dlouhodobý populační úbytek, stárnutí obyvatelstva a rostoucí význam migrace. Závěr sledovaného období výrazně ovlivnily epidemie koronaviru a válka na Ukrajině. Zatímco pandemie se promítla zejména do zvýšené úmrtnosti, migrační vlna po roce 2022 krátkodobě obrátila dlouhodobý pokles počtu obyvatel. V roce 2025 dosáhl přirozený úbytek nejvyšší hodnoty od vzniku kraje v důsledku historicky nízkého počtu narozených dětí, kladné saldo stěhování jej však téměř vyrovnalo. Populace kraje dále stárla, naděje dožití se po pandemii prodlužovala a počet cizinců byl více než dvojnásobný proti roku 2021.

Sídelní struktura

Olomoucký kraj zaujímal výměru 5 272 km^2 a tvořil 6,7 % z rozlohy ČR.

Olomoucký kraj zůstal osmým nejrozlehlejším ze 14 krajů v České republice. K 31. 12. 2025 se rozprostíral na ploše 5 272 km^2 a tvořil 6,7 % z rozlohy státu. Od novodobého vzniku Olomouckého kraje v roce 2000 se jeho výměra měnila zásadním způsobem pouze třikrát. V roce 2002 se rozšířila v souvislosti s úpravou hranic vojenského újezdu Libavá. K nejznatelnějšímu překreslení hranic kraje došlo v roce 2005, kdy se k 1. lednu jeho území rozšířilo o obce Moravský Beroun, Norberčany a Huzová ze sousedního kraje Moravskoslezského. O 11 let později se do hranic krajů promítly územní změny vojenských újezdů Libavá a Březina. Část Vojenského újezdu Libavá se z okresu Olomouc začlenila do okresu Opava v Moravskoslezském kraji. Naopak část Vojenského újezdu Březina byla z okresu Vyškov v Jihomoravském kraji připojena k okresu Prostějov. Těmito úpravami bylo území Olomouckého kraje rozšířeno o 4,5 km^2.

Graf 1. 1 Sídelní struktura Olomouckého kraje a Česka (bez Prahy) k 31. 12. 2025

Kraj zůstal vymezen katastrálním územím 401 samosprávných obcí a 1 vojenským újezdem.

Z administrativního hlediska se Olomoucký kraj skládá z 5 okresů, 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ). V roce 2025 byl Olomoucký kraj vymezen katastrálním územím 401 samosprávných obcí a 1 vojenským újezdem. Počet obcí se naposledy změnil 1. 1. 2016, kdy v souvislosti s optimalizací vojenských újezdů vznikly tři nové obce – Město Libavá, Kozlov a Luboměř pod Strážnou.

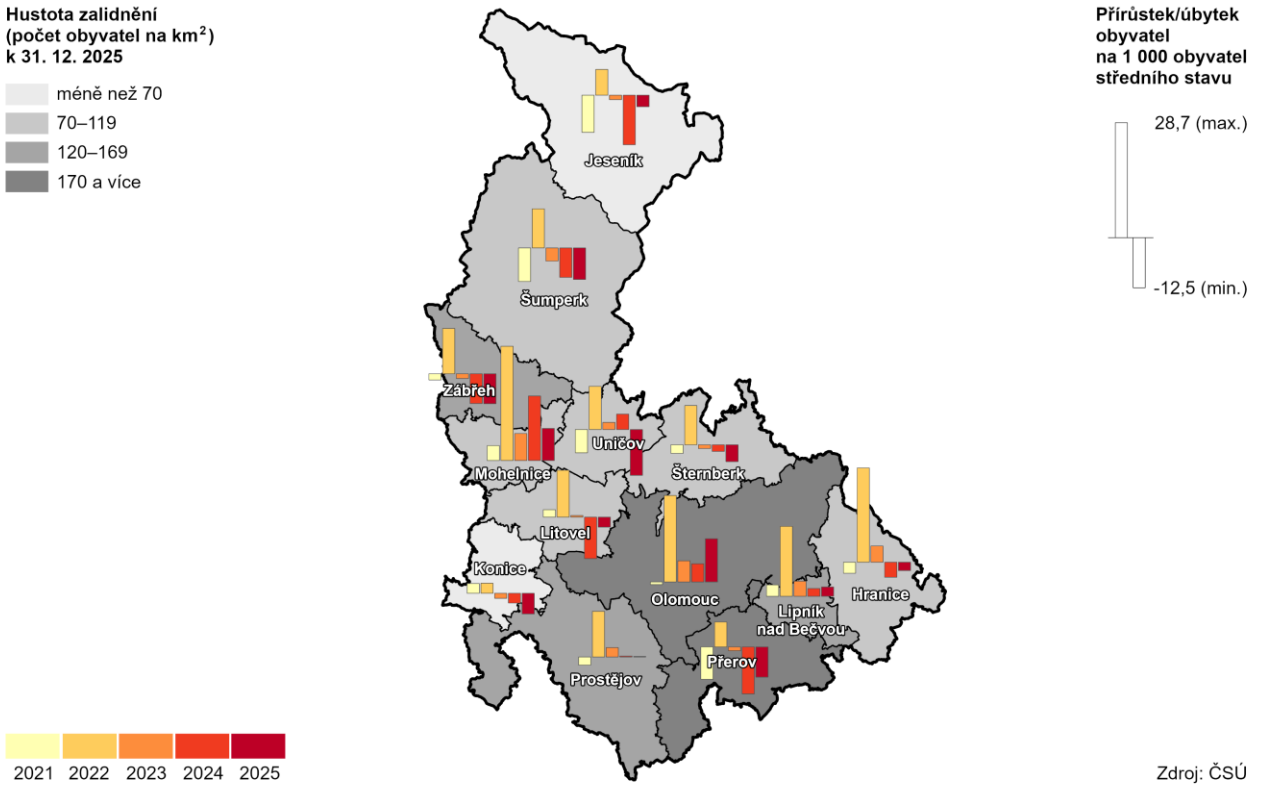
V Olomouckém kraji mělo v roce 2025 sídlo 31 měst.

Z celkového počtu obcí bylo k 31. 12. 2025 v kraji ustanoveno 31 měst a 12 městysů. Počet měst se naposledy zvýšil 22. 7. 2020, kdy statut města získala obec Štěpánov. Města Olomouc, Prostějov a Přerov jsou městy statutárními, přičemž Olomouc je současně krajským městem Olomouckého kraje.

Po vojenském újezdu Libavá je nejrozlehlejší obcí v kraji Olomouc, nejmenší obcí je Strukov.

Výměrou největším okresem Olomouckého kraje je okres Olomouc, který k 31. 12. 2025 zaujímal plochu 1 608 km^2. Okres Olomouc je největším na Moravě a pátým nejrozlehlejším okresem v České republice. Druhým největším okresem v kraji je okres Šumperk s výměrou 1 313 km^2. Mezi spíše menší okresy v České republice se řadí trojice okresů Přerov (854 km^2), Prostějov (777 km^2) i Jeseník (719 km^2). Po vojenském újezdu Libavá (235,5 km^2) je nejrozlehlejší obcí krajské město Olomouc (103,3 km^2). V dalším pořadí následují dvě sousední horské obce Loučná nad Desnou (94,3 km^2) a Bělá pod Pradědem (92,2 km^2) tvořící hranici mezi Moravou a Slezskem. Na opačném pólu pořadí je obec Strukov (0,5 km^2), která leží v trojúhelníku měst Šternberk, Uničov a Litovel. Po blanenské obci Závist je Strukov obcí s druhou nejmenší výměrou v České republice. Dalšími nejmenšími obcemi v kraji je dvojice obcí situovaných na levém břehu řeky Bečvy při spojnici měst Přerov a Lipník nad Bečvou – Oldřichov (0,9 km^2) a Grymov (1,0 km^2).

Pohyb obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Olomouckého kraje v letech 2021 až 2025

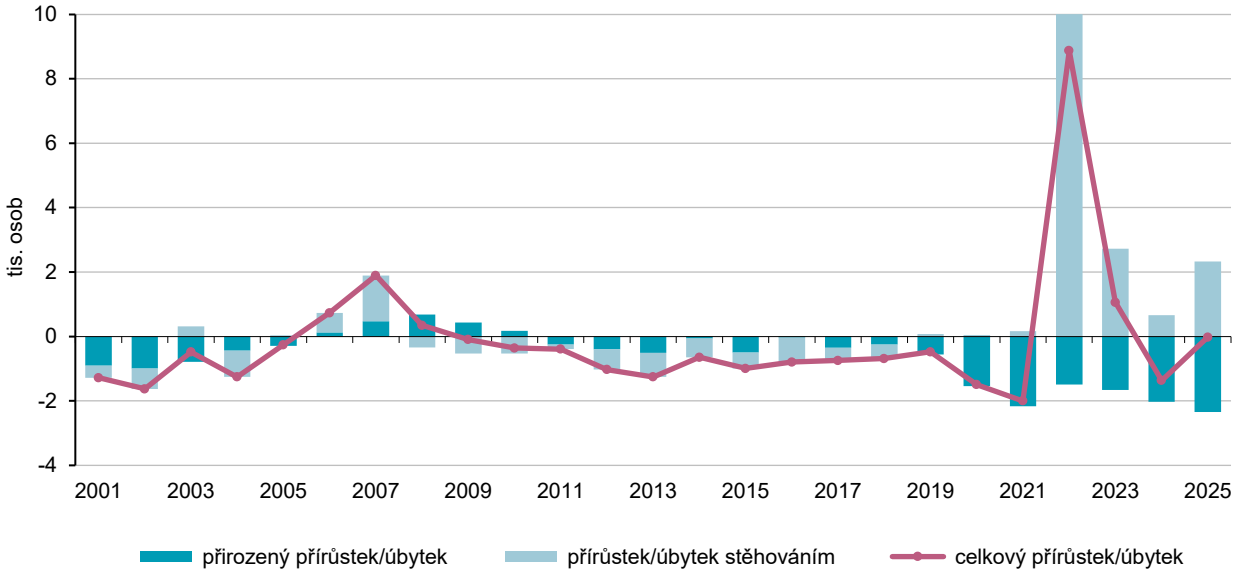
Zdroj: ČSÚ

Počet a pohyb obyvatel

Na konci roku 2025 žilo v Olomouckém kraji 631 480 obyvatel.

K 31. 12. 2025 mělo v Olomouckém kraji registrovaný pobyt 631,5 tis. obyvatel. Jejich počet se od roku 2009 dlouhodobě snižoval s výjimkou let 2022–2023, kdy zejména v důsledku války na Ukrajině došlo ke krátkodobému, avšak mimořádnému populačnímu růstu. Navzdory tomuto krátkodobému růstu setrval Olomoucký kraj již počtrnácté v řadě sedmým nejlidnatějším krajem v České republice – za krajem Jihočeským (652,9 tis. osob) a před krajem Plzeňským (614,7 tis. osob). Populačně největším v České republice byl na konci roku 2025 kraj Středočeský (1 477,1 tis. osob). Následovala Praha (1 407,1 tis. osob) a kraje Jihomoravský (1 230,5 tis. osob) a Moravskoslezský (1 176,4 tis. osob). Nejméně lidnatými zůstaly kraje Karlovarský (292,0 tis. osob) a Liberecký (448,6 tis. osob).

Graf 1. 2 Pohyb obyvatel v Olomouckém kraji

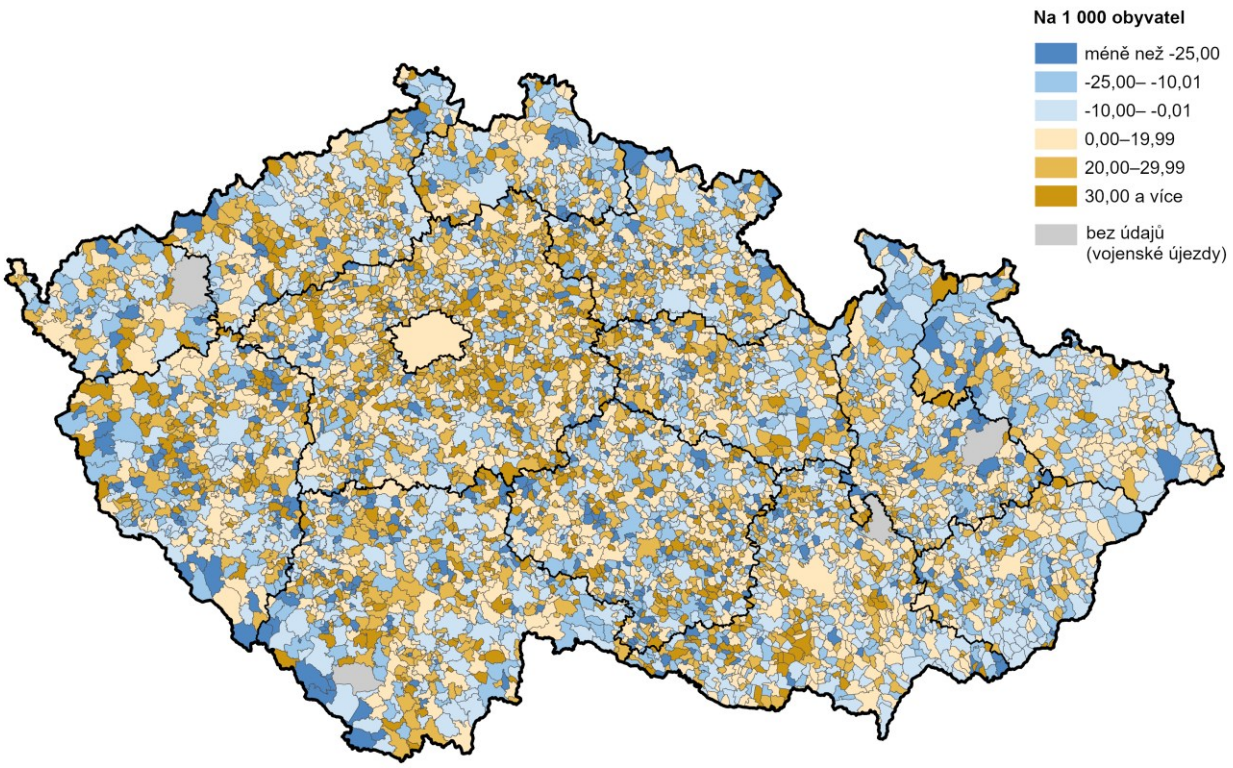
Průměrná hustota osídlení v Olomouckém kraji činila 119,8 obyv./km^2.

Odlišný žebříček nabízí pořadí čtrnácti krajů podle průměrné hustoty zalidnění. Suverénně nejvyšší hustota náležela Praze (2 835,7 obyv./km^2). Naopak nejřidší osídlení charakterizovalo druhý nejrozlehlejší kraj Jihočeský (64,9 obyv./km^2). Průměrná hustota obyvatel Olomouckého kraje dosáhla 119,8 obyv./km^2, což odpovídalo osmé největší hustotě v mezikrajském srovnání. V České republice žilo na konci roku 2025 celkem 10 915,8 tis. obyvatel při průměrné hustotě zalidnění 138,4 obyv./km^2.

V okrese Olomouc mělo na konci roku 2025 bydliště 38,1 % krajské populace.

Nejlidnatějším okresem Olomouckého kraje je okres Olomouc, ve kterém mělo k 31. 12. 2025 bydliště 240,8 tis. obyvatel při průměrné hustotě 149,7 obyv./km^2. Druhou nejvyšší hustotu osídlení se vyznačoval okres Přerov (148,3 obyv./km^2), který byl současně druhým nejlidnatějším okresem kraje (126,7 tis. osob). V okrese Šumperk mělo registrovaný pobyt 118,8 tis. obyvatel, což odpovídalo druhému nejřidšímu zalidnění v kraji (90,5 obyv./km^2). Další pozici zaujímal okres Prostějov s počtem 108,9 tis. obyvatel a hustotou 140,1 obyv./km^2. Nejméně lidnatým a nejřídčeji osídleným okresem Olomouckého kraje je okres Jeseník. K 31. 12. 2025 zde mělo bydliště 36,4 tis. obyvatel při průměrné hustotě 50,6 obyv./km^2 (šestá nejnižší hustota zalidnění mezi všemi okresy České republiky).

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

V letech 2001 až 2025 zaznamenal okres Jeseník 2. nejvyšší relativní populační úbytek mezi okresy ČR.

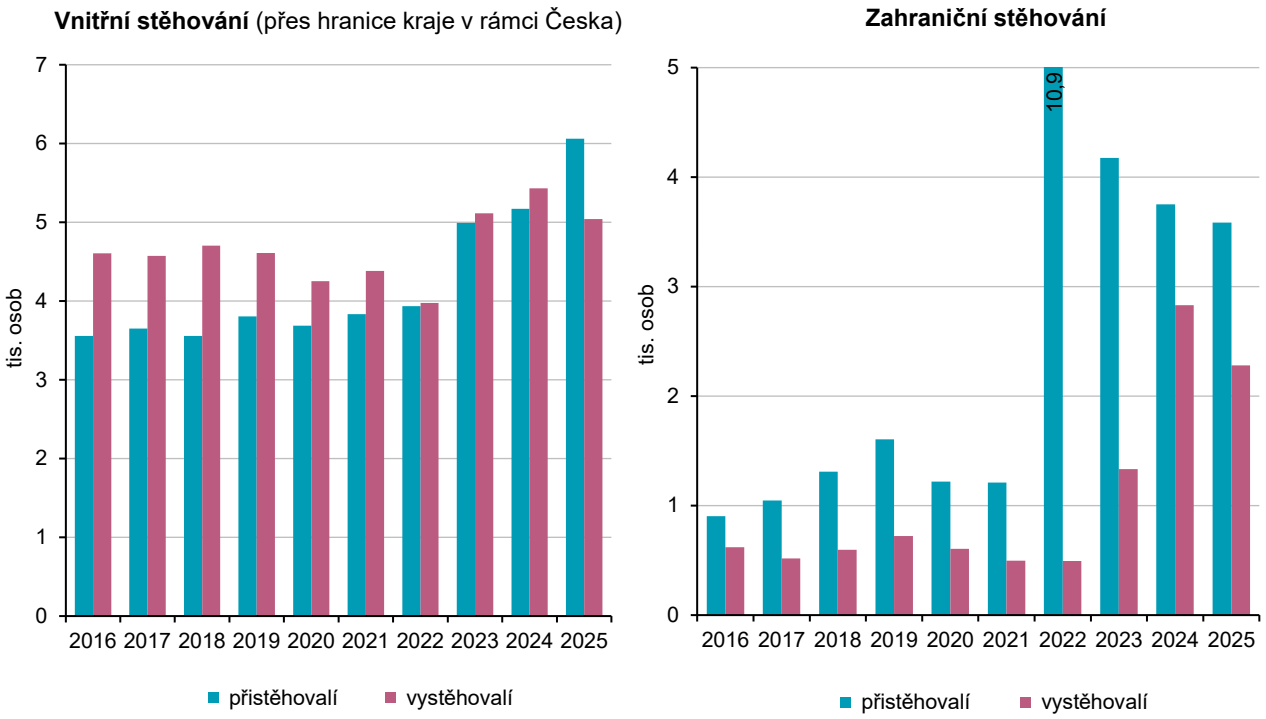
Velmi dynamický vývoj nastal v uplynulých letech v pohybu obyvatel, a to jak v celém Olomouckém kraji, tak v jeho dílčích územních částech. Roky 2020 a 2021 byly zřetelně ovlivněny pandemií koronaviru, rok 2022 zásadně poznamenala migrační vlna po vypuknutí války na Ukrajině a roky 2023–2025 charakterizoval výrazný pokles porodnosti. V dlouhodobém pohledu patří k populačně nejvíce ztrátovým regionům České republiky okres Jeseník. V letech 2001–2025 zde ubylo 5,0 tis. obyvatel a relativní populační úbytek byl mezi všemi okresy ČR druhý nejvyšší po okrese Karviná. Po 21 letech nepřetržitého populačního úbytku se počet obyvatel okresu Jeseník v mimořádném roce 2022 poprvé v tomto století zvýšil, a to o 239 osob, tj. o 6,5 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu. Růst zajistilo kladné migrační saldo, které převážilo pokračující přirozený úbytek. Od roku 2023 se však počet obyvatel Jesenicka opět snižoval. Zatímco v roce 2023 byl pokles ještě mírný (o 42 osob, tj. o 1,1 osoby na 1 000 obyvatel), v roce 2024 se při souběhu přirozeného a migračního úbytku prohloubil na 457 osob, tj. 12,5 osoby na 1 000 obyvatel. To odpovídalo nejvyššímu populačnímu úbytku na Jesenicku v tomto století. V roce 2025 se populační úbytek zmírnil na 106 osob, tj. 2,9 osoby na 1 000 obyvatel, neboť přirozený úbytek 239 osob částečně kompenzovalo kladné saldo stěhování ve výši 133 osob.

V letech 2001 až 2025 ubylo v okrese Přerov 7,4 tis. obyvatel a v okrese Šumperk 6,2 tis. obyvatel.

Blízké vývojové tendence mají s okresem Jeseník v dlouhodobém pohledu také okresy Přerov a Šumperk. V letech 2001–2025 ubylo na Přerovsku 7,4 tis. obyvatel a na Šumpersku 6,2 tis. obyvatel. V obou okresech byl populační pokles důsledkem souběhu záporné přirozené měny a záporného migračního salda. Zatímco na Přerovsku se na celkovém úbytku výrazněji podílela přirozená měna, na Šumpersku byl vliv obou složek vyrovnanější. Mimořádný rok 2022 přinesl oběma okresům populační růst o přibližně 1,6 tis. obyvatel, který zajistila silná migrační vlna. V roce 2023 počet obyvatel Přerovska ještě mírně vzrostl, zatímco na Šumpersku již

klesl. Výraznější populační úbytky následovaly v dalších dvou letech. V roce 2024 se počet obyvatel okresu Přerov snížil o 1 018 osob, tj. o 8,0 osoby na 1 000 obyvatel, což představovalo nejvyšší jednoroční úbytek od roku 2001. Pokles způsobila téměř shodnou měrou záporná přirozená měna a záporné saldo stěhování. V roce 2025 se úbytek na Přerovsku zmírnil na 622 osob, tj. 4,9 osoby na 1 000 obyvatel. Stejný absolutní pokles zaznamenal v roce 2025 okres Šumperk, kde však vzhledem k menšímu počtu obyvatel odpovídal relativnímu úbytku 5,2 osoby na 1 000 obyvatel a byl nejvyšší od roku 2001. V obou okresech se v roce 2025 výrazně prohloubil přirozený úbytek obyvatel, a to v důsledku rekordně nízké porodnosti.

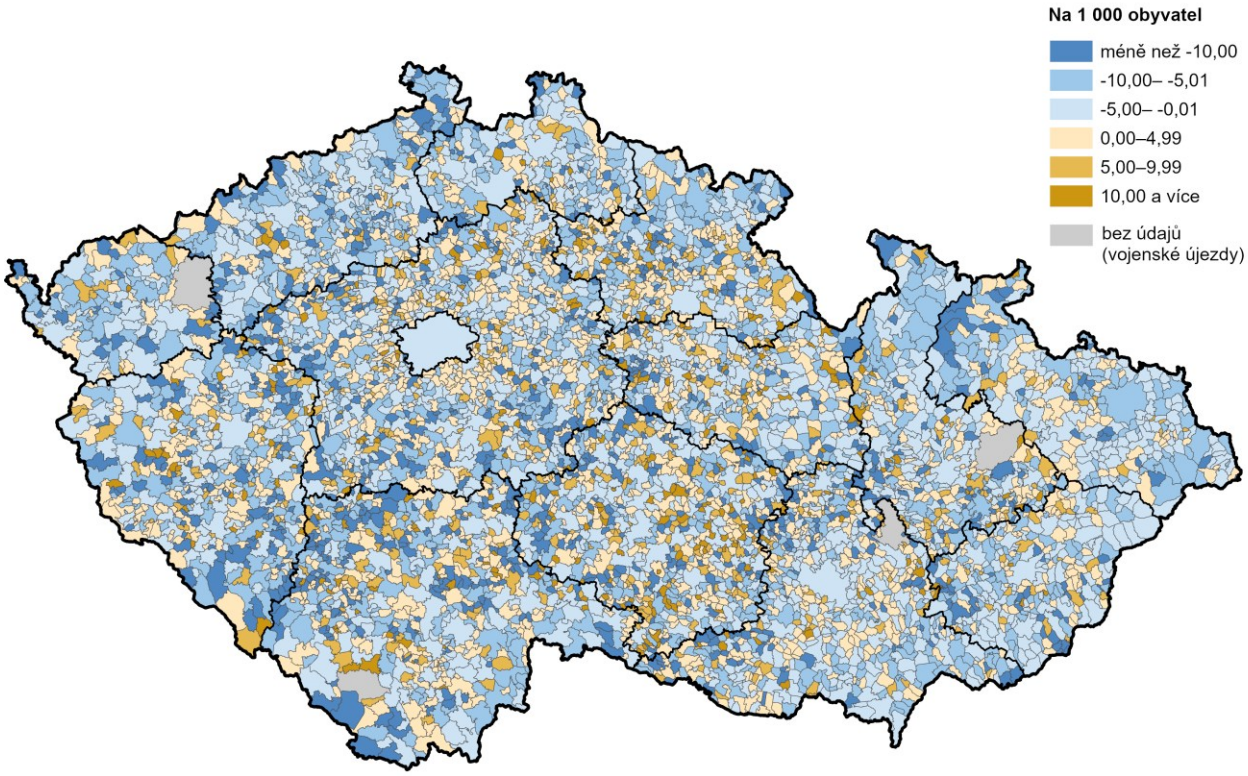
Graf 1. 3 Migrace v Olomouckém kraji

V letech 2001 až 2025 přibylo v okrese Prostějov 0,4 tis. obyvatel a v okrese Olomouc 14,0 tis. obyvatel.

Odlišný dlouhodobý vývoj charakterizuje okresy Prostějov a Olomouc. V letech 2001–2025 se počet obyvatel Prostějovska zvýšil o 0,4 tis. osob, neboť dlouhodobý přirozený úbytek téměř vyrovnal přírůstek stěhováním. V okrese Olomouc přibylo ve stejném období 14,0 tis. obyvatel, a to především zásluhou výrazně kladného migračního salda. V mimořádném roce 2022 vzrostla populace Prostějovska o 1 137 osob a Olomoucka o 4 352 osob, přičemž populační růst pokračoval v obou okresech také v roce 2023. V následujících dvou letech se však jejich vývoj rozešel. Na Prostějovsku se počet obyvatel v roce 2024 prakticky nezměnil a v roce 2025 poklesl o 50 osob, tj. o 0,5 osoby na 1 000 obyvatel. Kladné saldo stěhování zde v obou letech téměř vyrovnalo stále výraznější přirozený úbytek. Okres Olomouc naopak jako jediný okres kraje populačně rostl i v letech 2024 a 2025. V roce 2025 zde přibylo 1 380 obyvatel, tj. 5,8 osoby na 1 000 obyvatel. Přestože přirozenou měnou ubylo rekordních 596 osob, migrační přírůstek 1 976 osob (tj. druhý nejvyšší od roku 2001) tento úbytek výrazně převýšil. Za uplynulé čtvrtstoletí se počet obyvatel okresu Olomouc zvýšil ve 20 z 25 sledovaných let.

Přirozený přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

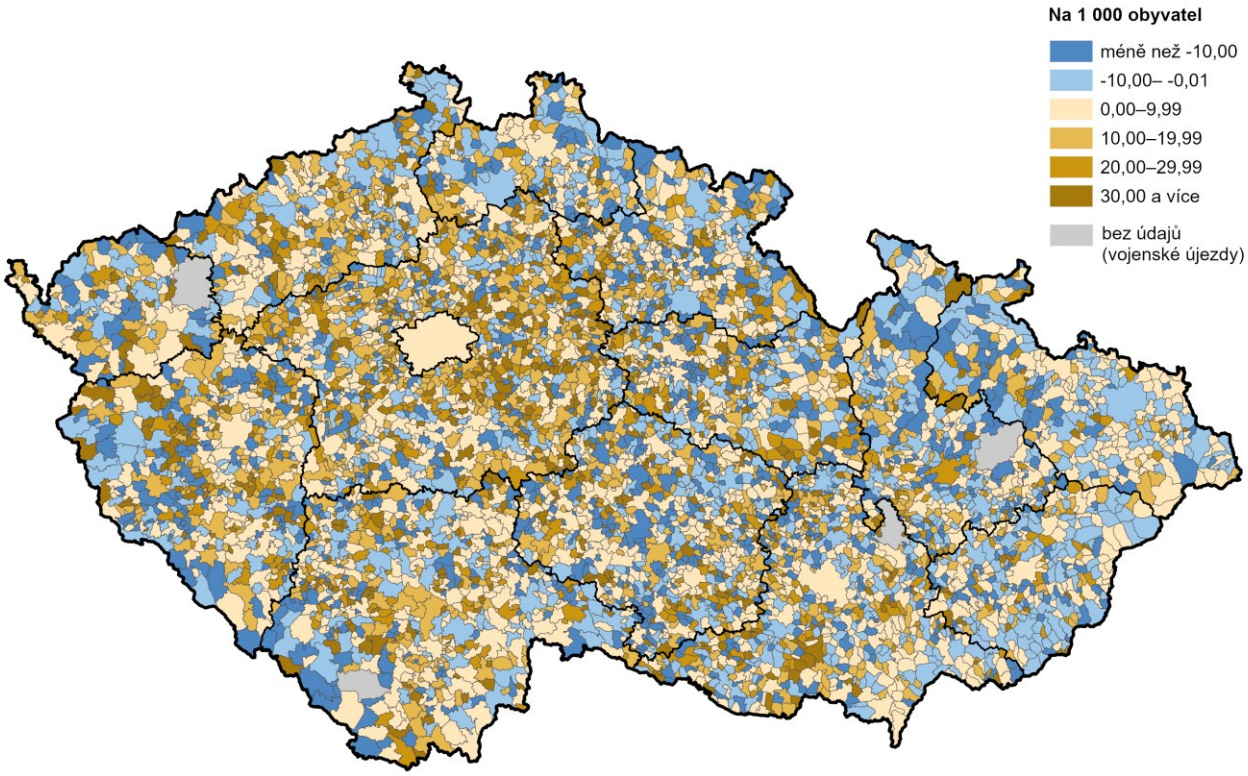
Od roku 2001 ubylo relativně nejvíce obyvatel ve správních obvodech ORP Jeseník, Konice, Přerov a Šumperk.

Turbulentní demografický vývoj posledních let se promítl také do pohybu obyvatel v nižších územních jednotkách. Z pohledu 13 správních obvodů ORP Olomouckého kraje došlo v roce 2021 k populačnímu růstu pouze ve čtveřici Mohelnice, Lipník nad Bečvou, Konice a Litovel. V mimořádném roce 2022 se počet obyvatel zvýšil ve všech 13 správních obvodech ORP. V následujících letech se jejich počet postupně snižoval – v roce 2023 vzrostl počet obyvatel v sedmi správních obvodech, v roce 2024 v pěti a v roce 2025 pouze ve čtyřech, a to na Olomoucku, Mohelnicku, Lipnicku a Prostějovsku. V dlouhodobém pohledu od roku 2001 ubylo relativně nejvíce obyvatel na Jesenicku, Konicku, Přerovsku a Šumpersku. Opačný vývoj charakterizoval především správní obvod ORP Olomouc.

Ve 31 městech kraje bydlelo 355,0 tis. obyvatel, tj. 56,2 % z krajské populace.

Ve 31 městech Olomouckého kraje žilo na konci roku 2025 celkem 355,0 tis. obyvatel, tj. 56,2 % krajské populace. V porovnání s rokem 2020, kdy byl počet i výčet měst v kraji shodný, se počet městského obyvatelstva téměř nezměnil, v dlouhodobém pohledu však klesal. V roce 2001 žilo ve 26 městech kraje 370,8 tis. obyvatel, tj. 57,7 % krajské populace. Třetina obyvatel Olomouckého kraje měla na konci roku 2025 registrovaný pobyt ve čtyřech jeho největších městech. Krajské a statutární město Olomouc s počtem 105 297 obyvatel bylo šestým nejlidnatějším městem v České republice. Ve statutárním městě Prostějově bydlelo 43 236 osob (25. nejlidnatější město v ČR), ve statutárním městě Přerově 40 492 osob (26.) a ve městě Šumperku 24 444 osob (42.). Více než 10 tis. obyvatel měla v kraji také města Hranice (17 910 osob), Šternberk (13 207 osob), Zábřeh (13 157 osob), Uničov (11 060 osob) a Jeseník (10 324 osob).

Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobým jevem v pohybu obyvatelstva je vylidňování periférií a měst.

Mezi přetrvávající jevy v pohybu obyvatelstva patří vylidňování periférií, a to jak vnějších, tak vnitřních. V Olomouckém kraji se dlouhodobý populační úbytek týká především severní části kraje, Konicka a Přerovska. Dalším dlouhodobým fenoménem je vylidňování měst spojené mimo jiné s procesem suburbanizace, při kterém se obyvatelé stěhují do zázemí významných sídel. Ačkoliv se počet měst mezi roky 2001 a 2025 zvýšil z 26 na 31, počet i podíl městského obyvatelstva se v kraji naopak snížily. Vývojový trend však nebyl ve všech městech shodný. Od roku 2001 klesl v Olomouckém kraji počet obyvatel ve všech městech s více než 10 tis. obyvateli s výjimkou Olomouce. V krajské metropoli žilo v roce 2025 o 5,1 tis. obyvatel více než v roce 2001. Dalším nejlidnatějším městem kraje, které za stejné období zaznamenalo populační růst, byla až Mohelnice.

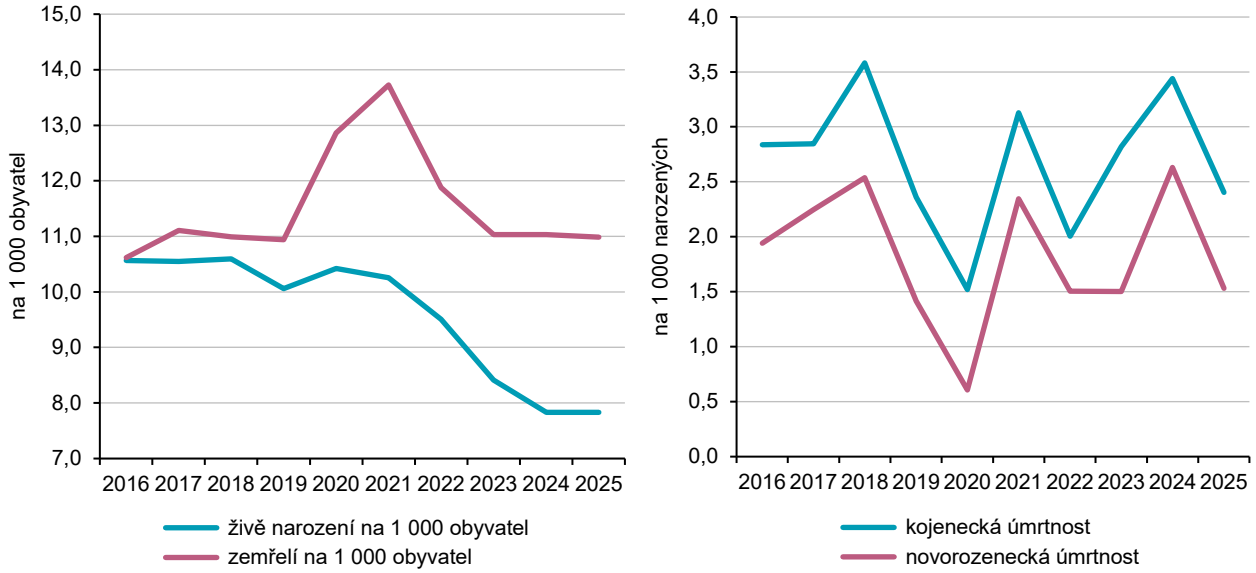
V roce 2025 zaznamenal Olomoucký kraj nejvyšší přirozený úbytek od svého vzniku.

Přirozený přírůstek, který vyjadřuje rozdíl mezi živě narozenými a zemřelými, dosahoval v závěru sledovaného období stále výraznějších záporných hodnot. Zatímco v letech 2020 a 2021 byly vysoké přirozené úbytky způsobeny především zvýšenou úmrtností v důsledku pandemie koronaviru, v dalších letech se jejich hlavní příčinou stal výrazný pokles porodnosti. Počet živě narozených dětí se snížil z 6 394 v roce 2021 na historicky nejnižších 4 576 v roce 2025. Souběžně klesala úhrnná plodnost, a to z 1,842 dítěte na ženu v roce 2021 na 1,379 v roce 2025. Opačný trend charakterizoval počet zemřelých, který po mimořádném maximu 8 562 osob v roce 2021 klesl na 6 922 osob v roce 2025. Pokles úmrtnosti však stále výraznější propad počtu narozených nevyrovnal. Přirozenou měnou tak v roce 2024 ubylo 2 024 obyvatel a v roce 2025 dokonce 2 346 obyvatel, což představovalo nejvyšší přirozený úbytek od vzniku Olomouckého kraje. Přirozený přírůstek zaznamenal Olomoucký kraj naposledy v roce 2010.

Sedmým rokem v řadě převýšil v kraji počet přistěhovalých nad počtem vystěhovalých.

Přírůstek stěhováním, který vyjadřuje rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými, dosáhl v Olomouckém kraji v letech 2019–2025 kladných hodnot, a to po předchozím jedenáctiletém období každoročních migračních úbytků. Zcela mimořádný byl rok 2022, kdy se v důsledku silné migrační vlny po vypuknutí války na Ukrajině zvýšil počet obyvatel kraje stěhováním o 10 368 osob. V roce 2023 se migrační přírůstek snížil na 2 721 osob a v roce 2024 na 660 osob. V posledním sledovaném roce opět výrazně vzrostl. Do Olomouckého kraje se v roce 2025 přistěhovalo 9 646 osob a vystěhovalo 7 320 osob, saldo stěhování tak dosáhlo 2 326 osob. Kladná migrace téměř beze zbytku vyrovnala rekordní přirozený úbytek 2 346 osob a celkový počet obyvatel kraje se proto meziročně snížil pouze o 20 osob. V dlouhodobém pohledu charakterizovalo kladné migrační saldo zejména okresy Olomouc a Prostějov, zatímco okresy Jeseník, Šumperk a Přerov se populačně zmenšovaly také vlivem dlouholeté převahy vystěhovalých.

Graf 1. 4 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Olomouckém kraji

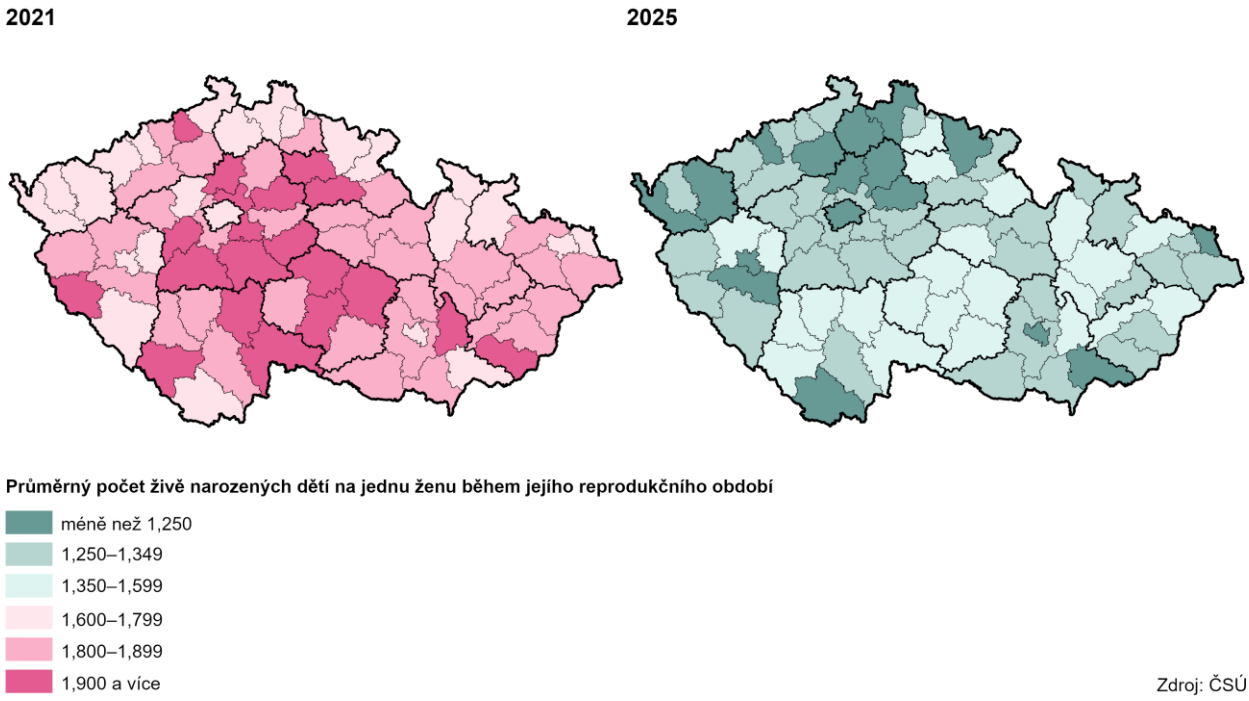
V roce 2025 klesla porodnost na nové minimum od vzniku kraje.

Pokles porodnosti v Olomouckém kraji pokračoval také v závěru sledovaného období. Hrubá míra porodnosti se z 10,4 ‰ v roce 2020 snížila až na 7,3 ‰ v roce 2025, kdy dosáhla nejnižší hodnoty od vzniku kraje. Přesto převýšila republikový průměr (7,1 ‰) a v mezikrajském srovnání byla čtvrtá nejvyšší. Relativně nejvíce dětí se v roce 2025 narodilo v okresech Olomouc a Prostějov (shodně 7,5 ‰), naopak nejméně v okrese Jeseník (6,5 ‰). Úhrnná plodnost se v kraji snížila na 1,379 dítěte na ženu. Navzdory výraznému poklesu zůstala nad celostátním průměrem (1,282) a mezi kraji byla druhá nejvyšší po Kraji Vysočina (1,434). Zcela nejnižší úhrnná plodnost náležela v roce 2025 kraji Karlovarskému (1,162).

Hrubá míra úmrtnosti zůstala sedmnáctým rokem v řadě nad republikovým průměrem.

Hrubá míra úmrtnosti se po mimořádně vysokých hodnotách z let 2020 a 2021 vrátila do svého obvyklého pásma. Z 13,7 ‰ v roce 2021 (maximum od vzniku kraje) se snížila na 11,0 ‰ v roce 2023 a na obdobné úrovni setrvala také v letech 2024 a 2025. V posledním sledovaném roce byla čtvrtá nejvyšší v mezikrajském srovnání a již sedmnáctým rokem v řadě převyšovala republikový průměr (10,4 ‰ v roce 2025). Ve čtyřech z pěti okresů Olomouckého kraje byla hrubá míra úmrtnosti vyšší než celostátní hodnota. Relativně nejvíce zemřelých připadalo na okres Jeseník (13,0 ‰), naopak nejméně na okres Olomouc (10,0 ‰).

Úhrnná plodnost v okresech v letech 2021 a 2025

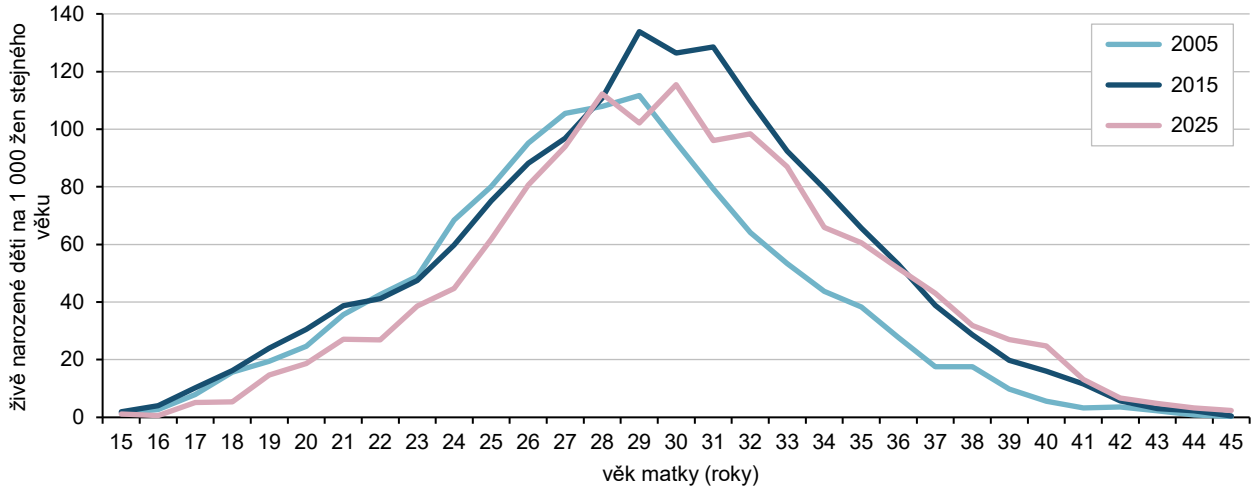

Zdroj: ČSÚ

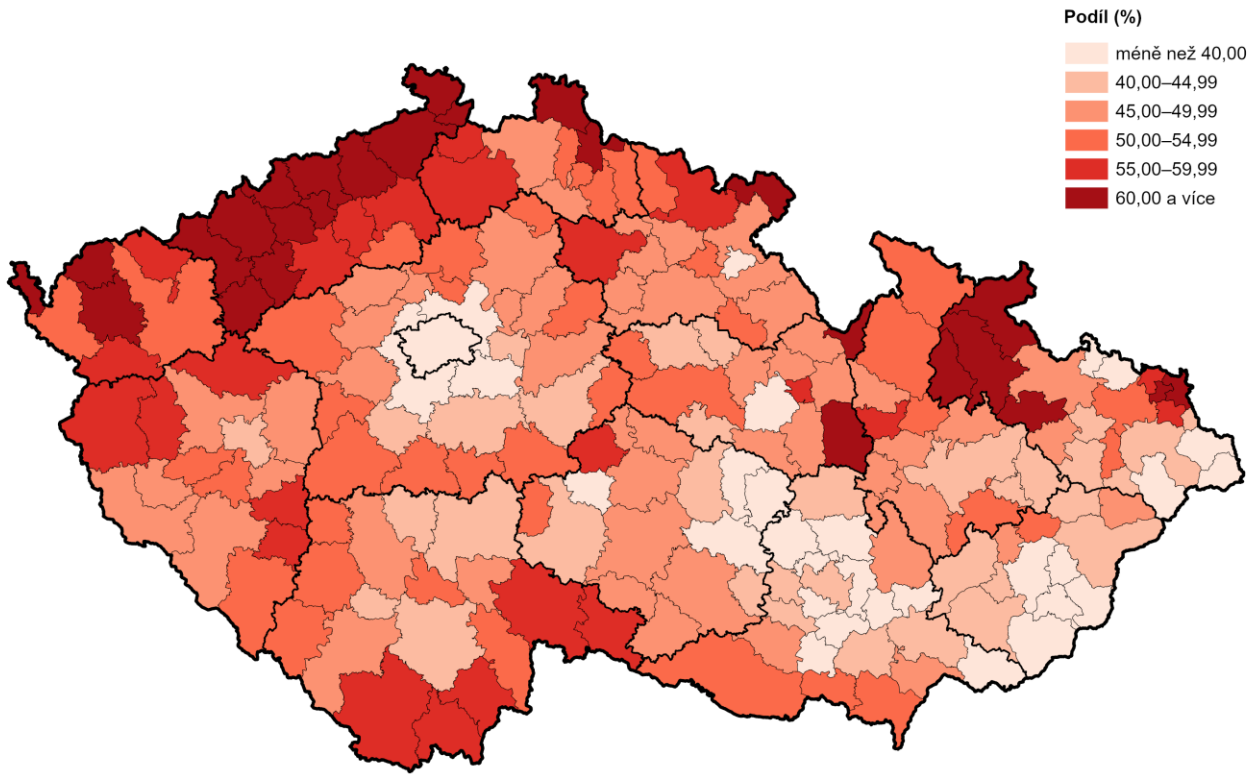
Počet živě narozených dětí byl nejnižší od vzniku kraje.

Z celkového počtu 4 576 živě narozených dětí v roce 2025 bylo 2 393 chlapců a 2 183 dívek. Nejvíce dětí se narodilo jako první v pořadí (44,4 %), druhorozených bylo 39,3 % a jako třetí nebo další se narodilo 16,3 % dětí. Průměrný věk matek při narození dítěte se zvýšil na 30,6 roku a průměrný věk prvorodiček na 29,1 roku. Z celkového počtu porodů bylo 47 porodů dvojčat (tj. nejméně v historii kraje), trojčata ani vícečetnější porody nenastaly. Podíl živě narozených dětí mimo manželství se meziročně snížil na 47,3 % a vytvořil nové 12leté minimum. Jejich nejnižší podíl ve sledovaném období 2001–2025 nastal v roce 2001, kdy dosáhl pouze 22,4 %. Nadpoloviční převaha dětí narozených v manželství charakterizovala v roce 2025 okresy Olomouc, Prostějov a Přerov, zatímco na Jesenicku a Šumpersku převažovaly děti narozené mimo manželský svazek.

Graf 1. 5 Míry plodnosti podle věku matky v Olomouckém kraji

Živě narození mimo manželství ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2025

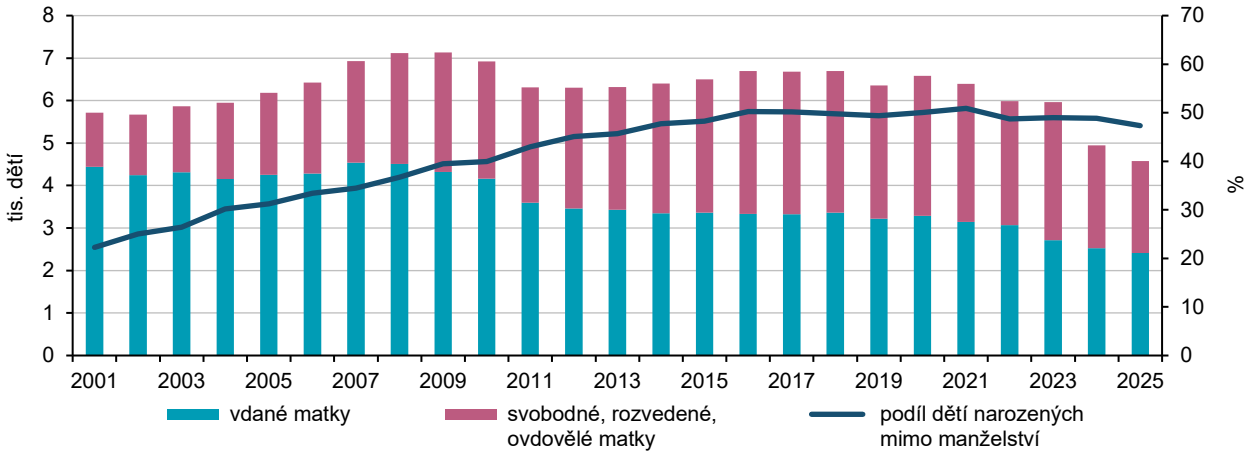

Zdroj: ČSÚ

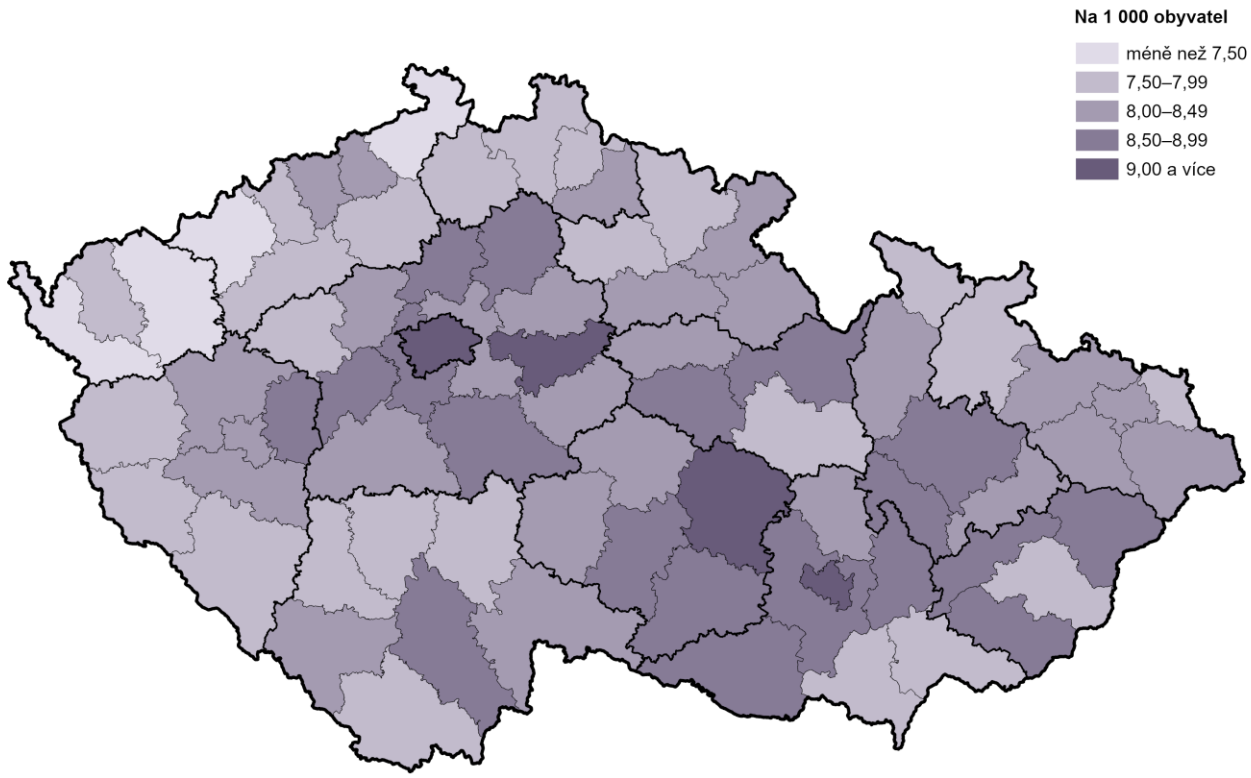
Ve 114 z 206 správních obvodů ORP v ČR vloni převažovaly živě narozené děti v manželství.

V celé České republice se v roce 2025 narodilo mimo manželství 46,8 % dětí. Regionální rozdíly zůstaly výrazné. Nejnižší podíl charakterizoval hl. město Prahu (37,3 %), následované kraji Jihomoravským (41,8 %) a Zlínským (42,0 %). Na opačném pólu se umístily kraje Ústecký (63,7 %), Karlovarský (57,4 %) a Liberecký (53,6 %). Hodnota Olomouckého kraje (47,3 %) převýšila republikový průměr pouze o 0,5 procentního bodu a byla šestá nejnižší mezi kraji. Z pohledu nižších územních jednotek příslušely mezní hodnoty okresům Brno-venkov (37,1 %) a Most (69,7 %), resp. správním obvodům ORP Valašské Klobouky (31,4 %), Jablunkov (32,5 %) a Vizovice (33,6 %) na straně jedné a správním obvodům ORP Bílina (76,0 %), Vítkov (72,0 %) a Rumburk (71,0 %) na straně druhé.

Graf 1. 6 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Olomouckém kraji

Zemřelí v okresech v roce 2025

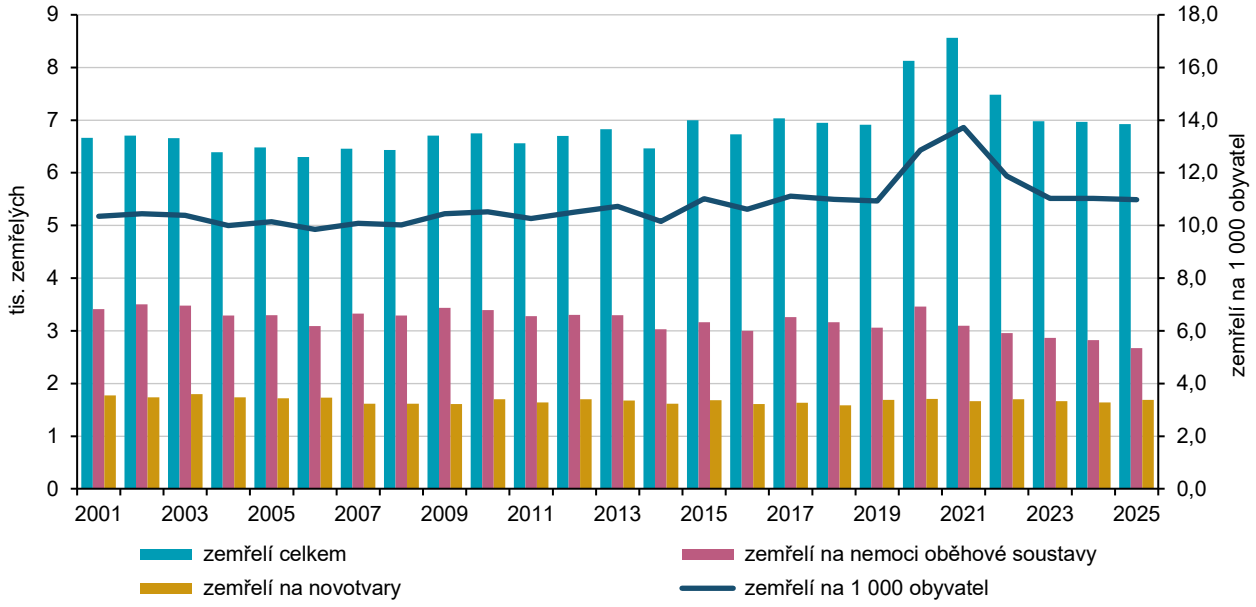

Zdroj: ČSÚ

Téměř tři pětiny zemřelých žen byly ve věku 80 a více let.

V průběhu roku 2025 zemřelo v Olomouckém kraji 6 922 osob, tj. 3 561 mužů a 3 361 žen. Jejich počet klesl na šestileté minimum. Celkem 83,8 % zemřelých bylo ve věku 65 a více let a 47,2 % dosáhlo věku alespoň 80 let. Výrazný rozdíl přetrvával mezi oběma pohlavími. Zatímco mezi zemřelými muži bylo ve věku 80 a více let 35,4 %, mezi zemřelými ženami jejich podíl dosáhl 59,7 %. Genderový rozdíl ve věkové skladbě zemřelých souvisí především s vyšší nadějí dožití žen.

Graf 1. 7 Zemřelí v Olomouckém kraji

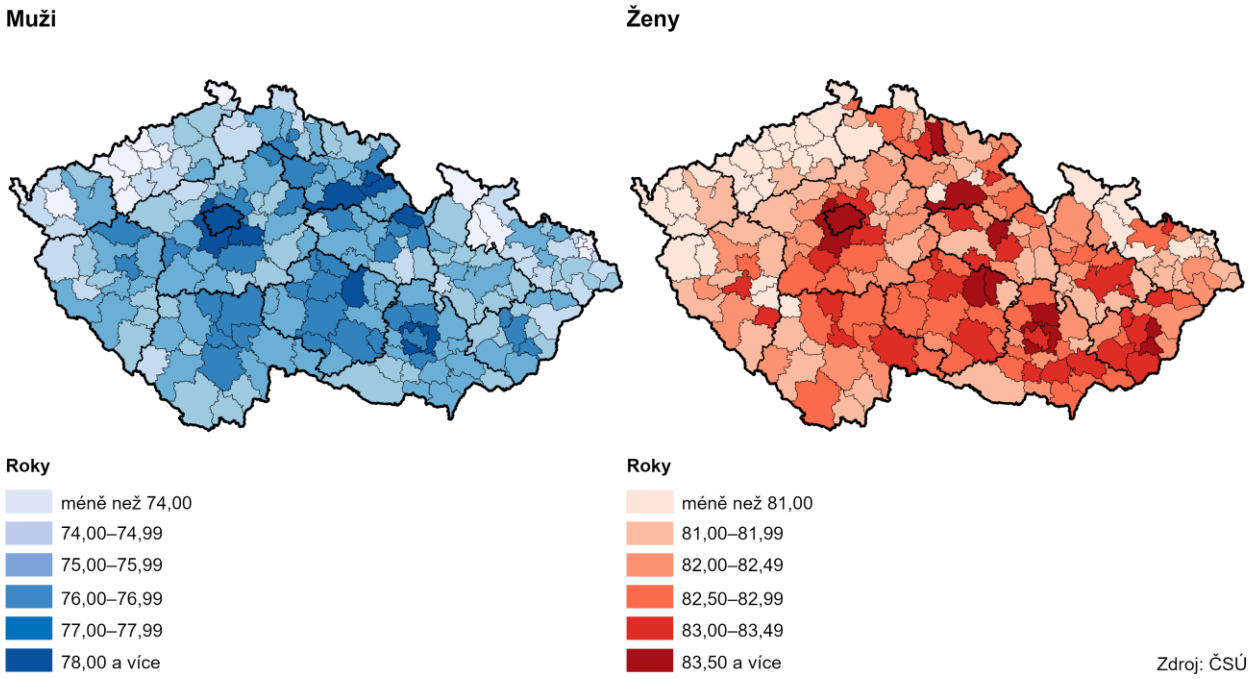
Nemoci oběhové soustavy a novotvary tvořily 63,0 % všech úmrtí.

Nejčastější příčinou úmrtí zůstaly v roce 2025 nemoci oběhové soustavy, na které v Olomouckém kraji zemřelo 2 670 osob, tj. 38,6 % všech zemřelých. Druhou nejčetnější skupinou byly novotvary s 1 691 zemřelými a podílem 24,4 %. V detailnější struktuře zemřelo 1 658 osob na zhoubné novotvary a 872 osob na ischemické nemoci srdeční včetně akutního infarktu myokardu. Tyto dvě příčiny se společně podílely na celkovém počtu zemřelých 36,6 %. Výrazně ustoupila úmrtí spojená s onemocněním covid-19. Zatímco v roce 2021 na covid-19 včetně multisystémového zánětlivého syndromu zemřelo 1 473 osob, tj. 17,2 % všech zemřelých, v roce 2025 bylo evidováno 27 těchto úmrtí s podílem 0,4 %.

Rozdíl mezi nadějí dožití žen a mužů činil 6,2 roku a byl třetí nejvyšší mezi kraji.

Klesající počty zemřelých se po odeznění pandemie příznivě promítly do prodlužování očekávané střední délky života. Ve dvouletém období 2024–2025 činila naděje dožití mužů při narození v Olomouckém kraji 76,8 roku a byla čtvrtá nejnižší v mezikrajském srovnání. V porovnání s „předcovidovým“ obdobím 2018–2019 se zvýšila o 1,1 roku a proti období 2001–2002 dokonce o 5,2 roku. Naděje dožití žen při narození dosáhla v letech 2024–2025 hodnoty 83,0 roku a byla šestá nejnižší mezi kraji. Proti období 2018–2019 vzrostla o 1,0 roku a proti období 2001–2002 o 4,3 roku. Rozdíl mezi nadějí dožití žen a mužů se za uplynulé čtvrtstoletí snížil a v letech 2024–2025 činil 6,2 roku. Přesto zůstal třetí nejvyšší mezi kraji, a to po kraji Zlínském a Moravskoslezském. Nejvyšší naděje dožití mužů (79,2 roku) i žen (84,6 roku) charakterizovala hlavní město Prahu. Z pohledu nižších územních jednotek Olomouckého kraje náležela v letech 2021–2025 nejvyšší naděje dožití mužů při narození správním obvodům ORP Olomouc (76,7 let) a Litovel (76,4 let). Na opačném pólu pořadí se umístily správní obvody ORP Jeseník (73,7 let) a Konice (74,4 let). Nejvyšší naděje dožití žen při narození charakterizovala v kraji ve stejném období správní obvody ORP Lipník nad Bečvou (83,3 let) a Olomouc (83,0 let). Nejnižší hodnoty příslušely správním obvodům ORP Jeseník (80,5 let) a Konice (81,4 let).

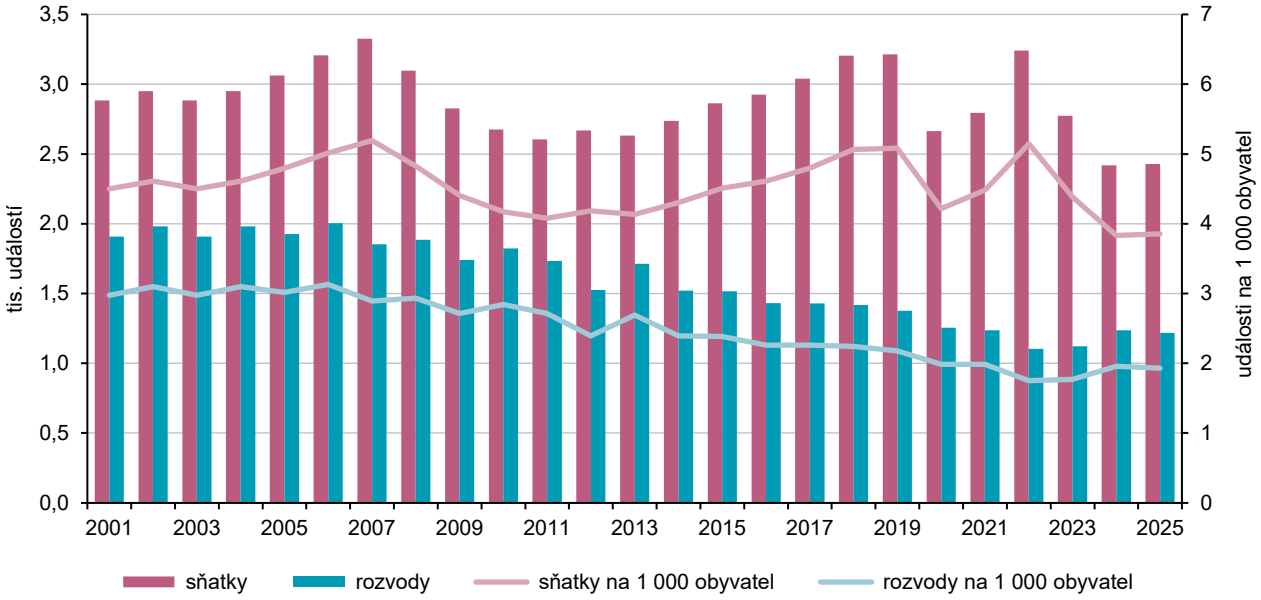
Naděje dožití při narození podle pohlaví ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v letech 2021 až 2025

Počet sňatků byl v roce 2025 druhý nejnižší v historii kraje.

Počet uzavřených manželství zůstal v závěru sledovaného období nízký. V roce 2025 bylo v Olomouckém kraji uzavřeno 2 428 sňatků, tj. o 12,5 % méně než v roce 2023 a o 24,4 % méně než v „předcovidovém" roce 2019. Proti historickému minimu z roku 2024 se jejich počet zvýšil pouze o 9 a byl druhý nejnižší v historii kraje. V relativním přepočtu připadalo na 1 000 obyvatel pouze 3,9 sňatku, stejně jako v celé České republice. Nejvyšší hrubá míra sňatečnosti náležela v rámci kraje okresu Jeseník (4,4 ‰), nejnižší okresu Šumperk (3,7 ‰). Pro 76,0 % ženichů a 74,2 % nevěst se jednalo o první sňatek, přičemž ve dvou třetinách případů vstupovali do manželství poprvé oba snoubenci. Průměrný věk při prvním sňatku dosáhl u ženichů 34,1 roku a u nevěst 31,4 roku, přičemž v dlouhodobém pohledu se průměrný věk snoubenců zvyšuje. U 66,4 % svateb v roce 2025 byl ženich starší než nevěsta. Opačný věkový vztah snoubenců charakterizoval ve stejném roce 22,1 % sňatků. Nejčastěji byl ženich starší o 1–4 roky (36,3 % svateb) a o 5–9 let (20,6 % svateb). V případě 278 sňatků (tj. 11,4 %) skládali manželský slib nevěsta a ženich stejného věku.

Graf 1. 8 Sňatky a rozvody v Olomouckém kraji

Téměř tři pětiny rozvodů se týkaly manželství s nezletilými dětmi.

V roce 2025 bylo v Olomouckém kraji rozvedeno 1 217 manželství, tj. o 19 méně než v předchozím roce. Po historicky nízkých počtech rozvodů v letech 2022 a 2023 se tak jejich počet v posledních dvou letech mírně zvýšil, nadále však zůstával výrazně pod hodnotami obvyklými před rokem 2020. Na 1 000 obyvatel připadalo 1,9 rozvodu, stejně jako v celé České republice. Pro většinu rozvedených mužů (83,0 %) i žen (83,1 %) se jednalo o první rozvod. Průměrný věk při prvním rozvodu činil u mužů 44,9 roku a u žen 42,2 roku. Manželství s nezletilými dětmi představovala 58,3 % všech rozvodů; nejčastěji se jednalo o manželství se dvěma nezletilými dětmi (343 rozvodů) nebo s jedním dítětem (315 rozvodů). Více než čtvrtina rozvedených manželství trvala alespoň 20 let.

V letech 2022–2025 se do kraje přistěhovalo 42,6 tis. osob, z toho více než polovina z ciziny.

Počet přistěhovalých do Olomouckého kraje zůstal i po mimořádném roce 2022 výrazně nad dlouhodobou úrovní. Zatímco v letech 2001–2021 se do kraje přistěhovalo v průměru 4,5 tis. osob ročně, v roce 2022 jejich počet vystoupal na rekordních 14 838 osob. V následujících dvou letech se snížil na 9 169, resp. 8 923 osob a v roce 2025 opět vzrostl na 9 646 osob, což byla druhá nejvyšší

hodnota v historii kraje. Výraznou úlohu hrálo zahraniční stěhování. V souhrnu let 2022–2025 se z ciziny přistěhovalo 22,4 tis. osob, tj. 52,6 % všech přistěhovalých do kraje. Samotný rok 2022 byl v tomto ohledu mimořádný, neboť ze zahraničí pocházely téměř tři čtvrtiny přistěhovalých. V roce 2025 jejich podíl činil 37,2 %. Po třech letech zřetelné převahy žen převažovali v roce 2025 mezi přistěhovalými opět muži (53,4 %). Osoby v produktivním věku 15–64 let tvořily 82,1 % všech přistěhovalých, což byl nejvyšší podíl od roku 2008. V relativním vyjádření se v roce 2025 přistěhovalo nejvíce osob do okresu Olomouc (25,6 osoby na 1 000 obyvatel) a nejméně do okresu Šumperk (14,2 ‰).

V roce 2024 se z kraje vystěhovalo nejvíce osob v jeho historii.

Také počet vystěhovalých se v závěru sledovaného období výrazně zvýšil. V letech 2001–2021 se z Olomouckého kraje vystěhovalo v průměru 4,8 tis. osob ročně. V roce 2022 jejich počet klesl na 4 470, avšak v roce 2023 vzrostl na tehdy rekordních 6 448 osob a v roce 2024 dosáhl nového historického maxima 8 263 osob. V roce 2025 se z kraje vystěhovalo 7 320 osob, což představovalo druhou nejvyšší hodnotu v historii kraje. Do zahraničí zamířilo 2 280 osob, tj. 31,1 % všech vystěhovalých. Mezi vystěhovalými nadále převažovaly ženy (55,1 %) a osoby v produktivním věku 15–64 let (79,2 %). V relativním přepočtu se v roce 2025 nejvíce obyvatel vystěhovalo z okresu Olomouc (17,3 osoby na 1 000 obyvatel), nejméně z okresu Šumperk (15,5 ‰).

Vnitrokrajské stěhování bylo v roce 2025 nejvyšší od vzniku kraje.

Vnitrokrajské stěhování se v posledních letech postupně zvyšovalo. Obec svého bydliště změnilo v rámci Olomouckého kraje v roce 2023 celkem 10 239 osob, v roce 2024 již 10 667 osob a v roce 2025 celkem 11 242 osob. Poslední uvedená hodnota byla nejvyšší od vzniku Olomouckého kraje. Mezi stěhujícími se uvnitř kraje mírně převažovaly ženy (53,4 %) a více než dvě třetiny osob byly ve věku 15–64 let (69,8 %).

Věková struktura obyvatel

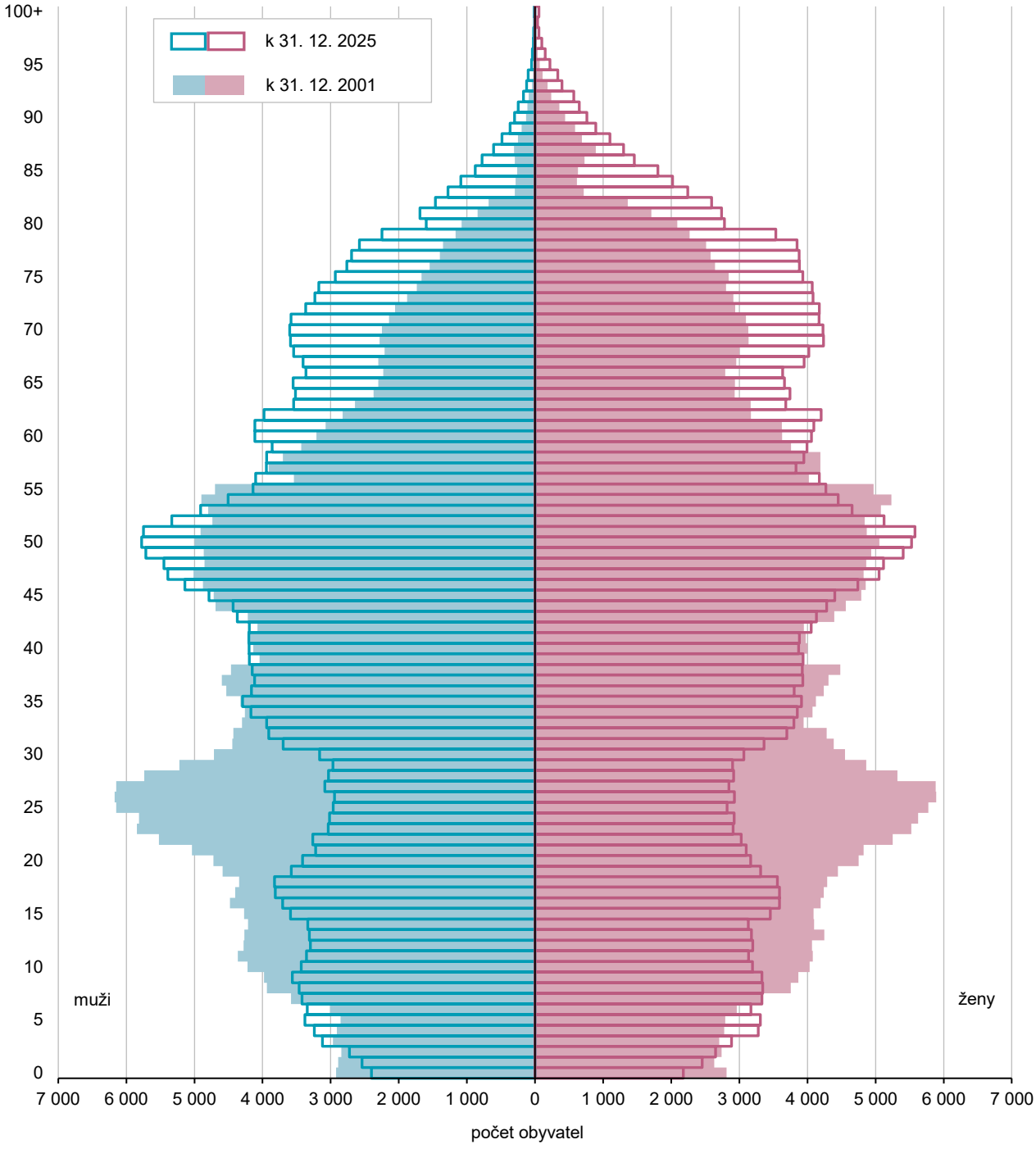
Populace Olomouckého kraje byla pátá nejstarší v ČR.

Pokračující stárnutí populace přineslo další zvýšení průměrného věku obyvatel Olomouckého kraje. Na konci roku 2025 dosáhl 44,1 roku, přičemž u mužů činil 42,5 roku a u žen 45,6 roku. V mezikrajském srovnání byla populace Olomouckého kraje pátá nejstarší. Ve věku 0–14 let žilo v kraji 93,7 tis. dětí, které tvořily 14,8 % jeho obyvatel. V produktivním věku 15–64 let se nacházelo 397,3 tis. osob, tj. 62,9 %, a počet seniorů ve věku 65 a více let vzrostl na 140,5 tis., tj. 22,3 % krajské populace. Proti roku 2001 se počet seniorů zvýšil o 53,0 tis. osob (tj. o 60,6 %), zatímco počet dětí se snížil o 10,4 tis. (tj. o 10,0 %) a počet obyvatel v produktivním věku o 53,9 tis. osob (tj. o 11,9 %). Podíl seniorů vzrostl za stejné období z 13,6 % na 22,3 % a byl v roce 2025 třetí nejvyšší mezi kraji.

Na 100 dětí připadalo v roce 2025 v Olomouckém kraji 150 seniorů.

Od roku 2006 žije v Olomouckém kraji více seniorů než dětí. Index stáří, který vyjadřuje počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let, se od roku 2001 zvýšil z 84,0 na 150,0 v roce 2025. Jeho hodnota byla pátá nejvyšší v mezikrajském srovnání. Nejvyšší index stáří charakterizoval Karlovarský kraj (159,7), nejnižší kraj Středočeský (113,0). V rámci Olomouckého kraje byla nejvyšší hodnota zjištěna v okrese Jeseník, kde na 100 dětí připadalo 187,2 seniorů. Jesenicko tím současně vykázalo nejvyšší index stáří mezi všemi okresy České republiky. Na opačném pólu pořadí v kraji se nacházel okres Olomouc s hodnotou 136,1.

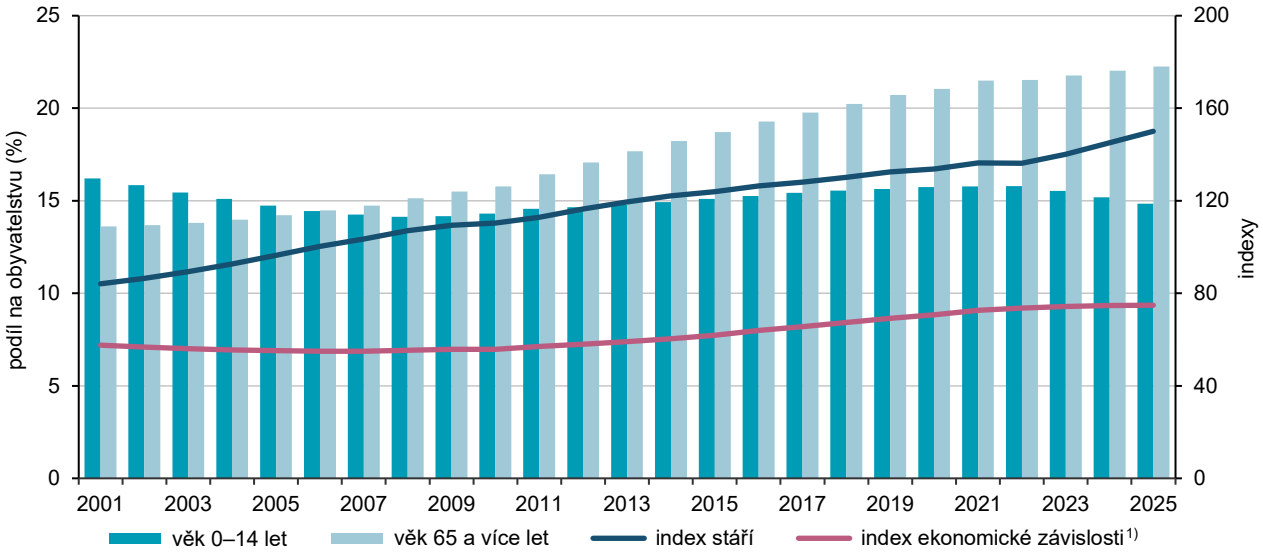
Graf 1. 9 Věkové složení obyvatel Olomouckého kraje v letech 2001 a 2025

Index ekonomické závislosti vzrostl v Olomouckém kraji na 74,8.

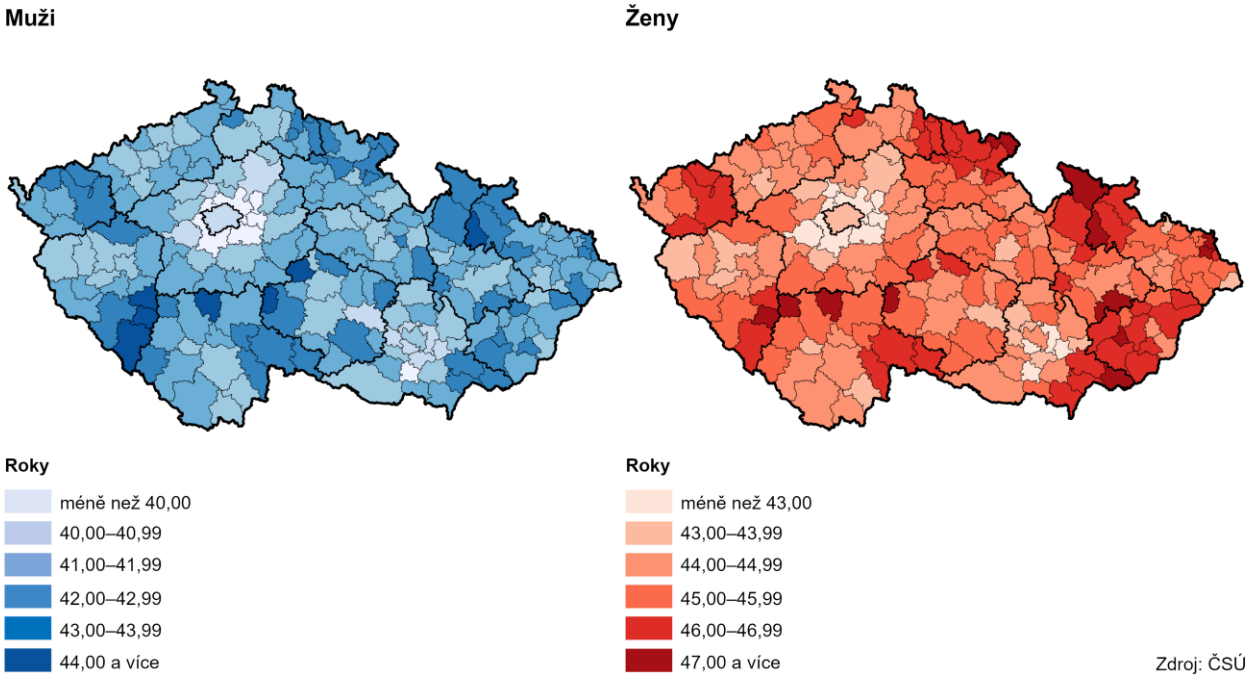
Index ekonomické závislosti, který vyjadřuje počet osob ve věku 0–19 let a 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 20–64 let, dosáhl na konci roku 2025 v Olomouckém kraji hodnoty 74,8 a převýšil republikový průměr 71,7. Vývoj tohoto ukazatele se od indexu stáří lišil. Po poklesu na minimum 55,0 v roce 2007 následovalo jeho dlouhodobé zvyšování, které pokračovalo až do konce sledovaného období. Nejvyšší index ekonomické závislosti v kraji charakterizoval v roce 2025 okres Šumperk (77,4), následovaný okresem Jeseník (76,4). Nejnižší hodnota náležela okresu Olomouc (73,7).

Graf 1.10 Věková struktura a věkové indexy obyvatel v Olomouckém kraji (stav k 31. 12.)

1) počet osob ve věku 0–19 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 20–64 let

Průměrný věk obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností podle pohlaví v roce 2025

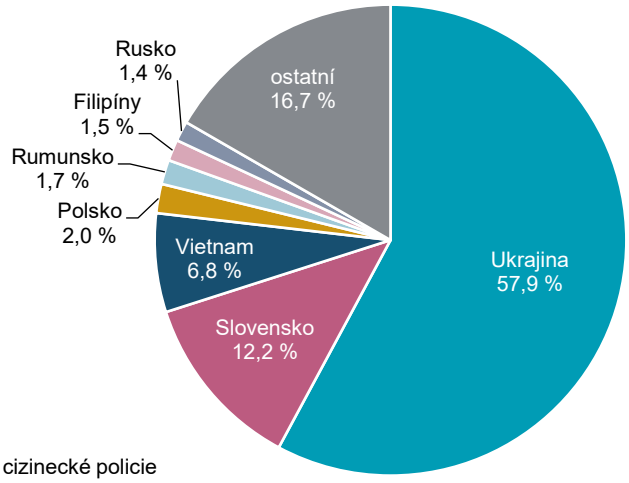

Cizinci

Podíl cizinců v Olomouckém kraji byl v roce 2025 druhý nejnižší mezi kraji.

Na konci roku 2025 mělo v Olomouckém kraji registrovaný pobyt 29 403 cizinců. Jejich počet se meziročně zvýšil o 5,9 % a proti roku 2021 byl více než dvojnásobný. Výrazný nárůst souvisel především s migrační vlnou po vypuknutí války na Ukrajině. Podíl cizinců na obyvatelstvu kraje dosáhl 4,7 %, přesto byl druhý nejnižší v mezikrajském srovnání. V celé České republice tvořili cizinci 10,4 % populace, nejvyšší zastoupení charakterizovalo hl. město Prahu (26,0 %).

Graf 1.11 Cizinci podle státního občanství v Olomouckém kraji k 31. 12. 2025

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

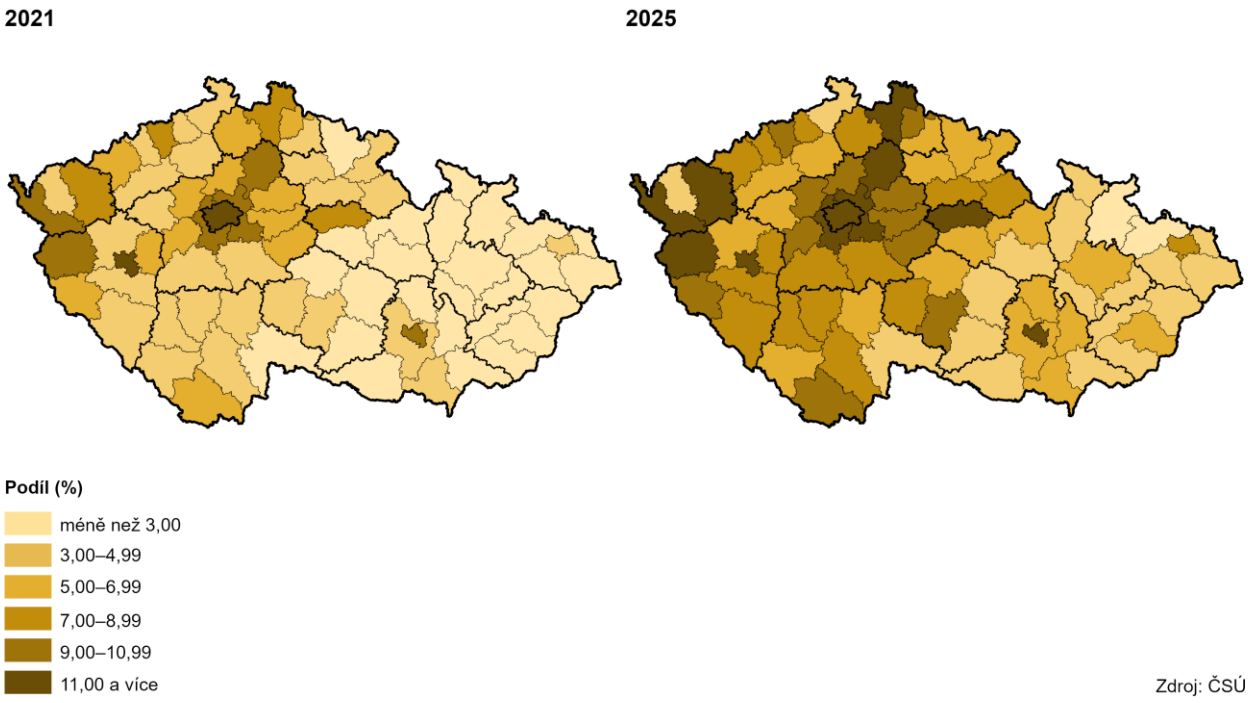
Občané Ukrajiny tvořili téměř tři pětiny všech cizinců v kraji.

Nejpočetnější skupinou cizinců v Olomouckém kraji zůstávali občané Ukrajiny. K 31. 12. 2025 jich v kraji žilo 17 012 a tvořili 57,9 % všech cizinců. Jejich počet byl téměř pětinásobný oproti roku 2021, kdy v kraji pobývalo 3 473 občanů Ukrajiny. Výrazná změna struktury cizinců podle státního občanství tak patřila k nejvýznamnějším demografickým důsledkům migrační vlny po roce 2022.

Ve všech pěti okresech kraje zůstal podíl cizinců pod republikovým průměrem.

Ve všech pěti okresech Olomouckého kraje zůstal podíl cizinců pod republikovým průměrem. Nejvyšší zastoupení měli na konci roku 2025 v okrese Olomouc, kde 13 395 cizinců tvořilo 5,6 % obyvatel. Následovaly okresy Přerov (4,4 %), Jeseník (4,3 %) a Prostějov (4,2 %). Nejnižší podíl cizinců charakterizoval okres Šumperk (3,6 %). V okrese Olomouc přitom žila téměř polovina všech cizinců registrovaných v kraji.

Cizinci v okresech v letech 2021 a 2025

Zdroj: ČSÚ

2. Sociální vývoj

Životní úroveň obyvatel kraje i Česka roste.

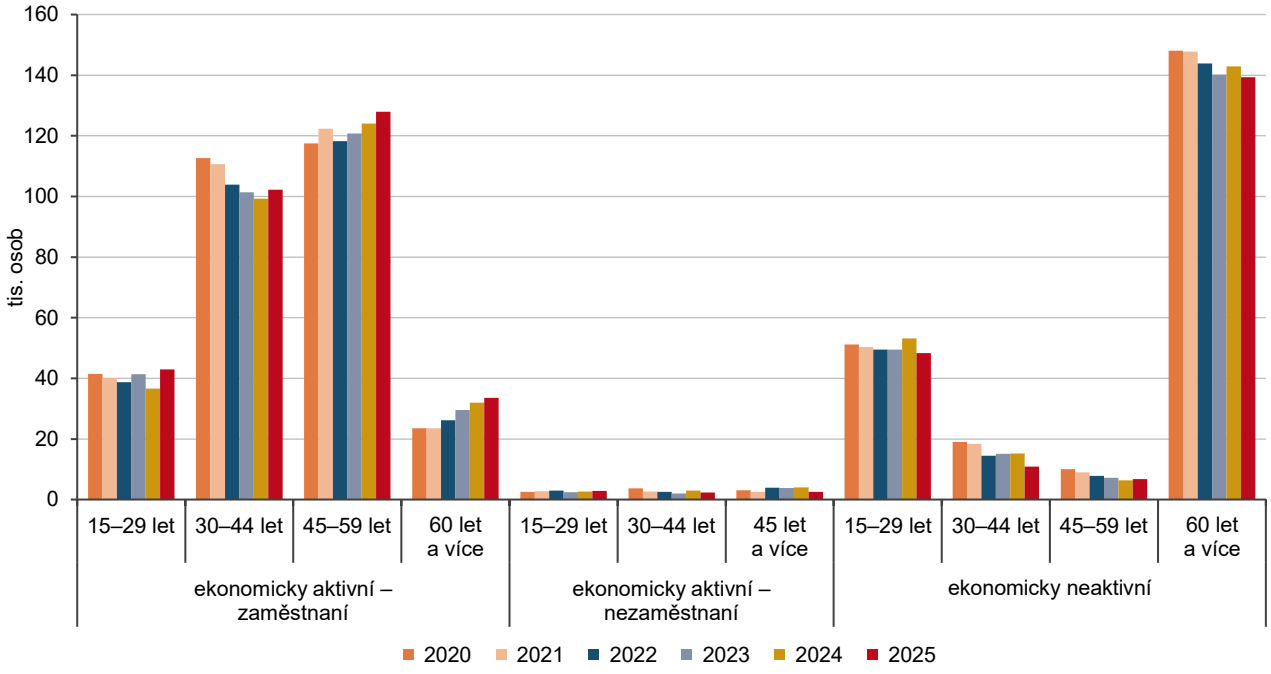
V sociálním vývoji obyvatel České republiky včetně Olomouckého kraje se mimo jiné projevují následující trendy: stárnutí populace, změny rodinného chování, rostoucí vzdělanost obyvatel, změny na trhu práce, zlepšování životních podmínek obyvatelstva, v posledních letech vliv zvýšeného počtu cizinců atd.

Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Míra ekonomické aktivity mužů starších 15 let v Olomouckém kraji činila 66,7 % a žen 54,8 %, což bylo méně než průměr za republiku (67,3 % resp. 55,1 % v roce 2025).

Z Výběrového šetření pracovních sil je u náhodně vybraných domácností (následně dopočtených na celou populaci) získávána řada ukazatelů o zaměstnanosti. Podle tohoto šetření v metodice daného roku bylo v kraji v roce 2025 celkem 519,9 tis. obyvatel starších 15 let. Je to méně než v období vzniku kraje, kdy populace kraje čítala kolem 535 tis. obyvatel ve věku 15 let a více. Podíl zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob v uvedeném věku však v roce 2001 dosáhl 58,4 %. Patřil k nejnižším v mezikrajském srovnání a situace se dlouho neměnila. Teprve v roce 2025 tento ukazatel míry ekonomické aktivity byl poprvé vyšší než 60 % (60,5 %), i když průměrnou republikovou hodnotu nepřekročil (61,0 %). Pracovní sílu kraje tvořilo 314,6 tis. osob a ekonomicky neaktivních, zahrnujících důchodce, žáky a studenty a osoby pečujících o rodinu, bylo zjištěno 205,4 tis.

Graf 2. 1 Obyvatelstvo v Olomouckém kraji podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

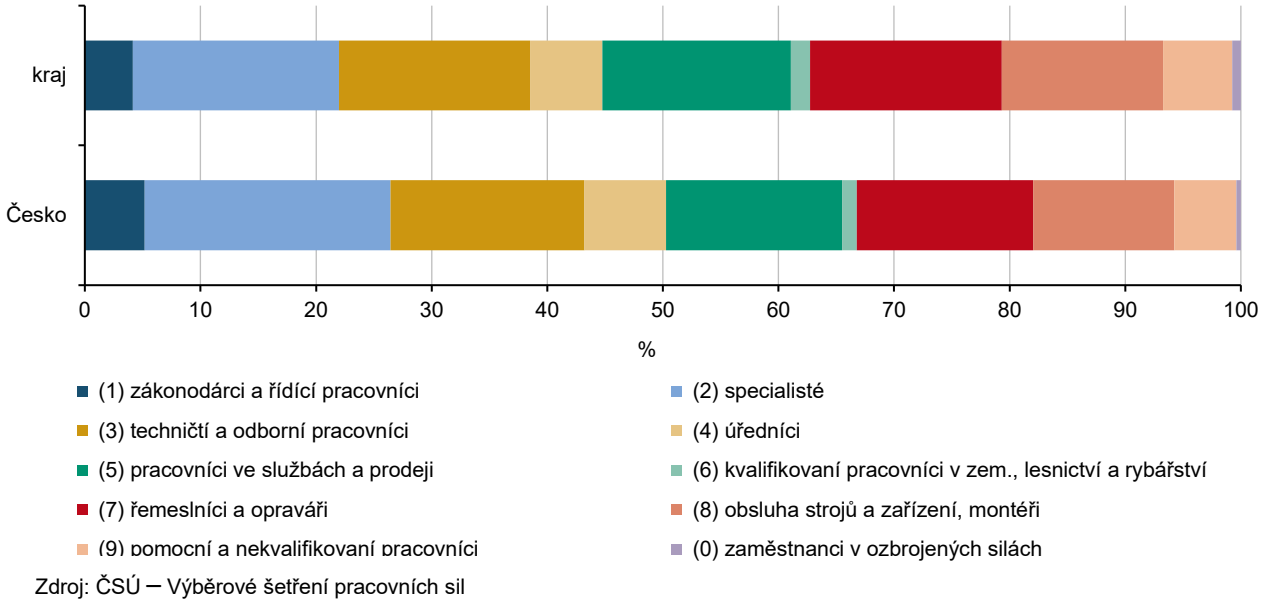
Podíl pracujících v terciárním sektoru v kraji byl vždy nižší než údaj za republiku (v roce 2025 to bylo 57,7 % oproti 62,7 %).

Z počtu 279,5 tis. zaměstnaných v roce 2001 bylo v primárním sektoru uvedeno 7,0 %, v sekundárním 41,3 % a v terciárním 51,7 % z počtu pracujících. V průběhu let počet zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a rybolovu klesal až na 3,1% podíl v roce 2025. Stejně tak klesal podíl zaměstnaných v průmyslových a stavebních odvětvích na 39,1 %. Naopak navýšení zaznamenával sektor služeb, v roce 2025 zde pracovalo 57,7 % zaměstnaných.

Dlouhodobě také existují drobné rozdíly mezi republikovými podíly zaměstnaných podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO a krajskými podíly. V republice

byly vyšší podíly zákonodárců, řídících pracovníků a specialistů (26,4 %) než v kraji (22,0 %). A naopak bylo v kraji více „méně kvalifikovaných zaměstnanců“.

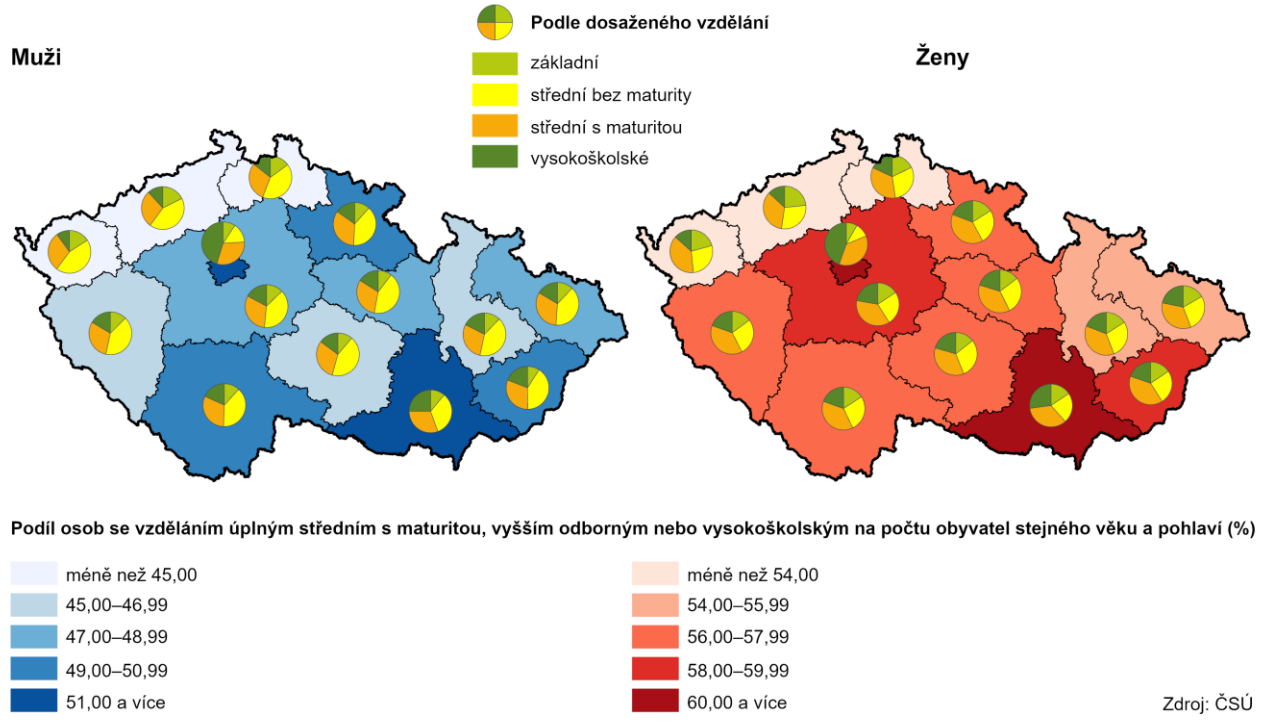
Graf 2. 2 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Olomouckém kraji a v Česku v roce 2025

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Za posledních 25 let se výrazně změnila vzdělanostní struktura obyvatel kraje. Ještě v roce 2001 měla čtvrtina obyvatel kraje jen základní vzdělání (25,8 % vč. bez vzdělání), v roce 2025 to bylo jen 14,1 % obyvatel starších 15 let.

Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle vzdělání a pohlaví v krajích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

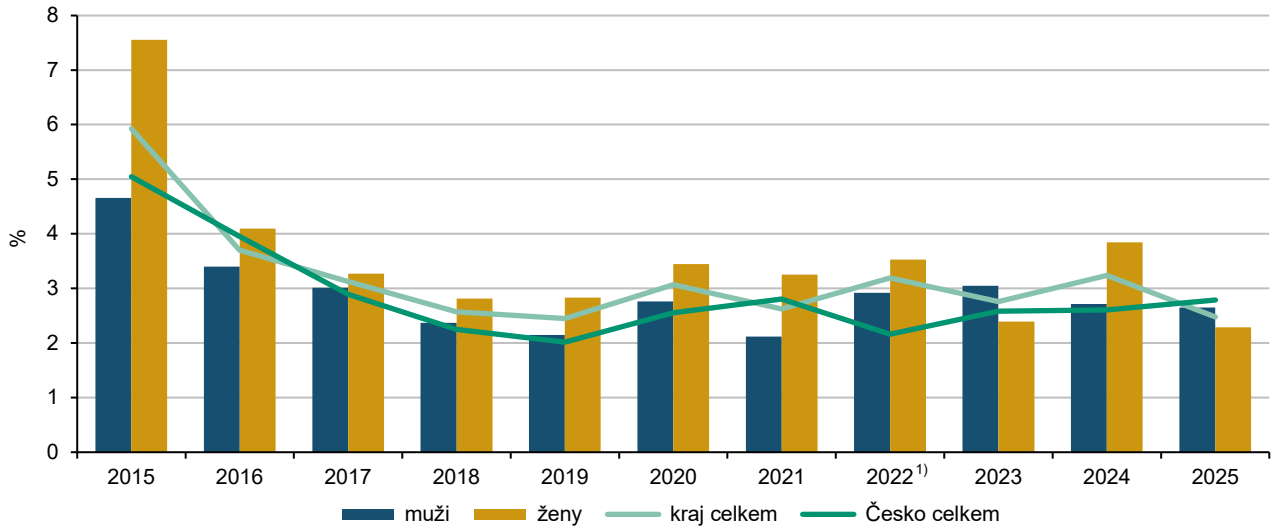
Podíl vysokoškolsky vzdělaných byl v kraji nižší

Vysokoškolsky vzdělaných bylo evidováno 18,4 % populace oproti 8,0 % při vzniku kraje. A v kraji už bydlí více vysokoškolsky vzdělaných žen (51,5 tis. v roce 2025)

než průměrný podíl v republice (18,4 % oproti 22,1 % v roce 2025).

než mužů (44,0 tis.). Třetina obyvatel kraje měla nejvyšší vzdělání zakončené maturitou (33,0 %) a více než třetina pak dokončila střední vzdělání bez maturity (34,5 % v roce 2025).

Graf 2. 3 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v Olomouckém kraji

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

1) data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Obecná míra nezaměstnanosti v kraji (2,5 %) byla v roce 2025 nižší než v republice (2,8 %).

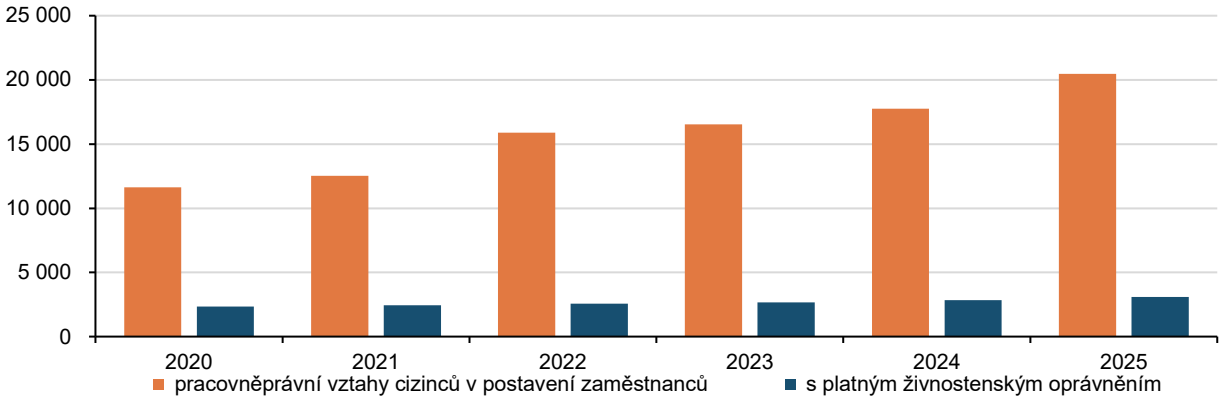
Na začátku sledovaného období byl v kraji sledován vysoký počet nezaměstnaných, který se pohyboval kolem 30 tis. osob. Postupně s určitými výkyvy klesal a v roce 2025 byl prostřednictvím Výběrové šetření pracovních sil zjištěn počet 7,8 tis. nezaměstnaných osob v kraji. Roční obecná míra nezaměstnanosti kraje bývala vyšší než republiková průměrná hodnota, v současnosti v roce 2025 byla dokonce nižší a činila 2,5 %.

Zaměstnanost cizinců

Zaměstnaní cizinci v kraji tvořili jen 2,2 % z jejich celkového počtu v ČR a 2,1 % z počtu cizinců s živnostenským oprávněním.

Olomoucký kraj nepatří ke krajům s vysokým podílem cizinců v populaci kraje. Proto také příslušná ministerstva na konci roku 2025 evidovala v kraji pouze 20 459 cizinců v pracovněprávním vztahu v postavení zaměstnanců a 3 097 cizinců s platným živnostenským oprávněním.

Graf 2. 4 Zaměstnaní cizinci v Olomouckém kraji k 31. 12.

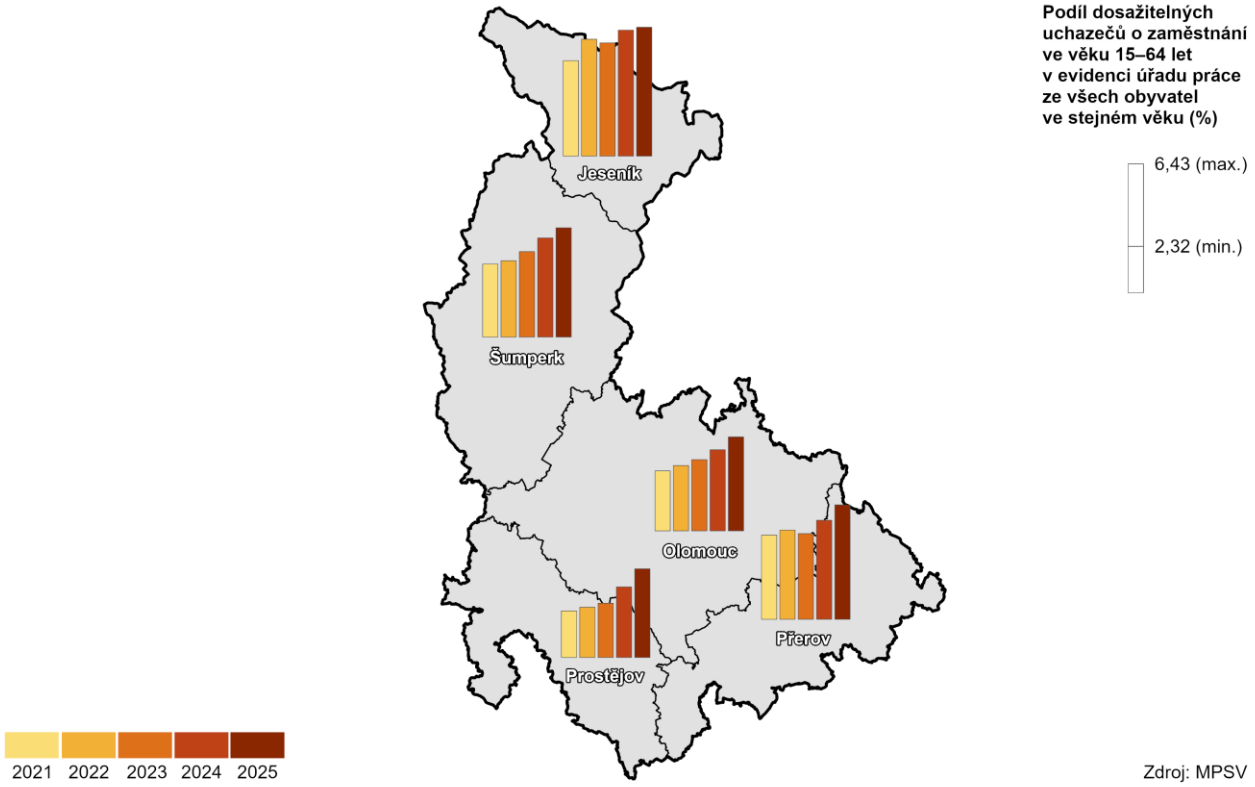
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu

Nezaměstnanost

Podíl nezaměstnaných osob v kraji převýšil republikový průměr, který k 31. 12. 2025 dosáhl úrovně 4,8 %, zatímco v kraji 5,1 %.

Údaje o nezaměstnanosti z Ministerstva práce a sociálních věcí mám dávají ukazatele za uchazeče o práci, kteří jsou evidovaní na úřadech práce, liší se tedy od ukazatelů získaných dotazováním přímo v domácnostech z Výběrového šetření pracovních sil. Podle údajů Úřadu práce ČR dosáhl k 31. 12. 2025 podíl nezaměstnaných osob v Olomouckém kraji 5,1 %. Jednalo se o nejvyšší prosincovou hodnotu od roku 2017. Ukazatel podíl dosažitelných uchazečů ve věku 15 až 64 let na obyvatelstvu stejného věku, sledovaný od roku 2005, dosahoval nejvyšších hodnot v kraji v letech 2009 až 2014 (nejvyšší 9,8 % v roce 2013), následovalo období nízké nezaměstnanosti (nejnižší hodnota 2,9 % v roce 2019). V současnosti dochází opět k růstu podílu nezaměstnaných osob, v roce 2025 se jednalo o 6. nejvyšší hodnotu ve srovnání 14 krajů.

Podíl nezaměstnaných osob v okresech Olomouckého kraje v letech 2021 až 2025 (k 31. 12.)

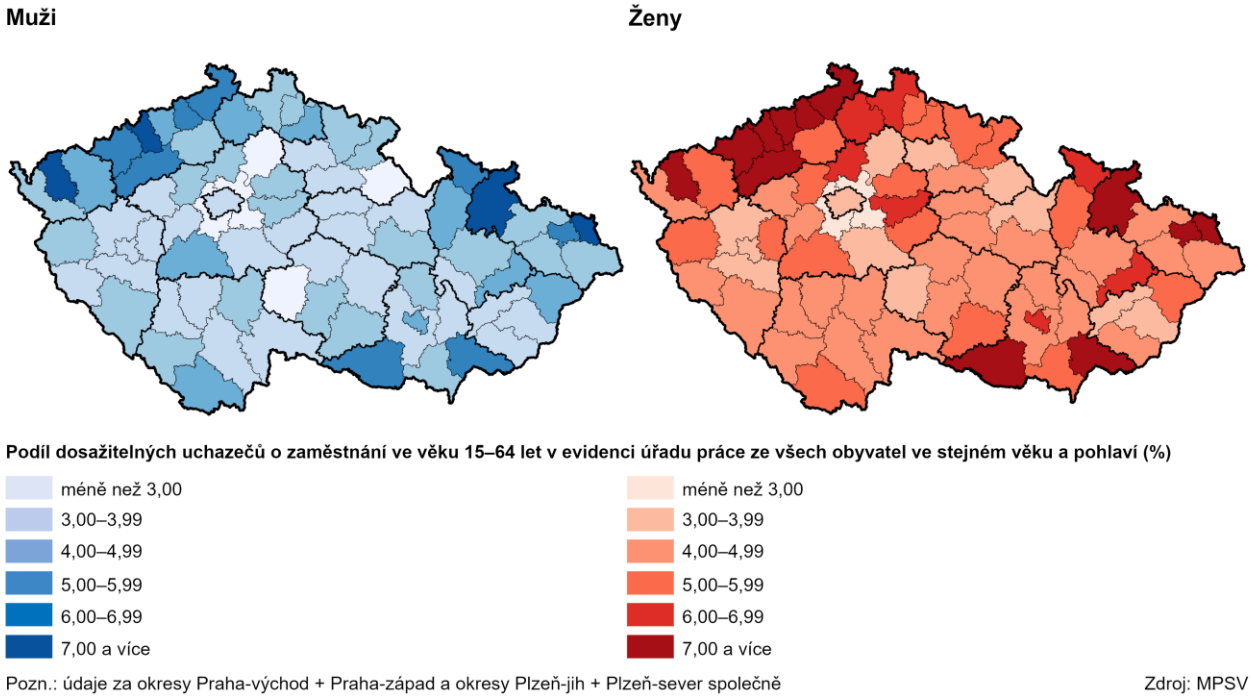
Zdroj: MPSV

Při meziokresním srovnání podílů nezaměstnaných osob v České republice (vč. Prahy a sloučených okresů Plzeň-jih a Plzeň-sever a okresů Praha-východ a Praha-západ) zaujal okres Prostějov 33. místo (4,4 %), okres Olomouc 41. místo (4,7 %), okres Šumperk 55. místo (5,4 %), okres Přerov 60. místo (5,7 %) a okres Jeseník 64. místo (6,4 %).

Úřad práce ČR evidoval k 31. 12. 2025 v Olomouckém kraji 21,0 tis. uchazečů o zaměstnání. Z tohoto počtu bylo 10,5 tis. žen (tj. 49,7 %). Nejvyšší zastoupení žen mezi nezaměstnanými v kraji vykázal okres Prostějov (54,5 %), jejich nejnižší podíl naopak charakterizoval okres Jeseník (44,8 %). K 31. 12. 2025 bylo v kraji evidováno 20,2 tis. dosažitelných uchazečů (tj. 95,8 % z celku). Nárok na podporu v nezaměstnanosti mělo v Olomouckém kraji 5,4 tis. uchazečů (tj. 25,8 % z celku).

Ze struktury uchazečů podle věku byl Olomoucký kraj na konci prosince 2025 charakterizován nižším zastoupením uchazečů ve věku do 44 let (51,3 %), které bylo pod republikovým průměrem (52,8 %). Zvýšený podíl byl naopak zaznamenán především u věkové skupiny 50 až 59 let. Zastoupení nezaměstnaných v této věkové skupině v Olomouckém kraji (24,2 %) převýšilo republikový průměr o 1,2 p. b. (23,0 %).

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví v okresech k 31. 12. 2025

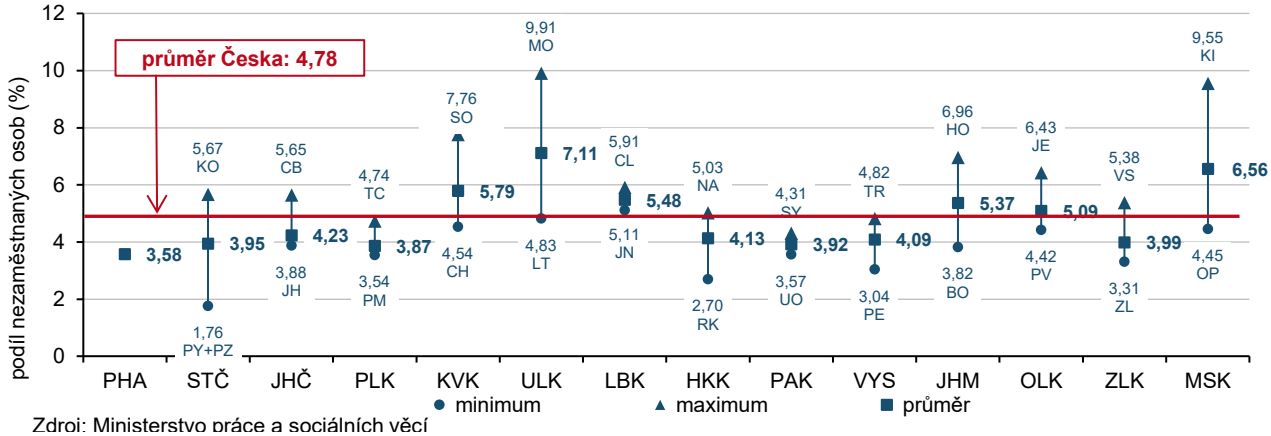
Pozn.: údaje za okresy Praha-východ + Praha-západ a okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Zdroj: MPSV

Zastoupení vysokoškoláků mezi nezaměstnanými v kraji (8,5 %) bylo nižší než v ČR (9,9 %).

Dokončené základní vzdělání (vč. praktických škol) mělo v kraji 5,8 tis. registrovaných uchazečů. Jejich zastoupení (27,6 %) bylo mírně pod republikovým průměrem (28,0 %). Střední odborné vzdělání s výučním listem charakterizovalo 7,4 tis. uchazečů. V jejich případě byl krajský podíl (35,3 %) zřetelně vyšší než celostátní (31,6 %). Úplné střední vzdělání s maturitou (bez vyučení) mělo 3,1 tis. uchazečů, přičemž jejich podíl (14,9 %) téměř souhlasil s republikovým průměrem (15,0 %). Vysokoškolský titul charakterizovalo 1,8 tis. registrovaných uchazečů.

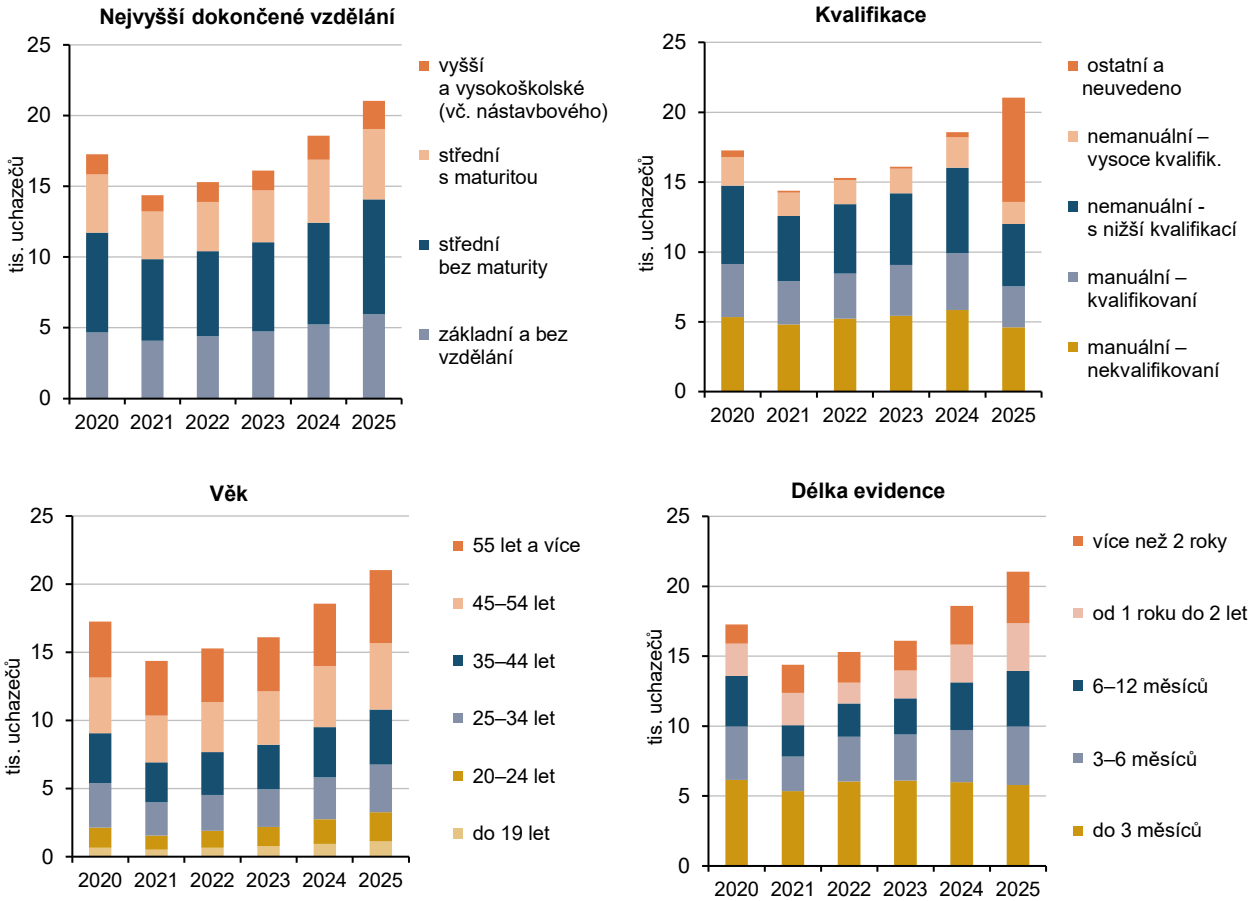
Graf 2. 5 Rozptyl podílu nezaměstnaných v okresech podle krajů k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ze struktury uchazečů podle délky jejich evidence vyplývá, že do 3 měsíců bylo na konci roku 2025 evidováno 27,5 % uchazečů. S délkou evidence 3 až 6 měsíců bylo registrováno 19,8 % uchazečů, 6 až 9 měsíců bylo evidováno 10,7 % uchazečů a registrace 9 až 12 měsíců charakterizovala v kraji 8,3 % uchazečů. Celkem 16,2 % uchazečů bylo evidováno 12 až 24 měsíců a 17,5 % uchazečů bylo registrováno déle než 24 měsíců.

Graf 2. 6 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Olomouckém kraji (k 31. 12.)

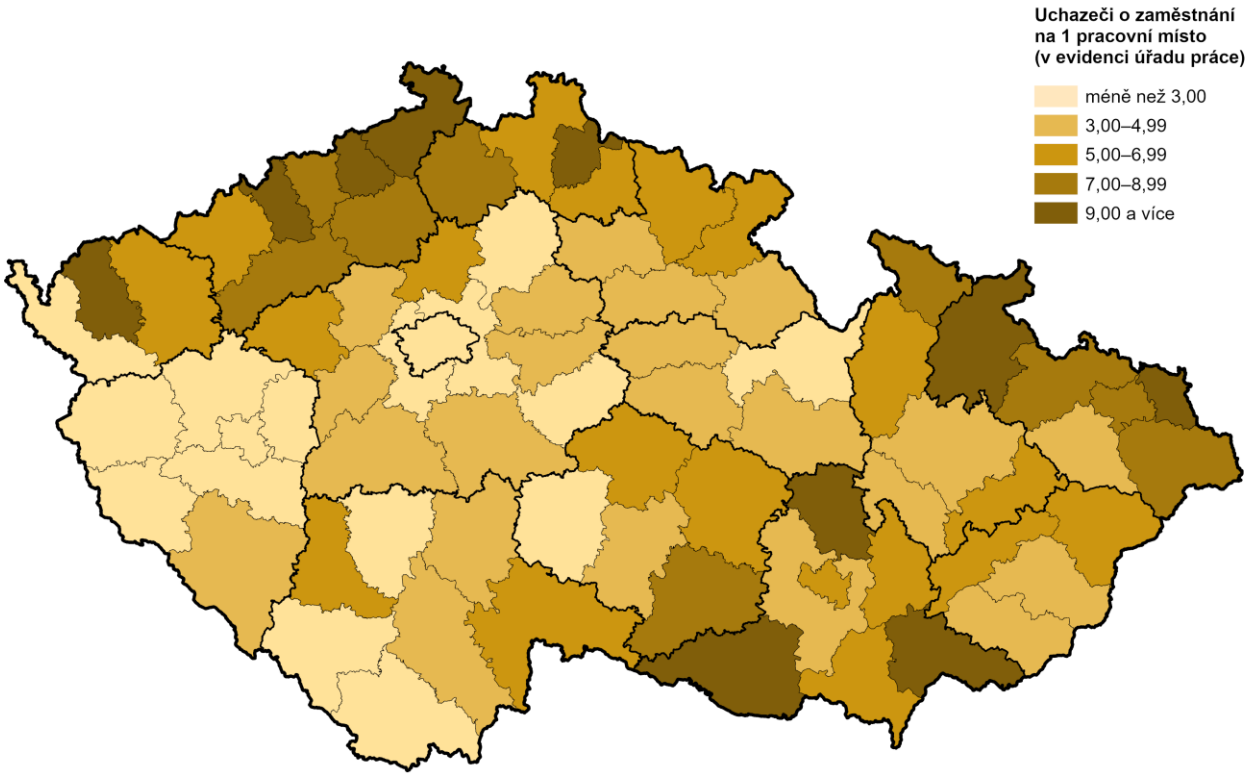

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Republikový průměr činil 3,8 dosažitelného uchazeče na 1 volné pracovní místo, v kraji pak úřady práce evidovaly 4,9 uchazečů.

Nabídka volných pracovních míst v evidenci Úřadu práce ČR zahrnovala v Olomouckém kraji na konci loňského prosince 4,1 tis. pozic. Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 4,90 dosažitelného uchazeče. V okrese Jeseník bylo k 31. 12. 2025 evidováno 6,84 dosažitelného uchazeče na 1 volné pracovní místo, v okrese Přerov 6,45, v okrese Šumperk 6,26, v okrese Prostějov 4,39 a v okrese Olomouc 3,80.

Uchazeči o zaměstnání na pracovní místo v evidenci úřadu práce v okresech k 31. 12. 2025

Pozn.: údaje za okresy Praha-východ + Praha-západ a okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Zdroj: MPSV

Příjmy a životní podmínky domácností

Čistý disponibilní důchod domácností Olomouckého kraje na 1 obyvatele byl na úrovni 89,2 % hodnoty za ČR.

Pro hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností trvale bydlících v daném regionu je využíván ukazatel čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD). ČDDD se v Olomouckém kraji v roce 2025 zvýšil na 225,2 mld. Kč. Na ČDDD v České republice se kraj podílel z 5,2 %. Relativně připadal na 1 obyvatele Olomouckého kraje čistý disponibilní důchod ve výši 356,7 tis. Kč. V mezikrajském srovnání byl po kraji Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském čtvrtý nejnižší v zemi. Za hodnotou republikového průměru (399,7 tis. Kč/obyv.) zaostal o 43,1 tis. Kč/obyv. Průměr České republiky překonaly pouze Praha a Středočeský kraj.

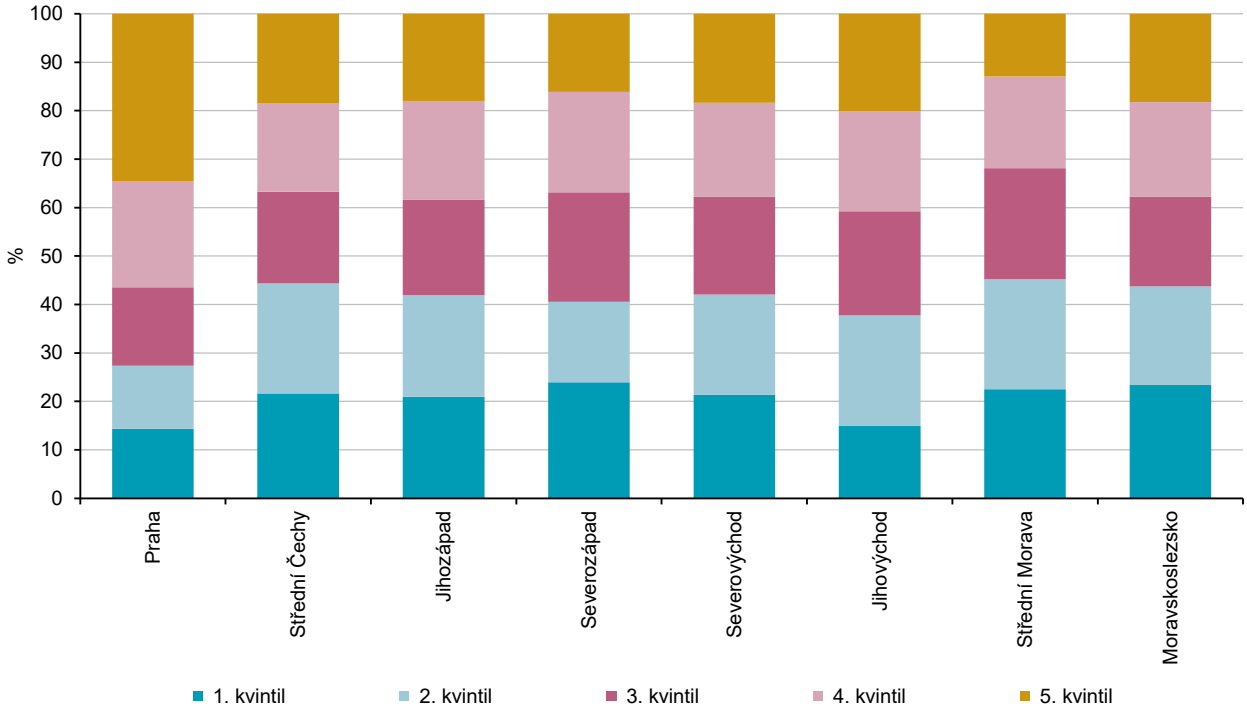
Příjmy domácností můžeme hodnotit pouze v regionu soudržnosti Střední Morava, kde byly zjištěny nejnižší hodnoty ve srovnání s ostatními regiony.

Data o příjmech a životních podmínkách domácnosti byla k dispozici z výsledků šetření „Životní podmínky domácností“. Bohužel poslední výsledky z roku 2025 ukazují v regionálním pohledu pouze za územní úroveň regionů soudržnosti. Olomoucký kraj je součástí regionu soudržnosti Střední Morava spolu se Zlínským krajem.

Na Střední Moravě bylo v rámci šetření evidováno 504,5 tis. domácností. Průměrná hodnota hrubých peněžních příjmů domácností dosáhla za rok 2024 částky 311,9 tis. Kč, což bylo nejméně ve srovnání s ostatními regiony soudržnosti. Čisté peněžní příjmy pak činily 281,6 tis. Kč a byly o 21,6 tis. menší než průměrná hodnota v republice. Nejvíce domácností (46,9 %) se pohybovalo ve skupině s čistým měsíčním příjmem ve výši 20 až 30 tis. Kč. Domácností s příjmem do 15 tis. Kč měsíčně bylo v regionu 13,5 % a více než 50 tis. Kč měsíčně uváděla 2,3 % domácností v regionu soudržnosti Střední Morava.

Graf 2. 7 Podíl domácností za regiony soudržnosti podle kvintilového rozdělení domácností Česka na základě čistého peněžního příjmů v roce 2024 evidence v Olomouckém kraji (k 31. 12.)

Rozdělení domácností v Česku	1. kvintil: *20 % domácností s nejnižšími příjmy*	2. kvintil: *druhých 20 % domácností*	3. kvintil: *třetích 20 % domácností*	4. kvintil: *čtvrtých 20 % domácností*	5. kvintil: *20 % domácností s nejvyššími příjmy*
Počet domácností v Česku	918 681	918 102	918 236	918 665	917 970
Horní hranice čistého peněžního příjmu na osobu v Česku (Kč)	208 483	260 000	306 502	398 917	x

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření EU-SILC (Životní podmínky 2025)

Z dalších výsledků šetření životních podmínek domácností v regionu Střední Morava bylo zjištěno, že v roce 2025 více než polovina domácností bydlela v rodinném domě (52,5 %), pronájem platilo 16,4 %, 39,7 % domácností mělo zavedeno vytápění plynem, myčku nádobí 51,5 %, osobní počítač či notebook 79,4 % a osobní auto využívalo 73,2 % domácností. Průměrné měsíční náklady na bydlení domácnost přišly na 8 050 Kč, což bylo nejméně v hodnocených regionech. Náklady na bydlení byly podle subjektivních názorů pro 20,8 % domácností velkou zátěží a jen pro 7,3 % nebyly problémem. Více než polovina domácností vycházela s příjmem docela snadno (58,3 %) a naopak obtíže uvádělo 41,7 %, přičemž pro 3,7 % to byly velké obtíže. A necelá pětina domácnosti si nemohla dovolit týdenní dovolenou mimo domov nebo zaplatit neočekávaný výdaj 16 800 Kč (19,8 % resp. 18,3 %). Hypotéku a jinou půjčku za byt splácelo 17,4 % domácností, ostatní půjčky či úvěry uvádělo 13,7 % domácností.

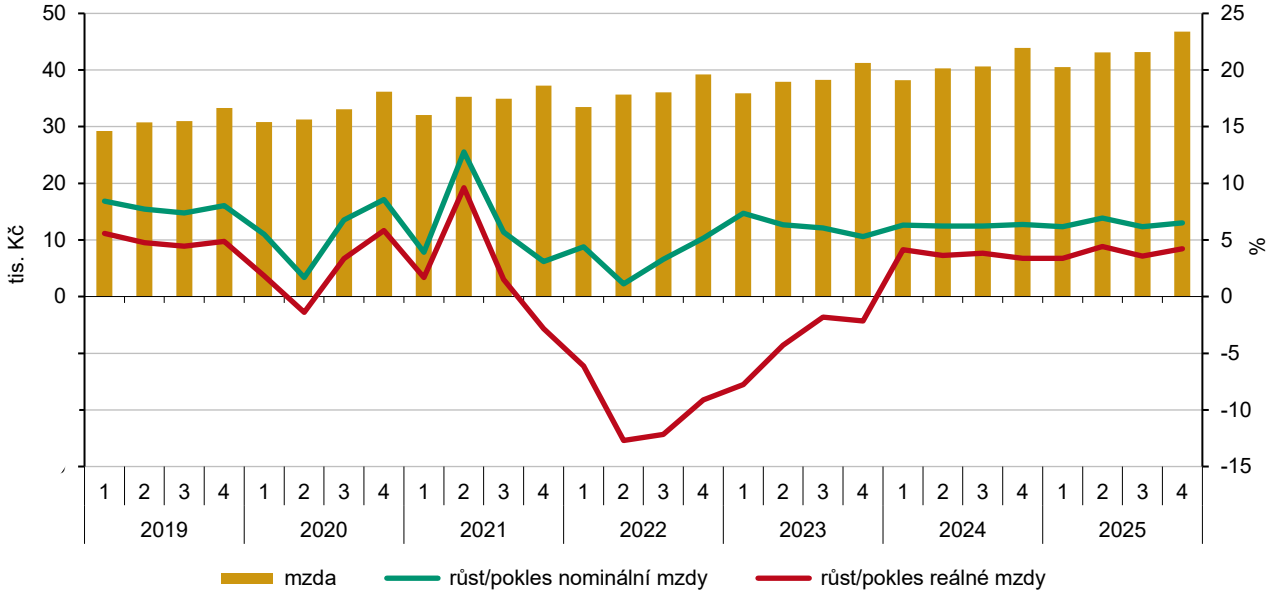
Třetina domácností byla tvořena 2 členy (34,9 %), více než čtvrtina domácností byla tvořena jen jedním členem (28,0 %). Ve třetině domácností nebyla žádná pracující osoba (33,8 %) a jen necelá třetina měla aspoň jedno vyživované dítě (32,0 %).

Mzdy

Průměrná hrubá měsíční mzda v kraji dosáhla 89,1 % průměrné mzdy za celou Českou republiku (48 670 Kč).

Podle předběžných výsledků podnikového výkaznictví dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda v podnicích Olomouckého kraje v roce 2025 hodnoty 43 381 Kč (na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství). Ve srovnání výsledků 14 krajů byla mzda v kraji třetí nejnižší po Karlovarském a Zlínském kraji. Nominální hodnota mzdy každoročně rostla. V reálném vyjádření po zohlednění růstu spotřebitelských cen mzdy od roku 2019 vlivem rostoucí inflace rostly pomaleji a v roce 2022 a 2023 došlo k jejich reálnému poklesu z důvodu výrazného zvýšení inflace nad 10 %, což byl také důsledek války na Ukrajině. V roce 2025 inflace vzrostla o 2,5 % a reálně mzda v kraji vzrostla o 3,9 %.

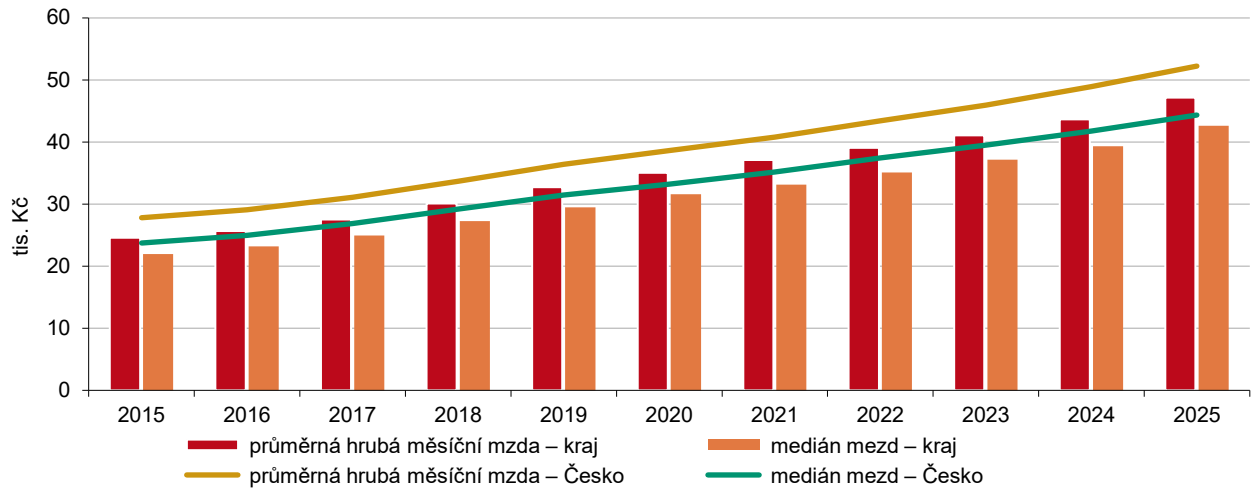
Graf 2. 8 Průměrná hrubá měsíční mzda[1)] a její meziroční změny podle čtvrtletí v Olomouckém kraji

[1)] podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2025 předběžné údaje

Další podrobnější údaje o mzdách v kraji lze získat ze strukturální mzdové statistiky z výběrového šetření Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva financí. Toto šetření přímo sleduje mzdy jednotlivých zaměstnanců.

Graf 2. 9 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Olomouckém a ČR

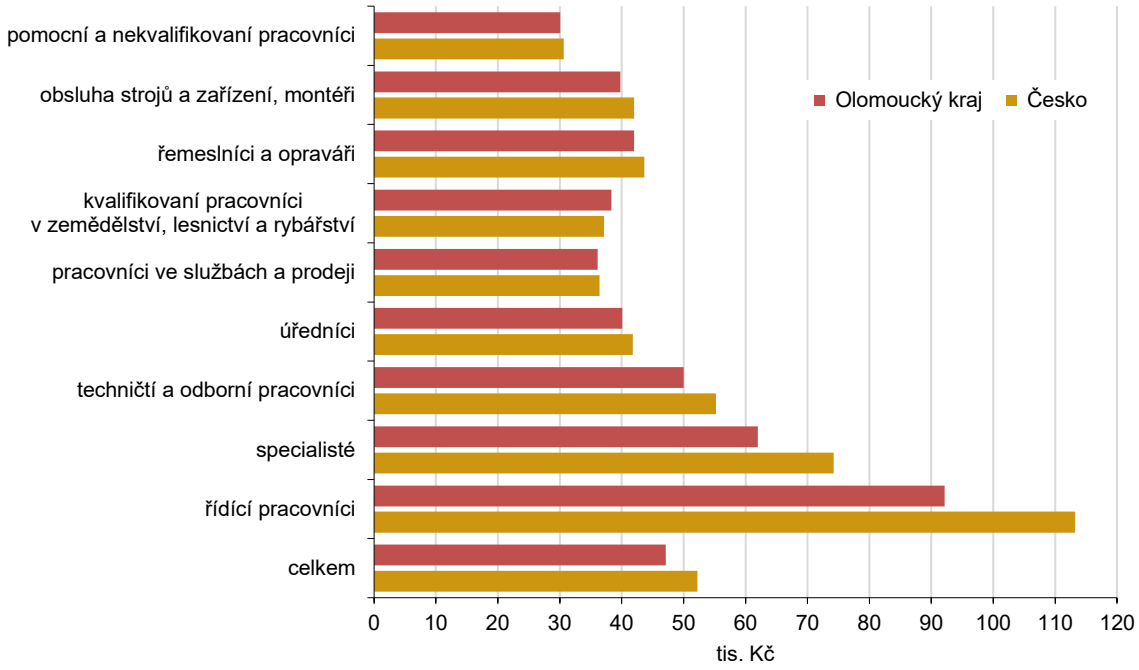
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Podle výsledků strukturálního šetření mezd zaměstnanců v roce 2025 byla průměrná měsíční mzda v Olomouckém kraji o 5 tis. Kč nižší než průměrná mzda ze celou republiku.

Také metodika zjišťování průměrné mzdy je rozdílná oproti podnikovému výkaznictví. Podle tohoto šetření činila v roce 2025 průměrná hrubá měsíční mzda v Olomouckém kraji 47 129 Kč a byla také třetí nejnižší v mezikrajském srovnání. Muži v průměru pobírali 50 814 Kč a ženy 43 486 Kč.

Ze strukturální statistiky mezd je možné také získat údaje o mediánu mezd, tj. o hodnotě mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení (právě stejný počet mezd je vyšších i nižších než medián). V Olomouckém kraji dosáhl v roce 2025 medián mezd výše 42 594 Kč, u mužů 45 467 Kč a u žen 40 096 Kč.

Graf 2.10 Průměrná hrubá měsíční mzda podle klasifikace zaměstnání v Olomouckém kraji v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Dalšími možnými výstupy ze strukturální statistiky mezd jsou hodnoty mezd podle zaměstnání. Průměrné mzdy podle všech hlavních tříd zaměstnání (dle klasifikace CZ-ISCO) v Olomouckém kraji se pohybovaly pod republikovým průměrem s jedinou výjimkou, kterou byly mzdy pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybářství (38 354 Kč v Olomouckém kraji, 37 152 Kč v ČR) a které patřily k nejvyšším v mezikrajském srovnání. Průměrné mzdy ostatních tříd se podle své výše pohybovaly v druhé polovině žebříčku. Průměrné mzdy pracovníků obsluhy strojů a zařízení a u montérů byly dokonce nejnižší mezi kraji, mzdy řídících pracovníků a specialistů druhé nejnižší a mzdy technických a odborných pracovníků třetí nejnižší. Mzdy řemeslníků a opravářů obsadily ve srovnání krajských výsledků čtvrtou nejnižší hodnotu.

Úplné náklady práce

Úplné náklady práce patří v kraji dlouhodobě k nejnižším mezi kraji.

Úplné náklady práce (ÚNP), které můžeme definovat jako výdaje zaměstnavatele související se zaměstnáváním pracovníků (cena, za kterou nakupuje pracovní sílu na trhu práce), dlouhodobě patří v Olomouckém kraji k nejnižším mezi kraji. V roce 2024 činily v průměru na 1 zaměstnance (přepočtené počty) 663,3 tis. Kč, nižší byly pouze v Karlovarském kraji. Oproti průměru za republiku byly nižší o 96,8 tis. Kč a oproti ÚNP zjištěným v Praze nižší o 220,3 tis. Kč.

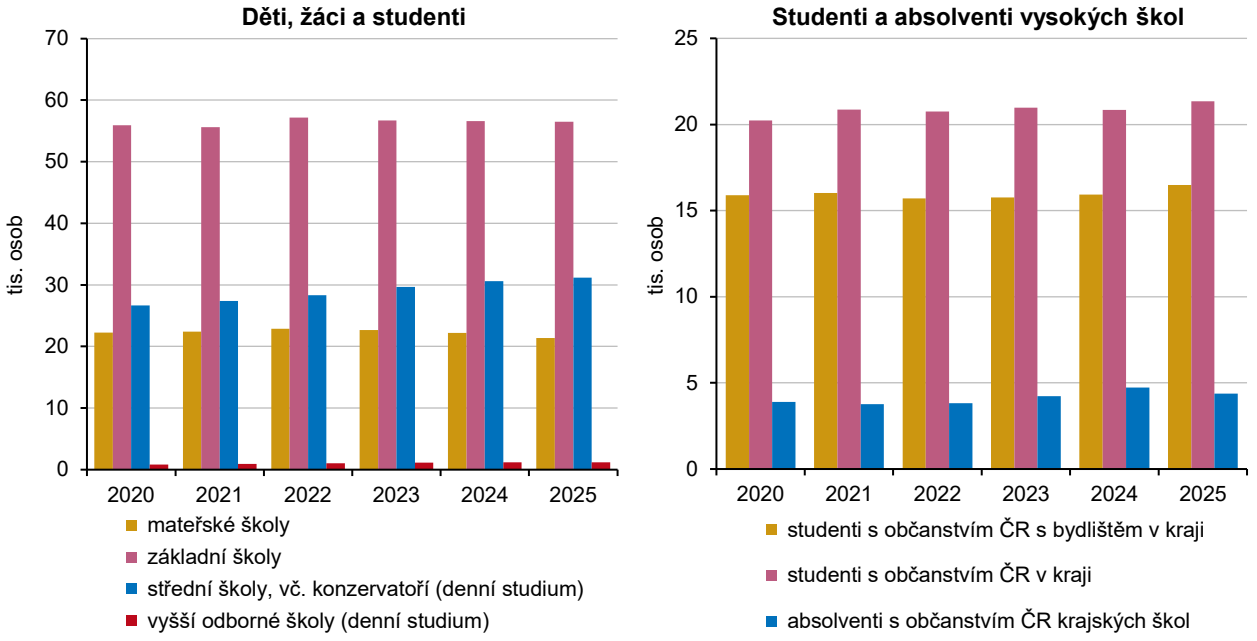
Struktura nákladů práce v kraji odpovídala struktuře za republiku. Přímé náklady zahrnující mzdy, platy a náhrady mezd za dovolenou, svátky atd. tvořily 72,5 % z ÚNP. Nepřímé náklady (27,5 %) pak představovaly sociální náklady (platby zákonného pojistného), sociální požitky (např. příspěvky na stravování, výdaje ze sociálního fondu) a personální náklady (náklady na školení, pracovní oděv, nábor zaměstnanců apod.), ale také daně a dotace související se zaměstnáváním lidí.

Vzdělávání

Mateřské školy v kraji navštěvovalo 6,1 % dětí z celkového počtu v republice.

Počty dětí ve vzdělávacích zařízeních se odvíjí od demografického vývoje. V prvním desetiletí existence Olomouckého kraje byl v mateřských školách zapsán menší počet dětí, který nepřesáhl 20 tisíc, nejméně jich bylo ve školním roce 2005/2006 (18,6 tis. dětí). V dalším období se rodilo více dětí a největší návštěvnost byla zaznamenána v roce 2013/2014 (23,3 tis. dětí). Od tohoto roku počet dětí v mateřských školách nepoklesl pod 22 tisíc. V posledním roce 2025/2026 se však už začal projevovat klesající počet narozených a ve 391 školkách s 1 117 třídami bylo umístěno 21,3 tis. dětí. Výuku zajišťovalo 2,3 tis. učitelů (přepočtené počty) s 99,2% podílem žen.

Graf 2.11 Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Olomouckém kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Na vývoji počtu žáků na základních školách se také projevil demografický vývoj. Zatímco na přelomu století bylo v kraji evidováno 70,4 tis. žáků základních škol, v následném období jejich počet klesal až na hodnotu 48,6 tis. žáků v roce 2010/2011. Od tohoto roku se počet žáků pomalu zvyšoval. Ve školním roce 2025/2026 pak základní školu navštěvovalo 56,5 tis. žáků, kteří chodili na některou z 305 základních škol v kraji, do některé z 3,2 tis. tříd a učilo je 4,6 tis. pedagogů (přepočtené počty), z nichž bylo 83,8 % žen.

Z téměř půl milionu studentů středních škol denního studia jich v kraji studovalo 6,2 %.

Na 92 středních školách v kraji ve školním roce 2025/2026 studovalo v denní formě vzdělávání 31,0 tis. žáků. Jejich počet je vyšší oproti předchozím rokům v důsledku přesunu dětí z početně silnějších ročníků narozených dětí do věku 15 až 20 let. Necelá polovina z počtu studentů chodila na odbornou střední školu s maturitní

zkouškou (46,7 %), 19 gymnázií navštěvovala čtvrtina studentů (27,2 %) a pětina se učila v oborech zakončených získáním výučního listu (22,0 %). Na středních školách působilo 3,0 tis. učitelů s 60,6% zastoupení žen. Na jediné konzervatoři v kraji v Olomouci studovalo ve školním roce 2025/2026 celkem 119 studentů. Na 9 vyšších odborných školách v kraji se vzdělávalo 1 164 studentů v denní formě studia. Výuku zajišťovalo 91 učitelů, z toho 63 žen.

Z 331 tisíc studentů vysokých škol v republice v roce 2025 jich 5,0 % pocházelo z Olomouckého kraje.

Na veřejných a soukromých vysokých školách v České republice studovalo na konci roku 2025 celkem 16,6 tis. studentů, kteří měli trvalé bydliště v Olomouckém kraji. Z 99,0 % se jednalo o osoby s českým státním občanstvím, ženy z celkového počtu studujících s trvalým bydlištěm v kraji tvořily 56,6 %. V prezenční formě studovalo 13,4 tis. studentů, distanční nebo kombinované studium využívalo 3,4 tis. studentů. V bakalářských programech studovalo 10,3 tis. studentů, v magisterských 5,7 tis. a v doktorských 800 studentů. Podle místa studia se nejvíce studentů s trvalým bydlištěm v kraji vzdělávalo na vysokých školách v Olomouci (6 504 osob), s výrazným odstupem následovalo Brno (3,9 tis. osob), Ostrava (2,1 tis. osob), Praha (1,8 tis.) a Zlín (1,0 tis.).

V Olomouckém kraji mají sídlo tři vysoké školy – Univerzita Palackého v Olomouci, Moravská vysoká škola Olomouc, o. p. s. a Vysoká škola logistiky o. p. s. Univerzita Palackého v Olomouci je druhou nejstarší univerzitou v ČR, která nabízí studium na osmi fakultách, které pokrývají široké spektrum oborů od medicíny přes humanitní vědy až po přírodní vědy. Na Univerzitě Palackého studovalo v roce 2025 celkem 23,1 tis. osob, z toho 68,8 % tvořily ženy. Z 88,5 % se jednalo o studenty české státní příslušnosti, zbylých 11,5 % připadlo na zahraniční studenty.

Na Moravské vysoké škole Olomouc o. p. s., zaměřené na ekonomiku, management a informatiku, studovalo v roce 2025 celkem 547 studentů, z nichž 49,0 % tvořily ženy. Vysoká škola logistiky o. p. s. je technická vysoká škola se sídlem v Přerově, která na konci roku 2025 evidovala 738 studentů, z toho 33,2 % žen.

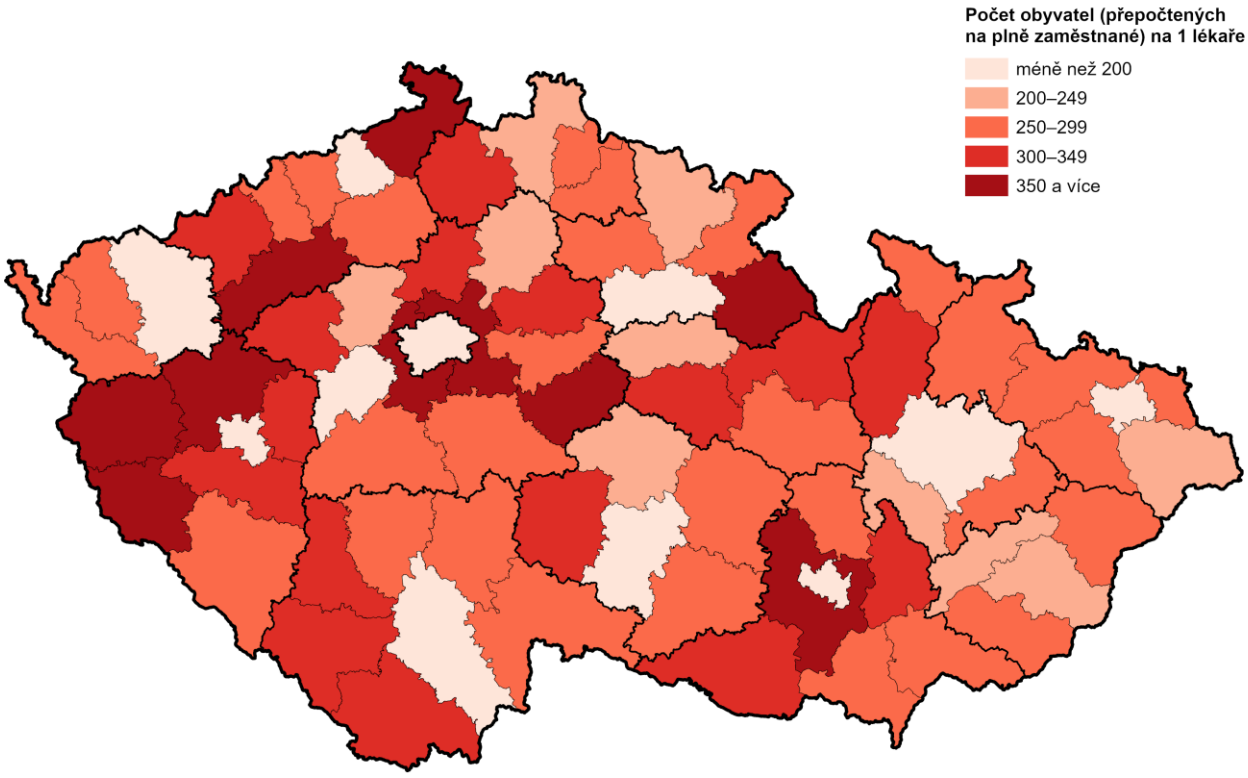
Zdraví

Počet lékařů v Olomouckém kraji se podílel 6,4 % na jejich celkovém počtu v republice.

Podle posledních dostupných dat Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR z roku 2024 bylo v kraji evidováno celkem 3 395 lékařů (přepočtené počty na plně zaměstnané), a to bylo zatím nejvíce za poslední roky. Naproti tomu počet 494 zubních lékařů (přepočtené počty) nebyl nejvyšší, v roce 2020 bylo v kraji 550 zubařů. Počet obyvatel kraje na 1 lékaře činil 186 a po hodnotě v Praze (121 obyv. na 1 lékaře) byl druhý nejnižší. A podobná situace nastala i u zubařů. Na 1 zubaře připadalo 1 278 obyvatel, což byla také po Praze (825) druhá nejnižší hodnota. Nejpříznivější situace nastala samozřejmě v okrese Olomouc, kde v roce 2024 příslušelo na 1 lékaře 123 obyvatel, zatímco na Šumpersku to bylo 305 osob.

Zdravotnická péče o obyvatelstvo kraje byla v roce 2024 zajištěna v 7 nemocnicích akutní péče s 2 940 lůžky a ve 3 nemocnicích následné péče se 157 lůžky. K dalším zdravotnickým zařízením můžeme zařadit 158 lékáren (bez nemocničních), 282 ordinací praktických lékařů pro dospělé, 105 ordinací praktických lékařů pro děti a dorost, 343 ordinací stomatologů, 69 ordinací gynekologů a dalších 498 ordinací různých specialistů.

Počet obyvatel na 1 lékaře v okresech v roce 2024

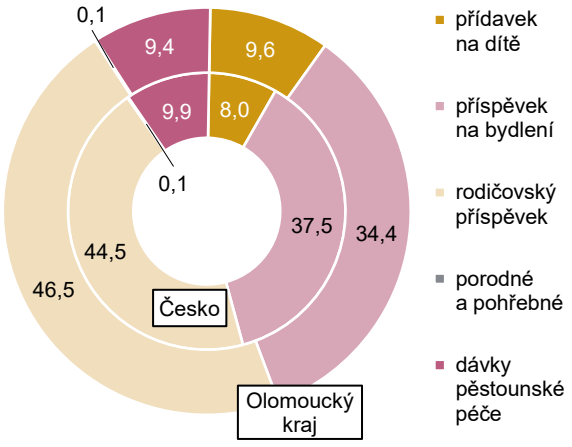
Zdroj: ÚZIS

Státní sociální podpora

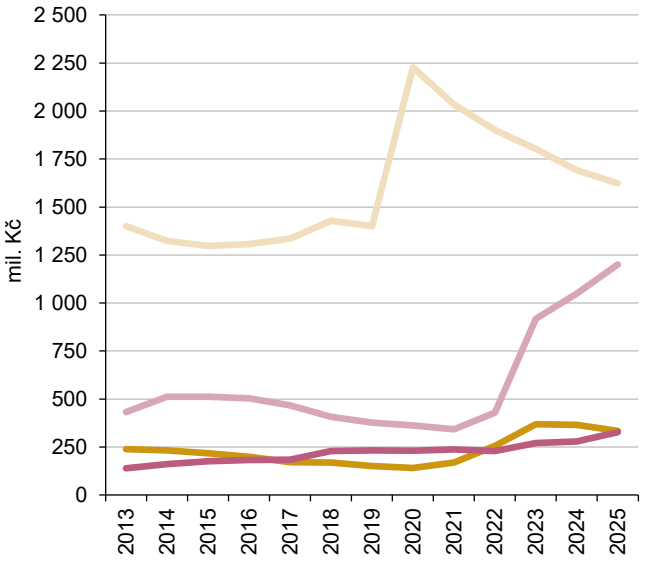
Systém státní sociální podpory zabezpečuje adresnou pomoc rodinám s nezaopatřenými dětmi ve stanovených sociálních situacích, na jejichž řešení rodina vlastními silami a prostředky nestačí.

Graf 2.12 Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v Olomouckém kraji a Česku

Výdaje v kraji a Česku v roce 2025 v %

Výdaje na vybrané dávky v kraji[1)]

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

[1)] podle místa trvalého bydliště příjemce

Výdaje na dávky státní sociální podpory v Olomouckém kraji dosáhly 5,6 % z celkové částky vydané v ČR.

Podle předběžných dat Ministerstva práce a sociálních věcí bylo v Olomouckém kraji v roce 2025 vyplaceno 605,3 tis. dávek státní sociální podpory v celkové výši 3 162,2 mil. Kč a 27,8 tis. dávek pěstounské péče ve výši 327,3 mil. Kč. Nejvyšší podíl zaujímal rodičovský příspěvek vyplácený rodiči, který celodenně pečuje o dítě nejdéle do tří let dítěte. Jeho výše se v letech 2020 a 2023 zvyšovala, v roce 2025 bylo v kraji vyplaceno 157,7 tis. dávek v hodnotě 1 622,4 mil. Kč. Další dávkou statní sociální podpory je příspěvek na bydlení, který dostává rodina, pokud příjmy rodiny nestačí k pokrytí nákladů na bydlení a za splnění dalších podmínek. Od roku 2022 zahrnuje i nájemce a v roce 2025 její výše dosáhla 1 201,1 mil. Kč vyplacených ve 199,2 tis. dávkách. Další dávkou je přídavek na dítě pro rodiny s velmi nízkým příjmem. V kraji bylo vyplaceno 247,9 tis. dávek v celkové částce 334,6 mil. Kč. V roce 2025 bylo ještě v kraji vyplaceno 3,3 mil. Kč na porodné a 0,8 mil. Kč na pohřebné.

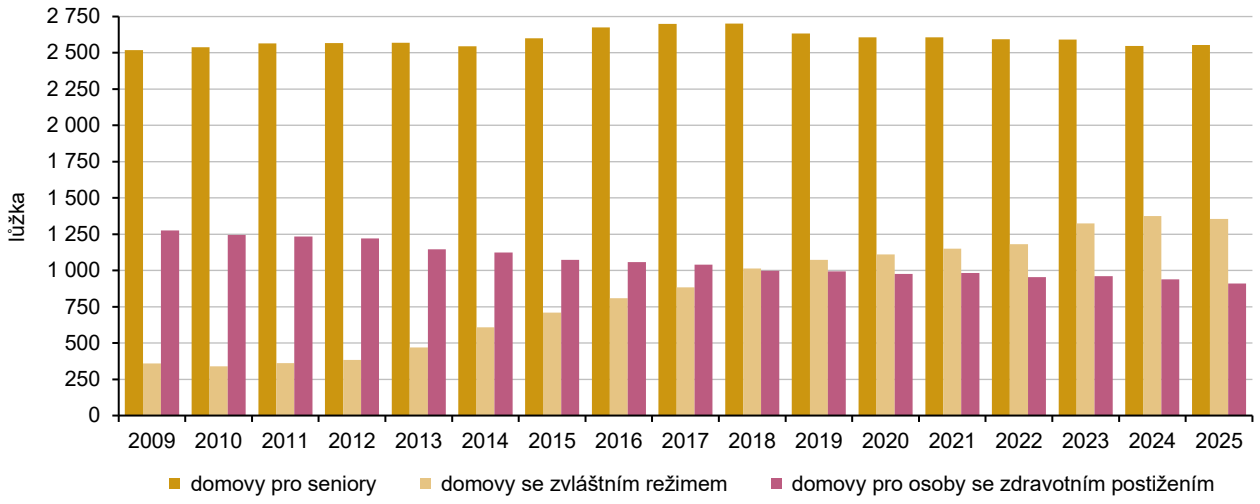
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. pěstounské péče) na 1 obyvatele kraje v roce 2025 činily 5 537 Kč. Byly nižší než republikový průměr (5 753 Kč na obyv.) a pohybovaly se uprostřed pořadí při srovnání hodnot za 14 krajů. Nejvyšší byly zjištěny v Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Na 1 000 seniorů z Olomouckého kraje připadlo 18,2 lůžek v domovech pro seniory, což bylo více než republikový průměr (15,4 lůžek na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a více).

Pro osoby v nepříznivé sociální situaci pro zajištění důstojných podmínek života existuje řada sociálních služeb, které jsou poskytovány jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní. Z pobytových sociálních služeb bylo v kraji provozováno 35 domovů pro seniory s kapacitou 2 554 lůžek (k 31. 12. 2025), 23 domovů se zvláštním režimem a kapacitou 1 355 lůžek a 11 domovů pro osoby se zdravotním postižením s 911 lůžky. Na 1 000 obyvatel starších 65 let připadalo 18,2 lůžek v domovech pro seniory, čímž se Olomoucký kraj umístil na 4 pozici v mezikrajském srovnání.

Graf 2.13 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Olomouckém kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

K dalším zařízením poskytující sociální služby v Olomouckém kraji můžeme zařadit 21 azylových domů s 805 lůžky, chráněné bydlení s 320 lůžky, 1 týdenní stacionář. Pečovatelskou službu využívalo v roce 2025 v kraji 5 893 klientů, přičemž výdaje na tuto službu činily 449,6 mil. Kč. Odlehčovací služby využilo 973 klientů, osobní asistenci 395 klientů, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi 1 836 klientů.

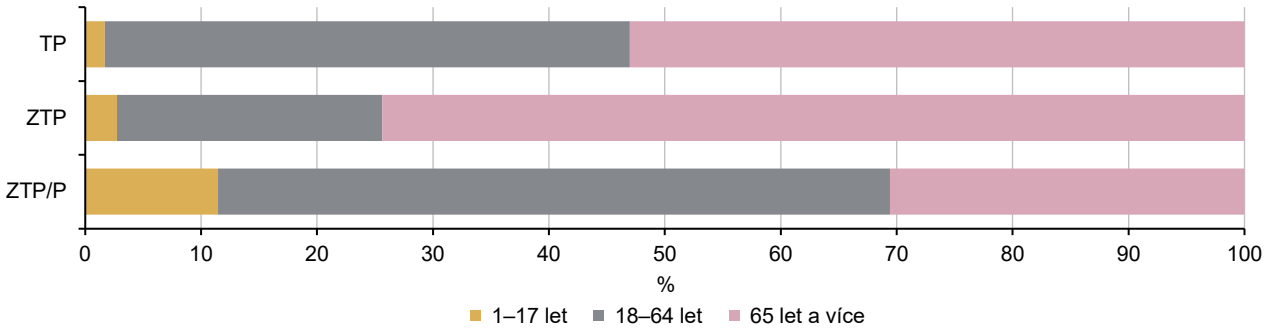
Terénní programy byly připraveny pro 2 101 klientů, centra denních služeb využilo 211 klientů a denní stacionáře 494 klientů.

Osobám, které jsou z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb, je vyplácen příspěvek na péči. Jeho výše se liší s ohledem na věk a přiznaný stupeň závislosti. V roce 2024 byl v kraji vyplaceno na tyto účely 2 685 mil. Kč. V průměru bylo každý měsíc uplatněno 23,8 tis. příspěvků na péči.

V Olomouckém kraji bydlelo 5,9 % držitelů průkazů se zdravotním postižením z jejich celkového počtu v ČR (350,5 tis. osob).

Ministerstvo práce a sociálních věcí evidovalo v prosinci 2025 v Olomouckém kraji celkem 20 715 držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Osoby mladší 18 let se na celkovém počtu držitelů podílely 4,5 %. Nejvíce bylo majitelů průkazů ZTP (osoby s těžkým postižením), kteří tvořili více dvě třetiny (67,9 %). Držitelů průkazů zvlášť těžce postižených s potřebou průvodce (ZTP/P) bylo 4 349. Průkazy ZP, tj. osob se středně těžkým postižením, byly vydány 2 299 osobám. Ve srovnání s prosincem 2015 došlo k nárůstu počtu držitelů průkazů ZP a ZTP a snížil se počet držitelů průkazů s nejtěžším postižením ZTP/P.

Graf 2.14 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle druhu průkazu a věku v Olomouckém kraji v prosinci 2025

TP: středně těžké postižení, ZTP: těžké postižení, ZTP/P: zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Důchodci, důchody

Více než čtvrtina obyvatel kraje pobírala některý z důchodů.

Podle údajů České správy sociálního zabezpečení pobírala v Olomouckém kraji v prosinci roku 2025 některý z důchodů více než čtvrtina populace (175,7 tis. osob), z toho 83,2 % (146,1 tis. osob) pobíralo starobní důchod.

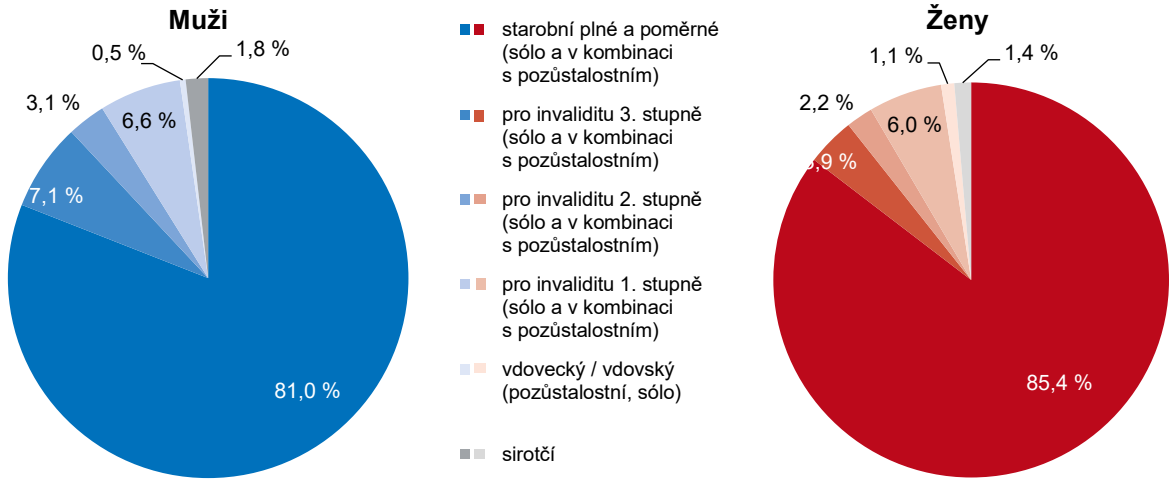
Tři čtvrtiny ze starobních důchodců pobíraly starobní důchod samostatně – sólo (109,9 tis. osob) a jedna čtvrtina osob pobírala starobní důchod v kombinaci s jinými typy důchodů jako např. vdovským, vdoveckým nebo invalidním. Žen bylo mezi příjemci starobních důchodů více (59,9 %), neboť se dožívají vyššího průměrného věku a mohly do důchodu odcházet o něco dříve než muži podle počtu vychovaných dětí. Nicméně se projevil postupný posun hranice pro přiznání starobního důchodu a počet příjemců v prosinci 2025 byl nejnižší za posledních 10 let.

Podíl příjemců předčasných starobních důchodů se mezi okresy kraje pohyboval od 46,1 % v okrese Jeseník po 32,5 % v okrese Olomouc.

Na druhou stranu zase každoročně roste počet příjemců předčasných starobních důchodů, kterých bylo ke konci roku 2025 už 54,9 tisíc, tj. 37,6 % z jejich celkového počtu v kraji. Mezi muži pobíralo předčasný starobní důchod 41,1 % a mezi ženami 35,3 % z jejich počtu. Celkově ale bylo také mezi příjemci předčasných starobních důchodů více žen (56,1 %). V mezikrajském srovnání byl podíl předčasných

starobních důchodů v kraji čtvrtý nejvyšší po hodnotách v krajích Vysočina, Moravskoslezský a Pardubický a nejnižší byl v Praze (17,4 %).

Graf 2.15 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v Olomouckém kraji v prosinci 2025

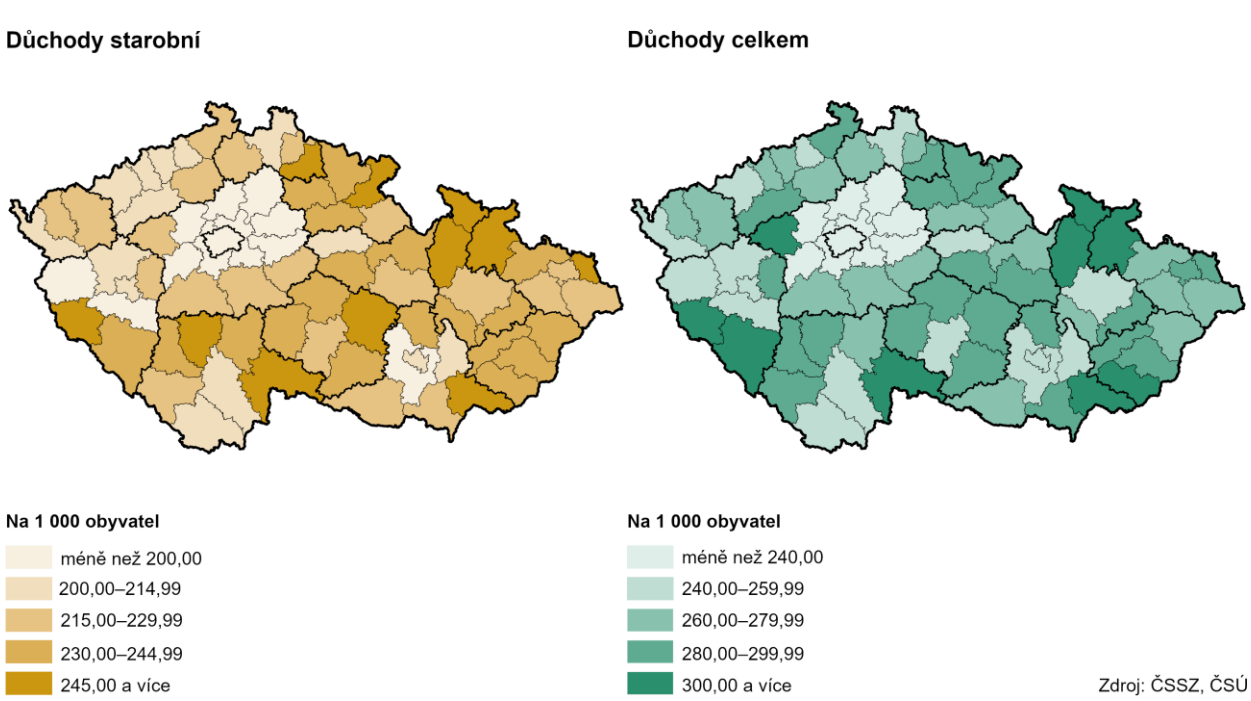

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Podíl příjemců důchodů na celkovém počtu obyvatel na Jesenicku patřil k nejvyšším ve srovnání s hodnotami v ostatních okresech republiky.

Z 1 000 obyvatel kraje bylo 278 příjemců důchodů, což bylo více než činil republikový průměr (259 příjemců). Jedině v okrese Olomouc byl počet příjemců nižší než hodnota za ČR (252 příjemců důchodů na 1 000 obyvatel okresu). Nejvyšší podíl byl v okrese Jeseník (315 příjemců) a v okrese Šumperk (304 příjemců). Obdobná situace nastala i u příjemců starobních důchodů, kterých bylo v kraji evidováno 232 na 1 000 obyvatel kraje, zatímco v ČR 215. A hodnota za Jeseník (261) byla nejvyšší spolu s okresem Bruntál v celé republice.

Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2025

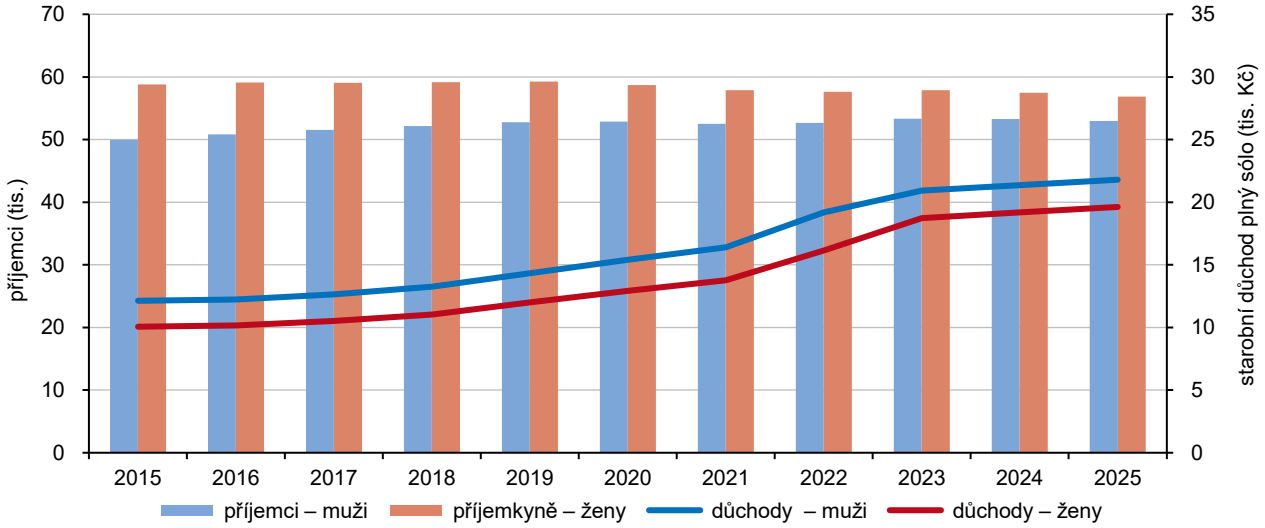

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ

Starobní důchodci z kraje pobírali v průměru druhé nejnižší důchody po Karlovarském kraji (sólo).

Průměrná výše plného starobního důchodu vyplacená sólo, tj. bez souběhu s jiným důchodem, dosáhla v kraji 20 671 Kč v prosinci roku 2025. Každoročně docházelo k jejímu zvyšování, nicméně to bylo méně než republikový průměr (21 175 Kč).

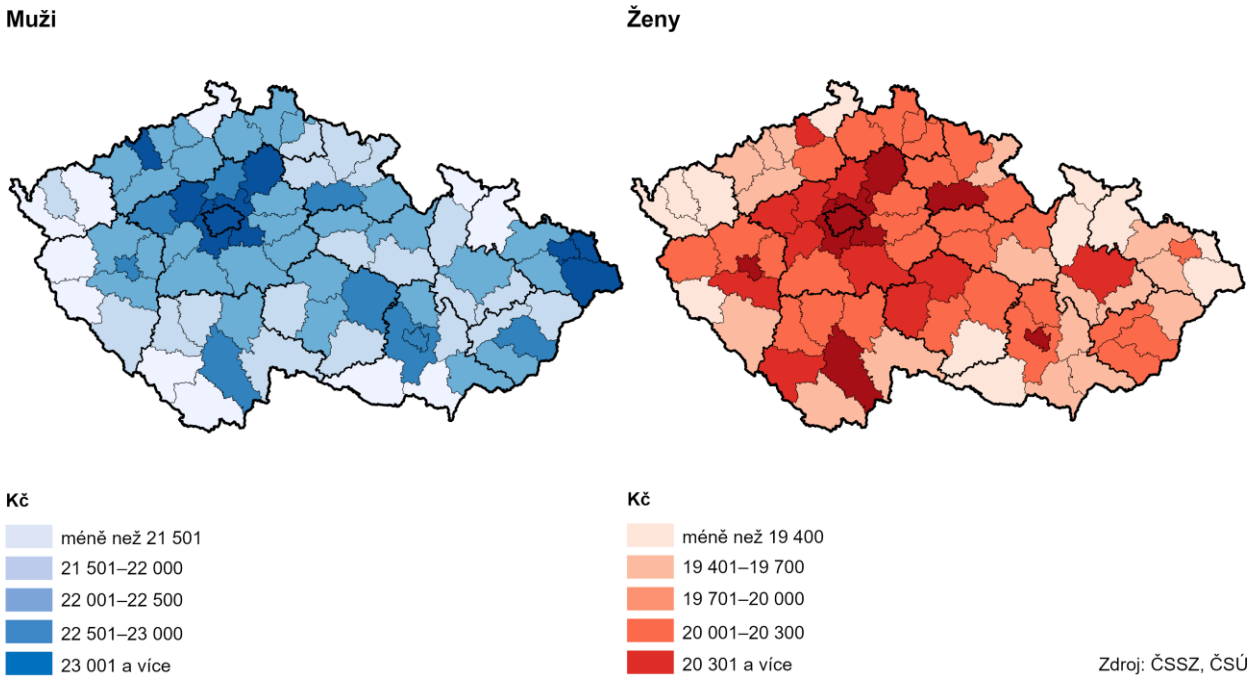
Graf 2.16 Příjemci a průměrná měsíční výše starobního důchodu sólo podle pohlaví v Olomouckém kraji (v prosinci)

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Průměrná měsíční výše starobního důchodu (sólo) vypočtená v okrese Jeseník byla dokonce po hodnotě v okrese Znojmo druhá nejnižší v meziokresním srovnání (19 804 Kč v prosinci roku 2025) a v případě mužů byla úplně nejnižší (20 756 Kč). Průměrná výše starobních důchodů mužů v Olomouckém kraji činila 21 795 Kč a žen 19 623 Kč, tj. o 664 Kč, resp. o 345 Kč méně než hodnoty za celou republiku.

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2025

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ

Mezi příjemci důchodů mělo bydliště v Olomouckém kraji 6,2 %.

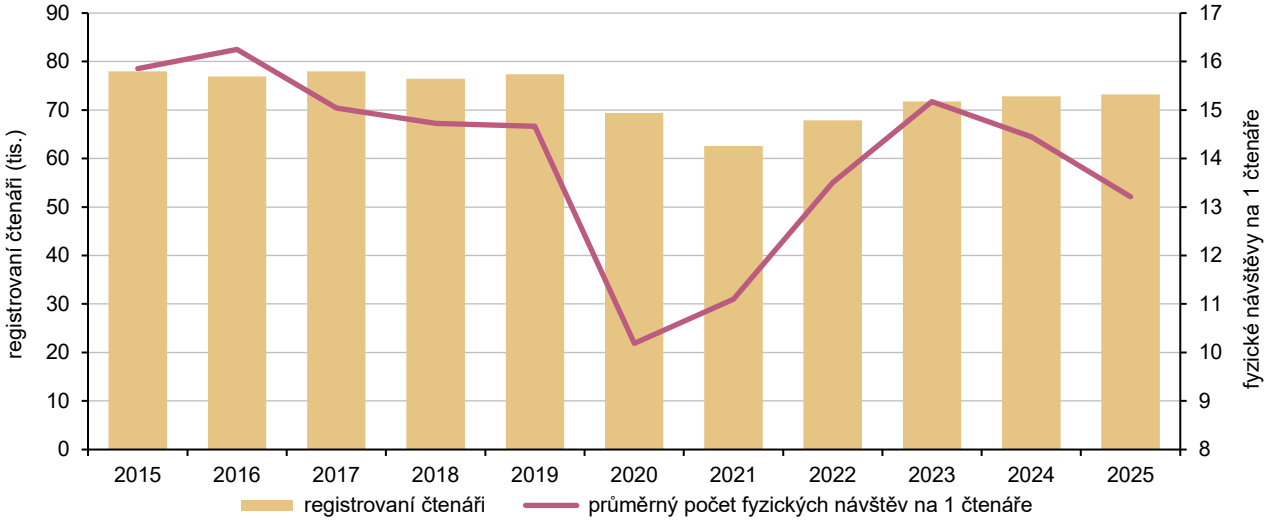
Mezi příjemce důchodů kromě starobních bylo v kraji v prosinci roku 2025 započteno dalších 11,0 tis. osob pobírajících invalidní důchod pro invaliditu 1. stupně, 4,5 tis. osob pro invaliditu 2. stupně a 9,2 tis. osob pro invaliditu 3. stupně (včetně souběhu s pozůstalostním důchodem). Pouze vdovecký důchod pobíralo 338 mužů a vdovský důchod 1,1 tis. žen. Sirotčí důchod dostávalo 2,7 tis. dětí.

Kultura

V Olomouckém kraji fungovalo 7,9 % veřejných knihoven a jejich poboček z jejich celkového počtu v Česku na konci roku 2025.

Podle dat Národního institutu pro kulturu se počet veřejných knihoven a jejich poboček v kraji dlouhodobě snižuje. Na konci roku 2025 bylo evidováno 390 veřejných knihoven a 81 jejich poboček. Knihovny disponovaly 4,4 mil. knihovních jednotek, tj. svazků, dokumentů, grafických listů, map apod. Ty si mohlo vypůjčit 73 tis. registrovaných čtenářů, zahrnujících i 18 tis. dětí do 15 let. Ve srovnání s počtem čtenářů na začátku století došlo k poklesu počtu čtenářů (95 tis. v roce 2001). Snížil se i počet výpůjček, v roce 2025 bylo uvedeno 1,7 mil. výpůjček. Celkem v roce 2025 proběhlo 968 tis. fyzických návštěv veřejných knihoven a dalších 2,8 mil. návštěv on-line služeb.

Graf 2.17 Veřejné knihovny v Olomouckém kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

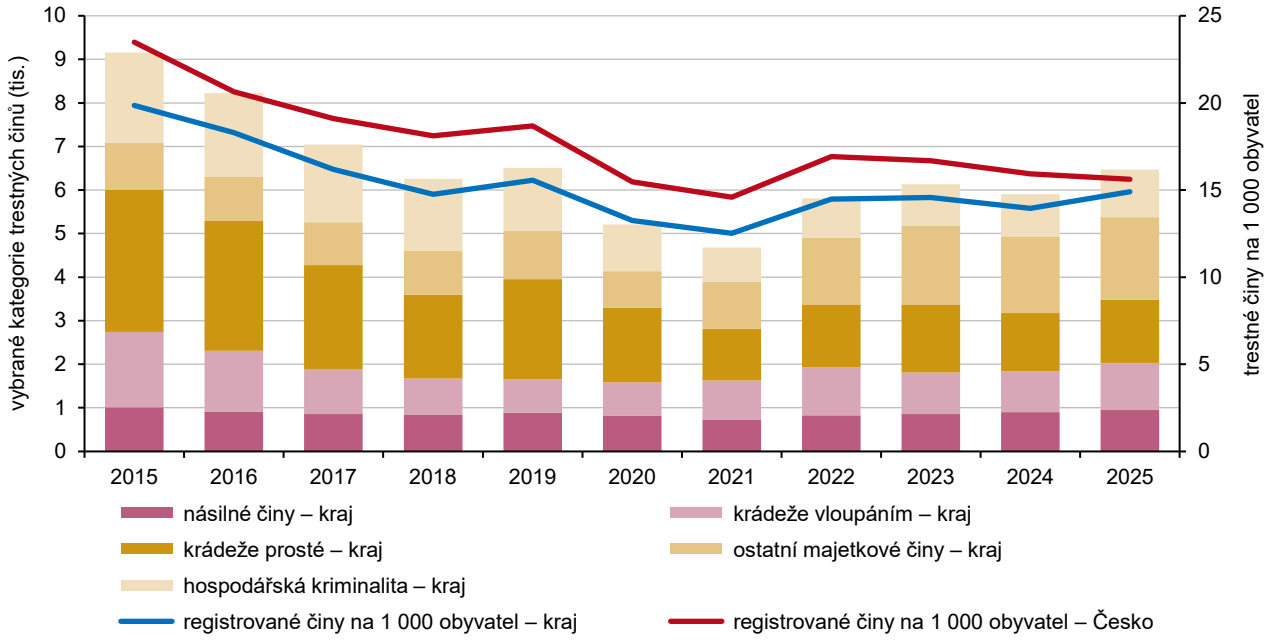
Z dalších kulturních zařízení bylo v kraji v provozu 37 muzeí, galerií a památníků, včetně 15 jejich poboček. Celkem bylo v roce 2025 v těchto zařízeních evidováno 117 expozic a 187 výstav, které navštívilo 508 tis. osob. Mezi tato zařízení patří s největší návštěvností v roce 2025 pobočka Muzea Komenského v Přerově na hradě Helfštýn (56 tis. návštěvníků), Muzeum papíru Velké Losiny (48 tis.), Lovecko lesnické muzeum v Úsově (35 tis.), pobočka Vlastivědného muzea v Olomouci na zámku v Čechách pod Kosířem (28 tis.), Muzeum Olomouckých tvarůžků v Lošticích (25 tis.) a Arcidiecézní muzeum Olomouc, které je pobočkou Muzea umění Olomouc (23 tis. návštěvníků). V kraji bylo v roce 2025 zpřístupněno návštěvníkům 14 památkových objektů s celkovou návštěvností 253 tis. osob. K nejznámějším sledovaným památkovým objektům v kraji patří hrad Bouzov (108 tis. návštěvníků v roce 2025), zámek Velké Losiny (34 tis.), hrad Šternberk (29 tis.) a zámky Náměšť na Hané (23 tis.) a Plumlov (17 tis. návštěvníků).

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

V roce 2025 Policie ČR řešila v kraji 5,5 % z celkového počtu registrovaných trestných činů.

Podle údajů Policejního prezidia České republiky bylo v Olomouckém kraji během roku 2025 spácháno 9 389 registrovaných trestných činů. Jednalo se o nejvyšší hodnotu za posledních 6 let. V přepočtu na 1 000 obyvatel kraje bylo spácháno 14,9 trestných skutků, což bylo méně než údaj za republiku (15,6 trestných činů na 1 000 obyvatel). Z pohledu jednotlivých okresů byla situace nejhorší na Olomoucku (17,0 činů/1 000 obyv.), následoval okres Jeseník (16,6), Přerov (15,3), Šumperk (13,9) a nejméně trestných činů na 1 000 obyvatel se přihodilo v okrese Prostějov (10,4). V každém případě oproti době vzniku nového krajského uspořádání, kdy se počet registrovaných trestných činů na 1 000 obyvatel kraje pohyboval kolem 25, trestných činů ubylo, od roku 2018 se jejich počet pohybuje pod 10 tisíci ročně.

Graf 2.18 Registrované trestné činy v Olomouckém kraji a Česku

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Z hlediska klasifikace trestných činů patřila většina trestných činů registrovaných na území Olomouckého kraje mezi obecné trestné činy. V roce 2025 jich bylo evidováno 6 977 a jejich podíl na celkovém počtu spáchaných trestných činů představoval 74,3 %. Hospodářské činy (1 094 skutků) tvořily 11,7 % z celku a 1 298 trestných činů (tj. 13,8 % z celku) spadalo pod tzv. zbývající kriminalitu (např. ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství, dopravní nehody silniční nedbalostní, zanedbání povinné výživy).

Mezi registrovanými činy obecné kriminality v Olomouckém kraji převažovala z téměř dvou třetin majetková trestná činnost (4 424 skutků). Nejčastěji byly v tomto případě řešeny krádeže prosté (1 453 skutků, tj. 32,8 % majetkové kriminality) a krádeže vloupáním (1 079 případů, tj. 24,4 %). Zbývajících 1 892 činů připadlo na ostatní majetkovou kriminalitu (podvod, zpronevěra, poškození cizí věci apod.).

Mezi násilné činy bylo v Olomouckém kraji v roce 2025 zařazeno 955 trestných skutků. Jednalo se především o úmyslné ublížení na zdraví (388 činů), nebezpečné vyhrožování (153 činů) a porušování domovní svobody (149 skutků). Dále bylo zaznamenáno 87 případů vydírání a 70 loupeží. V Olomouckém kraji výrazně přibylo

i těch nejzávažnějších trestných činů. Kriminalisté v roce 2025 řešili 15 vražd, což byl v kraji rekordní počet (o rok dříve jich bylo 6). Všechny případy vražd se podařilo objasnit. Mezi 142 mravnostními trestnými činy převažovaly zejména případy v souvislosti s dětskou pornografií a zneužitím dítěte k ní (37 případů), dále se řešilo 34 případů znásilnění a 30 případů pohlavního zneužití.

Na ostatní kriminalitu připadlo zbývajících 1 456 činů, nejvíce maření výkonu úředního rozhodnutí (547 případů), nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (233 případů), poškození cizí věci – sprejerství (216 případů) a výtržnictví (140 případů).

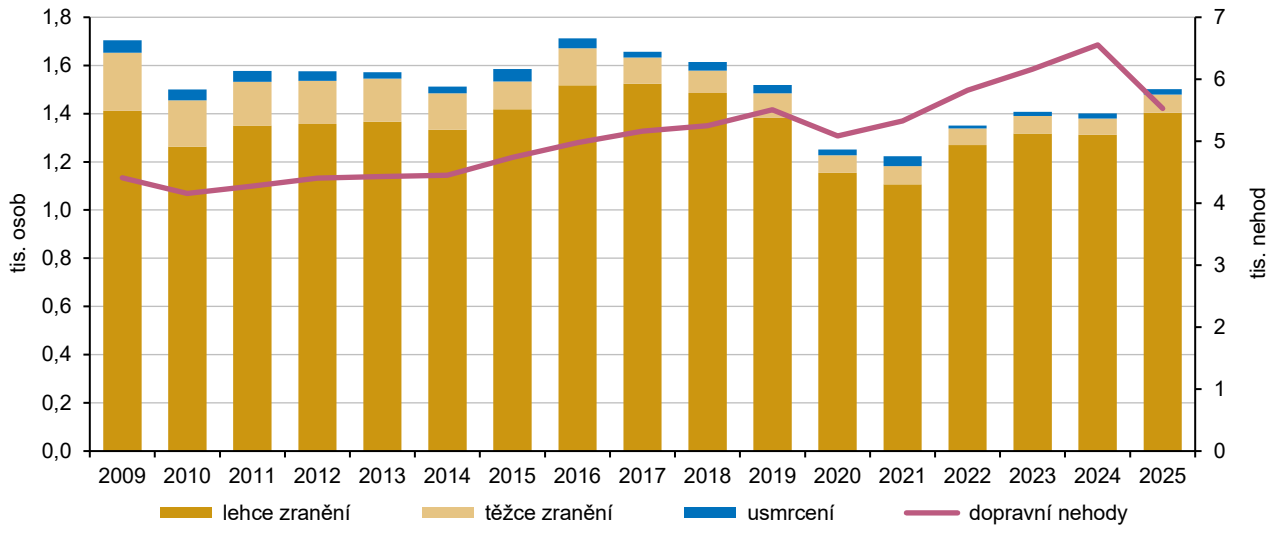
Z 1 094 hospodářských deliktů celá třetina zahrnovala porušení autorského práva či práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi, v dalších 141 případech se jednalo o úvěrový podvod, ve 126 případech šlo o neoprávněný přístup a poškození záznamu v počítačovém systému a jako podvod bylo klasifikováno 104 případů.

Objasněnost trestných činů byla v kraji pátá nejvyšší mezi 14 kraji a dosáhla vyšší úrovně než celorepublikový průměr (45,2 %).

V roce 2025 bylo v Olomouckém kraji objasněno 5 158 skutků, tj. 54,9 % registrovaných trestných činů. Dodatečně policisté v Olomouckém kraji objasnili 1 031 trestných činů (dodatečně objasněné skutky jsou ty, u nichž bylo trestní stíhání zahájeno již v předešlém roce či předešlých letech).

Z celkového počtu 5 158 objasněných trestných činů jich bylo 87 spácháno nezletilými (osoby ve věku méně než 15 let). Celkem 546 trestných činů spáchali mladiství (osoby ve věku 15 až 17 let), ve většině případů (63,9 %) se jednalo o porušení autorského práva či práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi. Osobami opakovaně trestanými bylo spácháno 2 330 činů, tj. 45,2 % z krajského úhrnu. Celkem 1 348 činů bylo spácháno pod vlivem návykových látek, z toho 971 trestných činů pod vlivem alkoholu. Cizinců bylo trestně stíháno 356.

Graf 2.19 Dopravní nehody[1)] a jejich následky na životě nebo zdraví v Olomouckém kraji

[1)] od 1. 7. 2025 změna metodiky hlášení dopravních nehod Policií ČR

Zdroj: Policejní prezidium ČR

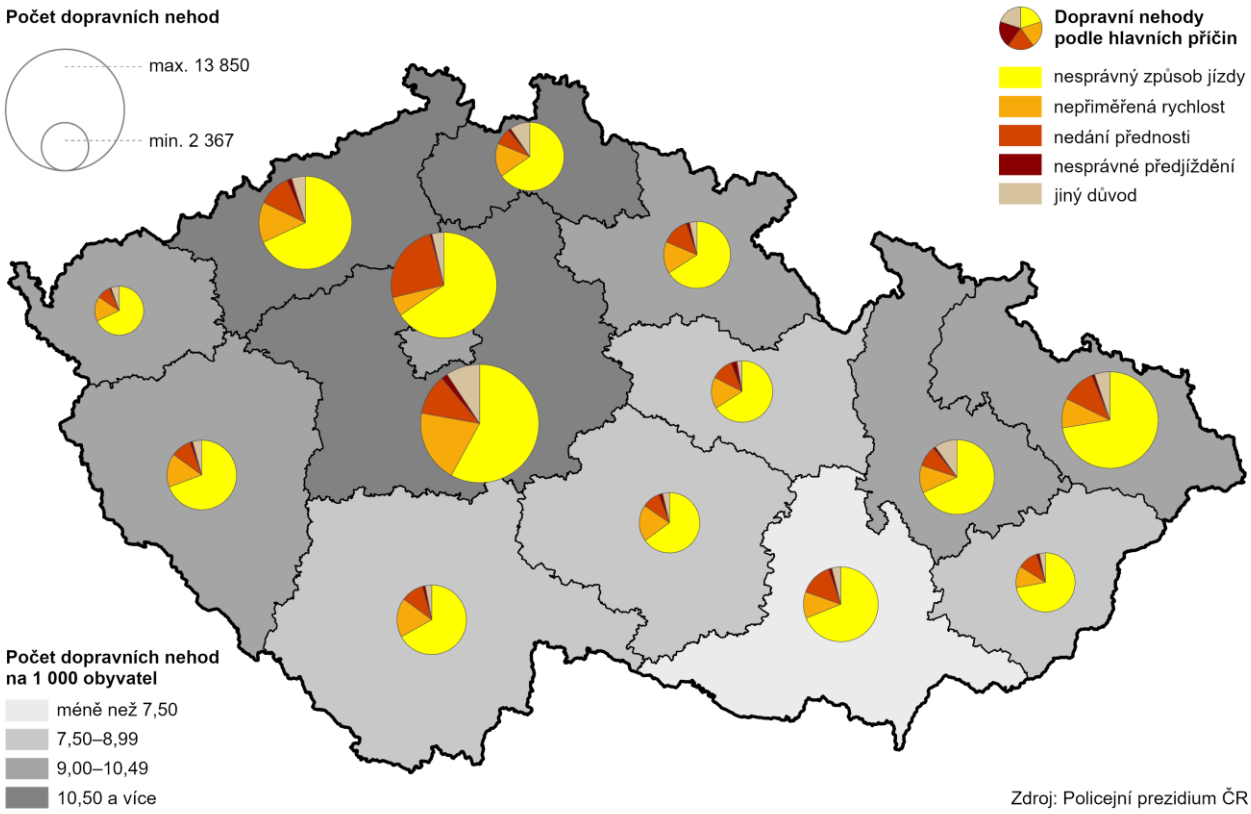
V kraji bylo 6,5 % nehod z jejich celkového počtu nahlášených Policií ČR.

Policie České republiky šetřila v roce 2025 v Olomouckém kraji 5 526 dopravních nehod. Meziročně se jejich počet snížil i díky tomu, že došlo ke změně pravidel pro hlášení nehody Policií ČR. Nejvyšší počet nehod byl vykázán v okrese Olomouc

(2 523 událostí, tj. 45,7 % krajského úhrnu), nejméně v okrese Jeseník (303 událostí, 5,5 %). Na 1 000 obyvatel kraje připadlo 8,8 dopravních nehod. Bylo to více než údaj za republiku (7,9 nehod na 1 000 obyvatel). Uvedený výpočet byl dlouhou dobu nižší než průměrná hodnota za republiku, až v posledních čtyřech letech vycházel vyšší.

Celkové hmotné škody způsobené při dopravních nehodách v Olomouckém kraji v roce 2025 dosáhly hodnoty 456,7 mil. Kč. Při přepočtu na jednu dopravní nehodu dosáhla průměrná výše škod v Olomouckém kraji částky 82,6 tisíc korun, což bylo o necelých 15,0 tisíc korun méně než republikový průměr (97,6 tis. Kč). Z celkového počtu nehod v Olomouckém kraji si každá pátá vyžádala následky na zdraví či životě jejich účastníků (1 217 nehod, tj. 22,0 % z celkového počtu nehod). V roce 2025 přišlo na silnicích v celé České republice o život 421 osob. Historicky se jednalo o nejnižší počet úmrtí při dopravních nehodách od roku 1961, kdy policie tyto statistiky vede. V kraji zemřelo při dopravních nehodách 23 osob, těžce bylo zraněno 75 účastníků nehod a s lehkým zraněním vyvázlo z nehod 1 404 osob.

Dopravní nehody v krajích v roce 2025

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Nejčastější příčinou dopravních nehod v kraji v roce 2025 byl nesprávný způsob jízdy (3 763 nehod, tj. 68,1 % z celkového počtu nehod). Dalších 661 nehod bylo způsobeno nepřiměřenou rychlostí jízdy, v 500 případech nedáním přednosti v jízdě a 54 řidičů způsobilo dopravní nehodu při nesprávném předjíždění. Pod vlivem alkoholu bylo způsobeno 276 dopravních nehod (5,0 % z celkového počtu nehod). Podle zavinění nehody byli nejčastějšími viníky řidiči motorových vozidel, kteří zapříčinili 84,5 % nehod. V 5,9 % nehodu způsobili řidiči nemotorových vozidel, u 40 nehod byl viníkem chodec a kvůli závadě na komunikaci došlo k 16 nehodám.

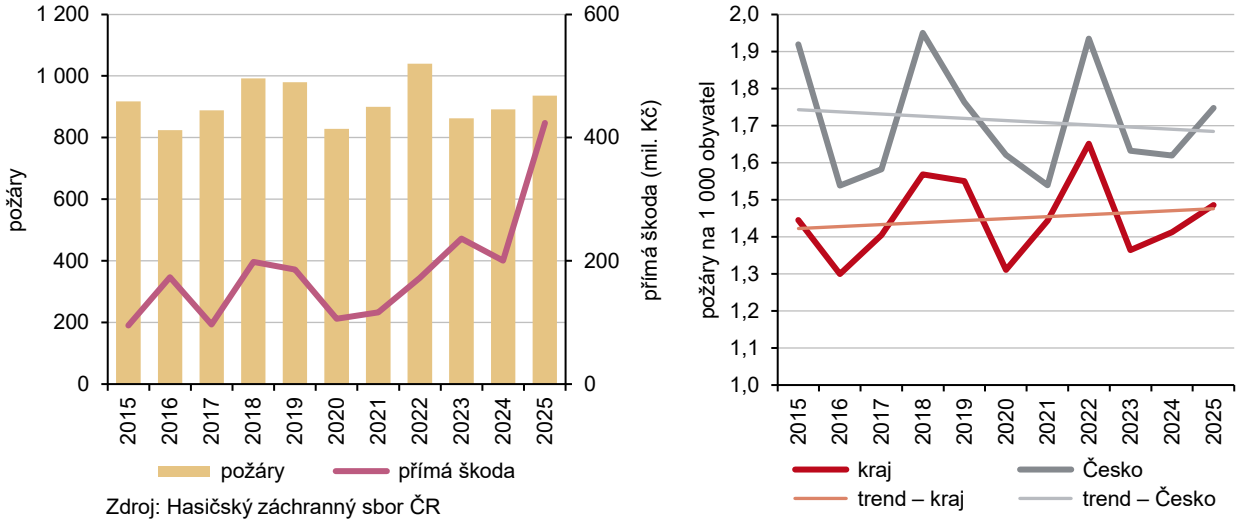
Olomoucký kraj se na republikovém počtu požárů podílel 4,9 %.

Podle údajů Hasičského záchranného sboru České republiky bylo na území Olomouckého kraje během roku 2025 evidováno 936 požárů. Z územního srovnání okresů Olomouckého kraje vyplývá, že nejvyšší počet požárů byl v roce 2025 evidován v okrese Olomouc (347 požárů, tj. 37,1 % krajského celku). Nejméně požárů bylo likvidováno v okrese Jeseník (58 požárů, tj. 6,2 % krajského celku).

Přímá škoda způsobená požáry v Olomouckém kraji dosáhla 423,7 mil. Kč a oproti předchozímu roku se více než zdvojnásobila. Na celkové přímé škodě v ČR (5 267,8 mil. Kč) se Olomoucký kraj podílel 8,0 % a s průměrnou škodou 452,7 tis. Kč na jeden požár se zařadil na druhé místo po Pardubickém kraji.

V loňském roce bylo v Olomouckém kraji v souvislosti s požáry zraněno 92 osob, tj. nejvíce od vzniku kraje v roce 2000. Z tohoto počtu bylo 6 příslušníků nebo členů hasičských záchranných sborů. Zachráněno bylo 137 osob a evakuováno 309 osob. O život přišlo celkem 6 osob.

Graf 2.20 Požáry v Olomouckém kraji

Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR

Mezi nejčastější příčiny vzniku požáru v Olomouckém kraji v roce 2025 patřily nedbalostní jednání, technické závady a úmyslné zapálení. Nedbalost byla příčinou 358 požárů, technické závady stály za vznikem 251 požárů a ve 195 případech byl požár založen úmyslně nebo jej způsobily děti (děti do 15 let věku zapříčinily celkem 13 požárů). U 25 požárů se příčinu zjistit nepodařilo.

V průběhu roku 2025 bylo v Olomouckém kraji evidováno 44 požárů s přímou škodou ve výši 1 mil. Kč a více. U těchto událostí dosáhla přímá škoda celkem 358,8 mil. Kč, přičemž uchráněné hodnoty činily 499,4 mil. Kč. Mezi nejvýznamnější zásahy patřil rozsáhlý požár u Hustopečí nad Bečvou, který vznikl po nehodě nákladního vlaku převážejícího benzen. Vzniklá škoda zde byla vyčíslena na 125,0 mil. Kč. Druhou nejničivější událostí byl požár výrobní haly pily v Ptení na Prostějovsku, kde přímá škoda dosáhla 110,1 mil. Kč. Požár zde vznikl kvůli zanedbání bezpečnostních předpisů.

3. Ekonomický vývoj

Stejně jako v České republice, tak i v Olomouckém kraji, ovlivnily ekonomický vývoj vnější podmínky.

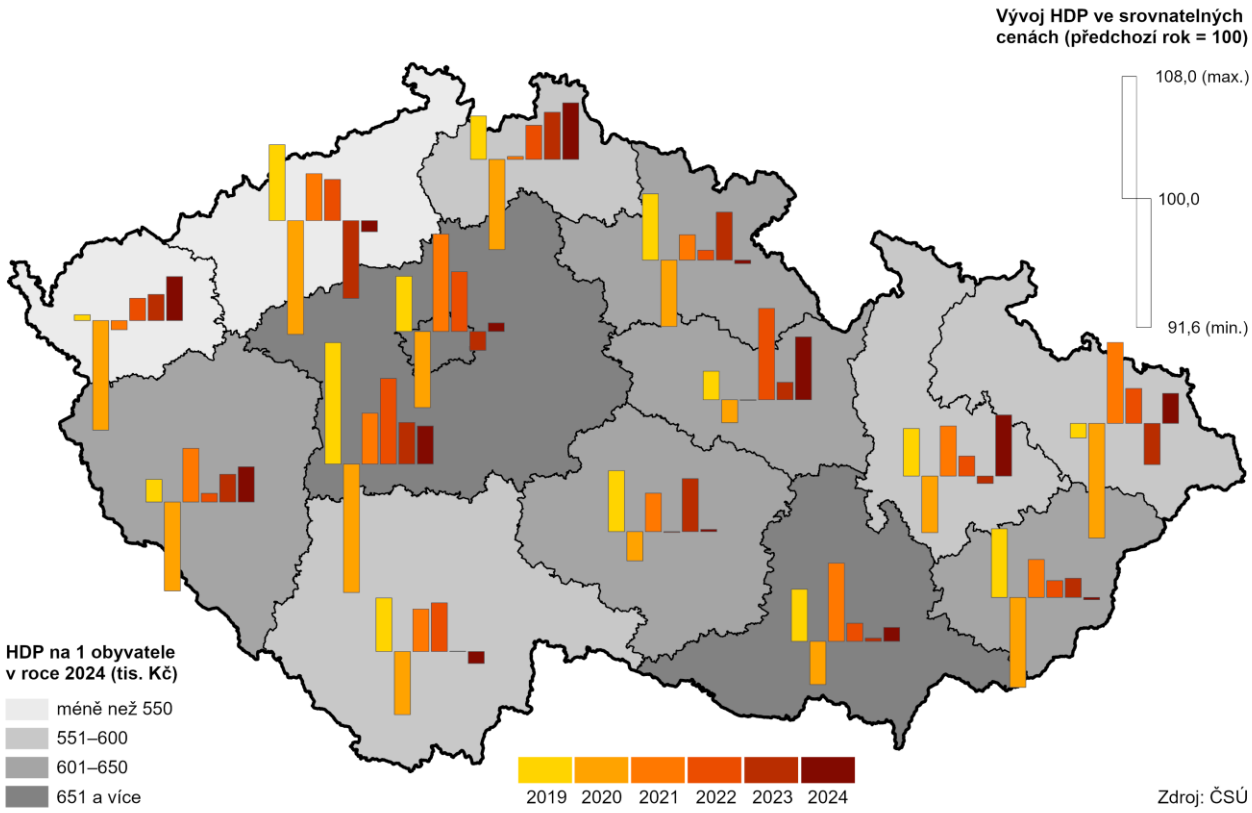
Ekonomický vývoj Olomouckého kraje ve větší či menší míře kopíroval vývoj v celé České republice. Negativně se projevili důsledky finanční krize v roce 2009, pandemie COVID-19 v roce 2020 i inflační nárůst v souvislosti s růstem cen energií a válkou na Ukrajině v roce 2023.

Makroekonomický rámec

Na celkové hodnotě HDP České republiky se Olomoucký kraj v roce 2024 podílel 4,7 %.

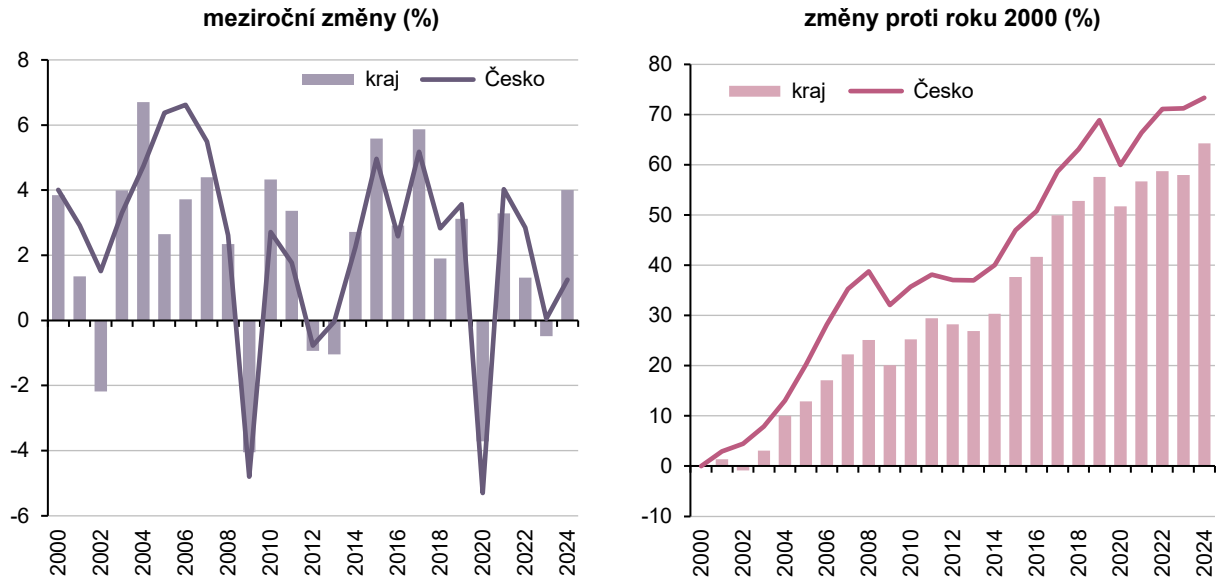
Základním makroekonomickým ukazatelem je hrubý domácí produkt (HDP), který představuje výši hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném roce. Hrubý domácí produkt Olomouckého kraje dosáhl v roce 2024 hodnoty 378 753 mil. Kč (údaje za rok 2024 vycházejí z notifikační verze ročních národních účtů, údaje za roky 2022 a 2023 z verze semi-definitivní).

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2019 až 2024

Oproti předchozímu období, kdy krajský HDP zaznamenal pokles o 0,5 % (ve srovnatelných cenách), došlo v roce 2024 v Olomouckém kraji k meziročnímu růstu HDP o 4,0 %. Ve srovnání s ostatními kraji se jednalo o druhé nejvyšší zvýšení. V porovnání s rokem 2000 byla hodnota HDP v roce 2024 vyšší o 64,3 % (ve srovnatelných cenách). Hodnota krajského HDP v běžných cenách se zvyšovala s výjimkou roků 2002 a 2009, ve srovnatelných cenách poklesla v letech 2002, 2009, 2012 a 2013, 2020 a 2023. Hluboký meziroční propad v roce 2009 nastal v souvislosti s celosvětovou ekonomickou krizí, tzv. Velkou recesí – období všeobecného ekonomického poklesu zaznamenaného na světových trzích, a v roce 2020 z důvodu pandemické krize. V roce 2023 se na snížení hodnoty krajské HDP podepsala energetická krize, vysoká inflace a pokles reálné spotřeby.

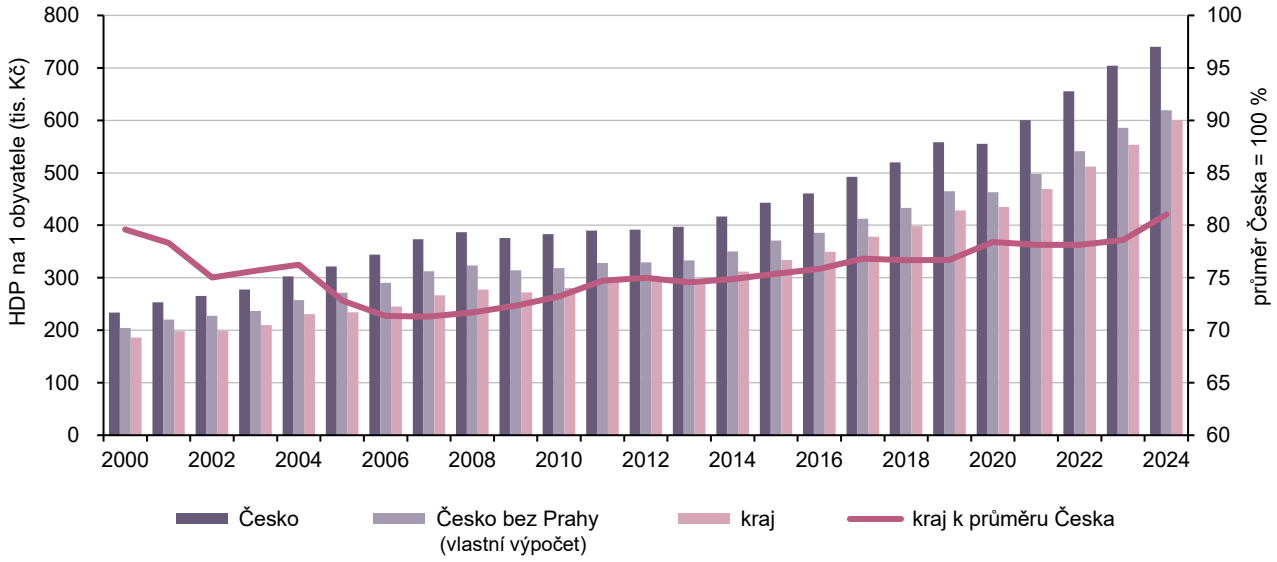
Graf 3. 1 Hrubý domácí produkt ve srovnatelných cenách v Olomouckém kraji a Česku

Zatímco hodnota krajského HDP na 1 obyvatele byla v roce 2000 druhá nejnižší v mezikrajském srovnání, v posledním sledovaném roce už byla 6. nejnižší.

Při přepočtu HDP na 1 obyvatele kraje v roce 2024 dosáhl HDP úrovně 599,8 tis. Kč. Jednalo se o 6. nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání, která představovala 81,0 % republikového průměru. Průměrnou hodnotu za Českou republiku (740,2 tis. Kč/obyv.) překročil tento ukazatel pouze v Praze, a to více než dvojnásobně. Nadprůměrně vysoký údaj v Praze je dán také velkým počtem pracujících v hlavním městě, ale bydlících v jiných regionech.

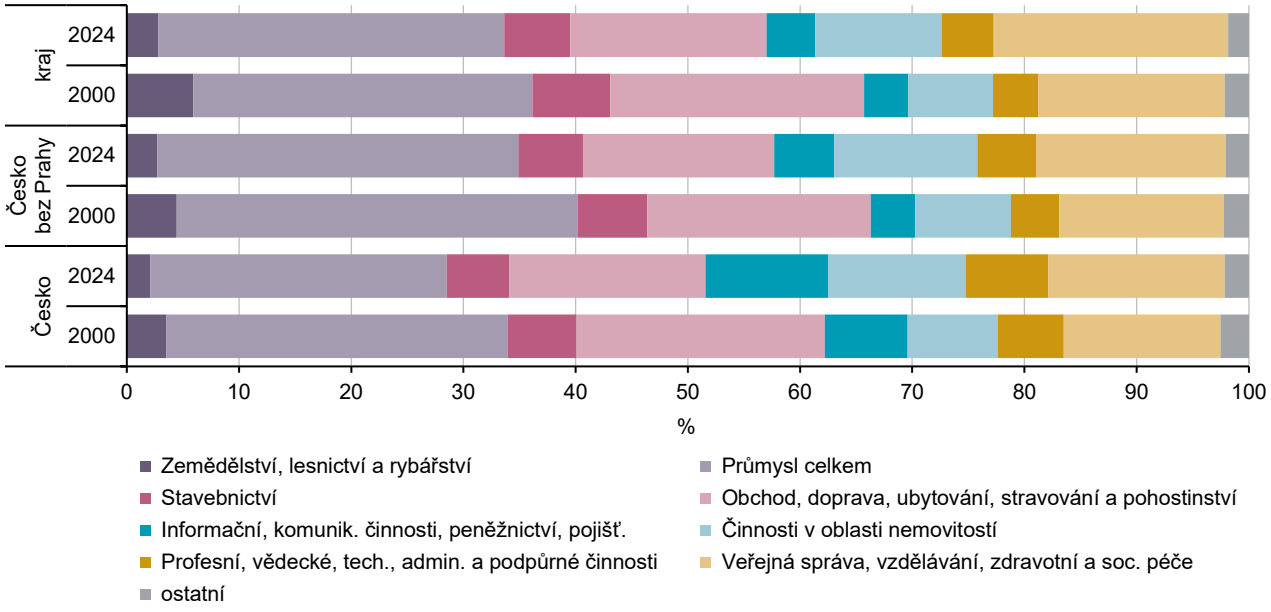
Graf 3. 2 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v Olomouckém kraji a Česku

Pokud přepočteme vytvořený HDP daného regionu na 1 zaměstnaného (s místem pracoviště v kraji včetně sebezaměstnaných, tj. zahrnující i dojíždějící z jiných krajů), pak tento ukazatel produktivity v Olomouckém kraji dosáhl v roce 2024 hodnoty 1 288,8 tis. Kč. To představovalo 87,2 % z průměrné částky za Českou republiku (1 478,3 tis. Kč).

Protože metodika regionálních účtů je srovnatelná s pravidly platnými pro členské země Evropské unie, můžeme provést i mezinárodní srovnání. Při přepočtu HDP na 1 obyvatele ve standardu kupní síly (PPS) 27 členských států Evropské Unie (EU 27) dosahoval údaj za Olomoucký kraj úrovně 73,4 % průměru EU 27. Průměrnou hodnotu tohoto ukazatele nepřekročil kromě Prahy (192,0 %) žádný z krajů. Vypočtená hodnota za Českou republiku se v roce 2024 nacházela na úrovni 90,6 % průměru EU 27.

Graf 3. 3 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Olomouckém kraji a Česku

Jednotlivá odvětví v kraji zaznamenávala téměř každoroční růst HPH (v běžných cenách). Ve srovnání s rokem 2000 vyšší nárůst HPH terciálního sektoru znamenal posílení jeho podílu na úkor podílu primámího sektoru.

Příspěvek odvětví ukazuje hrubá přidaná hodnota (HPH), která představuje souhrn přidaných hodnot jednotlivých oblastí (tj. HDP bez daní a případných dotací na produkty, které nelze rozdělit mezi jednotlivá odvětví). V roce 2024 dosáhla v Olomouckém kraji 345,7 mld. Kč. Na hodnotě HPH kraje se primární sektor, tj. zemědělství, lesnictví a rybářství, podílel 2,8 %. Sekundární sektor, zastupující průmyslová odvětví a stavebnictví, zaujímal 36,7 %. Terciární sektor, zahrnující obchod, služby, dopravu, veřejnou správu atd., se na celkovém objemu HPH v kraji podílel 60,5 %. Oproti podílům v České republice bylo v krajské struktuře HPH vyšší zastoupení primárního i sekundárního sektoru (v ČR 2,1 %, resp. 32,0 %) a nižší podíl terciárního sektoru (v ČR 65,9 %). V podrobnějším členění terciální sféry byl v Olomouckém kraji na celkové hodnotě HPH vyšší podíl odvětví zahrnujících veřejnou správu, vzdělávání, zdravotní a sociální péči (20,9 % v kraji, 15,7 % v ČR) a naopak nižší podíl odvětví informačních a komunikačních technologií (2,6 % v kraji, 7,1 % v ČR). Nicméně procentuální příspěvek jednotlivých odvětví na HPH v kraji se přibližuje podílům v ostatních krajích. Ve struktuře HPH Česka se totiž silně projevuje vliv HPH hlavního města, který značně zvyšuje podíl terciálního sektoru.

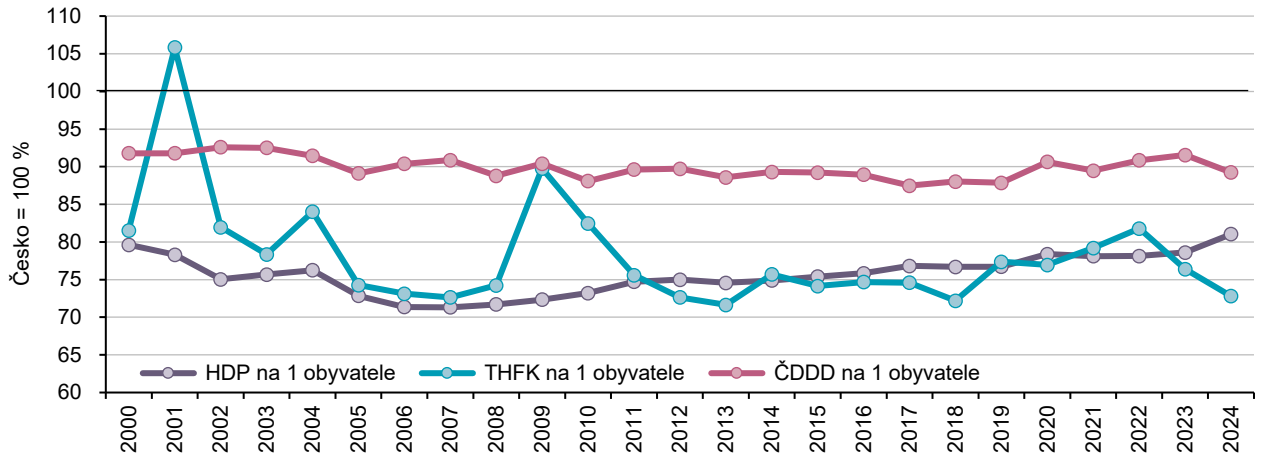
Krajská THFK představovala 4,2 % z celorepublikové THFK a jednalo se o 7. nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání.

Investice v regionu vyjádřené tvorbou hrubého fixního kapitálu (THFK) dosáhly v roce 2024 hodnoty 90,2 mld. Kč. THFK po přepočtu na 1 obyvatele kraje činila 142,8 tis. Kč, což bylo 72,8 % z průměrné hodnoty tohoto ukazatele na národní úrovni (196,2 tis. Kč). Podle odvětví nejvíce investic, celá jedna čtvrtina, směřovalo v Olomouckém kraji v roce 2024 do činností v oblasti nemovitostí (25,5 % z THFK), dále do odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství (20,5 %),

do průmyslových odvětví (19,5 %) či do odvětví veřejné správy a obrany, vzdělávání, zdravotní a sociální péče (16,6 %).

Míra investic vyjádřená podílem THFK na hrubém domácím produktu (v běžných cenách) se v prvních 10 letech existence kraje pohybovala kolem 30 %, v následujících letech zaznamenala pokles až na hodnotu 23,0 % v roce 2017, následně nejvyšší podíl 29,0 % pak byl evidován v roce 2022. V roce 2024 zaujímala THFK na HDP Olomouckého kraje podíl 23,8 %, zatímco v České republice se jednalo o 26,5 %.

Graf 3. 4 Základní makroekonomické ukazatele v Olomouckém kraji v přepočtu na 1 obyvatele v porovnání s Českem

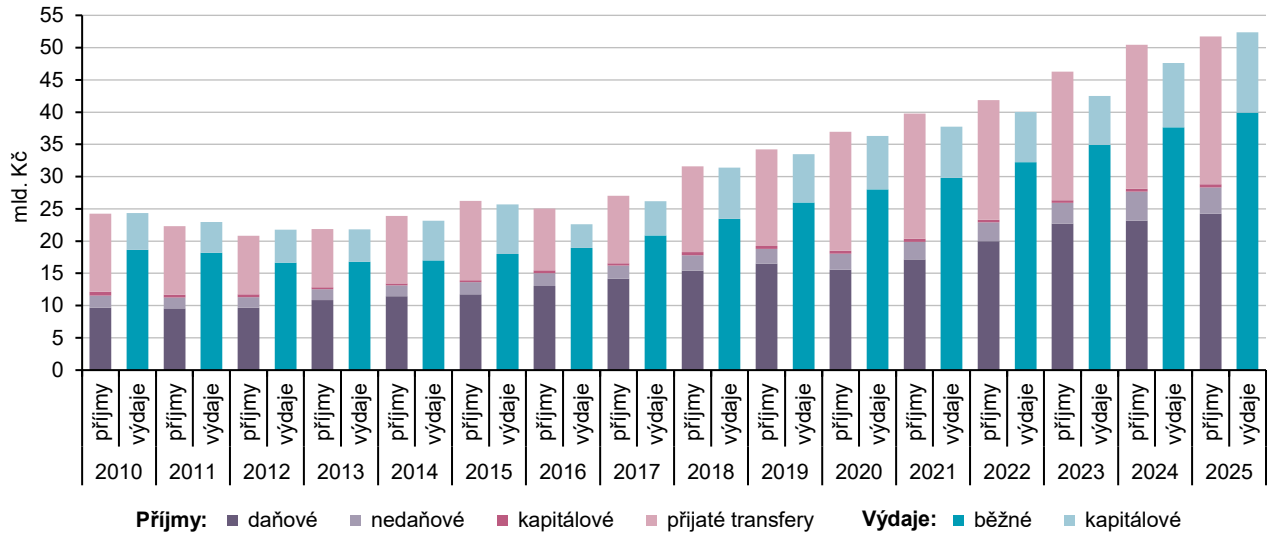

Místní rozpočty

Z celkových souhrnů rozpočtů krajů, obcí a svazku obcí v ČR tvořily krajské příjmy 5,7 % a výdaje 5,8 %.

Celkové příjmy a výdaje Olomouckého kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí (po konsolidaci) na území kraje sledované Ministerstvem financí ČR od roku 2016 nepřetržitě rostly.

Graf 3. 5 Příjmy a výdaje místních rozpočtů v Olomouckém kraji (po konsolidaci)

Zdroj: Ministerstvo financí

V roce 2025 dosáhla celkové částka příjmů uvedených subjektů 51 754 mil. Kč, z toho 51,5 % činily příjmy kraje, 48,0 % příjmy obcí a příjmy dobrovolných svazků

obcí jen 0,5 % z uvedené částky. Od roku 2020 se každoročně zvyšovaly daňové příjmy, které tvořily 46,9 % z celkových příjmů v roce 2025. Další významnou položkou příjmů zaujímající 44,3 % příjmů byly přijaté transfery většinou za státního rozpočtu.

Každoročně se zvyšovala i celková hodnota výdajů veřejných rozpočtů. V roce 2025 bylo vynaloženo 52 390 mil. Kč na výdaje. Krajský rozpočet vykázal 49,9 % z uvedené částky. Většina těchto prostředků byla vynaložena na běžné výdaje (76,2 % v roce 2025) zahrnující neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, nákup energií a služeb, platy zaměstnanců apod. Na kapitálové výdaje spojené s investicí bylo v roce 2025 vynaloženo rekordních 12 478,0 mil. Kč.

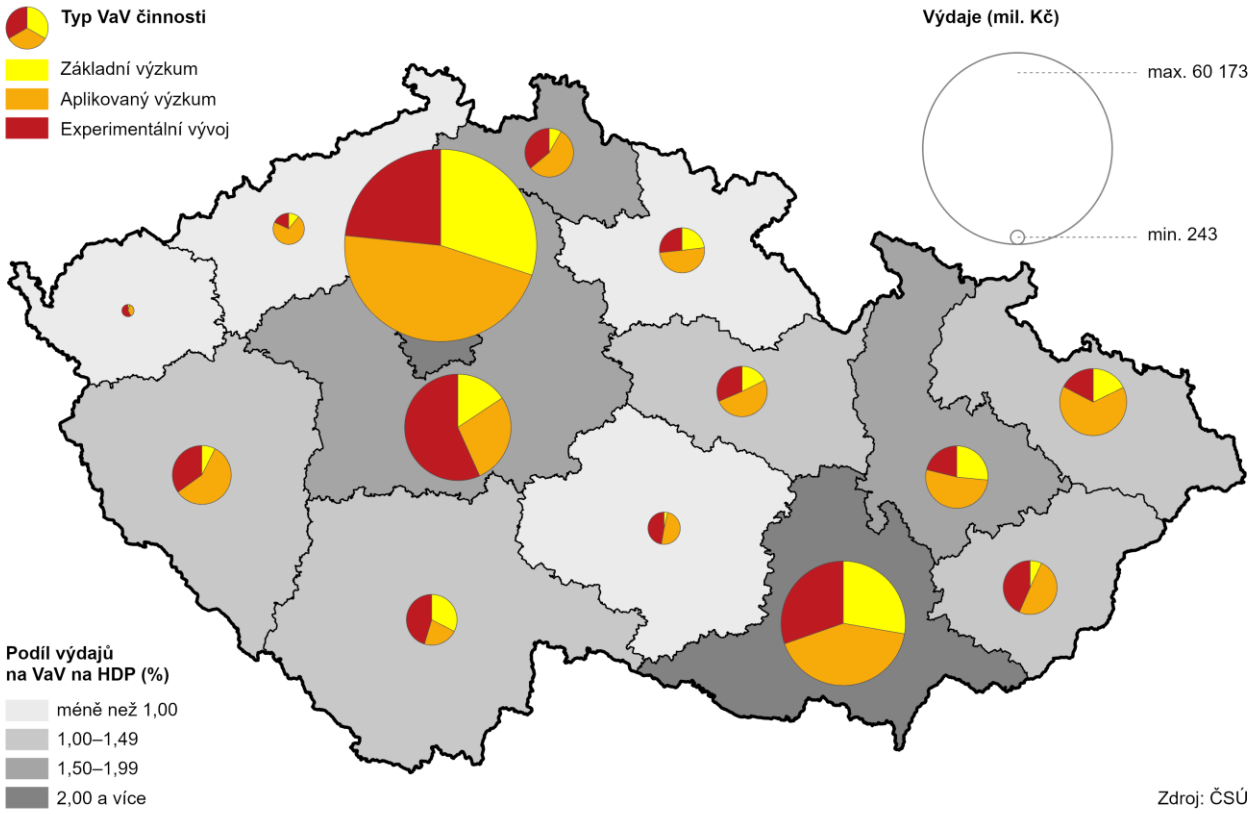
Saldo příjmů a výdajů krajských veřejných rozpočtů v roce 2025 zaznamenalo po 12 letech zápornou hodnotu (-636,5 mil. Kč). V mínusu byly evidovány celkové obecní rozpočty (-1 130,8 mil. Kč).

Věda, IT

Výdaje Olomouckého kraje na VaV tvořily 4,3 % z celkových výdajů na VaV v Česku v roce 2024.

Výdaje na výzkum a vývoj (VaV) v Olomouckém kraji dosáhly v roce 2024 hodnoty 6 340,4 mil. Kč a byly nejvyšší v historii kraje. Meziroční růst o 10,6 % byl nejvyšší mezi všemi kraji. Nicméně nejdůležitějším centrem výzkumu a vývoje v ČR zůstala Praha, s odstupem následoval kraj Jihomoravský a Středočeský. V těchto třech krajích bylo realizováno 70,7 % všech výdajů na výzkum a vývoj v zemi. Výdaje na VaV v Olomouckém kraji tvořily 1,7 % krajského HDP (4. nejvyšší podíl mezi kraji).

Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2024

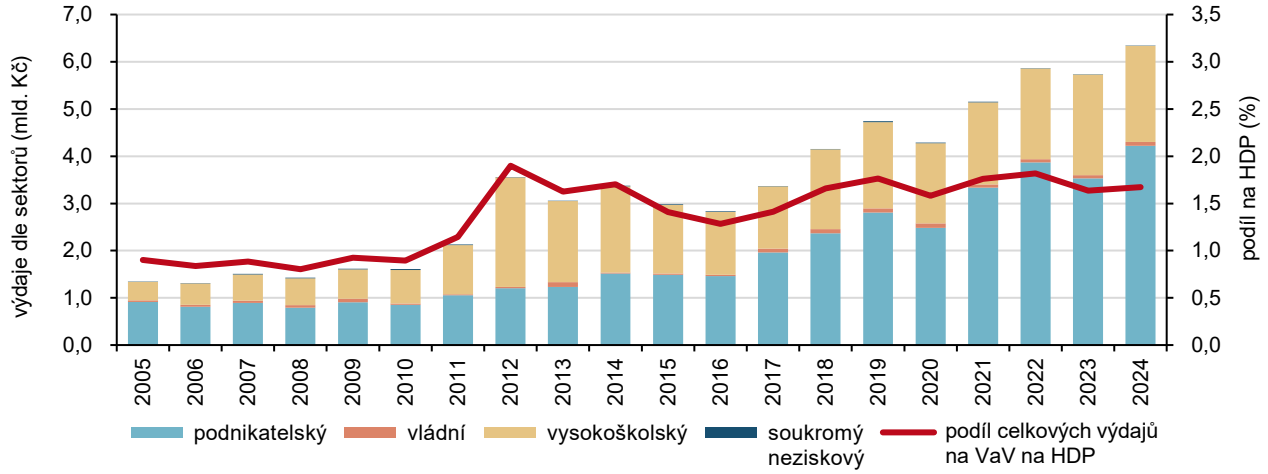

Výdaje ve vysokoškolském sektoru v kraji (2,0 mld. Kč) tvořily 7,2 % výdajů na VaV ve vysokoškolském sektoru v České republice (28,2 mld. Kč).

Dvě třetiny všech výdajů na výzkum a vývoj v Olomouckém kraji byly v roce 2024 vynaloženy v podnikatelském sektoru (4,2 mld. Kč), z toho bylo 81,2 % výdajů realizováno velkými podniky s více než 250 zaměstnanci (2. nejvyšší podíl mezi kraji), 66,8 % výdajů podniky v zahraničním vlastnictví (7. nejvyšší podíl mezi kraji) a 86,7 % podniky z odvětví zpracovatelského průmyslu (2. nejvyšší podíl mezi kraji). Ve vysokoškolském sektoru bylo vynaloženo 32,1 % všech výdajů na VaV v kraji. Již tradičně se jednalo o nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání.

Ve struktuře výdajů na výzkum a vývoj v Olomouckém kraji většinu zaujímaly běžné výdaje (6,0 mld. Kč, tj. 94,1 % z celku). Z nich největší část příslušela mzdovým výdajům, na které bylo vynaloženo 3,1 mld. Kč, tj. 51,7 %. Kapitálové výdaje činily jen 372 mil. Kč, tj. 5,9 % z celku, z nich bylo 54,6 % realizováno v podnikatelském sektoru (v ČR 53,7 %) a 44,4 % ve vysokoškolském sektoru (v ČR 18,9 %). Z veřejných zdrojů bylo financováno 34,3 % celkových výdajů na výzkum a vývoj (4. nejvyšší podíl mezi kraji).

Graf 3. 6 Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů a podíl výdajů na VaV na HDP v Olomouckém kraji

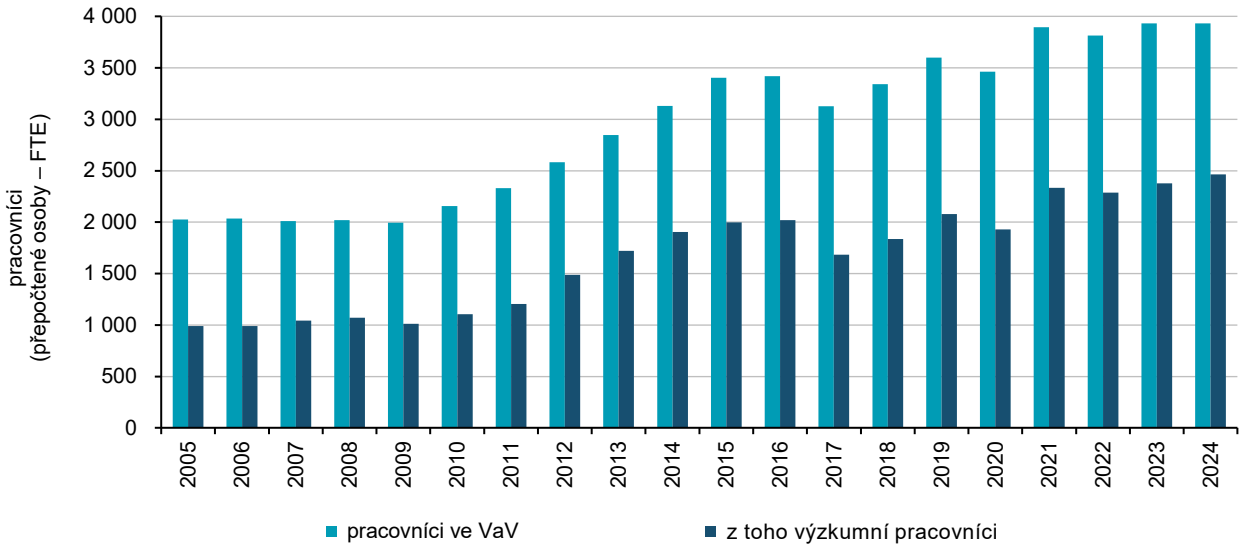
Z 1 000 zaměstnanců v kraji se VaV činnostem věnovalo 13,4 zaměstnanců (v Česku 16,0 zaměstnanců).

Výzkumem a vývojem se v Olomouckém kraji v roce 2024 zabývalo 3 934 zaměstnanců (přepočteno na plnou roční pracovní dobu věnovanou VaV činnostem). I díky nepatrnému meziročnímu zvýšení o 0,1 % byl jejich počet nejvyšší v celém sledovaném období od roku 2005.

V podnikatelském sektoru bylo v kraji zaměstnáno 1 931 pracovníků, z toho 1 090 výzkumníků. Ze všech zaměstnanců v podnikatelském sektoru působilo 68,5 % z nich ve velkých podnicích s 250 a více zaměstnanci (6. nejvyšší podíl mezi kraji). Z pohledu odvětví bylo nejvíce zaměstnáno v odvětví zpracovatelského průmyslu, a to 76,1 % (3. nejvyšší podíl mezi kraji). Ve vysokoškolském sektoru působilo ve VaV celkem 1 893 zaměstnanců, tj. 48,1 % ze všech zaměstnanců VaV v kraji (nejvyšší podíl mezi kraji). Mezi nimi bylo 1 323 výzkumníků.

V roce 2024 bylo domácími přihlašovateli z Olomouckého kraje u Úřadu průmyslového vlastnictví podáno 17 patentových přihlášek, což odpovídalo 3,8 % republikového počtu. Uděleno bylo v předloňském roce 23 patentů (tj. 6,1 % z celku). Ke konci roku 2024 bylo v kraji evidováno 120 platných patentů (tj. 3,6 % z celkového počtu 3 364 patentů).

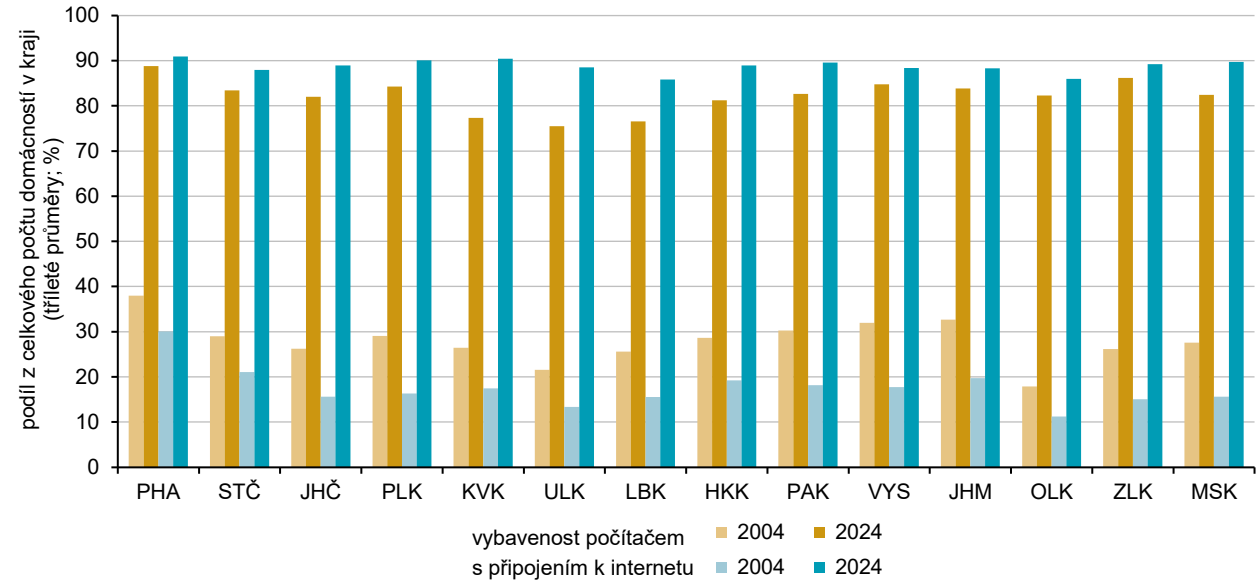
Graf 3. 7 Pracovníci ve výzkumu a vývoji v Olomouckém kraji

V Olomouckém kraji bylo v roce 2024 využíváno 5,6 % z celkového počtu aktivních přípojek v republice.

Český telekomunikační úřad evidoval v roce 2024 prostřednictvím kabelových sítí v Olomouckém kraji 141,1 tis. aktivních přípojek k internetu v pevném místě. Z tohoto počtu bylo 119,5 tis. přípojek určeno pro domácnosti (tj. 84,7 %) a 21,6 tis. přípojek pro podniky (tj. 15,3 %). Podle přístupové technologie využívalo 48,1 % ze všech aktivních přípojek v kraji optickou síť (3. nejvyšší podíl mezi kraji). Dalších 43,1 % aktivních přípojek bylo k internetu zapojeno prostřednictvím vedení xDSL a pouze 8,7 % aktivních přípojek využívalo síť kabelové televize (nejnižší podíl mezi kraji).

Graf 3. 8 Domácnosti vybavené osobním počítačem a s připojením k internetu podle krajů

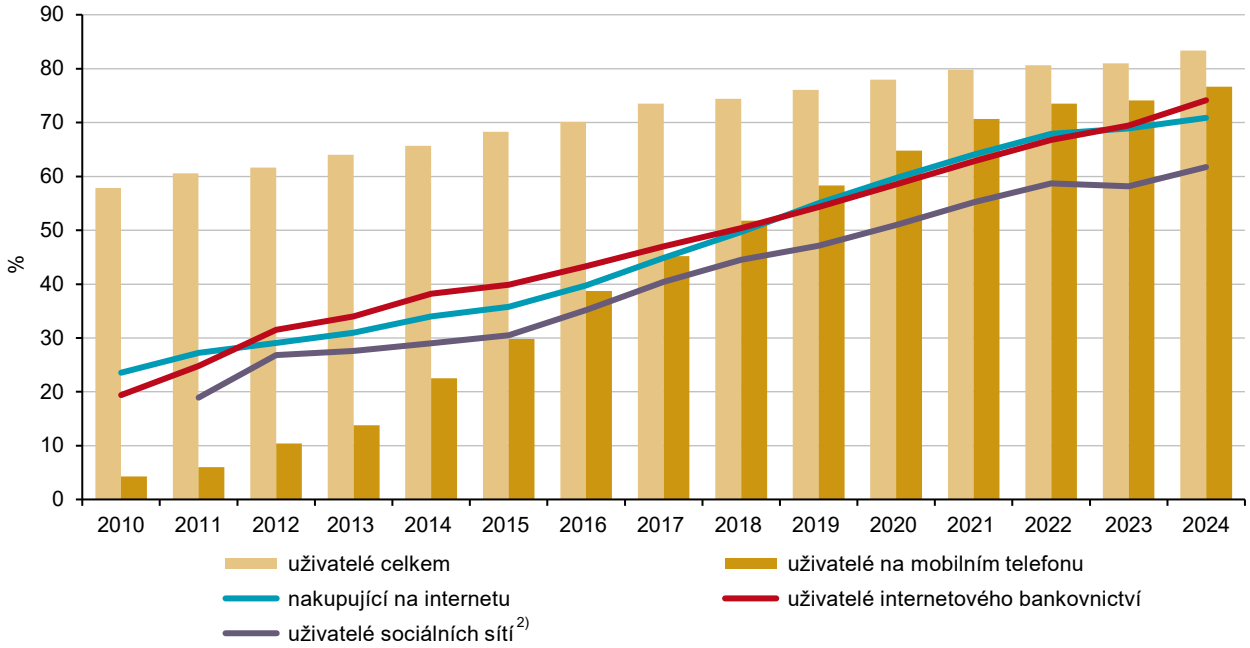
K internetu bylo v letech 2023 až 2025 připojeno 58,6 % krajských domácností osob starších 65 let.

Podle výsledků Výběrového šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci bylo 82,3 % domácností kraje v letech 2023 až 2025 vybaveno počítačem. Vzhledem k tomu, že k internetu se lze připojit z řady dalších zařízení, je podíl domácností s internetem obvykle mírně vyšší než

podíl domácností s počítačem. V Olomouckém kraji bylo k internetu ve stejném období připojeno 85,9 % domácností (dlouhodobě 2. nejnižší podíl mezi kraji).

Alespoň jednou za poslední 3 měsíce použilo internet v letech 2023 až 2025 celkem 83,4 % osob starších 16 let s bydlištěm v kraji (2. nejnižší podíl mezi kraji). Pohodlnou dostupnost internetu zvýšil v posledních letech prudký rozmach chytrých mobilních telefonů. Zatímco v letech 2010 až 2012 využívalo v Olomouckém kraji internet na mobilním telefonu pouze 6,0 % jednotlivců, o 13 let později se jejich podíl zvýšil na 76,7 %. I přes výrazný nárůst byl jejich podíl pod republikovým průměrem 80,7 %. Zatímco genderový rozdíl v užívání internetu na mobilním telefonu je nízký, výraznou diferenciaci lze sledovat při členění uživatelů podle věku nebo vzdělání. Nejvyšší podíl uživatelů byl opět zjištěn u mladších osob (především u studentů) a u osob s vysokoškolským vzděláním.

Graf 3. 9 Uživatelé internetu ve věku 16 let a více v Olomouckém kraji[1)]

[1)] podíl z počtu obyvatel kraje ve věku 16 let a více; počítáno jako tříleté klouzavé průměry
[2)] srovnatelné údaje za uživatele sociálních sítí jsou k dipozici od roku 2011

Podíl uživatelů sociálních sítí v kraji se od počátku sledování ztrojnásobil (z 18,9 % v letech 2010 až 2012 na současných 61,7 % ve věku 16 let a více).

V průměru let 2023 až 2025 nakoupilo přes internet alespoň jednou za posledních 12 měsíců 70,9 % jednotlivců starších 16 let v Olomouckém kraji (3. nejnižší podíl mezi kraji). Rostoucí význam má v posledních letech také internetové využívání finančních služeb. Dominantní postavení má mezi nimi internetové bankovnictví. Zatímco v letech 2010 až 2012 jej v Olomouckém kraji používalo jen 24,8 % osob starších 16 let, o 13 let později činil jejich podíl 74,2 %. Obdobně jako v případě užívání internetu na mobilním telefonu nebo nakupování na internetu je také internetbanking nejvíce rozšířen mezi lidmi do 54 let a mezi středoškoláky a vysokoškoláky. Sociální sítě užívalo ve sledovaném období 61,7 % jednotlivců starších 16 let s bydlištěm v kraji.

Ekonomické subjekty

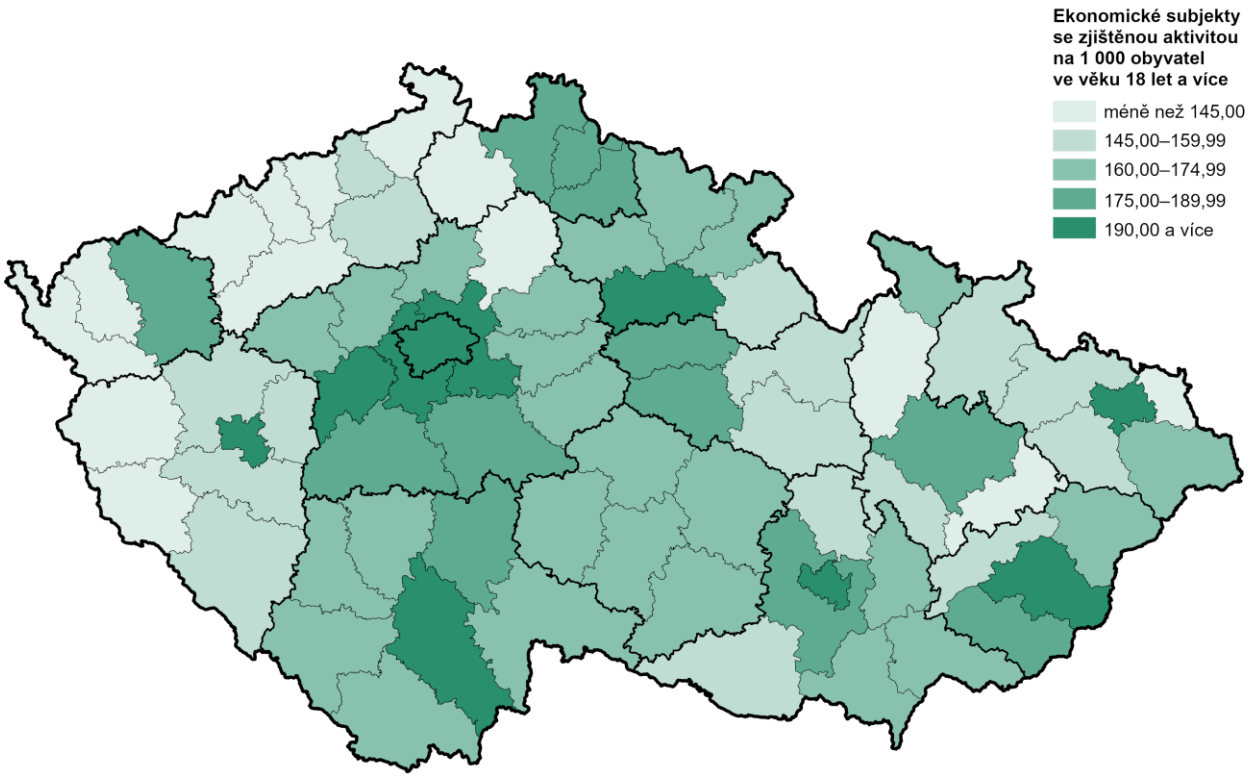
Olomoucký kraj se počtem subjektů v RES k 31. 12. 2025 zařadil na osmé místo

Český statistický úřad je správcem Registru ekonomických subjektů (RES). Ekonomickým subjektem vedeným v tomto registru je právnická osoba, organizační složka státu, která je účetní jednotkou, podílový fond, a dále fyzická osoba, která má

mezi kraji a na republikovém úhrnu se podílel 4,8 %.

podle zvláštního právního předpisu postavení podnikatele. Od 1. 7. 2012 se základním zdrojem informací pro RES stal Registr osob (ROS). Počet ekonomických subjektů v RES se každoročně zvyšoval, k 31. 12. 2025 bylo zaevidováno 137 452 subjektů se sídlem v Olomouckém kraji. Výjimku byl rok 2023, kdy došlo k poklesu počtu subjektů celkem, především fyzických osob ovlivněný povinností pro fyzické osoby využívat datové schránky.

Intenzita podnikatelské aktivity v okresech k 31. 12. 2025

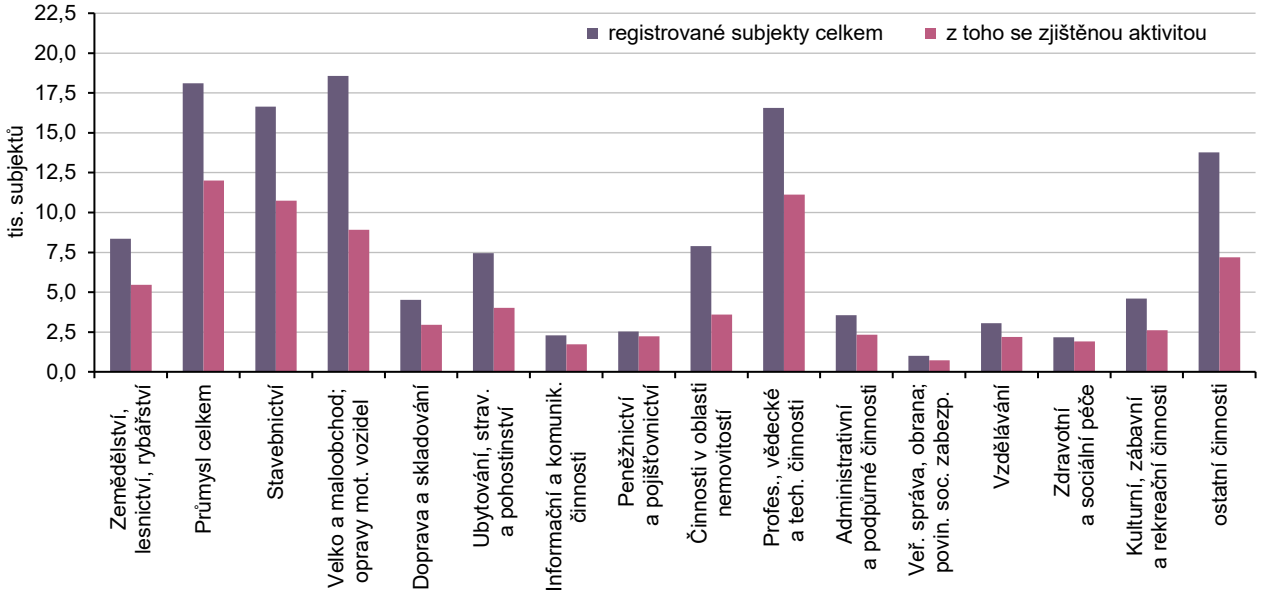

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska právní formy v RES v kraji ze tří čtvrtin převažovaly fyzické osoby. Jejich počet se na konci roku 2025 vyšplhal na 102 446 osob, což bylo 74,5 % z celkového počtu subjektů. Jednoznačně mezi nimi s 90,6% podílem převažovali soukromí podnikatelé podnikající podle živnostenského zákona, fyzické osoby provozující podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů tvořily 5,6 % celku, zemědělských podnikatelů bylo 2,6 % a zahraniční fyzické osoby a odštěpné závody zahraničních fyzických osob se na všech fyzických osobách registrovaných v kraji podílely 1,2 %. Čtvrtinu subjektů v kraji tvořily právnické osoby k 31. 12. 2025 (25,5 %, tj. 35 006 subjektů). Výrazný podíl mezi právnickými osobami zaujímaly obchodní společnosti (58,5 %, 20 485 subjektů). Převážná většina obchodních společností měla právní formu společnost s ručením omezeným (19 459 firem).

Necelá polovina ekonomických subjektů v kraji (49,9 %) nevykázala v kategorii počtu zaměstnanců svou velikost. Mezi subjekty, které počet zaměstnanců uvedly (68 915 jednotek), převažovaly subjekty bez zaměstnanců (73,8 %). V případě subjektů se zaměstnanci pak byly nejpočetněji zastoupeny tzv. mikropodniky s 1 až 9 zaměstnanci (13 734 subjektů, 19,9 %). Více než 250 zaměstnanců uvedlo 122 podniků, přičemž 70 z nich se nacházelo v okrese Olomouc.

Graf 3.10 Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v Olomouckém kraji k 31. 12. 2025 (subjekty s uvedenou činností)

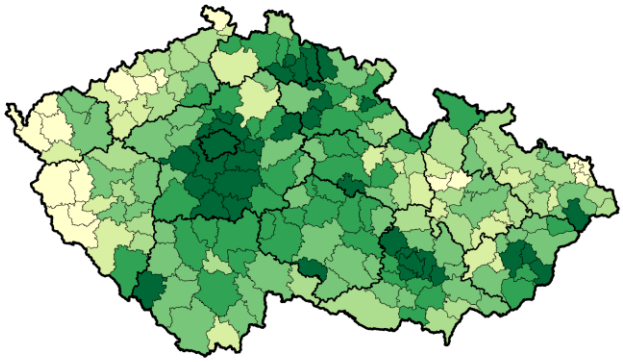

Ve struktuře podle převažující činnosti CZ-NACE se nejvíce subjektů v kraji zabývalo velkoobchodem a maloobchodem, opravami a údržbou motorových vozidel. Na konci roku 2025 jich bylo evidováno 18 569 a tvořily 13,5 % ekonomických subjektů v kraji. Celkem 18 097 subjektů (13,2 %) mělo jako převažující činnost některé průmyslové odvětví. Stavebnictvím se zabývalo 16 632 subjektů (12,1 %) a profesní, vědeckou a technickou činnost vykonávalo 16 555 subjektů (12,0 %).

Soukromí podnikatelé ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2025

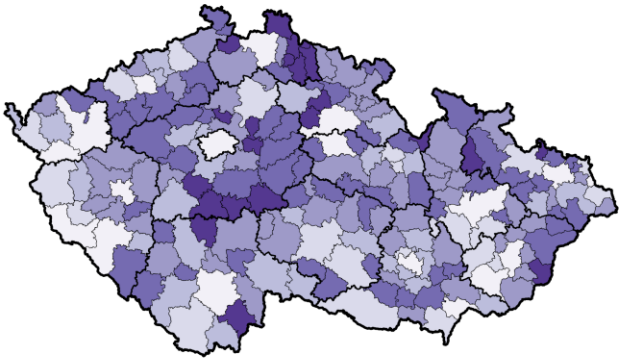
(osoby podnikající dle živnostenského zákona a zemědělští podnikatelé se zjištěnou aktivitou a sídlem na daném území)

Na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více

‰
- méně než 90,00
- 90,00–99,99
- 100,00–109,99
- 110,00–119,99
- 120,00–129,99
- 130,00 a více

Podíl na ekonomických subjektech se zjištěnou aktivitou

%
- méně než 65,00
- 65,00–67,49
- 67,50–69,99
- 70,00–72,49
- 72,50–74,99
- 75,00 a více

Zdroj: ČSÚ

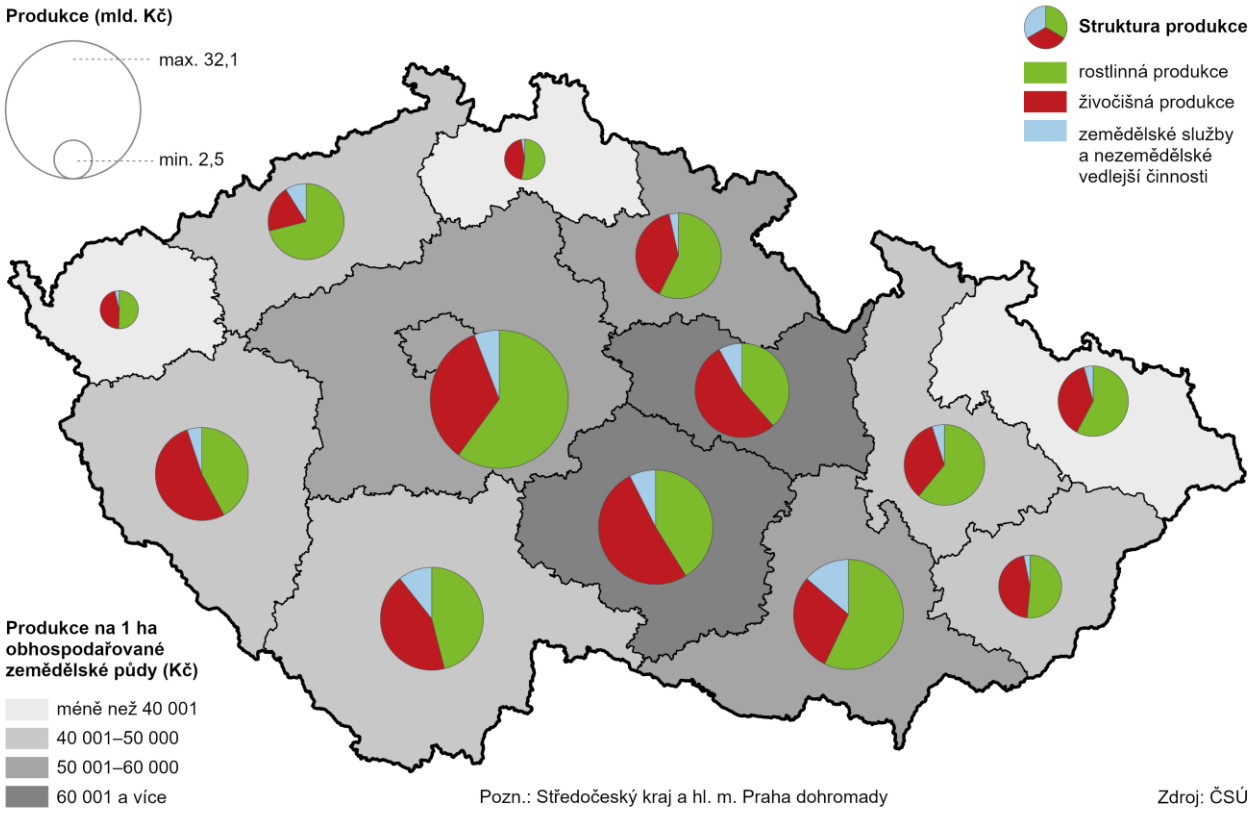
V RES jsou uvedeny všechny jednotky bez ohledu na jejich ekonomickou aktivitu. Za subjekt se zjištěnou ekonomickou aktivitou je považován ten, který je plátcem daně z příjmů, daně z přidané hodnoty nebo platí pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnance či jako osoba samostatně výdělečně činná. Ke konci roku 2025 byla aktivita v Olomouckém kraji zjištěna u 82 215 subjektů (59,8 % z celkového počtu subjektů), což byla pátá nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání.

Zemědělství

Na celkové produkci zemědělského odvětví v ČR se Olomoucký kraj podílel 6,3 % (podle semidefinitivních údajů za rok 2024).

Produkce zemědělského odvětví v Olomouckém kraji dosáhla v roce 2024 hodnoty 10 923 mil. Kč (semidefinitivní údaj). Hodnota produkce vyjádřená v běžných cenách daného roku zaznamenávala v posledních letech pokles. Také v roce 2024 zůstává na úrovni předchozího roku, což ve stálých cenách z roku 2000 znamenalo pokles o 0,9 % na nejnižší hodnotu od roku 2019. Snížení bylo zaznamenáno především u rostlinné produkce, která v roce 2024 tvořila 61,0% podíl na celkové produkci zemědělského odvětví v kraji. Živočišná produkce evidovala nárůst a zvýšení podílu na 34,0 % z produkce odvětví.

Produkce zemědělského odvětví v krajích v roce 2024 (semidefinitivní údaje)

Pozn.: Středočeský kraj a hl. m. Praha dohromady

Zdroj: ČSÚ

Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy byla v kraji 8. nejvyšší.

Produkce zemědělského odvětví na 1 ha zemědělské půdy činila v kraji v roce 2024 podle předběžných dat celkem 44 414 Kč, což bylo méně než republikový průměr. Ten byl překročen u rostlinné produkce (27 090 Kč/ha), zatímco živočišná produkce (15 117 Kč/ha) dosáhla na tři čtvrtiny republikového průměru.

Zemědělské podniky z kraje obhospodařovaly 6,9 % zemědělské půdy v republice.

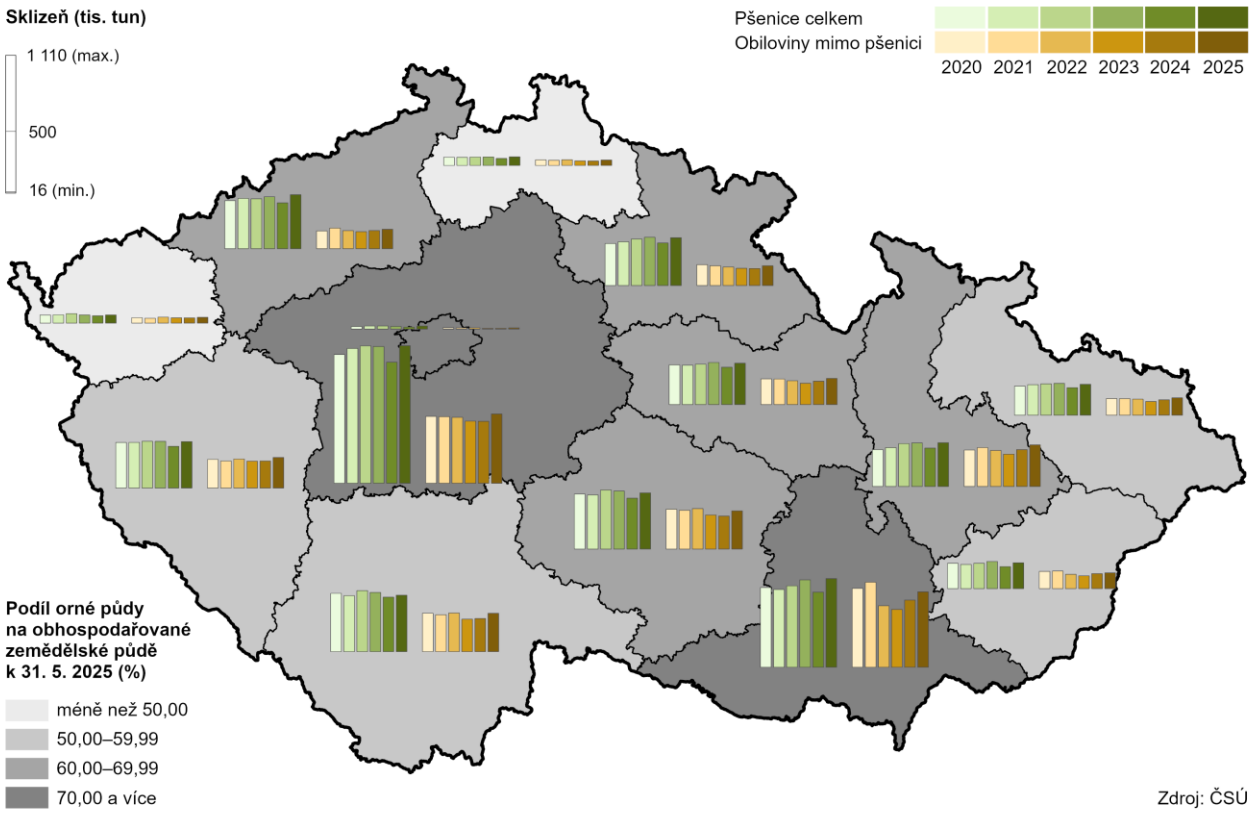
V roce 2025 zemědělci z kraje hospodařili na 243,6 tis. ha zemědělské půdy. Většinu této plochy zaujímala orná půda (73,3 %), čtvrtinu pak trvalé travní porosty a jen 0,8 % tvořily trvalé kultury zahrnující chmelnice, ovocné sady apod. Od začátku

sledování výměry obhospodařované zemědělské půdy v roce 2002 docházelo postupně až do roku 2010 k poklesu orné půdy (z 194,9 tis. ha v roce 2002), od toho roku její plochy spíše kolísaly. V současnosti se hospodařilo na 178,7 tis. ha orné půdy, přičemž plochy úhoru dosáhly 6,6 tis. ha.

Sklizeň obilovin v kraji se na celkové produkci v republice podílela 8,1 %.

V roce 2025 bylo v zemědělských podnicích se sídlem v Olomouckém kraji dosaženo rekordní úrody obilovin na zrno. Porovnáme-li výsledky sklizní od roku 2002, kdy došlo k úpravě metodiky sledování, byla v roce 2025 dosažená sklizeň 689,3 tis. tun obilovin nejvyšší. Průměrný hektarový výnos poprvé překročil 7 tun obilovin z 1 ha plochy (7,01 t/ha) a byl nejvyšší i ve srovnání s výsledky z ostatních krajů republiky.

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2020 až 2025

Sklizeň pšenice ozimé v kraji představovala 6,7 % z celkové úrody.

Téměř polovinu sklizně obilovin představovala v kraji sklizeň pšenice seté ozimé. Osetá plocha byla sice na úrovni předchozího roku (47 644 ha), ale meziročně vyšší sklizeň (340,6 tis. t) zajistila maximální výnos za sledovaných 24 let (7,15 t/ha). Průměrný výnos v kraji byl druhý nejvyšší v republice po výnosu 7,44 t/ha vypočteném za hlavní město Prahu, kde však bylo sklizeno jen 0,5 % celkové produkce pšenice seté ozimé v republice.

Zemědělské podniky z Olomouckého kraje jsou největšími producenty ječmene jarního. V roce 2025 sklizeň v kraji zajišťovala 18,5 % z celkové sklizně této plodiny v České republice.

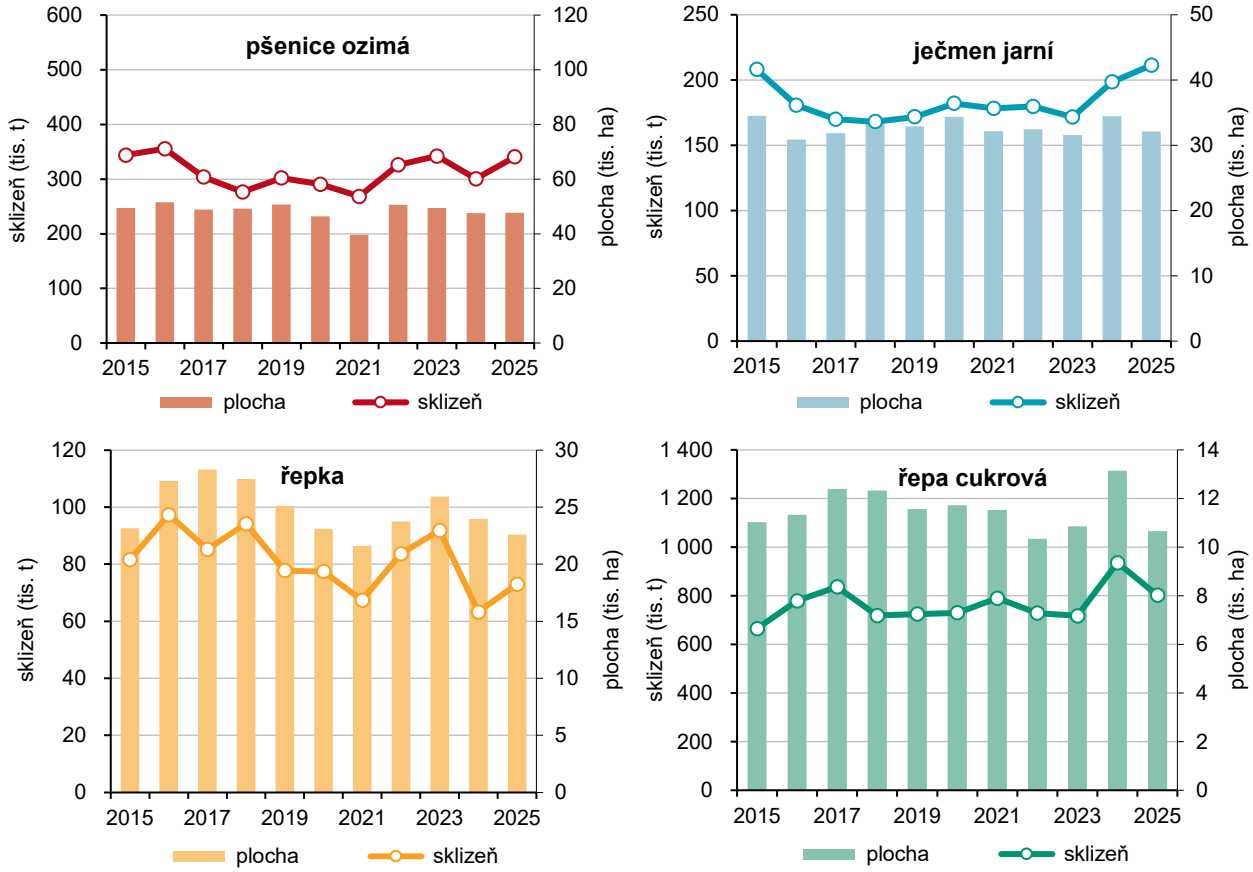
Podobně také u další významné obiloviny v kraji, ječmene jarního, byl zjištěn nejvyšší průměrný výnos 6,58 t/ha od sledovaného roku 2002. Také v mezikrajském srovnání byl hektarový výnos ječmene jarního v roce 2025 druhý nejvyšší po Praze (6,75 t/ha). Při meziročně menší rozloze (32,1 tis. ha) bylo dosaženo největší sklizně ječmene jarního od roku 2003, celkem 211,3 tis. t zrna.

O čtvrtinu vyšší úroda než v roce 2024 byla získána při sklizni kukuřice na zrno. V roce 2025 bylo sklizeno 83,2 tis. t, a to z větší plochy (8,7 tis. ha) a s vyšším

výnosem (9,56 t/ha), který byl mezi 14 kraji ČR nejvyšší. Podíl krajské sklizně tvořil desetinu z celkové produkce kukuřice na zrno v České republice (10,4 %). Ostatní obiloviny byly v Olomouckém kraji v roce 2025 pěstovány na mnohem menší výměře, nicméně i u nich byly zaznamenány nejvyšší průměrné hektarové výnosy v porovnání posledních sledovaných 24 let. Bylo sklizeno 22,1 tis. t ječmene ozimého (průměrný výnos 6,65 t/ha, rekordní hodnota), 8,9 tis. t pšenice seté jarní (5,32 t/ha, rekordní hodnota), 8,1 tis. t ovsa (3,95 t/ha, rekordní hodnota), 5,9 tis. t triticale (5,19 t/ha) a 4,9 tis. t žita (5,75 t/ha, rekordní hodnota).

V roce 2025 byla v kraji oseta luskovinami a bílkovinnými plodinami na zrno o pětinu menší rozloha než v roce 2024 (1,4 tis. ha). Celkem bylo sklizeno jen 3,2 tis. t těchto plodin, což představovalo 2,8% podíl na jejich celkové produkci v republice. Průměrný hektarový výnos činil 2,29 t/ha.

Graf 3.11 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Olomouckém kraji

Sklizeň brambor v kraji představovala jen 1,4 % z celkové sklizně brambor v České republice.

Minimální podíl na celkové sklizni měla také sklizeň brambor v kraji. Byly pěstovány pouze na 301 ha a s průměrným výnosem 29,35 t/ha bylo sklizeno 8,8 tis. t brambor (mimo ranných a sadbových).

Naproti tomu pětina produkce řepy cukrové pochází ze zemědělských podniků Olomouckého kraje (20,3 % v roce 2025).

Také u řepy cukrové bylo v kraji dosaženo mimořádného výnosu 75,34 t/ha. Ve srovnání krajů se jednalo o druhou nejvyšší hodnotu mezi kraji, tradičně vyšší byla jen v Praze (76,06 t/ha). Musíme však také uvést, že v několika krajích se řepa cukrová nepěstuje vůbec nebo na minimální rozloze (v Kraji Vysočina na 16 ha). V Olomouckém kraji bylo v roce 2025 sklizeno z plochy 10,7 tis. ha 802,6 tis. t bulev řepy cukrové.

Na celkové produkci řepky v České republice se krajská sklizeň podílela 7,1 %.

Další významnou plodinou pěstovanou v kraji je řepka. I u řepky došlo meziročně k úbytku osetých ploch na 22,6 tis. ha. Nicméně se v kraji v roce 2025 urodilo o 15,5 % více řepky než v předchozím roce (celkem 73,0 tis. t) s vyšším průměrným výnosem ve srovnání s rokem 2024 (3,23 t/ha). Hektarový výnos byl opět druhý nejvyšší po hodnotě v hl. městě Praze (3,37 t/ha).

Pícniny pěstované na 28,7 tis. ha orné půdy v kraji umožnily sklizeň 288,6 tis. tun v seně ve vlhkosti 15 %. Průměrný výnos 10,05 t/ha byl v mezikrajském srovnání nejvyšší. Kukuřice na zeleno byla sklizena z plochy 16,0 tis. ha a sklizeň činila 540,5 tis. t píce ve vlhkosti 65 %. Dosažený průměrný výnos 33,87 t/ha byl nižší než republikový průměr (35,29 t/ha). Z 63,0 tis. ha trvalých travních porostů bylo sklizeno 208,8 tis. t sena s průměrným hektarovým výnosem 3,31 t/ha, který byl na úrovni republikového výnosu.

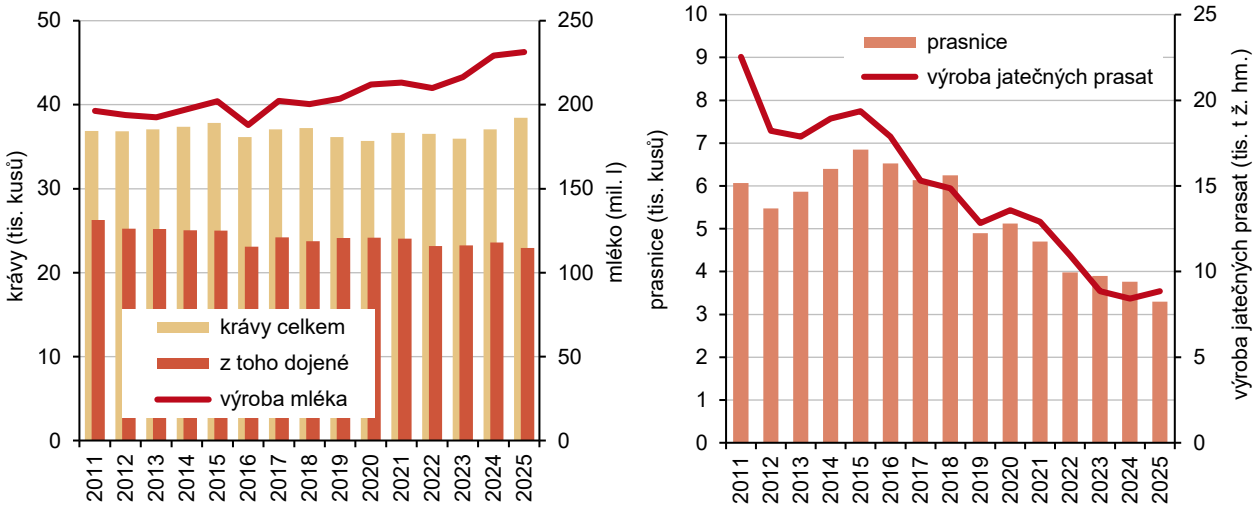
Desetina z celkové produkce chmele v republice (10,9 %) byla sklizena v Olomouckém kraji.

Kromě Ústeckého a Středočeského kraje (a 14 ha v Libereckém kraji) se nachází chmelnice pouze v Olomouckém kraji. V roce 2025 zde bylo z 620 ha chmelnic získáno 753 t chmele. Průměrný výnos 1,22 t/ha však byl nejnižší oproti zbývajícím krajům.

Chovy skotu v Olomouckém kraji se na celkových počtech podílely 6,3 %.

V provozovnách zemědělských podniků z Olomouckého kraje bylo na konci roku 2025 chováno celkem 86 878 ks skotu Nejvíce skotu bylo chováno v Jihočeském kraji (16,0 %) a v Kraji Vysočina (15,8 % z celkového počtu skotu). Ve srovnání se stavem na konci roku 2024 se v kraji zvýšil počet zvířat ve věkové kategorii skotu do 1 roku. Býků (vč. volů) a jalovic mezi 1 rokem a 2 lety věku bylo výrazně méně a byl registrován i mírný pokles zvířat starších 2 let. Celkový počet krav se meziročně mírně zvýšil na 37 293 kusů díky výraznějšímu nárůstu počtu krav ostatních (celkem 14 284 kusů, který kompenzoval pokles počtu krav dojených (23 009 kusů).

Graf 3.12 Průměrné stavy krav a výroba mléka, průměrné stavy prasnic a výroba jatečných prasat v Olomouckém kraji

Výroba mléka v kraji tvořila 6,8 % z celkové produkce mléka v České republice a na celkové produkci jatečného skotu v republice se krajský výsledek podílel 5,8 %.

Výroba mléka v zemědělských podnicích z Olomouckého kraje dosáhla v roce 2025 rekordní výše 231 354 tis. l. Průměrná denní dojivost dojnice v kraji se každoročně zvyšuje a v roce 2025 byla vypočtena ve výši 27,6 l mléka, což bylo více než činil republikový průměr (27,4 l). Počet jatečného skotu v kraji dosáhl v roce 2025

na celkových 19 316 kusů, což představovalo 10 932 tun živé hmotnosti. Průměrná živá hmotnost jednoho kusu činila 565,9 kg.

Prasata chovaná v kraji se na celkovém počtu prasat v republice podílela jen 3,4 %.

Podle výsledků statistického zjišťování bylo k 31. 12. 2025 v krajských zemědělských podnicích chováno 49 141 prasat. Ve srovnání s koncem roku 2024 se jejich počet zvýšil o 490 kusů. Meziročně byl vyšší počet prasat na výkrm (19 656 ks), naopak počet chovných prasat poklesl (4 593 ks) a snížil se hlavně počet mladých prasat s váhou mezi 20 až 50 kg (10 771 ks), ale i počet selat do 20 kg (14 121 ks). Počet chovných prasnic (3 009 ks) klesá už třetím rokem v řadě. V roce 2025 podniky v kraji dodaly 8 858 t ž. hm. jatečných prasat s meziročním zvýšením o 5,1 %. Krajská produkce jatečných prasat tvořila na celkové výrobě jatečných prasat v republice (276,4 tis. t ž. hm.) jen 3,2 %.

Chov drůbeže v krajských podnicích tvořil jen 1,6% podíl na celkovém počtu chované drůbeže v České republice.

V chovech podniků z Olomouckého kraje bylo na konci roku 2025 evidováno 368,6 tis. kusů drůbeže zahrnující slepice, husy, kachny, krůty a ostatní drůbež chovanou jako hospodářská zvířata včetně pštrosů. Ve srovnání se stavem drůbeže k 31. 12. 2024 to bylo o 85,8 tis. kusů méně (o 18,9 % méně).

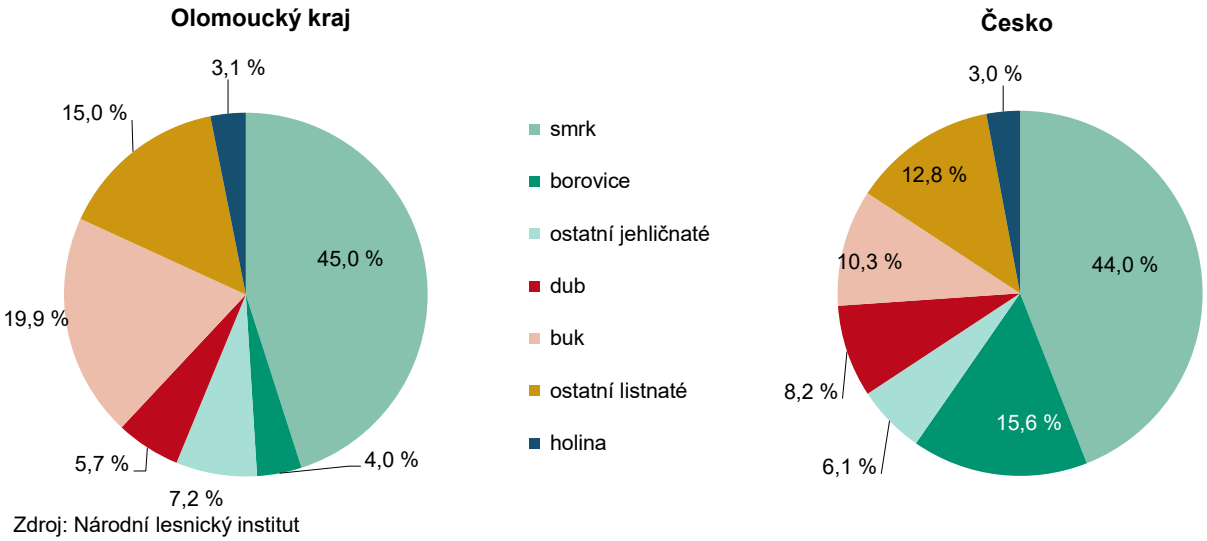
Také počty nosnic chovaných pro produkci vajec, kterých bylo na konci roku 2025 zjištěno v Olomouckém kraji 156,3 tis. kusů, zaznamenaly meziroční pokles. Snáška konzumních vajec byla ve srovnání se snáškou v roce 2024 o pětinu vyšší a dosáhla 49,9 mil. kusů vajec. Nicméně průměrná snáška na nosnici 292,6 vajec byla nižší než republikový průměr (314,7 vajec/nosnici). Na celkové produkci vajec v republice se krajský výsledek podílel 3,1 %. Výrazně nižší, téměř o jednu třetinu, byla v roce 2025 výroba jatečné drůbeže v krajských podnicích. Bylo produkováno 2 821 t ž. hm. jatečné drůbeže. Tato výroba jatečné drůbeže tvořila jen 1,1 % z celkové produkce.

Lesnictví

Lesní plochy v kraji zaujímají třetinu z celkové rozlohy kraje (35,4 %).

Lesní pozemky podle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního zaujímaly na konci roku 2025 v Olomouckém kraji celkem 186 706 ha. Plochy dřevin pak podle Národního lesnického institutu dosáhly 176 397 ha. V kraji bylo evidováno více ploch jehličnatých dřevin (58,0 %) než ploch listnatých dřevin (42,0 %).

Graf 3.13 Druhová skladba dřevin lesních porostů v Olomouckém kraji a Česku k 31. 12. 2025

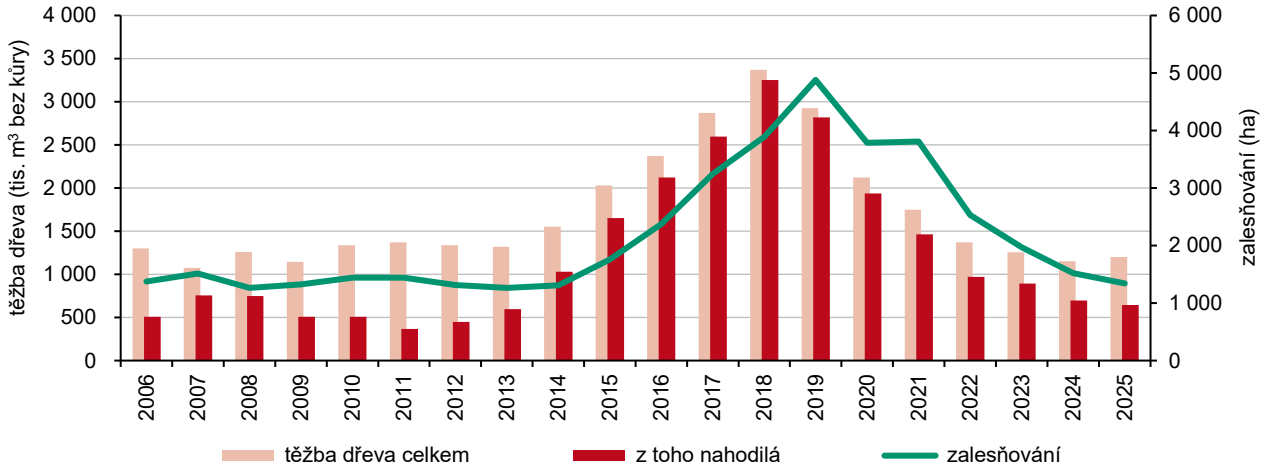

Zdroj: Národní lesnický institut

Na celkové produkci dřeva v České republice se krajský výsledek podílel 7,2 %.

Těžba dřeva v kraji stejně jako v celé republice byla od roku 2014 zvýšená oproti předchozím letům až na trojnásobek obvyklého množství těžby (3 369,0 tis. m^3 bez kůry v roce 2018), a to v důsledku odstraňování následků kůrovcové kalamity. V současnosti objem vytěženého dříví v Olomouckém kraji poklesl na úroveň před kalamitou. V roce 2025 se kraji vytěžilo 1 200,9 tis. m^3 dřeva (bez kůry). Nadále převládala těžba jehličnatých dřevin, jejichž podíl tvořil tři čtvrtiny z krajské produkce (76,3 % v roce 2025). Dvě třetiny těžby v Olomouckém kraji zajišťoval smrk (66,8 %), z listnatých dřevin pak převažovala těžba buku (14,4 % z celkové produkce dřeva v kraji). Zatímco zpracovaná nahodilá těžba dřeva se v České republice v roce 2025 podílela necelou třetinou na celkové těžbě dřeva (31,6 %), v Olomouckém kraji zaujímala více než polovinu produkce (53,7 %).

Graf 3.14 Těžba dřeva a zalesňování v Olomouckém kraji

Zalesnění v kraji tvořilo jen 5,8 % z celkové zalesněné plochy v Česku.

Reakcí na kalamitu, v jejímž důsledku vznikly rozsáhlé holiny, byla rostoucí plocha zalesňování. V posledních dvou letech se také její rozsah snížil na hodnoty sledované před hmyzovou kalamitou. V roce 2025 bylo v Olomouckém kraji uměle zalesněno 1 342 ha půdy (sadba a síje). K přirozené obnově lesa bylo ponecháno 899 ha. Jehličnatými dřevinami bylo provedeno zalesnění 673 ha a převažoval smrk (57,5 % z jehličnatých dřevin). Na 668 ha zalesněné výměry listnatými dřevinami se nejvíce uplatňoval buk (48,1 % z rozlohy zalesněné listnatými dřevinami). Postupně se zvyšuje podíl jehličnatých dřevin na zalesňování a v roce 2025 už byla jejich plocha vyšší než polovina (50,2 % z plochy zalesnění).

Průmysl

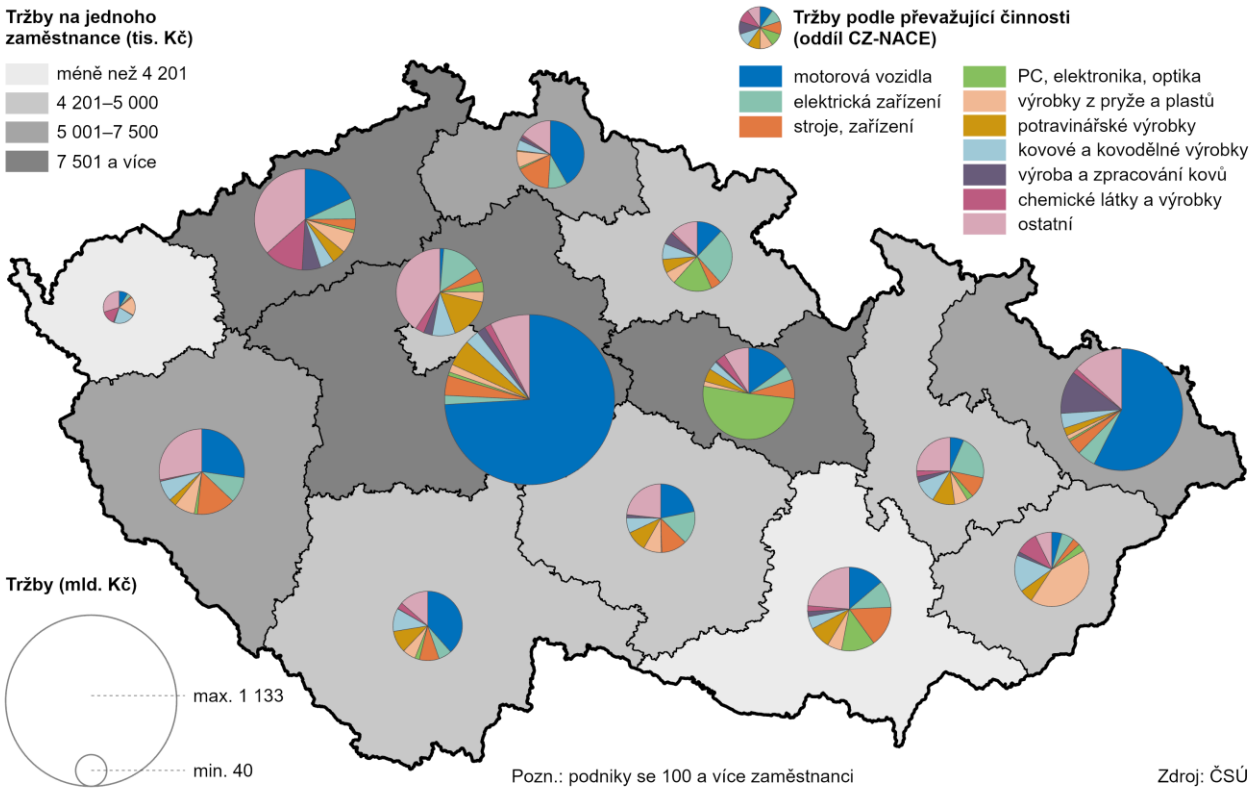
Na celkové hodnotě tržeb průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci v celé republice se krajské firmy podílely 3,6 %.

Ukazatele za odvětví průmyslu jsou z krajského pohledu k dispozici pouze za podniky s převažující průmyslovou činností se 100 a více zaměstnanci. Data jsou každým rokem sledována od jiného počtu podniků a hodnocení vývoje je tak problematické. Nejvíce podniků se sídlem v kraji a se 100 a více zaměstnanci celkem 167 bylo evidováno v roce 2008. Naopak v roce 2025 byla data zjišťována v kraji pouze od 136 firem se 100 a více zaměstnanci, což bylo nejméně od roku 2000.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (bez DPH, očištěné od neprůmyslových činností podniku) v roce 2025 ve velkých průmyslových podnicích Olomouckého kraje činily 176 824 mil. Kč. V porovnání 14 krajů se jednalo o druhou nejnižší hodnotu po Karlovarském kraji. Přímý vývoz výrobků a tržeb tvořil 64,3 % z uvedených tržeb v kraji. Průměrný evidenční počet zaměstnanců pracujících

v těchto velkých firmách dosáhl 41 921 fyzických osob. Produktivita vyjádřená tržbami na 1 zaměstnance byla třetí nejnižší mezi kraji (4 218 tis. Kč/zaměstnance), republikový průměr činil 6 349 tis. Kč. Průměrná hrubá měsíční mzda v roce 2025 byla v krajských podnicích ve výši 45 792 Kč, což bylo o 5 733 Kč méně než republikový průměr.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy zpracovatelského průmyslu v krajích v roce 2025

Pětinu tržeb v kraji zajišťovalo 12 podniků s převažující výrobou elektrických zařízení. Desetina tržeb pak pocházela z 18 potravinářských podniků (10,9 %), dále z 21 podniků s výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (10,7 %) a ze 14 podniků s výrobou strojů a zařízení (10,1 % z celkových tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy).

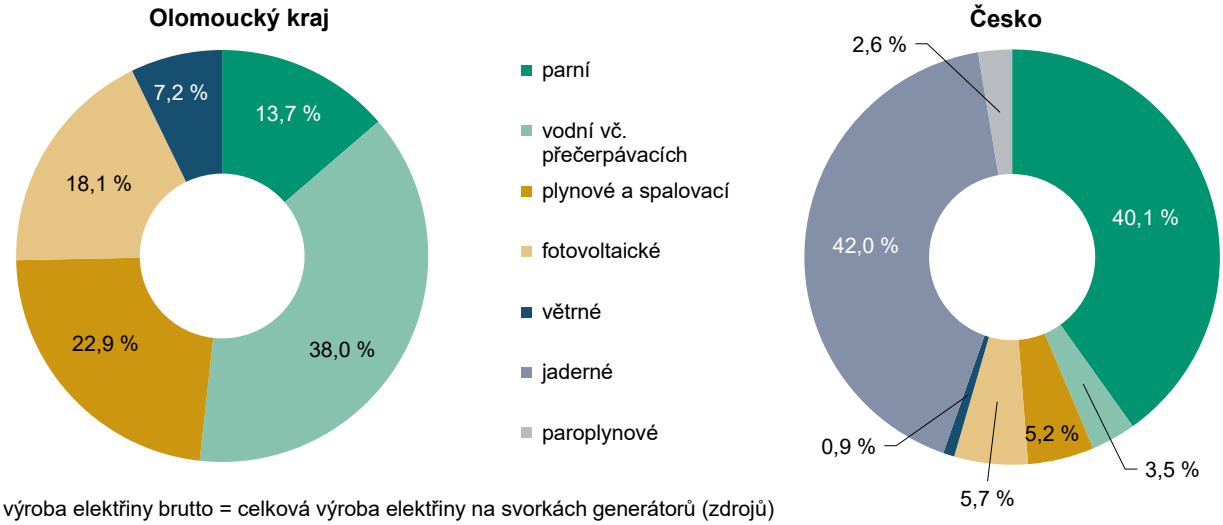
Energetika

Zatímco se v kraji vyrobilo jen 1,8 % elektřiny z celkové výroby, spotřebováno bylo 5,5 % celkové spotřeby elektřiny v republice v roce 2025.

Olomoucký kraj nepatří mezi kraje, které se podílejí zásadní měrou na výrobě elektřiny. Podle údajů Energetického regulačního úřadu (ERÚ) vyrobené množství elektřiny v kraji (1 390,0 GWh brutto v roce 2025) tvořilo jen 1,8 % z celkové výroby v ČR. Největší část byla vyrobena ve vodních a přečerpávacích elektrárnách (38,0 %), kde je započtena i výroba elektřiny v přečerpávací elektrárně Dlouhé stráně. Hlavním úkolem této elektrárny je zabezpečení stability elektrizační soustavy v republice. Během let postupně klesal podíl vyrobené elektřiny v parních elektrárnách v kraji a zvyšoval se podíl fotovoltaických elektráren, ve kterých už výroba v posledních dvou letech přesáhla výrobu elektřiny v parních elektrárnách.

Podle ERÚ tvořil podíl výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie v kraji v roce 2025 už 43,5 % z celkové výroby elektřiny (tj. ze zdrojů jako je bioplyn, fotovoltaika, biomasa, větrné a vodní elektrárny).

Graf 3.15 Výroba elektřiny brutto[1)] podle technologie elektráren v roce 2025

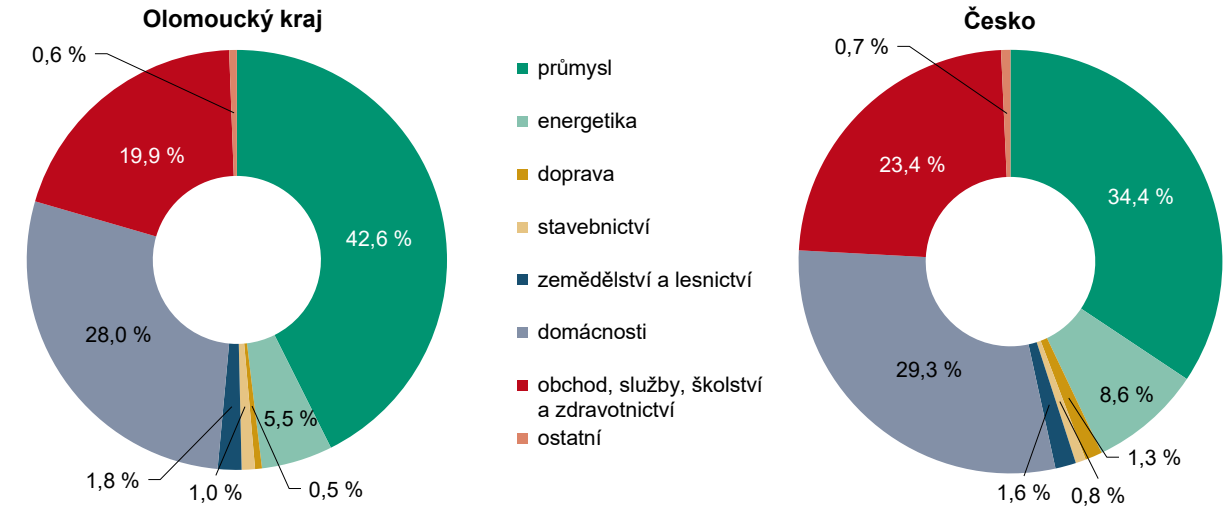

[1)] výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů)

Zdroj: Energetický regulační úřad

Roční spotřeba elektřiny brutto v kraji se dlouhodobě pohybuje nad 3 tis. GWh. Také v roce 2025 dosáhla 3 108,7 GWh. Nejvíce elektřiny bylo využito v průmyslových podnicích (42,6 %). Více než čtvrtina pak v krajských domácnostech (28,0 %). V roce 2025 domácnosti spotřebovaly 871,6 GWh, což bylo více než v předchozích třech letech. Po přepočtu na 1 obyvatele činila spotřeba domácností v Olomouckém kraji celkem 1 383,0 kWh elektřiny. Uvedená spotřeba byla nižší než republikový průměr (1 529,4 kWh na 1 obyv.).

Graf 3.16 Spotřeba elektřiny netto[1)] podle odvětví spotřeby v roce 2025

[1)] spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu

Zdroj: Energetický regulační úřad

Odběratelé z kraje v roce 2025 spotřebovali 6,4 % zemního plynu z celkové spotřeby za republiku.

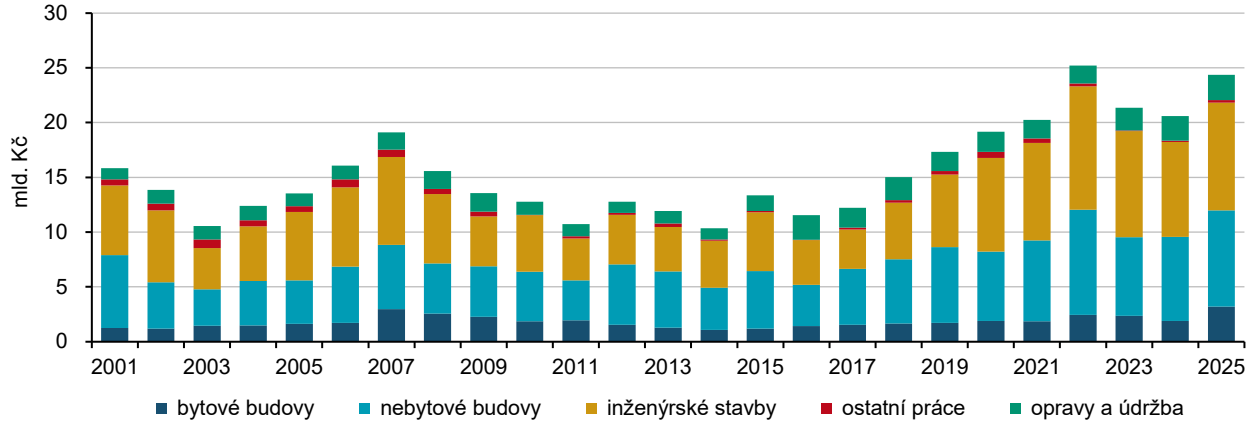
Počet odběratelů zemního plynu od roku 2017 každoročně klesal až na 179,4 tisíc v roce 2025 zahrnujících i 166,0 tis. domácností. Nejvyšší spotřeba zemního plynu byla evidována v roce 2021 (515,9 mil. m^3), od té doby klesala, i když rok 2025 byl

výjimkou s meziročním zvýšením na 454,2 mil. m^3, a to včetně zvýšené spotřeby domácností (126,9 mil. m^3). V Olomouckém kraji v průměru spotřebovala domácnost s odběrem zemního plynu 764 m^3, což odpovídalo průměru v republice.

Stavebnictví, stavební povolení

V Olomouckém kraji sídlilo 22 velkých stavebních firem s nejméně 50 zaměstnanci. V roce 2025 vykázaly hodnotu základní stavební výroby ve výši 9 054 mil. Kč, což tvořilo 3,6 % z celkové základní stavební výroby velkých firem z České republiky.

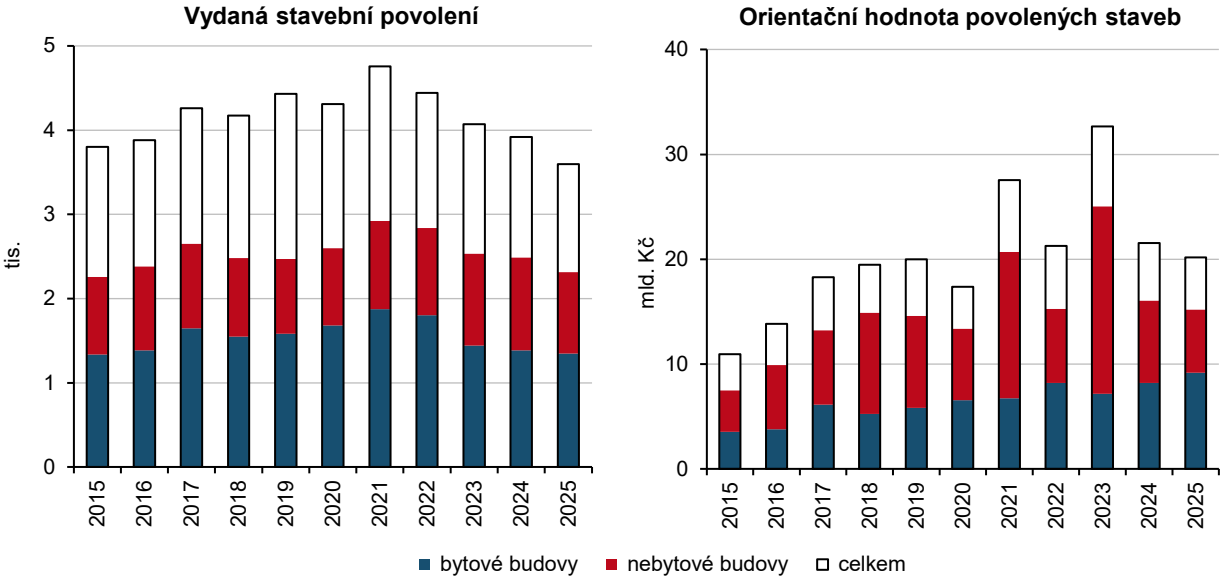
Graf 3.17 Stavební práce "S" provedené na území Olomouckého kraje

Objem stavebních prací „S“ na území kraje dosáhl 5,1 % z celkové hodnoty v Česku.

Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv na území Olomouckého kraje dosáhly v roce 2025 hodnoty 24 362 mil. Kč. Jednalo se o druhou nejvyšší hodnotu po rekordní částce zjištěné v roce 2022 (vyjádřené v běžných cenách daného roku). Z šetření u stavebních podniků nad 20 zaměstnanců vyplynulo, že z 90 % se jednalo o novou výstavbu, rekonstrukce či modernizace.

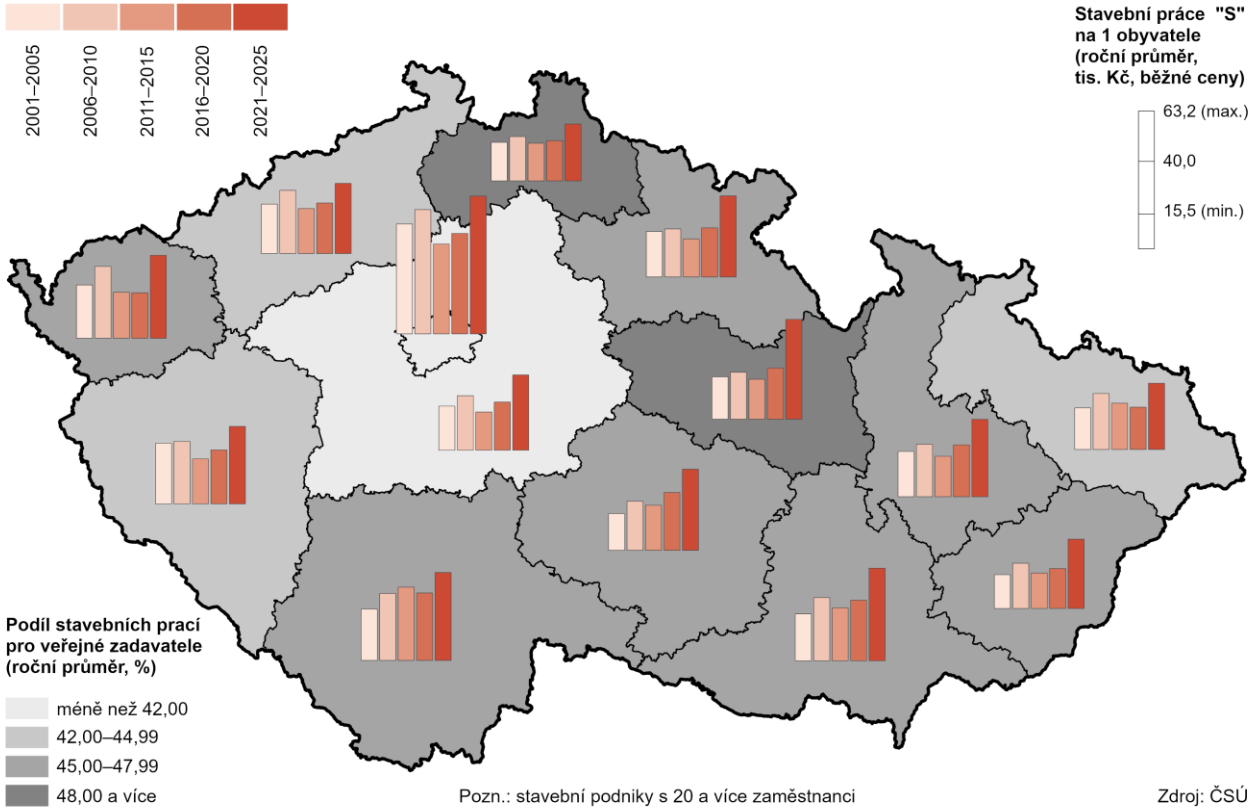
Graf 3.18 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Olomouckém kraji

Objem stavebních prací „S“ financovaných z veřejných zdrojů dlouhodobě tvořil v kraji polovinu z celkové hodnoty, v roce 2025 to bylo 57,8 %. Pokud pro srovnání

přepočteme stavení práce „S“ v kraji na 1 obyvatele, částkou 38,7 tis. Kč se kraj řadil na 7. místo, nicméně bylo to méně než republikový průměr (43,8 tis. Kč/obyv.).

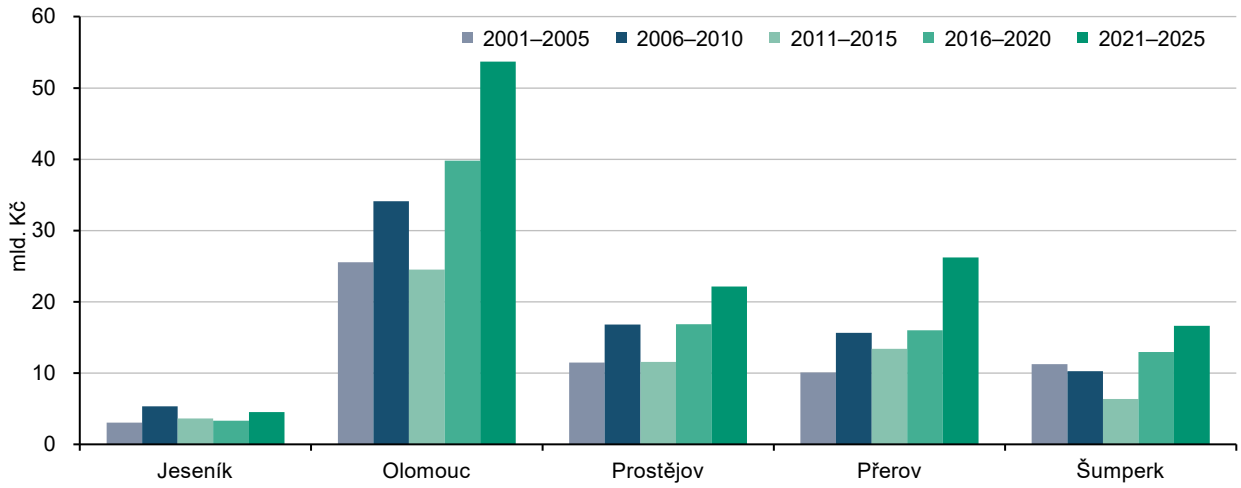
Stavební práce "S" podle místa stavby v krajích v letech 2001 až 2025

Na celkovém počtu vydaných stavebních povolení v ČR v roce 2025 se Olomoucký kraj podílel 5,8 %. …

Zatímco v roce 2000 vydaly stavební úřady z Olomouckého kraje podle tehdejší legislativy celkem 11 970 stavebních povolení, po 25 let byl počet vydaných stavebních povolení a ohlášení pouze třetinový (3 595). Podobně jako v minulých letech přibližně třetina povolení byla v roce 2025 vydána na inženýrské stavby (1 282), ostatní na stavby budov bytových (1 347) a nebytových (966 povolení).

Graf 3.19 Orientační hodnota povolených staveb podle okresů

… a hodnota staveb v kraji představovala 4,0 % republikové orientační hodnoty povolených staveb

Orientační hodnota schválených staveb, která je vyjádřená v běžných cenách daného roku, závisí od velikosti povolených projektů. V roce 2025 dosáhla 20,2 mld. Kč, což bylo nejméně za posledních pět let. Celkové náklady na bytové budovy se předpokládaly ve výši 9,2 mld. Kč, na nebytové budovy 6,0 mld. Kč a na inženýrské stavby 5,0 mld. Kč.

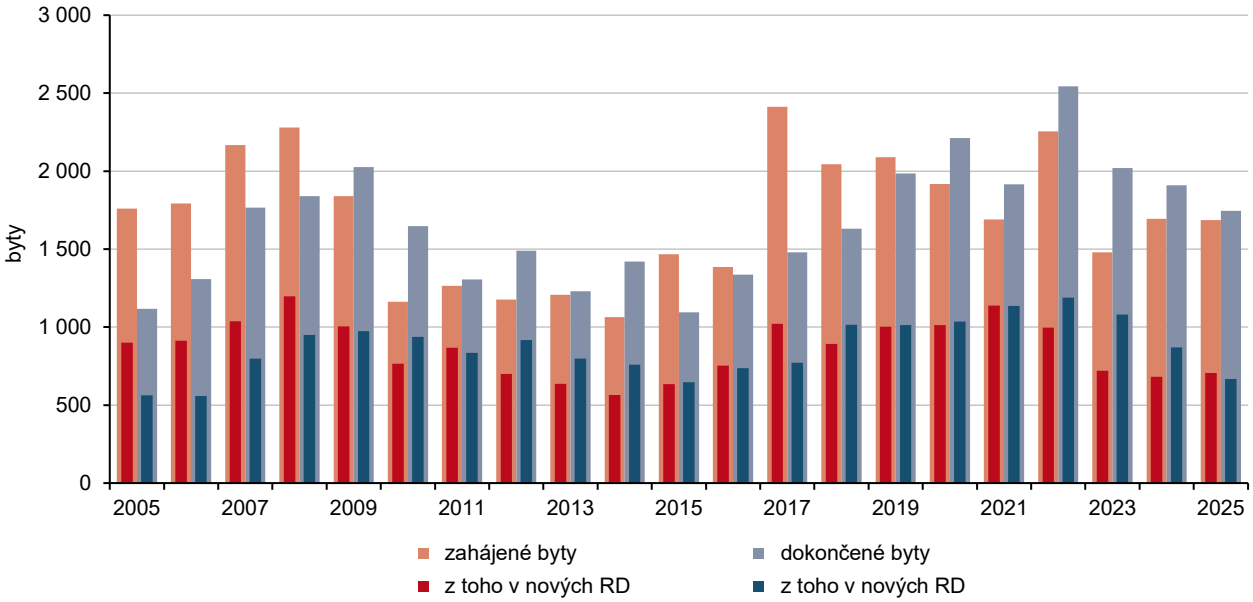
Z pohledu jednotlivých okresů kraje bylo každoročně nejvíce stavebních povolení (více než jedna třetina) a také nejvyšší orientační hodnota povolených staveb (více než 40 %) vykazováno v největším okrese Olomouc. Okresy Prostějov a Přerov se podílely každý zhruba pětinou na krajských hodnotách, okres Šumperk se v průběhu let pohyboval okolo 15 % a zbývající hodnoty připadly nejmenšímu okresu Jeseník.

Bytová výstavba

Z celkového počtu zahájených bytů v republice v roce 2025 byla v kraji realizována 4,7 %.

Na rozhodnutí o zahájení výstavby bytů má vliv řada faktorů. V Olomouckém kraji došlo ke zvýšenému zahajování výstavby bytů v letech 2007 a 2008, pak proběhl výrazný pokles až na nejnižší evidovanou hodnotu 1 065 zahájených bytů v roce 2014. Od roku 2017, kdy byla zahájena rekordní výstavba 2 413 bytů, nastalo období zvýšeného zájmu o výstavbu bytů. Většinou se projevil zvýšený počet zahájených bytů v bytových domech v krajském městě. V posledních třech letech je zase naopak vidět pokles počtu zahájených bytů. V roce 2025 byla zahájena výstavba 1 686 bytů. Na 1 000 obyvatel kraje byla zahájena výstavba 2,7 bytů, což bylo méně než činil republikový průměr (3,3 bytů na 1 000 obyvatel).

Graf 3.20 Bytová výstavba v Olomouckém kraji

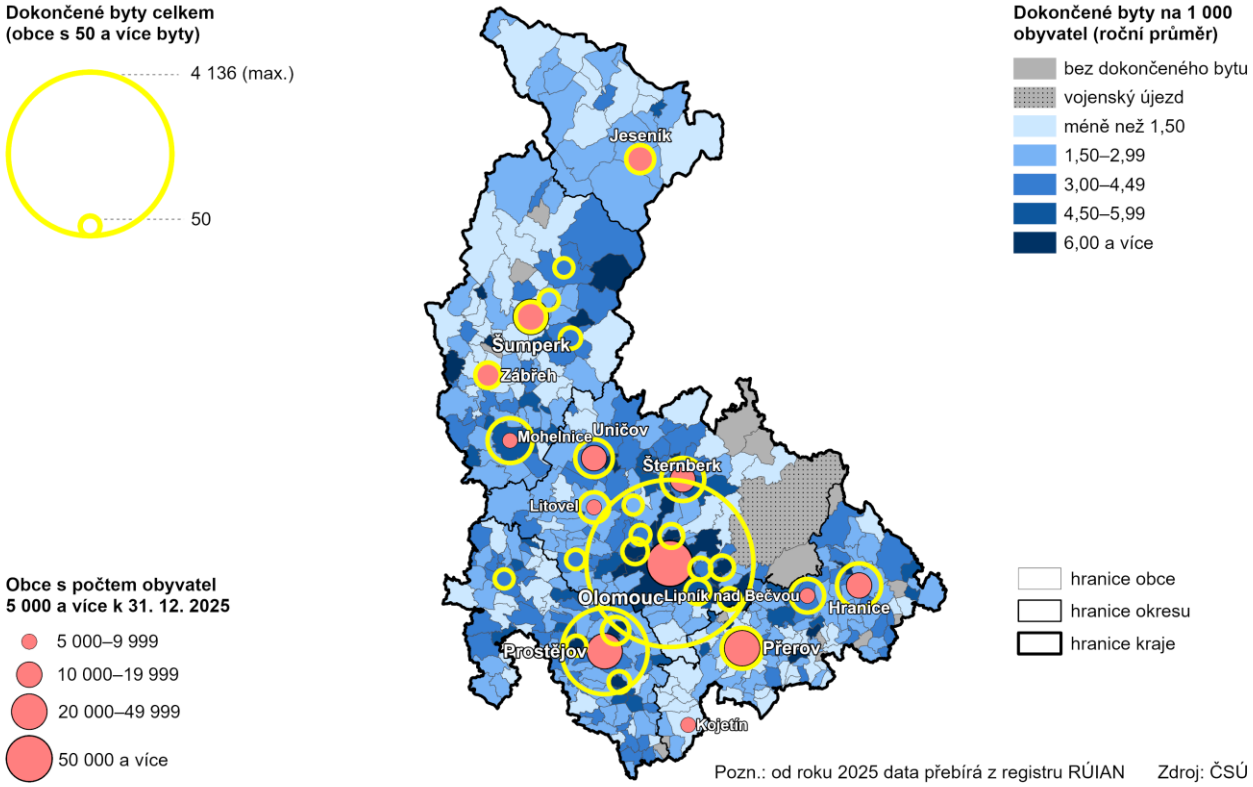
Počet dokončených bytů v kraji v roce 2025 tvořil 5,2 % z jejich celkového počtu v ČR.

Na zahájenou výstavbu bytů navazují dokončené byty. Nejnižší počet dokončených bytů evidovaly stavební úřady v kraji v roce 2015, a to 1 095 bytů, a naopak rekordní byl počet 2 543 bytů zkolaudovaných v roce 2022. Od tohoto roku klesal počet dokončených bytů, v roce 2025 bylo dokončeno 1 746 bytů. Po přepočtu na 1 000 obyvatel připadlo 2,8 dokončených bytů, což bylo méně než průměr za republiku (3,1 bytů na 1 000 obyvatel). Podle okresů kraje byla nejvyšší intenzita dokončených bytů tradičně na Olomoucku (4,0 bytů na 1 000 obyvatel, celkem 966 bytů), následoval okres Prostějov (3,0 bytů na 1 000 obyv., 328 bytů), Šumperk (1,8 bytů na 1 000

obyv., 209 bytů), Přerov (1,5 bytů na 1 000 obyv., 195 bytů) a nejnižší na Jesenicku, kde bylo dokončeno jen 48 bytů (1,3 bytů na 1 000 obyvatel).

Z více než tří čtvrtin převládala u dokončených bytů nová výstavba nad počtem bytů vzniklých změnou už dokončených staveb. V nových rodinných domech v roce 2025 vzniklo 667 bytů a v nových bytových domech pak 658 bytů.

Bytová výstavba v obcích Olomouckého kraje v letech 2020 až 2025

Z podkladů k dokončeným bytům jsou i informace o investičních nákladech na výstavbu v daném roce. Samozřejmě se projevuje jejich každoroční růst. Investiční náklady na výstavbu 1 bytu v rodinném domě v roce 2010 v průměru v kraji dosáhly 3,0 mil. Kč, v roce 2025 to už bylo 5,3 mil. Kč. Investiční náklady na 1 m^2 obytné plochy bytu v rodinném domě (bez NPV) se vyšplhaly na 59,5 tis. Kč. Investiční náklady na výstavbu 1 bytu v bytovém domě vzrostly z 1,7 mil. Kč v roce 2010 na 3,3 mil. Kč v roce 2025. V Olomouckém kraji pak investiční náklady 1 m^2 obytné plochy bytu v bytovém domě v roce 2025 dokonce činily 87,9 tis. Kč (data přebrána z registru RÚIAN).

Za posledních 25 let bylo nejvíce bytů dokončeno v krajském městě (11 114), dále v Prostějově (3 458), Přerově (1 133), Šternberku (938), Hranicích (718), Mohelnici (668), Uničově (660), Zábřehu (565), Litovli (556) a Jeseníku (513). Zvýšená výstavba byla zaznamenána v zázemí velkých měst a v rekreačních oblastech.

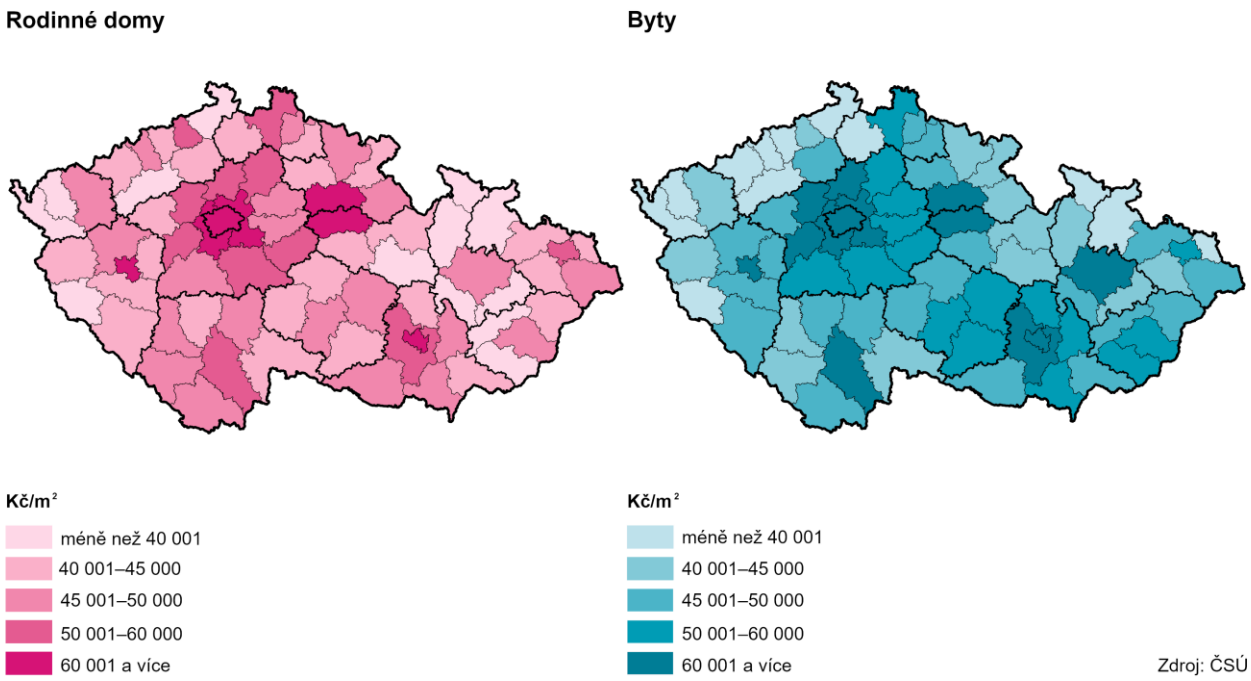
Ceny nemovitostí

Ceny rodinných domů a bytů v Olomouckém kraji rostou, ale jsou nižší než průměrné ceny za republiku.

Český úřad zeměměřický a katastrální poskytuje ČSÚ z podkladů katastru nemovitostí data o uskutečněných prodejích domů a bytů. Zjištěné průměrné kupní ceny v Olomouckém kraji každoročně rostly s výjimkou cen bytů v roce 2023, kdy byl

zaznamenán mírný pokles. V Olomouckém kraji oproti základu v roce 2010 (= 100) dosáhl index cen rodinných domů v roce 2025 hodnoty 250,2 a index cen bytů 285,4. Vývoj indexů cen v kraji odpovídal vývoji indexů cen v republice, jen hodnoty byly nižší.

Průměrné kupní ceny rodinných domů a bytů v okresech v období let 2023–2025

V Olomouckém kraji se v období let 2023 až 2025 uskutečnilo 1 520 převodů rodinných domů s průměrnou kupní cenou 40 862 Kč/m^2. Podle okresů se kupní cena pohybovala od 36 367 Kč/m^2 v okrese Přerov po 47 327 Kč/m^2 v okrese Olomouc. V samotném krajském městě se prodávalo v průměru za 72 241 Kč/m^2. Průměrná kupní cena rodinných domů v Česku činila 52 556 Kč/m^2.

V uvedeném období proběhlo také 3 317 převodů bytů s průměrnou kupní cenou 50 434 Kč/m^2. Průměrná kupní cena podle okresů dosáhla většího rozdílu než u cen rodinných domů, nejnižší byla zjištěna v okrese Jeseník (37 238 Kč/m^2) a nejvyšší v okrese Olomouc (60 971 Kč/m^2). V samotné Olomouci se prodaly byty v průměru za 67 877 Kč/m^2, v republice za 65 553 Kč/m^2 a v Praze za 118 245 Kč/m^2.

Doprava

Délka silnic v Olomouckém kraji se podílí 6,5 % na jejich celkové délce v ČR.

Ředitelství silnic a dálnic s.p. evidovalo v Olomouckém kraji k 1. 1. 2026 celkem 3 624,2 km silnic a dálnic. Na 100 km^2 rozlohy kraje připadalo 68,7 km silnic a dálnic. Uvedená hustota se přibližovala údaji za celou ČR (71,0 km/km^2). Nejhustější síť silnic a dálnic je vedena okresy Prostějov a Přerov (87,1 km resp. 86,0 km silnic na 100 km^2 rozlohy okresu). Zjištěná hodnota za okres Jeseník (40,8 km silnic a dálnic na 100 km^2) je nejnižší ve srovnání všech okresů republiky. V minulém roce došlo k otevření dalšího úseku dálnice u Přerova, takže délka dálnic v kraji k 1. 1. 2026 dosahovala délky 164,3 km, z toho dálnice I. třídy 60,1 km. Délka silnic zaznamenala mírné snížení na 3 459,9 km, z toho silnice I. třídy 350,5 km.

Na konci roku 2025 evidovala Správa železnic v kraji celkem 622,9 km provozních železničních tratí. Státní plavební správa uvedla v kraji 2 km splavných vodních cest pro pravidelnou dopravu.

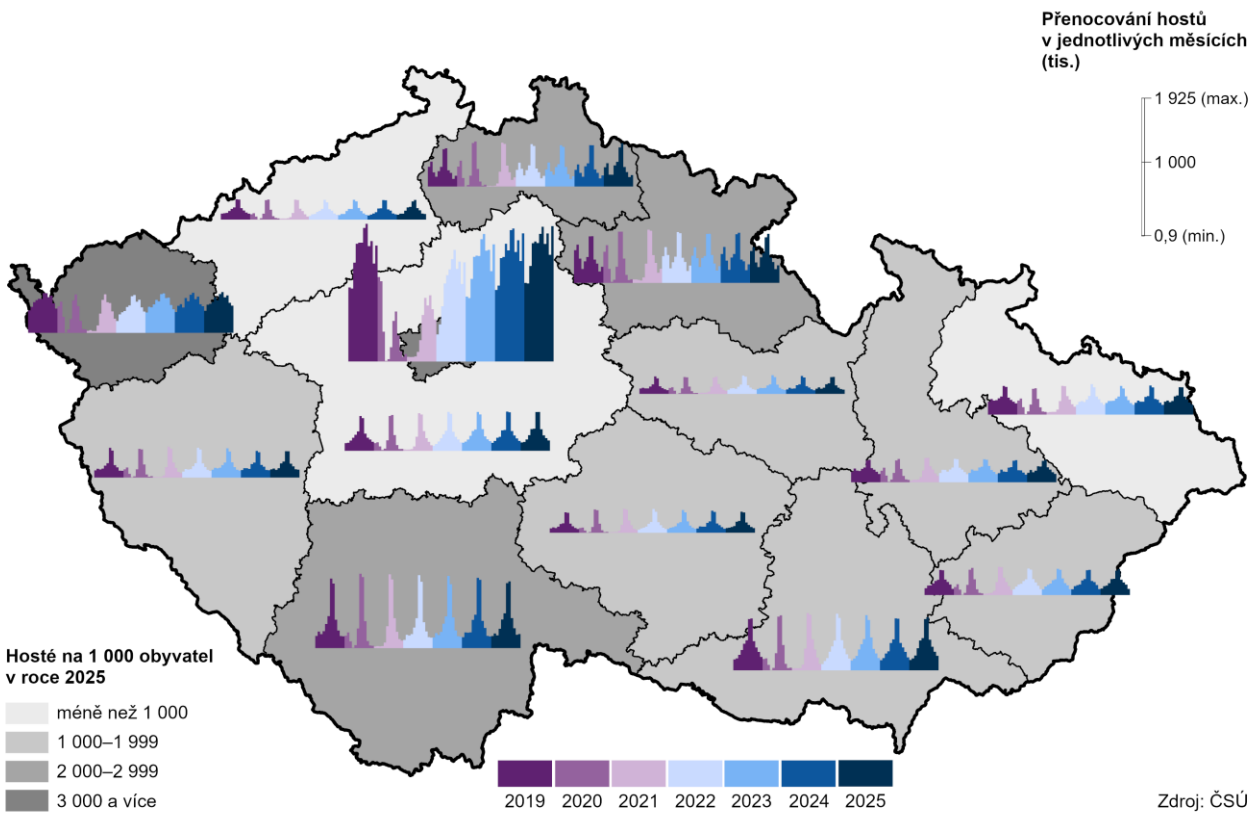
Počty silničních vozidel neustále rostou. V Registru silničních vozidel bylo v kraji k 31. 12. 2025 evidováno už 352,7 tis. osobních automobilů včetně dodávkových, 40,9 tis. nákladních automobilů, 83,1 tis. motocyklů a 670 autobusů.

Cestovní ruch

Podíl kraje na celkové hodnotě HPH odvětví cestovního ruchu ČR činil 3,8 %.

Odvětví cestovního ruchu se v Olomouckém kraji podílelo v roce 2024 podle předběžných dat regionálního satelitního účtu 2,0 % na celkovém objemu hrubé přidané hodnoty (HPH) v kraji. Její hodnota od pandemické krize v letech 2020 a 2021 postupně roste a v roce 2024 dosáhla úrovně 6 857 mil. Kč. V odvětví pracovalo 10,7 tis. zaměstnaných, tedy 3,6 % z celkového počtu zaměstnaných v regionu.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2019 až 2025

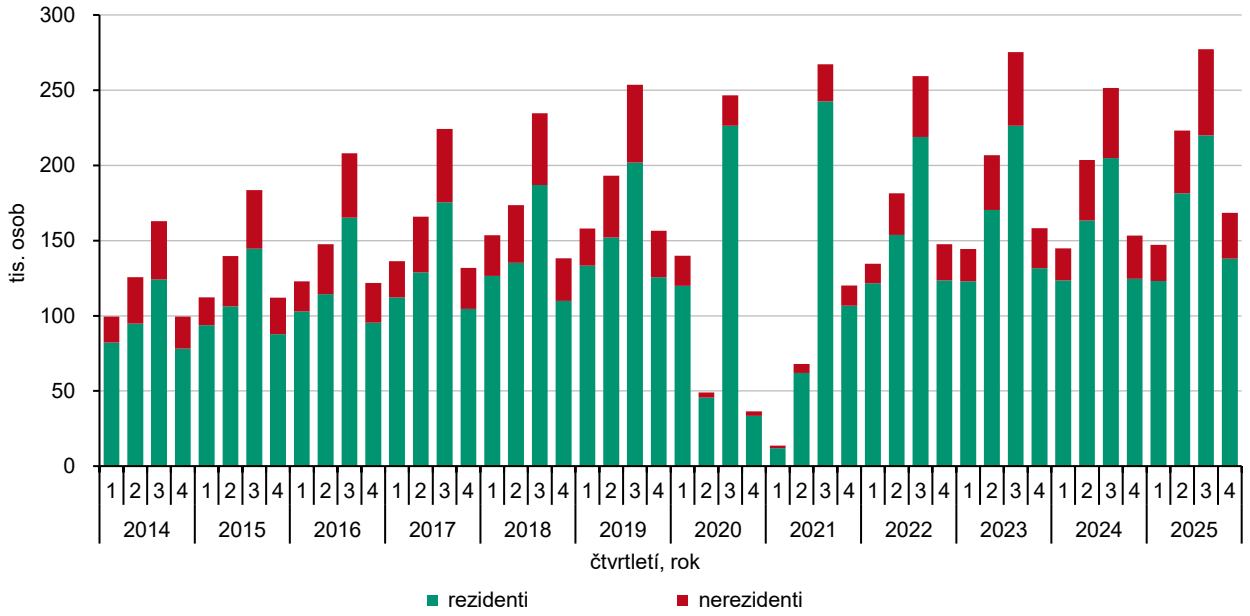
V kraji se nacházelo 5,2 % hromadných ubytovacích zařízení v Česku, jejichž kapacita zaujímala 4,6 %.

Počet hromadných ubytovacích zařízení cestovního ruchu (HUZ) od pandemie každoročně klesá. V roce 2025 byly v kraji sledovány ukazatele od 521 zařízení, které nabízely hostům ubytování v 918 pokojích s 25,9 tis. lůžky. Po přepočtu na 1 000 obyvatel kraje vycházelo v kraji 41,1 lůžek, tedy méně než republikový průměr (51,6 lůžek na 1 000 obyv.). Podle okresů byla nejlepší situace v rekreačních oblastech na Jesenicku a Šumpersku (191,4 lůžek resp. 74,3 lůžek na 1 000 obyv.). Naopak hanácké okresy nejsou natolik vybavena HUZ, okres Prostějov zaznamenal pouze 16,3 lůžek na 1 000 obyvatel okresu. Na území kraje bylo ještě evidováno 1 931 míst pro stany a karavany v HUZ.

V kraji se ubytovalo 3,5 % z celkového počtu hostů v HUZ České republiky, přičemž podíl zahraničních hostů v kraji tvořil pouze 1,4 % z celkového počtu nerezidentů.

Po velmi nízkých počtech hostů v HUZ v období pandemie se návštěvnost v roce 2023 a 2025 dostala na „předcovidovou“ úroveň. V roce 2025 už počet hostů překonal 800tisícovou hranici. Celkem se ubytovalo 816,1 tis. hostů. Zvýšil se jak počet hostů z tuzemska, kterých bylo evidováno 662,5 tis, tak počet hostů ze zahraničí, kterých se ubytovalo 153,6 tis. Nejvíce hostů se ubytovalo v okrese Olomouc (38,8 %), Šumperk (28,4 %) a Jeseník (18,9 %). Také cizinci vyhledávali ubytování především na Olomoucku (61,2 z počtu cizinců v kraji) a dále na Šumperku (14,9 %) anebo Přerovsku (11,2 %).

Graf 3.21 Hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle čtvrtletí v Olomouckém kraji

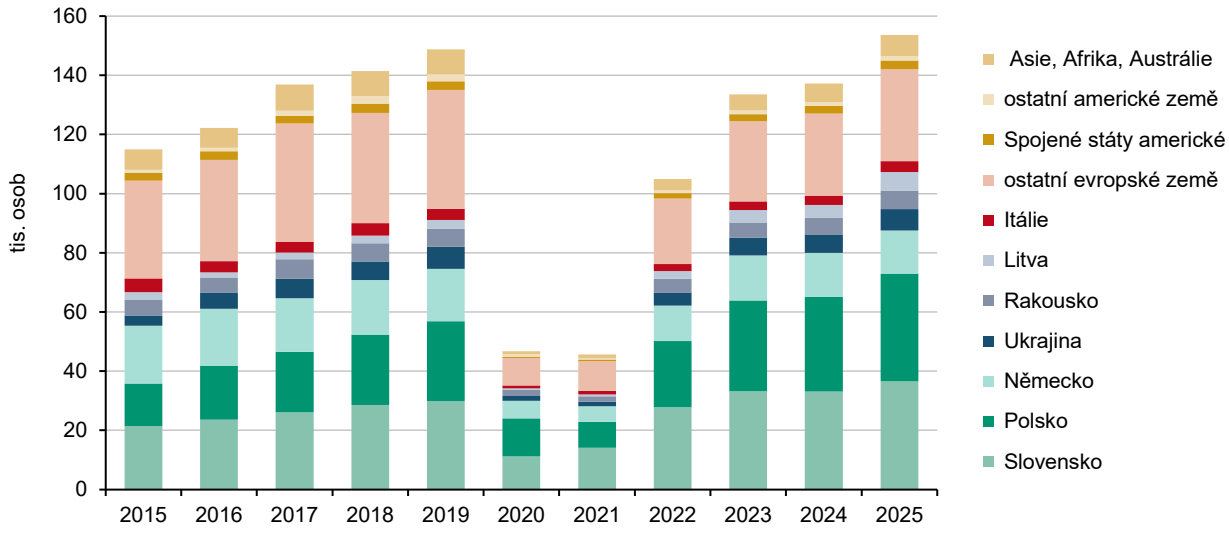
Na celkovém počtu přenocování v HUZ České republiky se Olomoucký kraj podílel 3,9 %.

Přestože byl v roce 2025 zaznamenán rekordní počet ubytovaných hostů, počet přenocování nejvyšší nebyl. Oproti roku 2024 sice došlo k nárůstu, avšak celkových 2 304,9 tis. přenocování v krajských HUZ byl nižší ve srovnání s výsledky v letech 2023 (2 350,5 tis. nocí) a 2019 (2 312,9 tis. nocí). Rekordní vyšší návštěvnost se týkala nerezidentů, kteří se ubytovali na 343,5 tis. nocí. Rezidenti v krajských HUZ strávili 1 961,4 tis. nocí. Čisté využití lůžek dosáhlo v roce 2025 v hotelech a penzionech v kraji 26,4 % (v republice 39,3 %) a využití pokojů 30,7 % (v republice 45,9 %).

Mezi zahraničními klienty se v krajských HUZ tradičně ubytovalo nejvíce hostů ze Slovenska (36,6 tis. v roce 2025, kteří zde strávili 74,2 tis. nocí). Následovali hosté z Polska (36,3 tis. s ubytováním na 63,1 tis. nocí). Na obvyklém třetím místě se umístili hosté z Německa, a to jak z hlediska počtu hostů (14,7 tis.), tak počtu přenocování (33,2 tis. nocí). Dále následovali hosté z Ukrajiny (7,0 tis. osob, 18,9 tis. nocí), Rakouska (6,3 tis. osob, 10,7 tis. nocí), Litvy (6,1 tis. osob, 7,7 tis. nocí), Itálie (3,7 tis. osob, 8,3 tis. nocí), Spojených států amerických (2,9 tis. osob, 6,5 tis. nocí), Maďarska (2,6 tis. osob, 4,9 tis. nocí) a Francie (2,4 tis. hostů, 8,7 tis. nocí).

Velkému zájmu turistů se těšilo krajské město. V roce 2025 se v Olomouci ubytovala téměř třetina hostů kraje (31,0 %), kteří zde strávili pětinu z celkového počtu přenocování v kraji (21,4 %). Vyhledávané bylo především pro nerezidenty. Více než polovina cizinců (55,9 % z počtu cizinců v kraji) se ubytovala přímo v Olomouci.

Graf 3.22 Zahraniční hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle země původu v Olomouckém kraji

Na celkovém počtu hostů v lázeňských ubytovacích zařízeních se kraj podílel 4,7 % a na počtu přenocování 8,7 %.

Ve sledovaných letech od roku 2012 byl evidován nejvyšší počet hostů v lázeňských ubytovacích zařízeních na území Olomouckého kraje v roce 2015 (62,3 tis.) a nejvyšší počet přenocování v roce 2019 (708,5 tis. nocí). V roce 2025 bylo ubytováno 47,6 tis. hostů, kteří v lázních strávili 586,1 tis. nocí. Většinu ubytovaných tvořili domácí klienti (46,4 tis., tj. 97,5 % z celkového počtu hostů). Více než dvě třetiny hostů v lázeňských ubytovacích zařízeních směřovaly do Karlovarského kraje (68,1 % z celkového počtu ubytovaných hostů), a hosté zde strávili polovinu nocí z celkového počtu přenocování v lázeňských zařízeních (50,1 %).

Z výsledků Výběrového šetření cestovního ruchu v náhodně vybraném vzorku domácností bylo zjištěno, že obyvatele Česka uskutečnili v roce 2025 do Olomouckého kraje 377 tis. delších cest na 4 a více dní přenocování a 634 tis. kratších cest s 1 až 3 přenocováními.

4. Životní prostředí

Pro zjištění stavu životních podmínek jsou sledovány ukazatele životního prostředí i na krajské úrovni

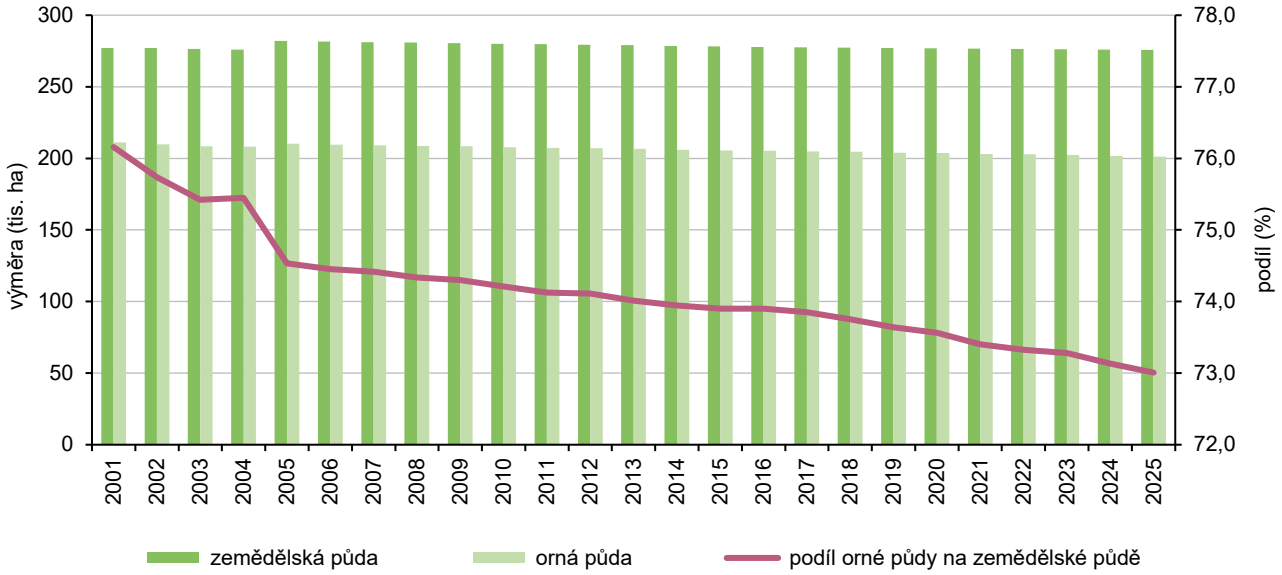
V rámci životního prostředí můžeme sledovat trendy týkající se přirozených složek jako je krajina, voda, půda a ovzduší. Můžeme hodnotit strukturu půdního fondu, ekologické hospodaření na půdě, chráněná území, ochranu vody a ovzduší a také vynaložené prostředky na ochranu životního prostředí. V posledních letech docházelo k rozšiřování ekologického zemědělství, snižování znečištění ovzduší, snižování spotřeby vody a produkce odpadů.

Půdní fond

Od konce roku 2019 ubylo v kraji 2,7 tis. ha orné půdy.

K 31. 12. 2025 zaujímal Olomoucký kraj rozlohu 527 157 ha. Zemědělská půda tvořila 52,3 % jeho území a nadále mírně převažovala nad půdou nezemědělskou (47,7 %). Její výměra se však dlouhodobě snižovala a proti konci roku 2019 byla menší o 1 321 ha. Ještě výraznější úbytek zaznamenala orná půda, jejíž rozloha se za stejné období snížila o 2 720 ha. Na konci roku 2025 zaujímala 38,2 % celkové výměry kraje. Úbytek orné půdy doprovázel růst ploch trvalých travních porostů a zahrad, které tvořily 11,0 %, resp. 2,9 % území kraje. Z nezemědělské půdy se rozšiřovaly především lesní pozemky, jejichž podíl dosáhl 35,4 %.

Graf 4. 1 Výměra zemědělské a orné půdy v Olomouckém kraji

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

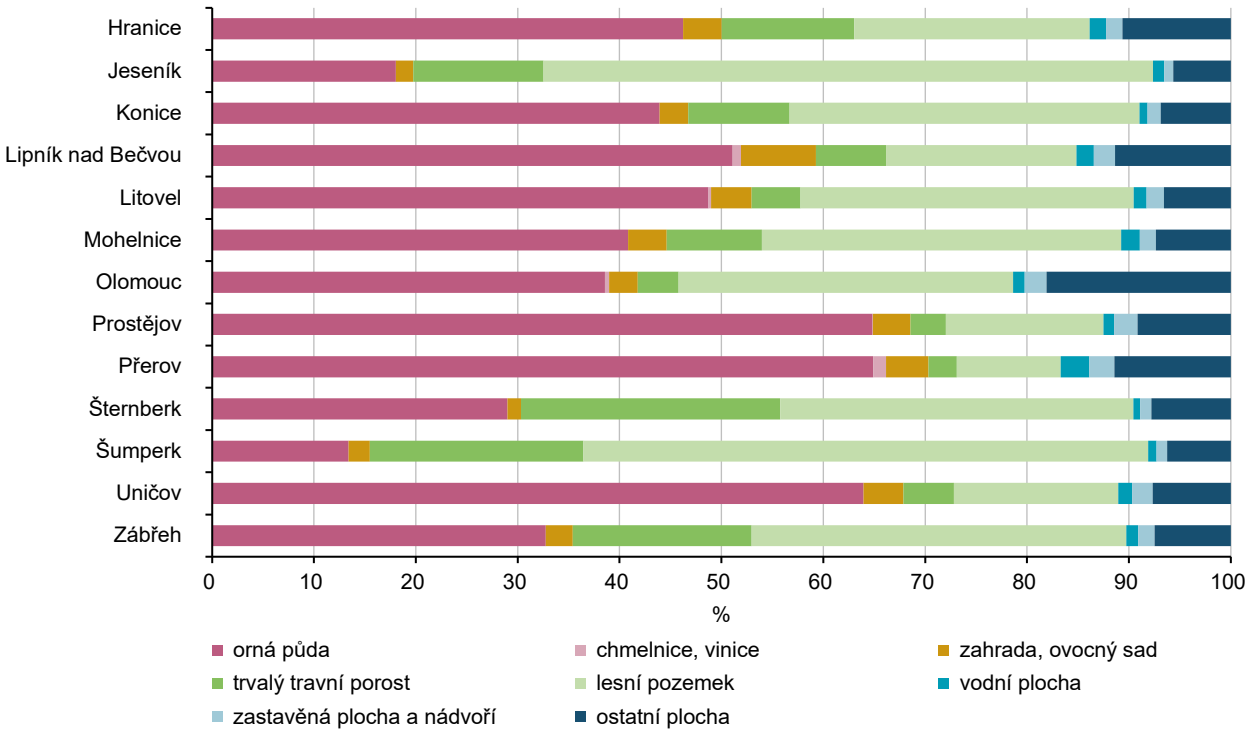
Nejvyšší koeficient ekologické stability vykázaly Šumpersko a Jesenicko.

Pro hodnocení ekologické rovnováhy krajiny se používá koeficient ekologické stability, který vyjadřuje poměr ekologicky stabilnějších ploch, jako jsou lesy, trvalé travní porosty či zahrady, k plochám ekologicky méně stabilním, mezi něž patří zejména orná půda a zastavěné plochy. V Olomouckém kraji dosáhl k 31. 12. 2025 hodnoty 1,032, která odpovídala celkem vyvážené krajině, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. Mezi jednotlivými správními obvody ORP však byly značné rozdíly. Nejvyšší hodnoty vykázaly správní obvody ORP Šumperk (3,834) a Jeseník (3,069), jejichž území charakterizovala výrazná převaha ekologicky stabilních krajinných struktur. Na opačném pólu se nacházely správní obvody ORP Přerov (0,269), Prostějov (0,311) a Uničov (0,358), kde se výrazněji uplatňovala intenzivně využívaná zemědělská krajina.

Nejvyšší podíl orné půdy vykázalo Přerovsko a Prostějovsko, nejvyšší podíl lesů Jesenicko a Šumpersko.

Výrazné rozdíly v ekologické stabilitě jednotlivých částí kraje souvisejí především s odlišnou strukturou využití půdy. Nejvyšší podíl orné půdy charakterizoval na konci roku 2025 správní obvody ORP Přerov (64,9 %) a Prostějov (64,8 %), které leží v intenzivně zemědělsky využívané oblasti Hané. Naopak nejnižší zastoupení orné půdy vykázaly horské správní obvody Šumperk (13,4 %) a Jeseník (18,0 %). V nich současně zaujímaly výraznou část území lesní pozemky, jejichž podíl dosáhl na Jesenicku 59,8 % a na Šumpersku 55,4 %. Na Přerovsku naproti tomu pokrývaly lesy pouze 10,2 % území. Nejvyšší podíl trvalých travních porostů připadal na Šternbersko (25,4 %), zatímco na Přerovsku činil pouze 2,8 %. Zcela nejvyšší podíl zastavěných ploch a nádvoří vykázalo Přerovsko (2,5 %), následované Prostějovskem (2,3 %) a Olomouckem (2,2 %). Správní obvod ORP Olomouc se zároveň vyznačoval nejvyšším zastoupením ostatních ploch (18,1 %), které představují např. pozemky k dopravě, skladištní a dílenské prostory nebo rekreační plochy.

Graf 4. 2 Struktura půdy podle správních obvodů ORP Olomouckého kraje k 31. 12. 2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Chráněná území

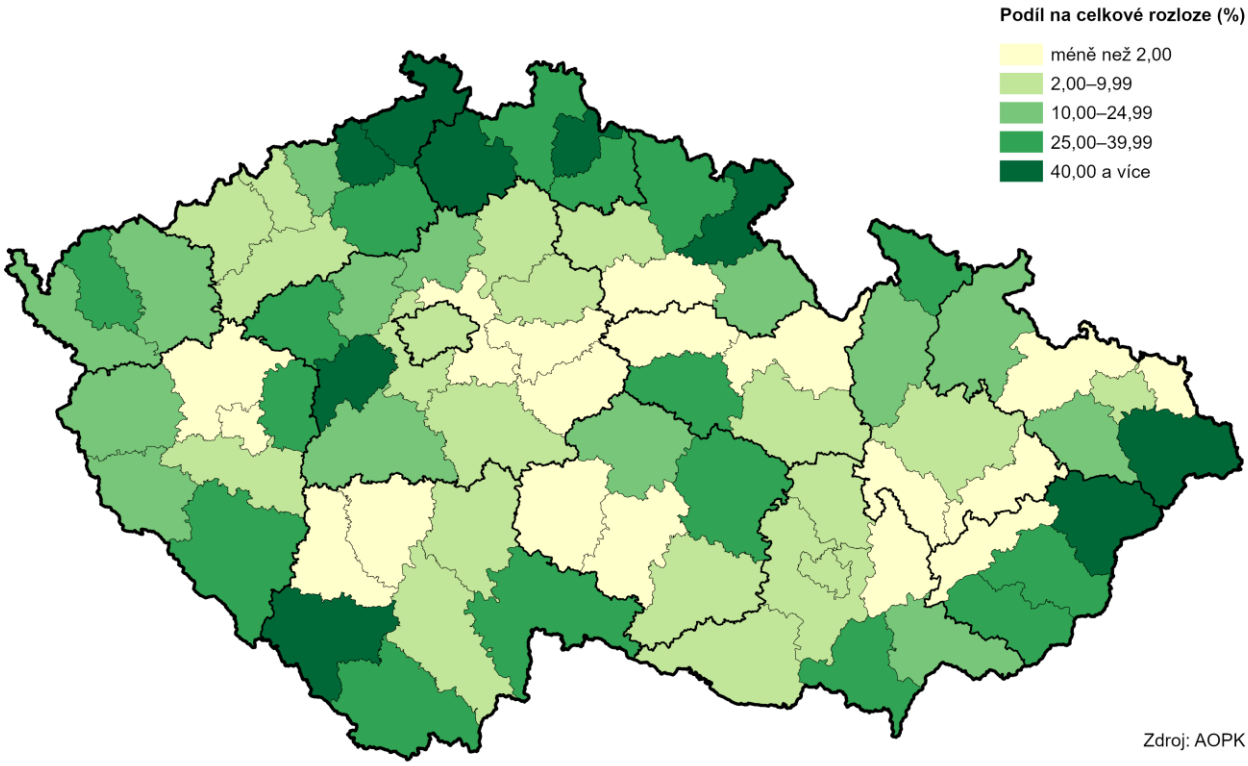
Zvláště chráněná území zaujímala v kraji téměř 60 tis. ha.

Přírodní bohatství a rozmanitost krajiny Olomouckého kraje se odrážejí v rozsahu území, kterým je poskytována zvláštní ochrana. Ta zahrnuje jak rozsáhlé chráněné krajinné oblasti, tak menší přírodní rezervace a přírodní památky zaměřené na ochranu cenných ekosystémů, přírodních útvarů či stanovišť vzácných druhů. K 31. 12. 2025 bylo na území Olomouckého kraje evidováno 165 zvláště chráněných území o celkové rozloze 59,5 tis. ha. Nejrozsáhlejší formu ochrany představovaly dvě chráněné krajinné oblasti – Jeseníky a Litovelské Pomoraví. Soustavu zvláště chráněných území dále tvořilo 12 národních přírodních rezervací, 10 národních přírodních památek, 48 přírodních rezervací a 93 přírodních památek.

Soustavu Natura 2000 tvořily v kraji 4 ptačí oblasti a 72 evropsky významných lokalit.

Další významnou formou územní ochrany přírody je soustava Natura 2000, kterou na svém území vytvářejí všechny členské státy Evropské unie. V Olomouckém kraji ji k 31. 12. 2025 tvořily 4 ptačí oblasti o celkové rozloze 89,3 tis. ha – Králický Sněžník, Jeseníky, Litovelské Pomoraví a Libavá – a 72 evropsky významných lokalit o rozloze 44,7 tis. ha. K rozlohou největším evropsky významným lokalitám v kraji patřily Libavá, Rychlebské hory – Sokolský hřbet a Račí údolí, Praděd, Keprník, Litovelské Pomoraví, Království, Rejvíz, Rabštejn, Morava – Chropyňský luh, Hadce a bučiny u Raškova nebo Údolí Bystřice.

Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2025

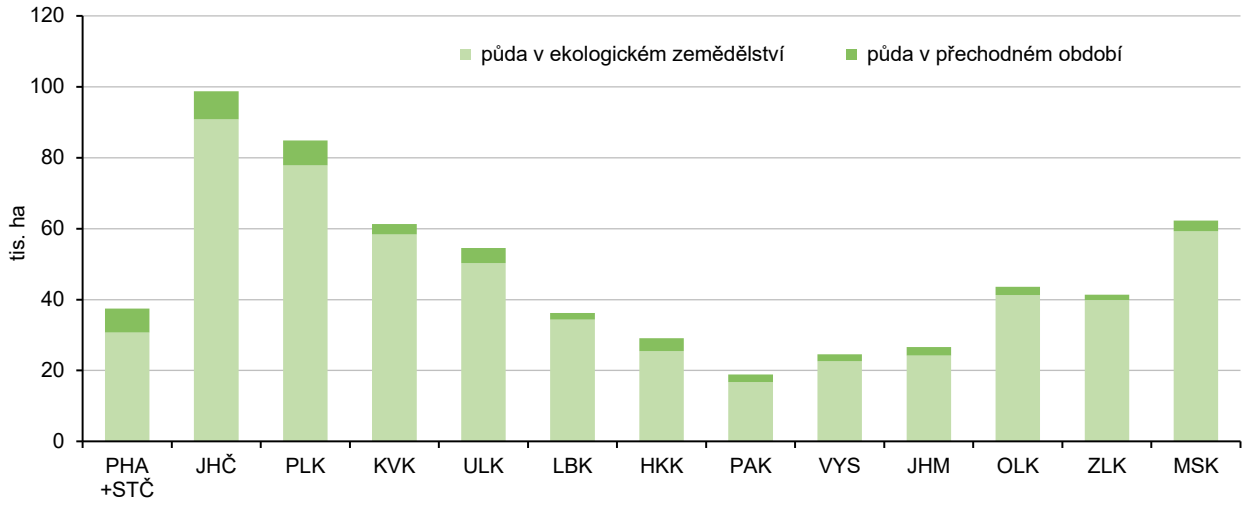
Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky; se zohledněním vzájemných překryvů chráněných území (bez započtení maloplošných ZCHÚ ležících na území velkoplošných ZCHÚ)

Ekologické zemědělství

Výměra půdy v ekologickém zemědělství vzrostla od roku 2011 téměř o polovinu.

Ekologické zemědělství se v Olomouckém kraji dlouhodobě rozšiřovalo. K 31. 12. 2025 bylo v režimu ekologického zemědělství obhospodařováno 41,3 tis. ha půdy a dalších 2,3 tis. ha se nacházelo v přechodném období. Proti roku 2019 se výměra ekologicky obhospodařované půdy zvýšila o 2,4 tis. ha a plocha v přechodném období o 0,2 tis. ha. Ještě výraznější změna je patrná v delším časovém horizontu. V roce 2011 bylo v ekologickém režimu obhospodařováno 27,8 tis. ha a dalších 8,1 tis. ha se nacházelo v přechodném období. Do roku 2025 se tak výměra půdy přímo v ekologickém zemědělství zvýšila téměř o polovinu, zatímco plocha v přechodném období výrazně poklesla. Struktura ekologicky obhospodařované půdy se tím postupně proměnila ve prospěch plně zavedeného ekologického režimu. Výměra půdy v ekologickém zemědělství a přechodném období vzrostla mezi roky 2011 a 2025 o 21,4 % na 43,6 tis. ha. Na republikové výměře půdy obhospodařované v režimu ekologického zemědělství se Olomoucký kraj v roce 2025 podílel 7,2 % a mezi kraji vykázal šestou nejvyšší výměru.

Graf 4. 3 Výměra půdy v ekologickém zemědělství podle krajů k 31. 12. 2025

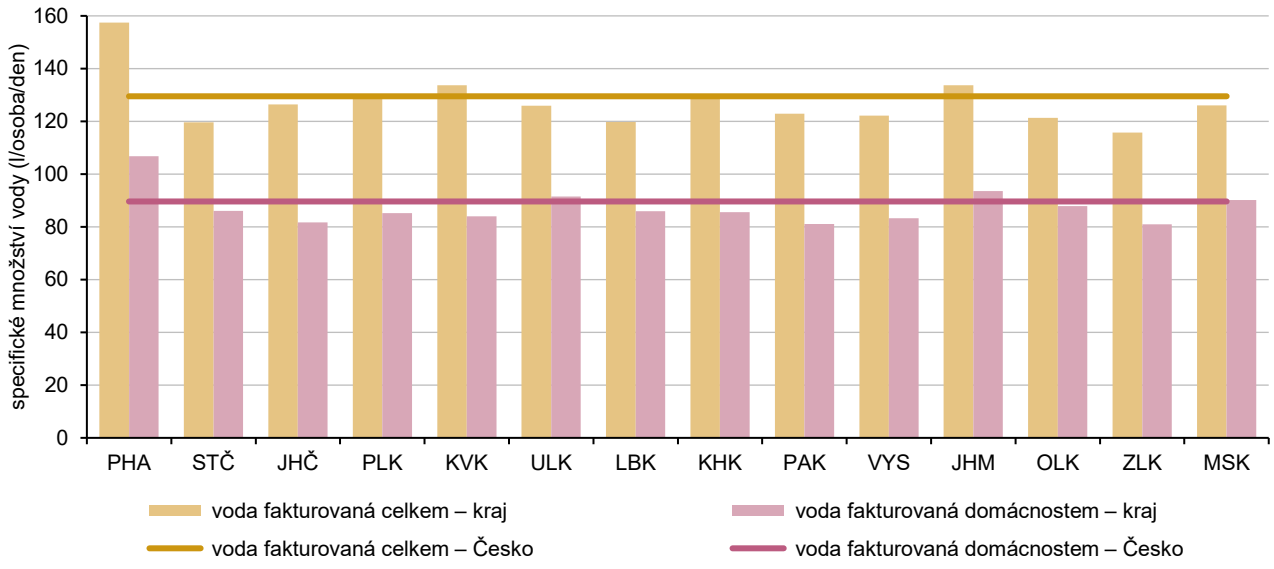
Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Vodovody a kanalizace

V roce 2025 připadalo v kraji na osobu a den 87,9 litru vody fakturované domácnostem.

Zdrojem údajů o vodovodech a kanalizacích jsou od roku 2024 administrativní data Ministerstva zemědělství. Vodou z veřejných vodovodů bylo v roce 2025 zásobováno 606,5 tis. obyvatel Olomouckého kraje, tj. 96,2 % krajské populace. Tento podíl převýšil republikový průměr (95,6 %) a v mezikrajském srovnání byl sedmý nejvyšší. V provozovnách vodovodů v kraji bylo během roku vyrobeno 41,9 mil. m³ pitné vody, meziročně o 8,9 % více. Objem fakturované pitné vody se zvýšil z 26,4 mil. m³ v roce 2024 na 26,9 mil. m³ v roce 2025. Domácnostem bylo z tohoto množství vyfakturováno 19,5 mil. m³, tj. o 1,2 mil. m³ více než v předchozím roce. Specifické množství vody fakturované domácnostem tak vzrostlo z 82,3 na 87,9 litru na osobu a den. Navzdory meziročnímu zvýšení zůstalo pod republikovým průměrem 89,7 litru na osobu a den. Celkové specifické množství fakturované vody činilo v kraji 121,3 litru na osobu a den, rovněž méně než v celé České republice (129,5 l/os./den).

Graf 4. 4 Specifické množství fakturované vody podle krajů v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Na kanalizaci s ČOV bylo napojeno 91,2 % obyvatel kraje.

V domech napojených na kanalizaci žilo v roce 2025 v Olomouckém kraji 591,2 tis. obyvatel, tj. 93,8 % krajské populace. Z tohoto počtu bylo 574,9 tis. osob připojeno na kanalizaci s čistírnou odpadních vod (ČOV), což odpovídalo 91,2 % obyvatel kraje. V mezikrajském srovnání byl tento podíl pátý nejvyšší. Do kanalizace bylo během roku vypuštěno 36,5 mil. m³ odpadních vod vč. zpoplatněných srážkových vod, tj. o 2,4 mil. m³ méně než v roce 2024. Objem čištěných odpadních vod se meziročně snížil o 17,8 % na 57,1 mil. m³, což představovalo třetí nejvýraznější pokles mezi kraji. Podíl čištěných odpadních vod dosáhl 98,6 %.

V Olomouckém kraji bylo v provozu 244 čistíren odpadních vod.

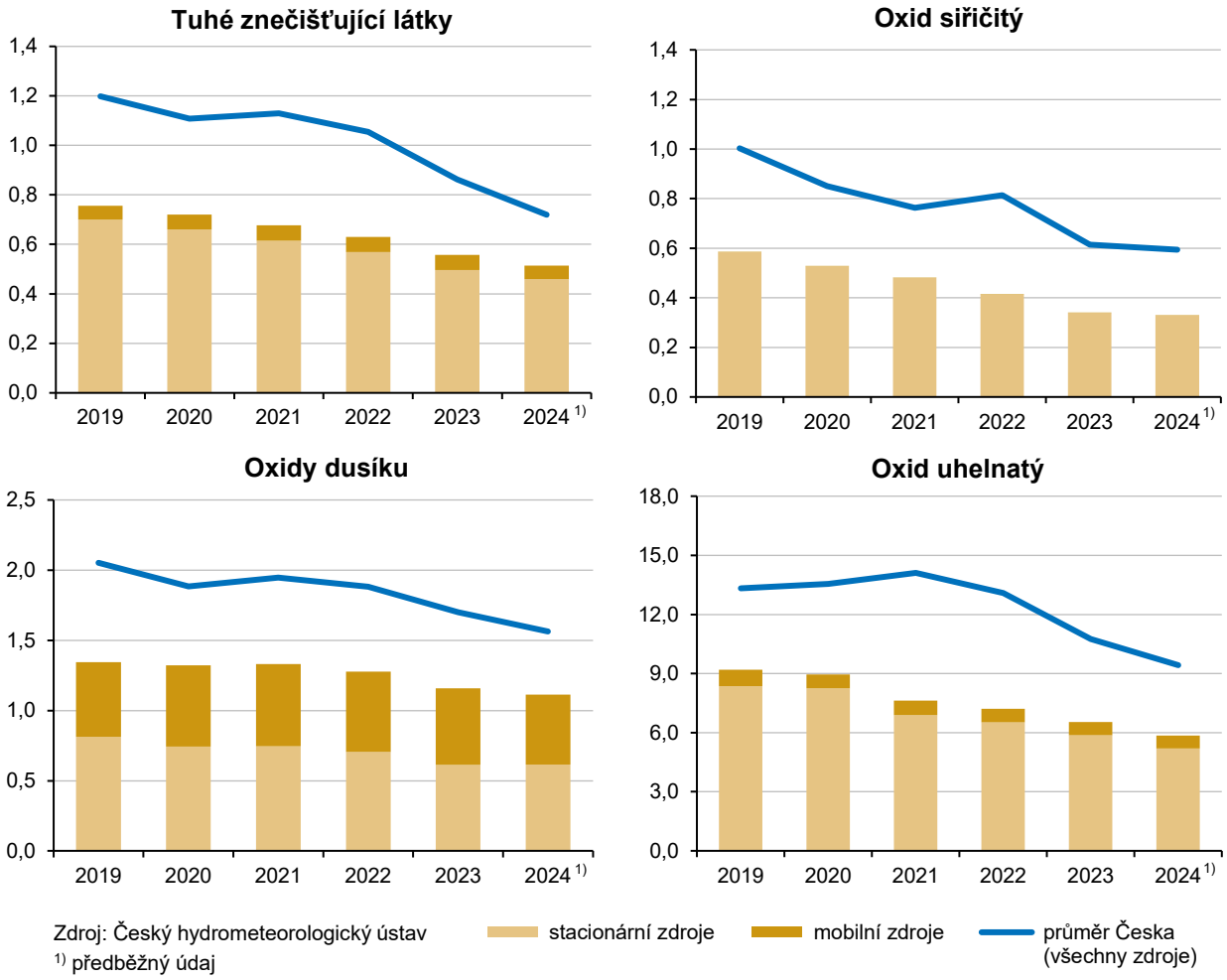
Na území Olomouckého kraje bylo v roce 2025 v provozu 244 čistíren odpadních vod, meziročně o 9 více než v předchozím roce. Jejich celková kapacita činila 262,7 tis. m³ za den. Olomoucký kraj se na celkovém počtu čistíren odpadních vod v České republice podílel 7,0 %. Při provozu čistíren vzniklo 13,1 tis. tun kalu vyjádřeného v sušině, což bylo o 1,5 tis. tun méně než v roce 2024.

Emise

Emise většiny základních znečišťujících látek v kraji dlouhodobě klesaly.

K významným ukazatelům kvality životního prostředí patří množství znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší. Jejich vývoj lze sledovat prostřednictvím Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO), který spravuje Český hydrometeorologický ústav. V Olomouckém kraji se v posledních letech emise většiny sledovaných základních znečišťujících látek snižovaly.

Graf 4. 5 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Olomouckém kraji (t/km²)

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav
1) předběžný údaj

Mezi roky 2023 a 2024 klesly emise všech čtyř sledovaných základních znečišťujících látek.

Údaje o emisích základních znečišťujících látek jsou v registru REZZO členěny podle zdrojů znečišťování na stacionární a mobilní zdroje. Mezi sledované látky patří tuhé znečišťující látky, oxid siřičitý (SO_2), oxidy dusíku (NO_x) a oxid uhelnatý (CO). Vývoj jejich měrných emisí v Olomouckém kraji byl v období 2019–2024 převážně příznivý. U většiny sledovaných ukazatelů převažovala klesající tendence a mezi roky 2023 a 2024 se emise všech čtyř základních znečišťujících látek snížily.

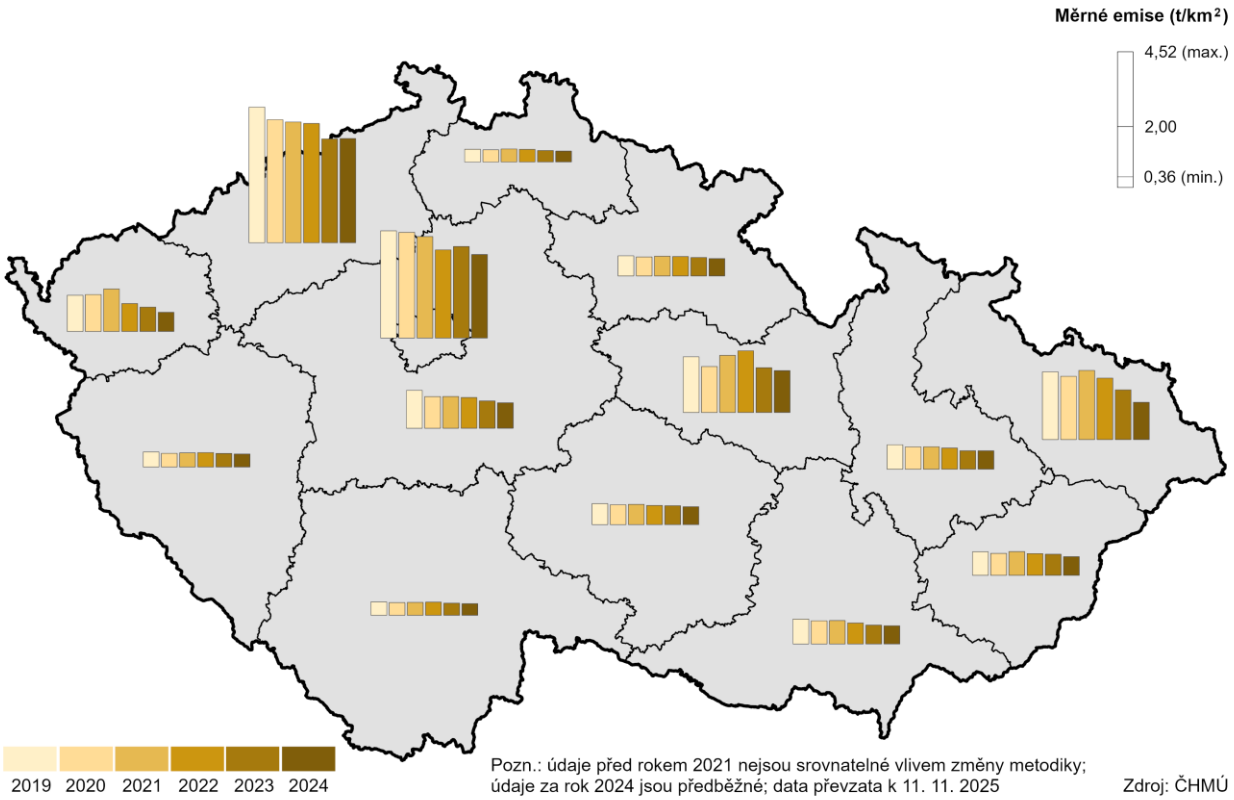
Emise oxidu siřičitého klesly od roku 2021 téměř o třetinu.

Z hlediska absolutního množství byly ze sledovaných látek nejvýznamnější emise oxidu uhelnatého, kterého bylo v roce 2024 v Olomouckém kraji vyprodukováno ze všech zdrojů 30,8 tis. tun. Jejich objem se přitom snížil již sedmým rokem v řadě. Emise oxidů dusíku činily necelých 5,9 tis. tun a třetím rokem po sobě klesaly. Výrazný dlouhodobý pokles zaznamenaly také emise oxidu siřičitého, jejichž množství se jen od roku 2021 snížilo téměř o třetinu. Tuhé znečišťující látky představovaly v roce 2024 celkem 2,7 tis. tun a jejich emise se od roku 2015 každoročně snižovaly.

U tuhých znečišťujících látek vykázal kraj čtvrtou nejnižší měrnou emisi mezi kraji.

V mezikrajském srovnání měrných emisí se Olomoucký kraj pohyboval převážně ve střední části pořadí. V roce 2024 mu u emisí oxidu siřičitého i oxidů dusíku náležela sedmá nejnižší hodnota mezi kraji. U oxidu uhelnatého byla hodnota šestá nejnižší a nejpříznivější postavení kraj vykázal u tuhých znečišťujících látek, kde dosáhl čtvrté nejnižší hodnoty.

Emise oxidů dusíku (REZZO 1–3) v krajích v letech 2019 až 2024

Pozn.: údaje před rokem 2021 nejsou srovnatelné vlivem změny metodiky; údaje za rok 2024 jsou předběžné; data převzata k 11. 11. 2025

Zdroj: ČHMÚ

Odpady

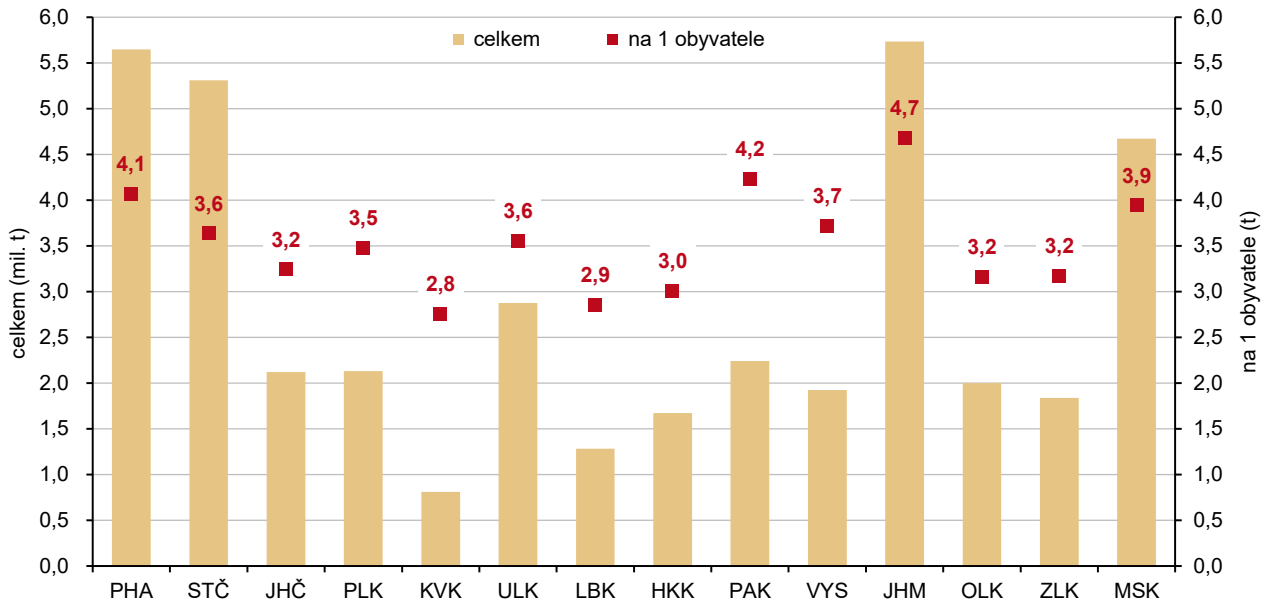
Produkce odpadů na obyvatele byla v kraji čtvrtá nejnižší v ČR.

Produkce odpadů v Olomouckém kraji po maximu z roku 2020, kdy dosáhla 2 952,2 tis. tun, v následujících letech převážně klesala. V roce 2024 se meziročně zvýšila na 1 997,4 tis. tun, přesto zůstala pod hranicí 2 mil. tun. Na celkové produkci odpadů v České republice se kraj podílel 5,0 %. Po přepočtu na jednoho obyvatele připadalo 3 163 kg odpadů, což byla čtvrtá nejnižší hodnota mezi kraji. Nižší produkci vykázaly pouze kraje Karlovarský, Liberecký a Královéhradecký. Nebezpečné odpady tvořily 3,9 % celkové produkce odpadů v kraji (78,8 tis. tun). V přepočtu na jednoho obyvatele připadalo 125 kg nebezpečných odpadů, méně než činil republikový průměr (140 kg/obyv.). Mezi kraji šlo o pátou nejnižší hodnotu.

Produkce komunálních odpadů na obyvatele byla druhá nejvyšší mezi kraji.

Produkce komunálních odpadů v Olomouckém kraji v období od roku 2017 kolísala a v roce 2024 dosáhla dosavadního maxima 376,6 tis. tun. V přepočtu na jednoho obyvatele připadalo 596 kg komunálních odpadů, což bylo o 55 kg více než republikový průměr. Mezi 14 kraji se jednalo o druhou nejvyšší hodnotu; vyšší produkci komunálních odpadů na obyvatele zaznamenal pouze Moravskoslezský kraj. Na celkovém množství komunálních odpadů vyprodukovaných v České republice se Olomoucký kraj podílel 6,4 %.

Graf 4. 6 Produkce odpadů celkem podle krajů v roce 2024

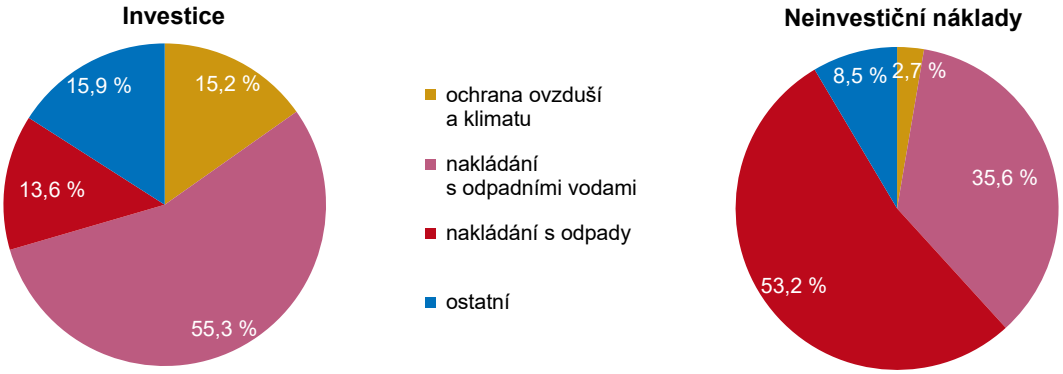

Výdaje na ochranu životního prostředí

Výdaje na ochranu životního prostředí dosáhly v roce 2025 celkem 6,3 mld. Kč.

Výdaje na ochranu životního prostředí zahrnují investice do dlouhodobého hmotného majetku a neinvestiční náklady související s jeho provozem a dalšími činnostmi na ochranu životního prostředí. Subjekty se sídlem v Olomouckém kraji na ně v roce 2025 vynaložily celkem 6 270,1 mil. Kč, meziročně o 13,0 % více. Převážnou část představovaly neinvestiční náklady (73,5 %), zbývajících 26,5 % připadalo na investice. Jejich objem dosáhl 1 661,3 mil. Kč, meziročně vzrostl o 38,5 % a byl nejvyšší za posledních deset let. Největší část investic směřovala do nakládání s odpadními vodami (44,5 %). Jejich podíl však třetím rokem klesal, zatímco význam investic do nakládání s odpady postupně rostl a v roce 2025 dosáhl 19,3 %.

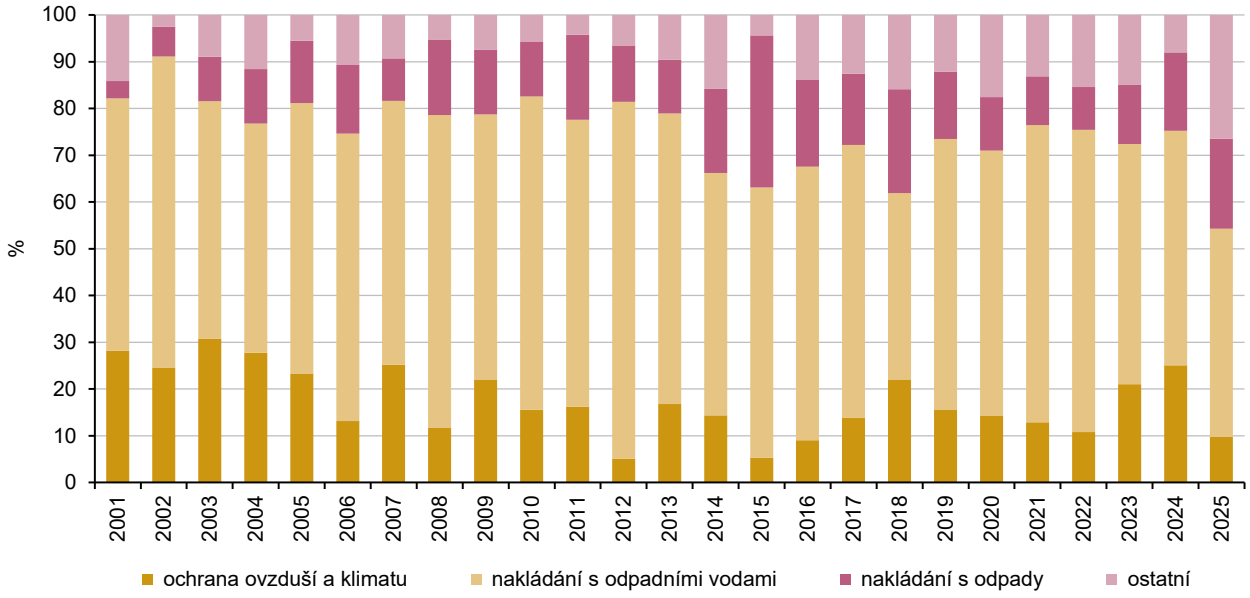
Graf 4. 7 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu v Olomouckém kraji (průměr let 2019–2025)

Neinvestiční náklady byly v roce 2025 nejvyšší od roku 2003.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí dosáhly v roce 2025 v Olomouckém kraji 4 608,8 mil. Kč a byly nejvyšší od počátku dostupné časové řady v roce 2003. Proti roku 2019 se zvýšily o 50,8 % a meziročně o 6,0 %. Více než polovinu tvořily náklady na nakládání s odpady (56,1 %) a téměř třetinu náklady spojené s nakládáním s odpadními vodami (32,6 %). Tyto dvě oblasti se tak společně podílely na celkových neinvestičních nákladech 88,7 %. Z dlouhodobého pohledu se podíl nákladů na odpady postupně zvyšoval, zatímco zastoupení nakládání s odpadními vodami spíše klesalo.

Graf 4. 8 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v Olomouckém kraji

Investice podle místa realizace byly druhé nejvyšší od vzniku kraje.

Odlišný pohled nabízí členění investic podle místa jejich realizace. Na území Olomouckého kraje bylo v roce 2025 investováno do ochrany životního prostředí celkem 2 016,4 mil. Kč. Jednalo se o druhou nejvyšší částku od vzniku kraje, vyšší hodnota byla zaznamenána pouze v roce 2015 (2 463,4 mil. Kč). V přepočtu na jednoho obyvatele připadalo 3 200 Kč. V mezikrajském srovnání šlo o pátou nejnižší hodnotu, zatímco nejvyšší investice na obyvatele byly zaznamenány v Moravskoslezském kraji.

5. Mezikrajské srovnání

Krajské uspořádání v současné podobě bylo ustanoveno v roce 2000. V průběhu let doznalo jen mírných územních změn. Na začátku roku 2005 přešlo 25 obcí z Kraje Vysočina do Jihomoravského kraje a 3 obce z Moravskoslezského kraje do Olomouckého. A počátkem roku 2016 se mírně změnilo území několika krajů v souvislosti s úpravou území vojenských újezdů.

Demografický, sociální i ekonomický vývoj v tomto období do značné míry kopíroval republikové trendy, ale mezi kraji docházelo k rozdílům. Ve většině krajů došlo k výrazným demografickým změnám, prodloužila se naděje dožití a pokračovalo stárnutí populace. Růst populace se nicméně týkal především Středočeského kraje, hl. m. Prahy a Jihomoravského kraje. V posledních letech lze napříč kraji pozorovat také nárůst počtu osob v předčasném starobním důchodu. Z pohledu struktury hrubé přidané hodnoty dochází dlouhodobě ve všech regionech k vzestupu služeb zejména na úkor průmyslu. Z pohledu životního prostředí lze konstatovat, že kvalita ovzduší se za posledních 25 let všeobecně zlepšila.

Demografický vývoj

Počet obyvatel nejvýrazněji vzrostl ve Středočeském kraji a v Praze.

Populační růst zaznamenalo v letech 2001 až 2025 deset ze čtrnácti krajů. Nejvyšší přírůstky zaznamenaly kraj Středočeský (o 381,0 tis. osob) a hl. m. Praha (o 335,4 tis.), jejichž společný podíl na populaci Česka vzrostl z 22,4 % na 26,4 %. S výrazným odstupem následoval kraj Jihomoravský (o 100,6 tis.). Naopak největší úbytek postihl kraj Moravskoslezský (o 71,2 tis.). Méně obyvatel než v roce 2001 měly na konci sledovaného období také kraje Zlínský, Olomoucký a Karlovarský.

Rozdíly mezi kraji určovalo především stěhování.

Přirozená měna měla v celém čtvrtstoletí kladnou bilanci pouze v hl. m. Praze a kraji Středočeském. V souhrnu za Česko zemřelo o 157,0 tis. lidí více, než se narodilo. Naproti tomu migrace zvýšila počet obyvatel země o 1,09 mil. osob a kladné migrační saldo vykázaly všechny kraje s výjimkou Moravskoslezského. Nejvyšší přírůstky stěhováním náležely kraji Středočeskému (374,7 tis. osob) a hl. m. Praze (316,6 tis. osob). Demografický vývoj v závěru sledovaného období výrazně ovlivnily epidemie koronaviru a válka na Ukrajině. První z nich se projevila zejména ve statistice zemřelých, kdy v roce 2021 zemřelo nejvíce obyvatel od konce 2. světové války, druhá především mimořádným růstem imigrace, kdy vlivem přílivu uprchlíků z Ukrajiny vzrostl počet obyvatel ve všech krajích.

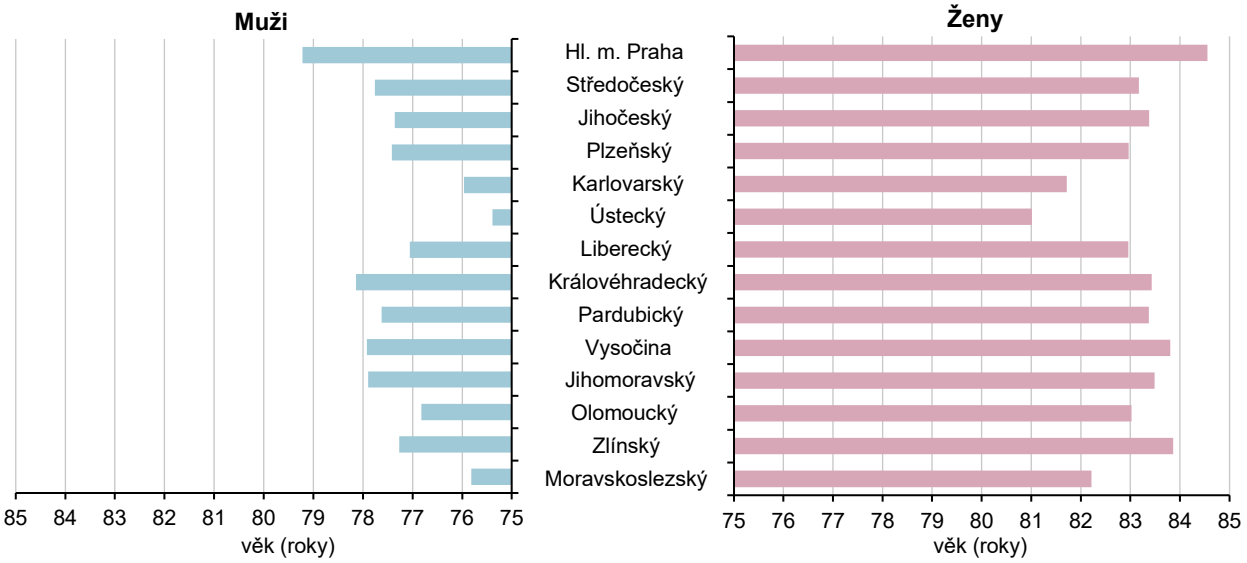
V roce 2025 přirozeně ubylo obyvatel ve všech 14 krajích.

V závěru sledovaného období se záporný přirozený přírůstek stal společným rysem všech regionů. Výrazně se na něm podílel pokles porodnosti, který v roce 2025 vyústil v historicky nejnižší počet 77,6 tis. živě narozených dětí. V témže roce zemřelo v Česku o 35,7 tis. osob více, než se narodilo. Celkový počet obyvatel přesto vzrostl o 6,3 tis., protože kladné saldo stěhování dosáhlo 42,0 tis. osob. Populační růst tak byl stále více závislý na migraci; bez ní by počet obyvatel klesal ve všech krajích.

Nejvyšší naději dožití mají muži i ženy v Praze.

Prodlužování života je jeden z nejvýraznějších pozitivních trendů posledního čtvrtstoletí. Naděje dožití při narození se zvýšila ve všech krajích u mužů i žen, přičemž rychleji rostla u mužů a rozdíl mezi pohlavími se mírně zmenšil. V letech 2024 až 2025 byla nejvyšší v hl. m. Praze: 79,2 roku u mužů a 84,6 roku u žen. Nejnižší hodnoty vykázal kraj Ústecký (75,4 roku u mužů a 81,0 roku u žen). Nízké hodnoty charakterizují dlouhodobě také kraje Moravskoslezský a Karlovarský.

Graf 5. 1 Naděje dožití při narození podle pohlaví v krajích v letech 2024−2025

Nejrychleji stárla populace kraje Karlovarského a Moravskoslezského.

Stárnutí obyvatelstva zůstalo trvale působícím trendem napříč celým obdobím. Průměrný věk se mezi roky 2001 a 2025 zvýšil ve všech krajích, a to o 0,7 až 6,3 roku. Nejrychleji rostl v Karlovarském a Moravskoslezském kraji, tedy v regionech s dlouhodobě nepříznivou migrační bilancí. Nejpomaleji stárly populace v hl. m. Praze a kraji Středočeském.

V roce 2025 byla nejstarší populace ve Zlínském kraji, nejmladší ve Středočeském kraji a Praze.

V roce 2025 dosáhl průměrný věk obyvatel Česka 43,3 roku. Nejvyšší byl v kraji Zlínském (44,4 roku), následovaly kraje Karlovarský, Královéhradecký a Moravskoslezský. Na opačném pólu se nacházely se shodnou hodnotou 42,0 roku kraj Středočeský a hl. m. Praha. Ještě na začátku období přitom hlavní město patřilo k nejstarším regionům; to změnila zejména dlouhodobě intenzivní migrace mladších věkových skupin.

Index stáří vzrostl téměř ve všech krajích; nejvyšší je v kraji Karlovarském.

Proměnu věkové struktury dobře vystihuje index stáří, tedy počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let. V roce 2025 dosáhl nejvyšší hodnoty v kraji Karlovarském (159,7), zatímco nejnižší zůstal v kraji Středočeském (113,0). Právě zde senioři početně převýšili děti až v roce 2015 jako v posledním kraji republiky. Výjimečný vývoj zaznamenala Praha, kde se index stáří za celé čtvrtstoletí zvýšil jen nepatrně ze 122,3 na 123,1.

Populační růst se stále více koncentruje do zázemí velkých center.

Dlouhodobé změny zvýraznily rozdíly mezi jednotlivými částmi republiky. Největší populační zisky se soustředily do Prahy, jejího středočeského zázemí a do Jihomoravského kraje, zatímco zejména východní regiony čelily úbytku obyvatel a rychlejšímu stárnutí. Kraje s kladnou bilancí jsou ale v růstu populace závislé na kladném migračním saldu, které kompenzuje stále méně příznivý vývoj přirozené měny obyvatelstva.

Všechny kraje spojuje prodlužování lidského života.

Přes rozdílné populační trendy mají kraje jeden společný pozitivní rys: lidé se dožívají vyššího věku než na začátku tohoto století. Pro další demografický vývoj však bude zásadní, zda se podaří zmírnit dlouhodobý pokles porodnosti a jak se budou vyvíjet migrační proudy. Právě jejich kombinace bude rozhodovat o budoucím počtu obyvatel i tempu stárnutí jednotlivých regionů.

Sociální vývoj

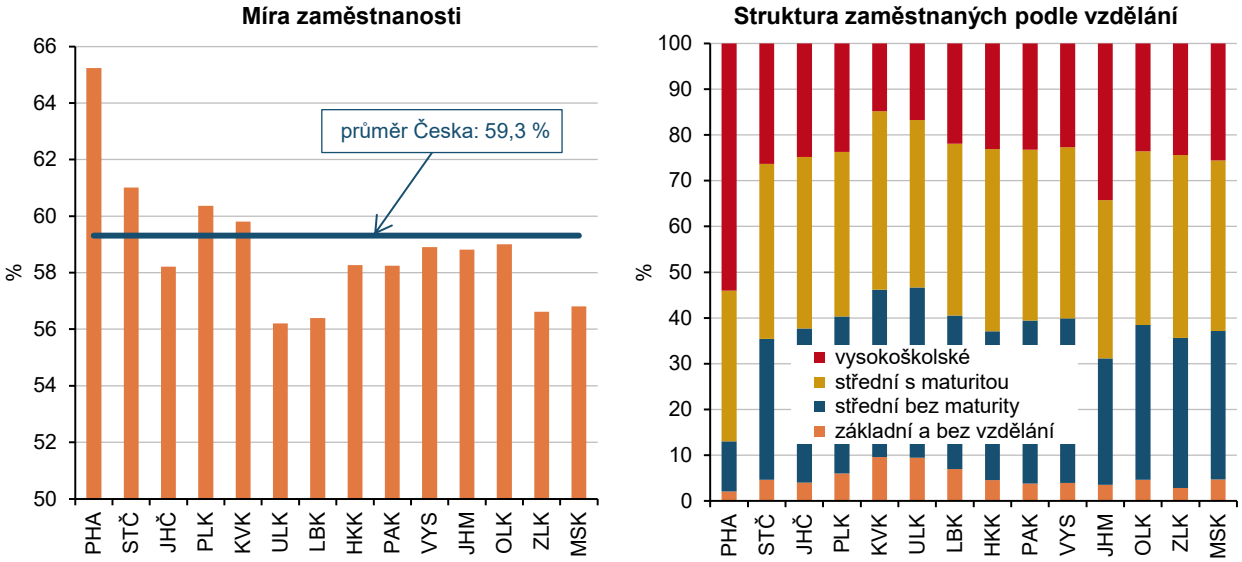
Oživení trhu práce a růst míry zaměstnanosti pokračuje, v čele je opět hl. město Praha a Středočeský kraj.

Mezi ekonomickým, demografickým vývojem a trhem práce existuje velmi úzká souvislost a jakákoliv změna v jedné z těchto oblastí ovlivní po určité době oblasti ostatní. Růst zaměstnanosti v letech 2014–2019 přerušila v roce 2020 rozsáhlá protiepidemická opatření. Celková míra zaměstnanosti tehdy meziročně klesla o 0,9 p. b., na propadu se podílely výrazněji ženy (pokles o 1,1 p. b.) než muži (pokles o 0,8 p. b.).

Postupné uvolňování restrikcí v roce 2021 přineslo oživení, které se však projevilo v jednotlivých regionech různě. Zatímco v osmi krajích zaměstnanost stále klesala (nejvíce v Karlovarském o 1,7 p. b.), Jihočeský kraj zaznamenal nárůst o 0,8 p. b. Růstový trend pokračoval i v dalších letech.

Data z roku 2025 pozitivní vývoj potvrzují, míra zaměstnanosti vzrostla o 0,3 p. b. na 59,3 %. Za tímto výsledkem stály především ženy s průměrným meziročním nárůstem o 1,5 p. b., zatímco zaměstnanost mužů klesla o 1,0 p. b. Z regionů vykázalo nejvyšší míru zaměstnanosti tradičně hl. město Praha (65,2 %) a Středočeský kraj (61,0 %), naopak nejnižší hodnoty zaznamenal kraj Ústecký (56,2 %) a Liberecký (56,4 %).

Graf 5. 2 Míra zaměstnanosti a struktura zaměstnaných osob podle vzdělání v krajích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Podíl zaměstnaných se středoškolským vzděláním s maturitou roste, podíl zaměstnaných bez maturitní zkoušky má klesající tendenci.

Úroveň dosaženého vzdělání přímo určuje míru ekonomického zapojení obyvatel, což významně ovlivňuje celkovou zaměstnanost. Za uplynulou dekádu prošla vzdělanostní struktura zaměstnaných ve všech krajích výraznou proměnou. Podíl pracovníků se základním vzděláním a středním vzděláním bez maturity dlouhodobě klesá ve prospěch maturitních a vysokoškolských oborů. Nejnovější data z roku 2025 potvrzují pokračující úbytek zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity. Ten se nejvýrazněji projevil v Libereckém kraji (o 4,0 p. b.), který zároveň zaznamenal největší nárůst zaměstnaných s maturitou (o 2,3 p. b.). Naopak podíl vysokoškoláků na trhu práce v Česku mírně vzrostl, a to nejvíce ve Středočeském kraji (o 2,9 p. b.). Zcela opačný trend vykázal v roce 2025 Karlovarský kraj, kde podíl zaměstnaných osob s vysokoškolským diplomem poklesl oproti roku 2024 o téměř 4 procentní body.

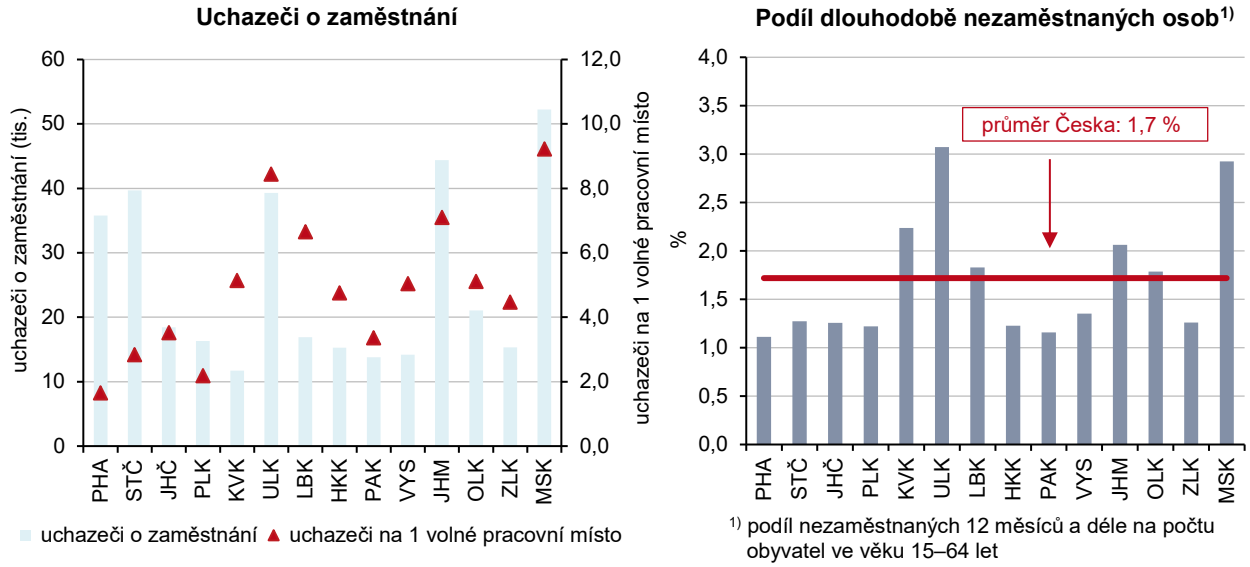
Zaměstnanost v sektoru služeb se dlouhodobě zvyšuje.

Vývoj celkové zaměstnanosti v Česku byl provázen pokračujícími změnami v odvětvové skladbě pracujících. Klíčovým sektorem z hlediska zaměstnanosti zůstávají služby (terciér), jejichž podíl na celkovém počtu pracujících dlouhodobě roste, regionální rozdíly jsou však výrazné. Významný vliv na průměrnou zaměstnanost ve službách v Česku má zejména hl. město Praha, kde dlouhodobě pracuje ve službách více než 80 % zaměstnaných osob (85,1 % v roce 2025). V ostatních krajích působila ve službách více než polovina zaměstnaných. V primárním sektoru, zaměřeném na zemědělství, lesnictví a rybářství zaznamenal nejvyšší podíl zaměstnaných Kraj Vysočina (7,3 %). Nejvyšší podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru, tj. v průmyslu a stavebnictví, evidoval Zlínský a Pardubický kraj (43,1 %; resp. 42,5 %).

Nezaměstnanost v krajích v roce 2025 rostla.

Z dlouhodobého hlediska podíl nezaměstnaných osob v Česku rostl od roku 2007 a maxima dosáhl v roce 2013. Následně se ve všech krajích snižoval a ve většině z nich dosáhl minimálních hodnot v letech 2018 a 2019. Od roku 2022 lze opět sledovat postupný růst nezaměstnanosti. Ke konci roku 2025 činil podíl nezaměstnaných osob v Česku 4,78 %. V mezikrajském srovnání se pohyboval od 3,58 % v hl. m. Praze po 7,11 % v Ústeckém kraji. Nadprůměrný podíl nezaměstnaných osob vykázaly rovněž Moravskoslezský či Karlovarský kraj. Pod celorepublikovým průměrem se pohybovalo celkem 8 krajů, například Plzeňský, Pardubický nebo Středočeský kraj.

Graf 5. 3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost v krajích k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Dlouhodobě nezaměstnaní tvořili 1,7 % obyvatel v produktivním věku.

Dlouhodobě nezaměstnaní, tedy osoby s délkou evidence na úřadu práce delší než 12 měsíců, tvořili v roce 2025 v Česku 1,7 % obyvatel ve věku 15–64 let. Nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných evidovaly kraje Ústecký (3,1 %) a Moravskoslezský (2,9 %). Naopak nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob vykázalo hl. m. Praha (1,1 %) a pouze o desetinu procentního bodu vyšší hodnoty zaznamenaly kraje Pardubický, Plzeňský a Královéhradecký.

Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 4,1 uchazeče o zaměstnání.

Ke konci roku 2025 bylo v Česku evidováno 87 422 volných pracovních míst. Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 4,1 uchazeče o zaměstnání.

Nejpříznivější situace byla v hl. m. Praze, kde na jedno volné pracovní místo připadalo 1,6 uchazeče, zatímco v Moravskoslezském kraji 9,2 uchazeče. Vysoký počet uchazečů na jedno volné pracovní místo vykazovaly také Ústecký a Jihomoravský kraj.

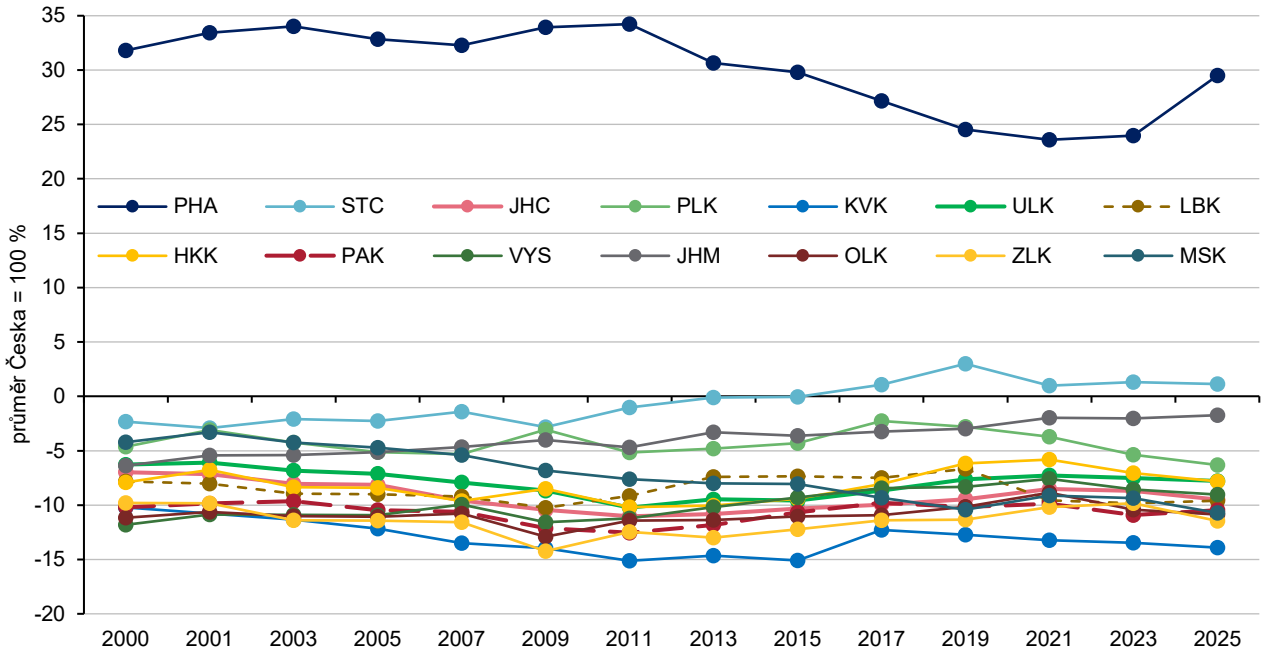
Čistý disponibilní důchod domácností v roce 2024 rostl.

Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele dosáhl podle posledních dostupných údajů v roce 2024 v Česku 399,7 tis. Kč a ve všech krajích meziročně vzrostl. Nejvyšší hodnoty dlouhodobě vykazovalo hl. m. Praha, kde dosáhl 528,3 tis. Kč na obyvatele a převyšoval republikový průměr o 32,2 %. Nadprůměrnou hodnotu vykázal kromě Prahy pouze Středočeský kraj (431,3 tis. Kč na obyvatele). Naopak nejnižší čistý disponibilní důchod na 1 obyvatele měly domácnosti v Ústeckém (348,6 tis. Kč) a Karlovarském kraji (352,7 tis. Kč). Rozdíl mezi krajem s nejvyšší a nejnižší hodnotou činil téměř 180 tis. Kč na obyvatele.

Vývoj mezd odráží změny v národním hospodářství.

Mzdový vývoj v letech 2000–2025 ovlivnila období konjunktury i hospodářské recese. Krize na globálních finančních trzích, která se následně přelila i do celého hospodářství, se v Česku naplno projevila až v roce 2009, její sekundární dozvuky byly ovšem patrné ještě v roce 2013. Druhá hlubší recese na samém počátku současné dekády souvisela s hospodářskými restrikcemi zavedenými v souvislosti s šířením viru covid-19. Navázalo na ni prudké zvýšení cen a zbrzdění růstu ekonomiky v důsledku války na Ukrajině.

Graf 5. 4 Mzdová úroveň krajů oproti průměru Česka

V roce 2000 činila průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance v Česku nominálně 13 219 Kč, až do roku 2008 rostla meziročním tempem od 5,0 % (2005) až do 8,8 % (2001). V následujících letech se tempo růstu snižovalo až do roku 2013, kdy došlo dokonce k nepatrnému meziročnímu poklesu výše mezd. V následujícím období se výdělky opět postupně zvyšovaly a jejich růstové tempo vystoupalo až k 8 % (2018 až 2019). Také v dalších letech docházelo k růstu mezd i přes restrikce spojené s pandemií covidu-19 (v některých profesích důležitých pro chod státu se mzdy zvyšovaly výrazněji).

Nejvyšší průměrné mzdy dostávají zaměstnaní v Praze, nejnižší mzdy jsou vypláceny v Karlovarském kraji.

V roce 2025 byla průměrná mzda v Česku na úrovni 48 670 Kč. Nejvyšších mezd dosáhly hlavní město Praha (63 022 Kč), sousední Středočeský kraj (49 220 Kč) a kraj Jihomoravský (47 831 Kč). Nejmenší úrovně mezd zaznamenaly Karlovarský (41 903 Kč), Zlínský (43 091 Kč) a Olomoucký kraj (43 381 Kč).

Regionem s nejvyšší průměrnou mzdou zůstala po celé hodnocené období Praha, s odstupem následovaná Středočeským krajem. Třetí nejvyšší mzdu měl na začátku tisíciletí Moravskoslezský kraj. Ten se ale postupně svou úrovní výdělků propadal níže a v roce 2025 tak disponoval pouze čtvrtou nejnižší průměrnou mzdou ze všech regionů Česka. Na jeho místě se postupně střídaly kraj Plzeňský a Jihomoravský. Nejnižší průměrnou mzdu měl v letech 2000 až 2002 kraj Vysočina, jehož pozice se posléze začala zlepšovat. Poté zaujímal poslední příčku zpravidla pouze Karlovarský kraj. Na předposledních pozicích se v průběhu let střídal Olomoucký, Zlínský a Pardubický kraj.

Mzdové rozdíly mezi kraji se nepatrně snižují.

V celém období 2002 až 2015 byl rozdíl mezi krajem s nejvyšší a nejnižší mzdou na úrovni 50 až 58 %, v období 2016 až 2024 byl menší než poloviční (42 až 49 %). V roce 2025 měl kraj s nejvyšší mzdou (Praha) o 50 % vyšší mzdu než kraj, kde jsou zaměstnanci odměňováni nejhůře (Karlovarský). V roce 2025 si oproti roku 2000 nejvíce polepšili zaměstnanci v Jihomoravském a Středočeském kraji a dále také na Vysočině, když jejich mzda překročila republikový průměr nebo se k němu významně přiblížila. Naopak relativně nejvíce si pohoršili zaměstnanci ve strukturálně postižených regionech (Moravskoslezském a Karlovarském kraji) a dále též v Jihočeském kraji.

Nejvíce důchodců žije ve Středočeském kraji, nejméně v Karlovarském kraji.

Obecně lze říct, že v delším časovém horizontu počet příjemců důchodů v návaznosti na demografický vývoj a stárnutí populace spíše roste. Dlouhodobý trend nárustu počtu důchodců také ovlivňovalo postupné zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu, která v současné době činí 65 let.

Nejvyšší absolutní počty důchodců bez ohledu na druh důchodu dlouhodobě vykazují Středočeský kraj, Moravskoslezský kraj, Jihomoravský kraj a hl. město Praha, zatímco nejnižší počty evidují Karlovarský a Liberecký kraj. Rozdíly mezi kraji však odrážejí především jejich velikost a počet obyvatel.

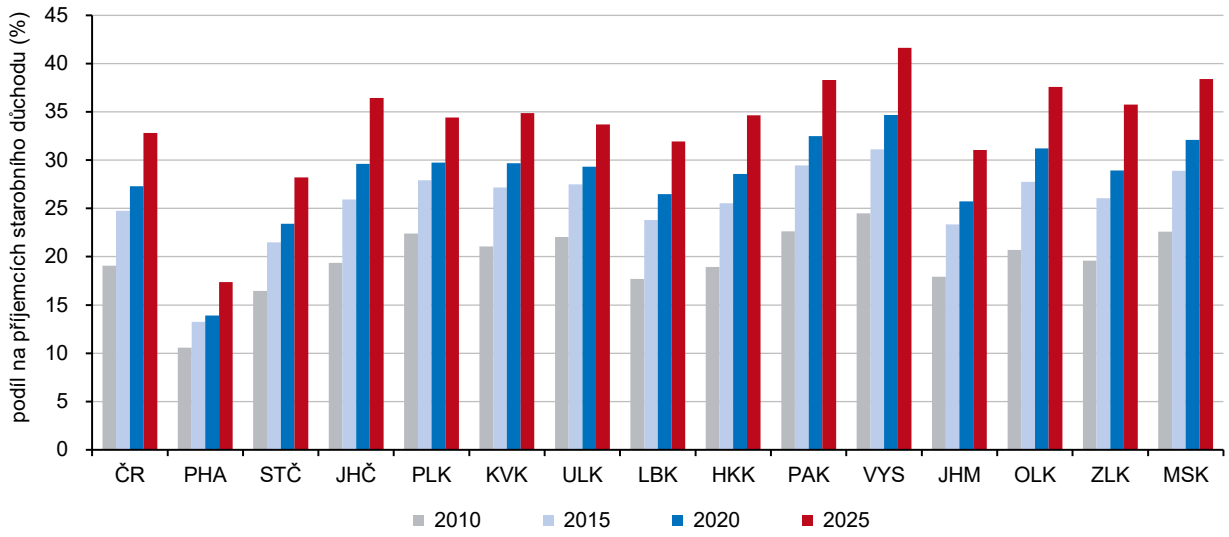
V roce 2025 pobíralo některý z důchodů 2,38 milionu osob.

Na konci roku 2025 pobíralo v Česku některý z důchodů 2,83 milionu osob, což bylo o 9,5 % více než v roce 2001. Růst počtu důchodců se očekává i nadále, a to v důsledku stárnutí silných populačních ročníků narozených v 60. a 70. letech 20. století.

Zvyšuje se počet osob, které odcházejí do předčasného starobního důchodu.

Významným trendem posledních let je růst počtu osob, které se rozhodly odejít do předčasného starobního důchodu. Důvody souvisí se zvyšováním hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce, od konce roku 2022 také s mimořádnými valorizacemi důchodů.

Graf 5. 5 Příjemci předčasného starobního důchodu v krajích v prosinci daného roku

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Nejvíce důchodců v předčasném starobním důchodu žije v Moravskoslezském kraji, nejméně v Karlovarském kraji.

V prosinci roku 2025 bylo v Česku evidováno 765,4 tis. osob v předčasném starobním důchodu, což bylo téměř o 80 % více než v roce 2010. Nejvyšší počet důchodců v předčasném starobním důchodu byl zjištěn v Moravskoslezském (105,0 tis. osob) a Jihomoravském kraji (81,0 tis. osob), nejnižší počet v Karlovarském (22,2 tis. osob) a Libereckém kraji (31,3 tis. osob). Nejvyšší relativní nárůst počtu důchodců v předčasném starobním důchodu od roku 2010 vykázal Jihočeský kraj (+106,8 %) a nejnižší Ústecký kraj (+52,6 %).

Častěji odcházejí do předčasného důchodu muži než ženy.

Nejvyšší podíl příjemců předčasného starobního důchodu ze všech příjemců starobních důchodů dlouhodobě vykazuje Kraj Vysočina, Moravskoslezský a Pardubický kraj; naopak nejnižší podíl je evidován v hl. městě Praze a Středočeském kraji. Častěji odcházejí do předčasného důchodu muži než ženy. Pro obě pohlaví byl nejvyšší podíl osob v předčasném starobním důchodu v roce 2025 evidován v Kraji Vysočina (44,3 % ze všech starobních důchodců – mužů v kraji a 39,7 % žen), nejnižší podíl byl zjištěn v Praze (18,7 % mužů a 16,5 % žen).

Průměrná výše starobních důchodů roste, regionální rozdíly zůstávají.

Od roku 2001 se průměrná výše starobních důchodů ve všech krajích Česka výrazně zvýšila, a to především vlivem pravidelných valorizací, růstu mezd a změn v důchodovém systému. Rozdíly mezi kraji přetrvávají. Nejvyšší důchody dlouhodobě pobírají starobní důchodci v Praze a ve Středočeském kraji, nižší průměrné důchody jsou typické zejména pro Karlovarský či Olomoucký kraj.

V prosinci 2025 činila průměrná výše starobního důchodu (plného, bez pozůstalostního) v Česku 21 175 Kč, v rámci krajů se pohybovala od 22 386 Kč v hl. městě Praze po 20 329 Kč v Karlovarském kraji.

Rozdíl mezi důchody podle pohlaví se zmírňuje.

Muži pobírají ve všech krajích vyšší starobní důchody než ženy. Tento rozdíl souvisí především s vyššími celoživotními výdělky mužů a kratšími pracovními přerušeními. Přesto se rozdíl mezi důchody mužů a žen v posledních letech postupně zmírňuje, protože do nově přiznávaných důchodů se promítá vyšší ekonomická aktivita i příjmy žen.

Poměr průměrného starobního důchodu a mediánu hrubé měsíční mzdy dosáhl maxima v roce 2023, v letech následujících klesal.

Od roku 2001 se ve všech krajích Česka poměr průměrného starobního důchodu a mediánu hrubé měsíční mzdy snižoval vlivem rychlejšího růstu mezd, avšak po mimořádných valorizacích důchodů v letech 2022 až 2023 se tento poměr zvýšil a v roce 2023 ve všech krajích kromě hl. města Prahy (46,3 %) překročil 50 %. V letech následujících se poměr starobního důchodu a mediánu mezd snižoval a v roce 2025 se pohyboval v rozmezí od 49,9 % ve Zlínském kraji až po 42,4 % v hl. městě Praze.

Mezi regiony s nižší kriminalitou se řadí kraj Zlínský, Pardubický a Vysočina.

Počet registrovaných trestných činů se v prvním desetiletí 21. století v krajích Česka udržoval na vysoké úrovni, přičemž nejvyšší kriminalita byla dlouhodobě zaznamenávána v hl. městě Praze, Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Následoval pozvolný pokles celkové kriminality ve všech krajích s výrazným propadem v důsledku restrikcí v období pandemie. Regionální rozdíly však přetrvávají a kraje s vyšší koncentrací obyvatel a ekonomických aktivit na daném území vykazují nadprůměrnou kriminalitu, zatímco kraje jako Zlínský, Vysočina nebo Pardubický se dlouhodobě řadí mezi bezpečnější regiony s nižším počtem registrovaných trestných činů v přepočtu na obyvatele.

Klesá počet dopravních nehod se zraněním nebo usmrcením osob.

Vývoj dopravní nehodovosti v čase se vyznačuje značnými výkyvy. Do roku 2005 se počet evidovaných dopravních nehod v krajích většinou zvyšoval, následně došlo k výraznému poklesu, který souvisel mimo jiné se změnou metodiky evidence nehod od roku 2009 a následně i postupným zvyšováním bezpečnosti silničního provozu. Nejvyšší počet dopravních nehod spojených se zraněním nebo usmrcením osob se soustřeďuje do Středočeského, Jihomoravského a Moravskoslezského kraje, zatímco nejnižší hodnoty vykazují zpravidla Karlovarský a Liberecký kraj. Přestože se počet dopravních nehod v posledních letech opět zvyšoval, počet usmrcených a těžce zraněných osob v důsledku dopravních nehod se ve všech krajích postupně snižuje, což ukazuje na postupné zlepšování bezpečnosti silničního provozu.

Ekonomický vývoj

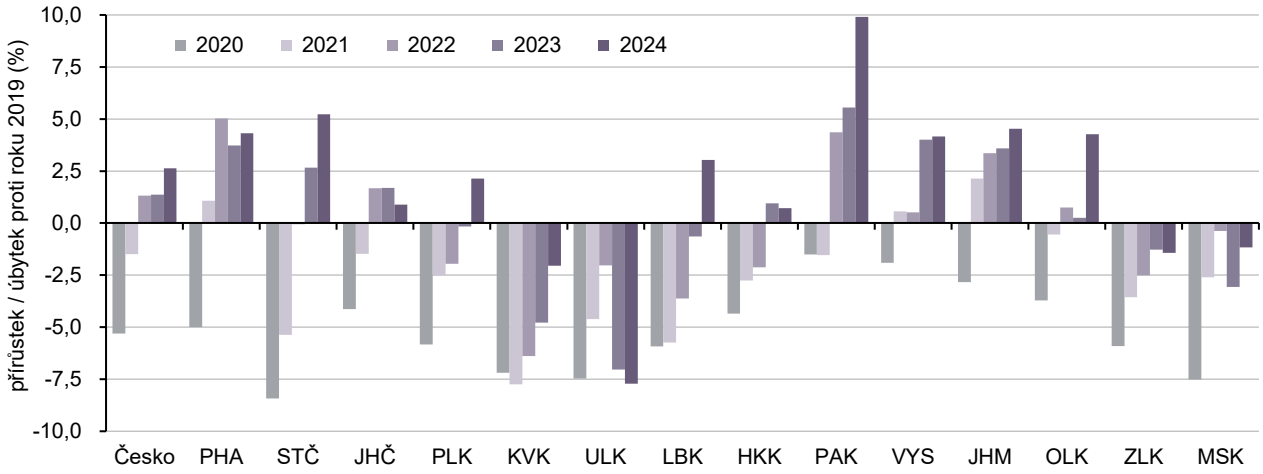
Ekonomika reálně rostla, ale ne ve všech krajích.

Po období stagnace začala česká ekonomika v roce 2024 opět reálně růst, hrubý domácí produkt (HDP) ve srovnatelných cenách se v Česku meziročně zvýšil o 1,3 %. Nejlepších výsledků v roce 2024 dosahovaly kraje Pardubický (nárůst o 4,1 %), Olomoucký (o 4,0 %) a Liberecký (o 3,7 %), nedařilo se regionálním ekonomikám v Jihočeském (pokles o 0,8 %), Ústeckém (o 0,7 %), Královéhradeckém (o 0,2 %) a Zlínském kraji (o 0,1 %). Po vypuknutí pandemie covidu-19 v roce 2020 se HDP ve srovnatelných cenách propadl ve všech regionech, v průměru o 5,3 %. Rok poté již ale krajské ekonomiky většinou rostly. Během posledních let postupně téměř všechny regiony překonaly hospodářské výsledky z roku 2019, jen čtyřem krajům (Ústeckému, Zlínskému, Karlovarskému a Moravskoslezskému) se to zatím nepodařilo.

K tvorbě HDP přispěly nejvíce Praha, Středočeský a Jihomoravský kraj.

V Česku byl v roce 2024 vytvořen HDP ve výši 8 058,2 mld. Kč. Nejvíce k tomu přispěly ekonomicky nejsilnější regiony, a to hl. město Praha (27,0 %), Středočeský (12,4 %) a Jihomoravský kraj (10,9 %). Podíly těchto regionů se dlouhodobě postupně navyšují, nejzásadněji v Praze. Naopak svůj vliv v průběhu let pomalu ztrácí Ústecký a Moravskoslezský kraj. U ostatních regionálních ekonomik se tyto podíly příliš nemění, respektive nepatrně klesají.

Graf 5. 6 Změny regionálního HDP ve srovnatelných cenách v krajích (rok 2019 = 100)

Dlouhodobě dochází ve všech regionech k vzestupu služeb zejména na úkor průmyslu.

Odvětvovou strukturu hospodářství můžeme sledovat prostřednictvím hrubé přidané hodnoty (HPH), ze které se následně HDP odvozuje. Je dána rozdílem mezi celkovou produkcí a mezispotřebou a v roce 2024 činila 7 355,7 mld. Kč v běžných cenách. Dlouhodobý růst HPH byl přerušen naposledy v covidovém roce 2020, kdy se její hodnota snížila o 0,3 %. Pokles se týkal osmi krajů a nejvíce byla zasažena odvětví ubytování, stravování a pohostinství (pokles o 39,6 %), kulturních, zábavních a rekreačních činností (o 12,9 %), administrativních a podpůrných činností (o 11,8 %) a zpracovatelského průmyslu (o 7,0 %). O rok později už pak přidaná hodnota opět rostla ve všech regionech. V průběhu let sledujeme ve struktuře přidané hodnoty vzestup služeb především na úkor průmyslu. Tato tendence je patrná napříč všemi kraji.

Zemědělství dominuje na Vysočině…

Zastoupení primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybářství) na HPH dlouhodobě klesá. V roce 2000 dosahovalo 3,5 %, v roce 2024 už jen 2,1 %, nejvíce jeho význam klesal na Vysočině, v Olomouckém a Jihočeském kraji. I přesto mají Vysočina a Jihočeský kraj nejvyšší podíly primárního sektoru a jsou považovány za naše tradiční zemědělské regiony.

…průmysl ve Zlíně…

Propad sekundárního sektoru, který zahrnuje veškerý průmysl včetně stavebnictví, je patrný za dobu existence krajů. Jeho podíl, jenž v roce 2024 v Česku dosáhl 32,0 %, se během této doby snížil o 4,5 p. b., v Karlovarském kraji dokonce o 13 p. b. Sekundární sektor má nejvyšší zastoupení na Zlínsku (44,6 %) a Pardubicku (42,3 %), přes 50 % hrubé přidané hodnoty tvořil naposledy v roce 2017 ve Zlínském kraji.

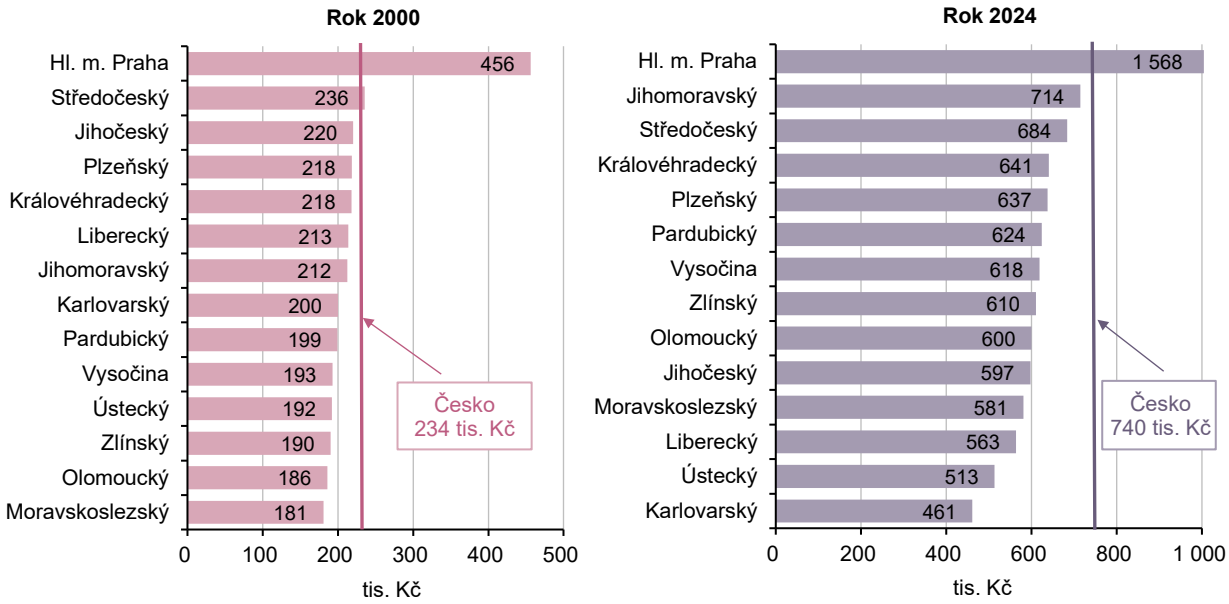
…a služby v Praze.

Na tvorbě HPH se rozhodující měrou podílí terciární sektor, tedy tržní a netržní služby. Jeho význam neustále roste a od roku 2020 je jeho zastoupení ve všech regionech Česka více než 50%. Ve sledovaném období se služby nejvíce rozvíjely na Karlovarsku a v Jihomoravském kraji. A zatímco v Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji rostl také význam odvětví informačních a komunikačních činností, v ostatních regionech to byla především oblast zdravotní a sociální péče. Největší podíl terciární sféry má s velkým odstupem Praha (83,7 %), dále pak Karlovarský (69,6 %) a Jihomoravský kraj (68,8 %). Nejnižší je naopak na Vysočině (52,5 %) a na Zlínsku (53,2 %).

Ekonomicky nejsilnějším regionem je Praha, nejslabším Karlovy Vary.

Ekonomickou výkonnost jednotlivých krajů lze vzájemně porovnávat prostřednictvím hrubého domácího produktu přepočteného na 1 obyvatele, který dosáhl v roce 2024 v Česku 740,2 tis. Kč. Tato průměrná hodnota je ovšem zásadním způsobem ovlivněna výší tohoto ukazatele v hl. městě Praze a celorepublikové hodnoty nedosahuje kromě naší metropole žádný jiný kraj. Praha patří v rámci EU k regionům s výkonnější ekonomikou (HDP na 1 obyvatele převyšuje průměr zemí EU o 92 %), na které se podílí nejen pracovní síla s vyšší kvalifikací a vzděláním, ale i obyvatelstvo z ostatních krajů, které do hlavního města za prací dojíždí. Pokud do republikového průměru HDP na 1 obyvatele nezahrneme Prahu, klesne hodnota tohoto ukazatele zhruba o 120 tis. Kč. V tomto případě pak průměr Česka vedle Jihomoravanů a Středočechů přesahují ještě kraje Královéhradecký, Plzeňský a Pardubický. Na opačné straně žebříčku se nachází Karlovarský, Ústecký, Liberecký a Moravskoslezský kraj.

Graf 5. 7 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v krajích

Přepočet HDP na 1 zaměstnaného zohledňuje počet osob, které produkt vytváří.

Výrazný náskok Prahy před ostatními kraji se o něco sníží, pokud vezmeme v úvahu počet osob, které produkt vytvořily. HDP na 1 zaměstnaného dosáhl v roce 2024 v Česku 1,5 mil. Kč. Produktivita práce se neustále zvyšuje, i když v posledních dvou letech tempo růstu postupně zpomaluje především díky Praze, která vykázala mezi regiony nejnižší růst, v roce 2024 spíše téměř stagnaci. Republikový průměr překročili kromě Pražanů ještě Středočeši, přes 90% hranici se dostali ještě Jihomoravané a Hradečané. Nejnižší HDP na 1 zaměstnaného mají v Karlovarském kraji, kde nedosáhl ani 70 % průměrné hodnoty v Česku, a dále v Ústeckém kraji (81 % průměru). Aby produktivita práce i nadále rostla, je potřeba podporovat výzkum a vývoj a efektivně investovat do inovací.

THFK se poprvé od covidového roku 2020 meziročně snížila.

Investiční aktivity (např. nové investice, rekonstrukce, modernizace) popisuje tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK), která v Česku dosáhla v roce 2024 hodnoty 2 135,6 mld. Kč v běžných cenách a poprvé od covidového roku 2020 meziročně poklesla. Investice slábly v polovině regionů, nejvíce ve Středočeském kraji (o 6,0 %). Čtvrtina peněžních prostředků směřovala do činností v oblasti nemovitostí, 22,4 % do průmyslu a 15,6 % do odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství. Investice do průmyslu dominovaly v Ústeckém, Středočeském, Moravskoslezském, Zlínském a Pardubickém kraji. Odvětví obchodu, dopravy,

ubytování a pohostinství bylo zase nejdůležitější pro Karlovarský a Jihočeský kraj. Praha na rozdíl od ostatních regionů Česka vkládá méně prostředků do průmyslu, ale více do informačních a komunikačních činností nebo do profesních, vědeckých, technických a administrativních činností.

Dlouhodobě je míra investic nejvyšší v Praze a Středočeském kraji, nejnižší v kraji Královéhradeckém.

Republiková míra investic vyjádřená podílem THFK na HDP měla od roku 2000 klesající tendenci, svého minima dosáhla v roce 2017 a od té doby s občasnými výkyvy roste. V roce 2024 směřovalo do THFK v Česku 26,5 % HDP, v rámci regionů se toto procento pohybovalo mezi 22 a 30 %. Dlouhodobě mají vyšší míru investic Praha a Středočeský kraj, v posledních pěti letech k nim ještě přibyl Karlovarský kraj. Nejnižší míru vykazují na Královéhradecku a Vysočině.

Počet jednotek zapsaných v Registru ekonomických subjektů nadále roste.

Počet jednotek zapsaných v registru ekonomických subjektů se od roku 2019 ve všech krajích zvolna zvyšoval. V roce 2023 však došlo k narušení tohoto trendu vlivem zhruba desetiprocentního úbytku počtu fyzických osob, který byl pravděpodobně vyvolaný povinností využívat datové schránky. Z vývoje počtu subjektů se zjištěnou ekonomickou aktivitou, který i v roce 2023 rostl, se můžeme domnívat, že svou činnost ukončily především tzv. „spící“ subjekty.

Nejvíce ekonomických subjektů má sídlo v Praze.

Nejvíce ekonomických subjektů mělo své sídlo k 31. 12. 2025 v hlavním městě Praze (23,9 % z celorepublikového počtu), ve Středočeském (12,2 %) a Jihomoravském (11,4 %) kraji.

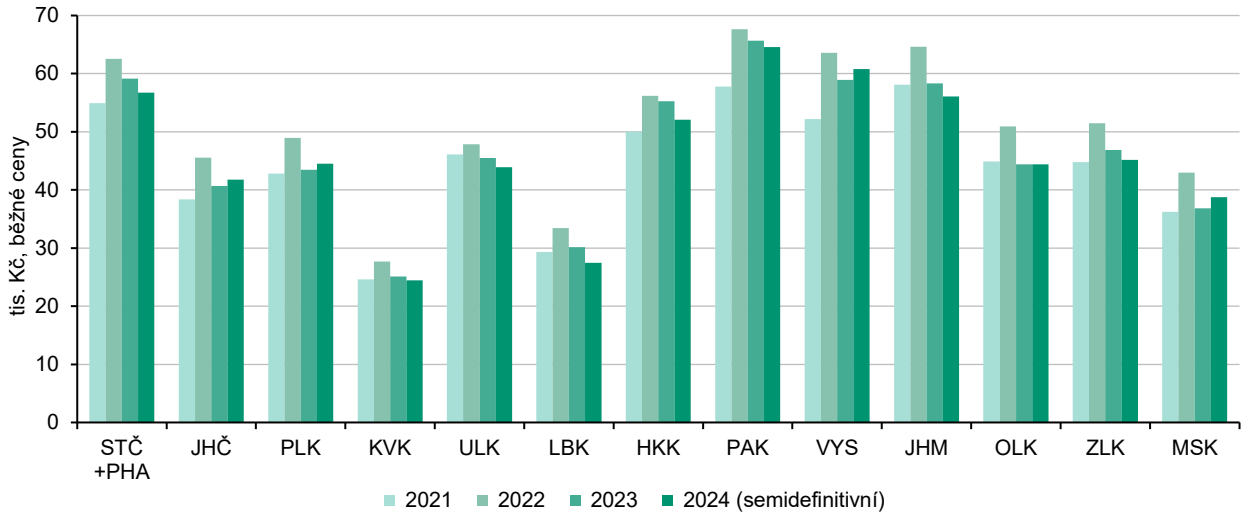
Zemědělská produkce až do roku 2022 rostla, od té doby se snižuje, především vlivem rostlinné produkce.

Zemědělská produkce v běžných cenách v letech 2019 až 2022 ve všech krajích meziročně rostla, v roce 2022 dosáhla nevyšší hodnoty a v letech 2023 a 2024 naopak poklesla, a to zejména vlivem snížení objemu rostlinné produkce. K poklesu došlo v roce 2023 ve všech krajích a v roce 2024 (podle semidefinitivních výsledků) ve většině krajů, pouze ve 4 krajích bylo zaznamenáno mírné zvýšení objemu produkce. Ve stálých cenách roku 2000 dosáhla zemědělská produkce nejvyšší hodnoty v roce 2021, od té doby se objem ve většině krajů snižuje. V roce 2024 byla nižší ve všech krajích, s výjimkou Jihočeského kraje a Kraje Vysočina, kde zůstala prakticky na stejné úrovni. Ve struktuře zemědělské produkce převládala ve většině krajů rostlinná produkce, která až do roku 2021 zvyšovala svůj podíl na zemědělské produkci (v Česku tehdy její podíl dosáhl 62,0 %), ale v posledních 3 letech její podíl na produkci v běžných cenách klesal. Přesto ve většině krajů i převládala – nejvíce v Ústeckém a Olomouckém kraji s tříčtvrtinovým, resp. dvoutřetinovým podílem. V dlouhodobém pohledu za posledních 20 let převažovala živočišná produkce nad rostlinnou většinou jen v Pardubickém kraji a zhruba v polovině roků také v Kraji Vysočina a v Plzeňském kraji. V roce 2024 byl nejnižší podíl rostlinné produkce v Pardubickém kraji a Kraji Vysočina (38 %, resp. 41 %), kde byl naopak nejvyšší podíl živočišné produkce.

Největší část produkce dlouhodobě vytváří ve Středočeském a Jihomoravském kraji, v přepočtu na hektar je pak nejúspěšnější Pardubický kraj.

Produkci zemědělského odvětví České republiky dlouhodobě vytvářejí více než z poloviny kraje s největší výměrou obhospodařované zemědělské a orné půdy, Středočeský, Jihomoravský, Kraj Vysočina a Jihočeský. Po přepočtu zemědělské produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se v čele regionálního žebříčku držel od roku 2012 většinou Pardubický kraj díky drůbežářství, jen v roce 2021 ho těsně předstihl Jihomoravský kraj zásluhou vynikajících výsledků v rostlinné produkci. Na konci žebříčku se dlouhodobě umisťoval Karlovarský kraj, jehož produkce na 1 ha nedosahovala hodnot Pardubického kraje ani z poloviny.

Graf 5. 8 Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy v krajích

V roce 2025 byla sklizeň obilovin, brambor i řepky meziročně vyšší, ale sklizeň řepky pětiletého průměru nedosáhla.

Celorepublikově byly v uplynulých pěti letech z hlediska objemu sklizně obilovin na zrno úrodnější roky 2022, 2023 a 2025, sklizeň brambor a pícnin na orné půdě byla nadprůměrná v letech 2021 a 2025, sklizeň řepky v roce 2022 a 2023, sklizeň řepy cukrové v letech 2021 a 2024 a sklizeň sena byla nadprůměrná v roce 2021 (srovnáno s 5letými průměry sklizně). Největší objem sklizně produkovaly kraje s největší výměrou orné půdy. Více než třetina sklizně obilovin Česka pocházela v předchozích pěti letech ze Středočeského a Jihomoravského kraje, více než třetina z celorepublikové sklizně brambor z Kraje Vysočina, 44 % sklizně řepky z krajů Středočeského, Jihočeského a Kraje Vysočina a téměř dvě třetiny sklizně řepy cukrové ze Středočeského, Královéhradeckého a Olomouckého kraje.

Výroba mléka se dlouhodobě zvyšovala, v roce 2024 byla nejvyšší za posledních 30 let.

V živočišné výrobě stavy turů a krav kolísaly, jejich chov byl nejrozšířenější v Jihočeském kraji a v Kraji Vysočina (zde chovali zhruba třetinu z celorepublikového počtu). Ve struktuře stád krav tvořily krávy dojené v Jihočeském kraji zhruba polovinu a v Kraji Vysočina dokonce 82,2 %. Výroba mléka se dlouhodobě zvyšovala, v roce 2024 byla nejvyšší za posledních 30 let, ale v roce 2025 došlo k mírnému poklesu. Dojivost se však nadále zvyšovala. Nejvíce mléka se produkuje v Kraji Vysočina. Výroba jatečného skotu od roku 2010 kolísala, v letech 2019 až 2021 se snižovala, ale od roku 2022 ve většině krajů opět rostla. Nejvíce jatečného skotu bylo tradičně vyprodukováno v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji.

Stavy prasat v krajích už neklesají, ale spíše kolísají. Největšími producenty jatečných prasat byly Středočeský kraj a Kraj Vysočina.

Stavy prasat strmě klesaly až do roku 2012, od té doby klesaly jen mírně; jsou ale kraje ve kterých stavy kolísaly s rostoucím trendem (Kraj Vysočina a Středočeský kraj). Významněji stavy prasat klesaly např. v Jihočeském, Olomouckém, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Výroba jatečných prasat po výrazném poklesu v první dekádě tohoto století od roku 2013 již spíše jen kolísala. V posledních letech opět mírně klesala, ale v samotném roce 2025 se znovu zvýšila. Největšími producenty jatečných prasat byl Středočeský kraj a Kraj Vysočina.

Snáška konzumních vajec se v posledních 2 letech zvyšovala.

Chov drůbeže je nejrozšířenější ve Středočeském, Jihomoravském a Pardubickém kraji (56 % z republikového počtu), což jsou kraje s největší výrobou jatečné drůbeže (62 % z republikové produkce). Snáška konzumních vajec v zemědělských podnicích (nezahrnuje snášku vajec v malochovech v domácnostech, která je s ní prakticky srovnatelná) měla do roku 2021 dlouhodobě spíše rostoucí trend, který se v roce 2022 otočil, ale v posledních dvou letech se snáška opět zvýšila. Nejvíce

konzumních vajec bylo v roce 2025 vyprodukováno ve Středočeském, Pardubickém a Plzeňském kraji (74 % celorepublikové produkce).

Těžba dřeva po několika letech dramatického růstu od roku 2021 klesala.

Těžba dřeva v letech 2018 až 2020 dramaticky rostla v souvislosti s likvidací následků kůrovcové kalamity a polomů. Od roku 2021 sice již v Česku klesala, ale stále dosahovala vysokých hodnot, v roce 2023 srovnatelných s těžbou z roku 2007, kdy byly odstraňovány polomy po orkánu Kyrill. V roce 2025 bylo vytěženo 16,7 mil. m^3 dřeva (bez kůry), z toho 86 % tvořily jehličnaté dřeviny (hlavně smrk) a 14 % listnaté dřeviny (hlavně buk a dub).

Nejvíce dřeva se vytěžilo v Kraji Vysočina, kde se jednalo hlavně o nahodilou těžbu vlivem polomů nebo poškození porostů hmyzem.

Nejvíce dřeva se v uplynulých pěti letech vytěžilo v Kraji Vysočina, 16 % z celorepublikového objemu, kdy se z 88 % jednalo o nahodilou těžbu (především hmyzovou). Nahodilá těžba ve většině krajů v posledních pěti letech představovala více než 60 % z celkového objemu těžby. Nejméně byly kůrovcem a polomy zasaženy lesy v Jihočeském a Karlovarském kraji, ve kterých podíl nahodilé těžby tvořil 48 %, resp. 42 %.

Po kůrovcové kalamitě se od roku 2019 intenzivně zalesňovalo, ale od roku 2021 výměra ploch klesá a opět převažují jehličnaté dřeviny.

Plocha zalesňování byla nejvyšší v roce 2021 (40,7 tis. ha). Od té doby se každoročně zmenšuje, v roce 2025 bylo zalesněno o 43 % plochy méně. Ve struktuře na rozdíl od roku 2022 opět převažovaly jehličnaté dřeviny, v roce 2025 jejich podíl dosáhl 56,3 %. V roce 2025 se nejvíce zalesňovalo v Kraji Vysočina (ze 39 % listnáči). Podíl listnatých dřevin na zalesnění byl mezi kraji v posledních pěti letech nejvyšší v Moravskoslezském kraji (64 %) a nejnižší v Jihočeském kraji (36 %).

Regionální data z průmyslu jsou za průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji.

Z oblasti průmyslu má statistika do úrovně krajů k dispozici údaje za podniky, které v daném roce zaměstnávaly 100 a více zaměstnanců a sídlily v příslušném kraji. Výsledky a zejména jejich srovnání v čase mohou být ovlivněny tím, že se zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů na základě neměnných kritérií může rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí, a proto se v této části omezíme pouze na vývoj počtu subjektů a jejich zaměstnanců.

Počet průmyslových podniků i jejich zaměstnanců dlouhodobě klesá.

Z vývoje posledních 25 let je zřejmé, že průmysl negativně ovlivnila globální hospodářská krize z roku 2008. V Česku se recese projevila zejména v průběhu roku 2009 prudkým propadem zaměstnanosti ve velkých průmyslových podnicích a následně i snížením počtu těchto subjektů. Postupné oživení, které probíhalo až do roku 2018, vystřídal v letech 2020 až 2021 vlivem dopadů koronavirových opatření mírný pokles počtu velkých průmyslových podniků i jejich zaměstnanců ve většině krajů. Ačkoliv počet průmyslových subjektů v následujících dvou letech mírně rostl, vývoj zaměstnanosti už tak příznivý nebyl. V roce 2022 se počet zaměstnanců zvýšil jen v polovině regionů, v roce 2023 už ve většině krajů klesal. Od roku 2024 se k pokračujícímu snižování počtu zaměstnanců přidává také úbytek velkých průmyslových podniků. V loňském roce zaměstnávalo 2 143 velkých průmyslových podniků celkem 770 tisíc osob. Od roku 2019 do roku 2025 opustilo velké průmyslové podniky přes 80 tisíc pracovníků a počet podniků se snížil o 201. Ve sledovaném období počet těchto subjektů klesl ve všech krajích, nejvíce ve Středočeském a Jihočeském. Zaměstnanost se zvýšila jen v kraji Jihomoravském.

Nejvíce osob bylo zaměstnáno ve velkých průmyslových firmách středních Čech.

Do roku 2017 byl největším průmyslovým zaměstnavatelem mezi regiony Moravskoslezský kraj (88,8 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 11,5 %), od roku 2018 ho na druhé místo posunuli Středočeši (108,5 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 14,1 %). Dlouhodobě nejméně zaměstnanců ve velkém

průmyslu pracuje na Karlovarsku (13,7 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 1,8 %).

Objem stavebních prací „S“ (v běžných cenách) v krajích většinou rostl, největší část prací byla provedena v Praze.

Největší stavební aktivita dlouhodobě probíhala v hlavním městě, a to jak z pohledu celkového objemu stavebních prací, tak po jejich přepočtu na obyvatele. Zhruba pětina stavebních prací podle dodavatelských smluv (hodnota „S“) v tuzemsku byla v posledních 5 letech provedena v Praze (20,2 %). Druhý největší objem byl v tomto období realizován v Jihomoravském kraji (12,2 %). Po přepočtu na obyvatele se v posledních 5 letech intenzivněji stavělo také v Pardubickém a Jihočeském kraji. V dlouhodobějším pohledu (od roku 2001) se po přepočtu na obyvatele realizovaly nadprůměrné objemy stavebních prací každoročně v Praze a převážně v Jihočeském a Jihomoravském kraji. Naopak podprůměrné zůstaly hodnoty tohoto ukazatele dlouhodobě ve Středočeském, Libereckém a Zlínském kraji. Ve struktuře stavebních prací podle směru výstavby měla v posledních 5 letech Praha největší podíl bytových budov (více než jednu třetinu) a naopak nejmenší podíl inženýrských staveb (28,9 %) z objemu prací provedených v kraji. Největší podíl inženýrských staveb byl naopak zaznamenán ve Zlínském (55,2 %), Pardubickém a Ústeckém kraji (v obou téměř 49 %).

V úhrnu let 2021 až 2025 dosahoval podíl prací pro veřejné zadavatele více než 48 %.

Z celkového objemu stavebních prací „S“ v posledních pěti letech tvořily v Česku práce pro veřejné zadavatele 48,1 %, přitom nejvyšší (51 %) byl jejich podíl při pandemické krizi v roce 2020. Většinou se jednalo o inženýrské a vodohospodářské stavby, které v Česku z objemu prací pro veřejné zadavatele v úhrnu let 2021 až 2025 tvořily 64,3 %. Regionálně byl podíl prací pro veřejné zadavatele z objemu prací provedených na stavbách v kraji nejvyšší ve Zlínském a Pardubickém kraji (60,6 %, resp. 60,3 %) a nejnižší v Karlovarském kraji a v hlavním městě Praze (32,7 %, resp. 37,0 %).

Pozastavení a odložení výstavby v době pandemie se v Česku v roce 2021 promítlo do rekordního počtu zahájených bytů. Od roku 2023 je každoročně zahajována výstavba cca 23 tis. bytů.

Od roku 2001 byla v Česku zahájena výstavba nejvíce bytů v roce 2021 (téměř 45 tis. bytů), což bylo zřejmě ovlivněno tím, že pandemická krize v předchozím roce bytovou výstavbu téměř zastavila. Výraznější počet bytů byl dále zahájen v letech 2006–2008 (každoročně téměř 44 tis. bytů) a v roce 2022 (42 tis. bytů). Od roku 2023 je ročně zahajována výstavba cca 36 tis. bytů. Na zahajování výstavby bytů se dlouhodobě nejvíce podílely kraje s největším počtem obyvatel, tedy hlavní město Praha, Středočeský a Jihomoravský kraj. Počet zahájených bytů v nových rodinných domech dosáhl maxima v roce 2021, kdy byla zahájena výstavba 21 271 bytů, což byl za posledních 25 let druhý největší počet (v roce 2008 bylo zahájeno 22 918 bytů). Od roku 2022 počet zahájených bytů v nových rodinných domech klesá, a to jak v celém Česku, tak ve většině krajů, zřejmě v souvislosti s rostoucími cenami a problémy s dodávkami stavebních materiálů. Ale v roce 2025 došlo proti roku 2024 v 8 krajích ke zvýšení. Počet bytů zahájených v nových bytových domech dosáhl maxima za posledních 25 let v roce 2021 (17 098 bytů), těsně následovaném rokem 2024 (17 079 bytů). Zhruba polovina bytů v nových bytových domech byla zahájena v Praze nebo v Brně.

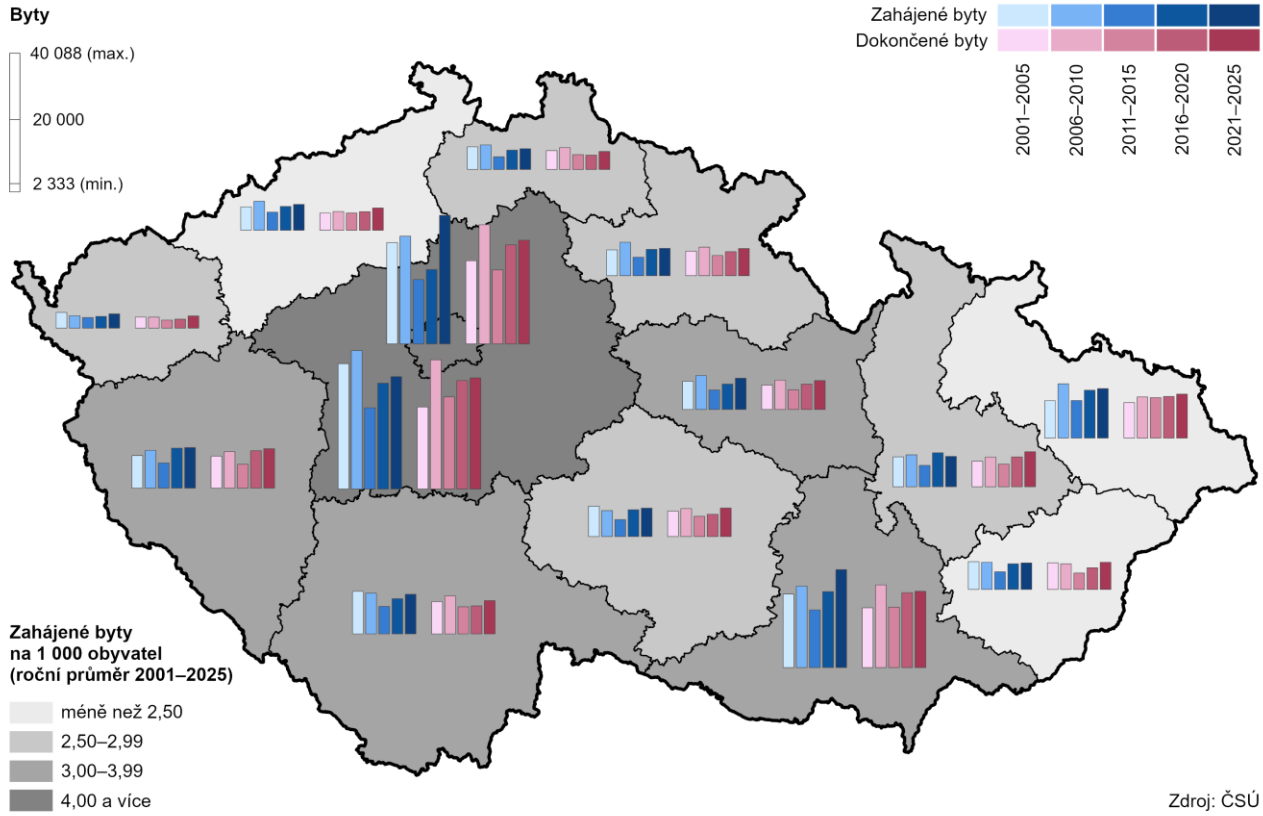
Počet dokončených bytů dosáhl maxima v roce 2022, především vlivem bytů v nových bytových domech. Téměř polovina bytů byla dokončena ve 3 krajích.

V návaznosti na zahajování bytové výstavby bylo v Česku po roce 2001 dokončeno nejvíce bytů v roce 2007 (téměř 42 tis. bytů), dále v roce 2022 (39 tis. bytů) a v letech 2008, 2009 a 2023 (38 tis. bytů). Na počtu dokončených bytů se dlouhodobě podílely stejné kraje jako na počtu bytů zahájených. V těchto 3 krajích bylo od roku 2001 dokončeno 392,6 tis bytů z celkového počtu 798,1 tis. bytů, tedy téměř polovina.

Nejvyšší podíl bytů v nových rodinných domech byl v roce 2025 dokončen v Pardubickém kraji, a naopak nejmenší v Praze.

V roce 2025 bylo dokončeno 33,4 tis. bytů, z toho bylo 13,9 tis. bytů v nových rodinných domech a 10,8 tis. bytů v nových bytových domech. Podíl bytů v nových rodinných domech se mezi kraji samozřejmě liší, což je mimo jiné ovlivněno charakterem osídlení příslušného kraje. Největší podíl bytů v nových rodinných domech byl v roce 2025 dokončen v Pardubickém (62,1 %) a Středočeském (53,4 %) kraji, naopak nejmenší podíl zaznamenala Praha (7,5 %).

Bytová výstavba v krajích v letech 2001 až 2025

Zdroj: ČSÚ

V přepočtu na obyvatele se nejvíce bytů se stavělo ve Středočeském kraji, v hlavním městě Praze a v Jihomoravském kraji.

Výše uvedené 3 kraje byly na špici také v intenzitě bytové výstavby (po přepočtu na 1 tis. obyvatel), když se mezi ně zařadil ještě Plzeňský kraj s nadprůměrnou intenzitou dokončování bytové výstavby za uplynulých pět let. V ostatních krajích byla intenzita podprůměrná, nejnižší v Ústeckém kraji. V dlouhodobém pohledu od roku 2001 měl každoročně nadprůměrnou intenzitu dokončování Středočeský kraj, hlavní město Praha a s výjimkou 1 roku Jihomoravský kraj. Naopak podprůměrnou intenzitu dokončování bytové výstavby každým rokem vykazovaly kraje Ústecký a Moravskoslezský a s výjimkou 1 roku také Karlovarský kraj.

V roce 2025 byl počet hostů ve všech krajích vyšší než v předpandemickém roce 2019, ale v počtu přenocování 3 kraje této úrovně nedosáhly.

Vývoj cestovního ruchu byl ve všech krajích velmi výrazně ovlivněn pandemií koronaviru, která ve 2. čtvrtletí roku 2020 zvrátila do té doby rostoucí trend návštěvnosti a toto odvětví v podstatě ochromila téměř na 2 roky. Pouze letní sezóna (3. čtvrtletí roku 2020 a roku 2021), kdy došlo k uvolnění opatření, byla srovnatelná se stejnými sezónami před pandemií, i když s rozdílnou skladbou hostů, kdy výpadek hostů ze zahraničí alespoň částečně nahradili hosté z Česka. Od roku 2022 již došlo k oživení a ve 4 krajích byl překonán předpandemický počet hostů i počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních. V roce 2025 již počet hostů převýšil návštěvnosti z roku 2019 ve všech krajích, ale počet přenocování ve 3 krajích úrovně roku 2019 nedosáhl (v Ústeckém, Moravskoslezském a Olomouckém kraji).

Cestovnímu ruchu jednoznačně dominuje Praha, druhý největší počet hostů se ubytoval v Jihomoravském kraji a druhý největší počet přenocování patřil díky lázeňství Karlovarskému kraji.

Počtu hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních dlouhodobě a jednoznačně dominuje hlavní město Praha (v roce 2025 sem směřovalo 35,2 % ze všech hostů a uskutečnilo se zde 32,1 % ze všech přenocování). S velkým odstupem v podílu na počtu hostů následuje Jihomoravský kraj (9,6 %) a v počtu přenocování Karlovarský kraj (9,2 %), především vlivem delších pobytů hostů v lázeňských zařízeních. Struktura hostů není ve všech krajích stejná. Největší podíl hostů ze zahraničí dlouhodobě vykazuje Praha, v roce 2025 to bylo 81,0 % všech hostů, a Karlovarský kraj (54,2 %), obdobné byly podíly na přenocování. Ve všech ostatních krajích naopak převažují hosté z Česka, nejvíce v Kraji Vysočina, kde tvoří 87,5 % všech hostů.

Do Prahy dlouhodobě směřuje nejvíce hostů, kteří přijeli ze zahraničí, ale také hostů, kteří přijeli z Česka.

Hosty ze zahraničí přitahuje zejména Praha, kam v roce 2025 směřovalo 61,5 % z hostů, kteří do Česka přijeli a 61,2 % z jejich přenocování. Hosté ze zahraničí dále směřovali do Karlovarského kraje (7,2 %) a Jihomoravského kraje (7,1 %). Pokud jde o hosty z Česka, také oni nejvíce směřovali do Prahy (12,5 %), ale vzhledem ke kratším pobytům dosáhl jejich podíl na počtu přenocování jen 8,1 %. Druhý největší podíl hostů z Česka se ubytoval v Jihomoravském kraji (11,6 %), třetí pak v Jihočeském kraji (9,8 %). Nejvíce přenocování zaznamenali hosté z Česka v Královéhradeckém kraji a v Jihočeském kraji.

Životní prostředí

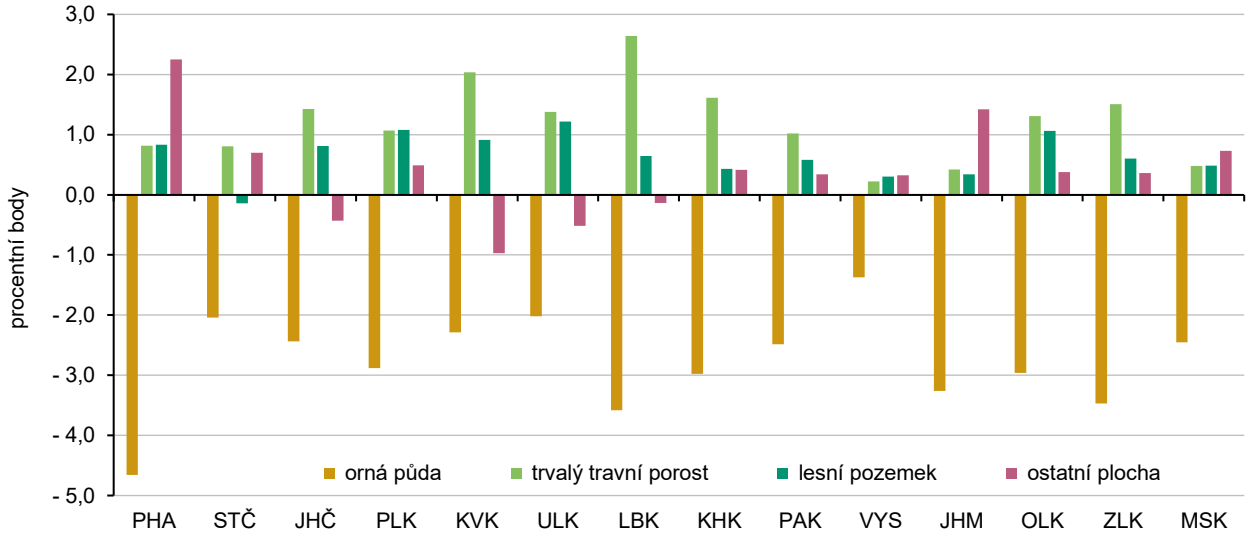
Výměra orné půdy klesá, …

V období let 2001 až 2025 docházelo v Česku k postupnému úbytku zemědělské půdy. Příčinou je dlouhodobý trend úbytku orné půdy, jejíž výměry v Česku za sledované období poklesly o 201,2 tis. ha (o 6,5 %). Podíl orné půdy na celkové výměře Česka se za stejné období snížil o 2,6 p. b. K poklesu došlo ve všech krajích, nejvíce v hl. m. Praze (o 4,7 p. b.). Ve většině krajů rovněž došlo k poklesu výměry ovocných sadů, s výjimkou Libereckého a Moravskoslezského kraje, kde se naopak plochy ovocných sadů v průběhu sledovaného období rozšířily. Snižují se rovněž výměry chmelnic. V Ústeckém, Středočeském a Olomouckém kraji, odkud pochází každoročně více než 99 % veškeré produkce chmele v Česku, se výměry chmelnic snížily v souhrnu za období 2021 až 2025 o 24,7 %. Ve srovnání se změnami orné půdy se změny ve výměře ovocných sadů a chmelnic s ohledem na jejich nižší výměry neprojevují ve struktuře pozemků tak výrazně.

…a to především ve prospěch trvalých travních porostů.

Ve většině krajů se výše uvedené poklesy výměr uskutečnily především ve prospěch trvalých travních porostů. Především ve prospěch ostatních ploch se naproti tomu podíl orné půdy snížil v hl. m. Praze, Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina. Podíl trvalých travních porostů stejně jako zahrad a vodních ploch rostl ve všech krajích. Podíl trvalých travních porostů na celkové výměře vzrostl v průběhu období 2001 až 2025 nejvíce v Libereckém kraji (o 2,6 p. b.), celorepublikově se zvýšil o 1,1 p. b. Podíl zahrad se zvýšil nejvíce ve Zlínském kraji (o 0,8 p. b.). Podíl lesní půdy se zvýšil ve všech krajích Česka s výjimkou Středočeského, kde došlo v porovnání s rokem 2001 k poklesu o 0,1 p. b. Největší nárůst podílu lesních ploch na celkové výměře zaznamenali v Ústeckém kraji (o 1,2 p. b.). Podíl ostatních ploch a zastavěných ploch a nádvoří se nejvíce zvýšil v hl. m. Praze, a to o 2,3 p. b., resp. o 0,7 p. b. Podíl vodních ploch na celkové výměře území nejvíce vzrostl v Jihočeském kraji (o 0,4 p. b.). Výše uvedené změny byly ovlivněny rovněž územními změnami.

Graf 5. 9 Změna podílů vybraných druhů půdy na celkové výměře kraje za období 2001–2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Výměry ekologicky obhospodařované půdy se rozšiřují.

Dlouhodobě se rozšiřuje plocha obhospodařovaná šetrně k životnímu prostředí. Nejvíce se takové půdy v letech 2011 až 2025 soustředilo v Jihočeském kraji, v roce 2025 to bylo 98 722 ha. Nejrychleji se v uplynulých pěti letech rozšiřovaly plochy v ekologickém zemědělství ve Středočeském kraji a také v hl. m. Praze. Ta ale disponuje v porovnání s ostatními kraji výrazně menší výměrou zemědělské půdy a nárůst výměry v absolutním vyjádření je tak zanedbatelný. K největšímu absolutnímu nárůstu došlo od roku 2011 v Plzeňském kraji, kde se plochy ekologicky obhospodařované půdy rozšířily o 35 664 ha (o 72,5 %).

Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů vzrostl.

Podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů byl v roce 2025 nejvyšší v hl. m. Praze, kde v jako jediném kraji dosáhl 100 %. V porovnání s ostatními kraji vykázaly vloni vysoký podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů ještě Moravskoslezský kraj (99,8 %), Ústecký kraj (99,7 %) a Karlovarský kraj (99,4 %). Naopak nejméně obyvatel bylo vodou z vodovodů zásobováno v Plzeňském kraji (87,5 %). Meziročně se podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů zvýšil ve většině krajů s výjimkou Karlovarského a Jihomoravského, kde došlo k poklesu, a Moravskoslezského, kde meziročně stagnoval.

Nejvíce vody spotřebují domácnosti v hl. m. Praze.

Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele meziročně rostlo. V porovnání s rokem 2024 vzrostla spotřeba vody v roce 2025 ve většině krajů, nejvíce v Olomouckém kraji (o 6,8 %). K poklesu spotřeby došlo meziročně jen ve dvou krajích, a to v Ústeckém a v hl. m. Praze (o 0,5 %, resp. 0,2 %). Největší spotřebu vody měly v roce 2025 domácnosti v hl. m. Praze, kterým bylo vloni v průměru fakturováno 106,8 litrů/osobu/den. Naopak nejméně to bylo ve Zlínském kraji, a to 81,0 litrů/osobu/den. Celorepublikově byla spotřeba vody v domácnostech vloni při porovnání s rokem 2024 vyšší o 1,4 litru/osobu/den (o 1,6 %).

Zvýšil se podíl obyvatel napojených na kanalizaci.

Na kanalizaci v Česku bylo v roce 2025 připojeno 90,8 % všech obyvatel, meziročně se tento podíl zvýšil o 0,5 p. b. Nejmenší podíl obyvatel připojených na kanalizaci vykázal vloni Liberecký kraj, a to 74,9 %. Naproti tomu v hl. m. Praze bylo na kanalizaci připojeno 100 % obyvatel. Z celkového množství vypouštěných odpadních vod jich bylo v roce 2025 v Česku čištěno 97,6 %. Nejmenší podíl čištěných odpadních vod byl zjištěn v Pardubickém kraji, kde dosáhl 90,8 %, naopak v hl. m. Praze a Karlovarském kraji bylo čištěno 100,0 % odpadních vod a ve Středočeském kraji to bylo 99,9 %.

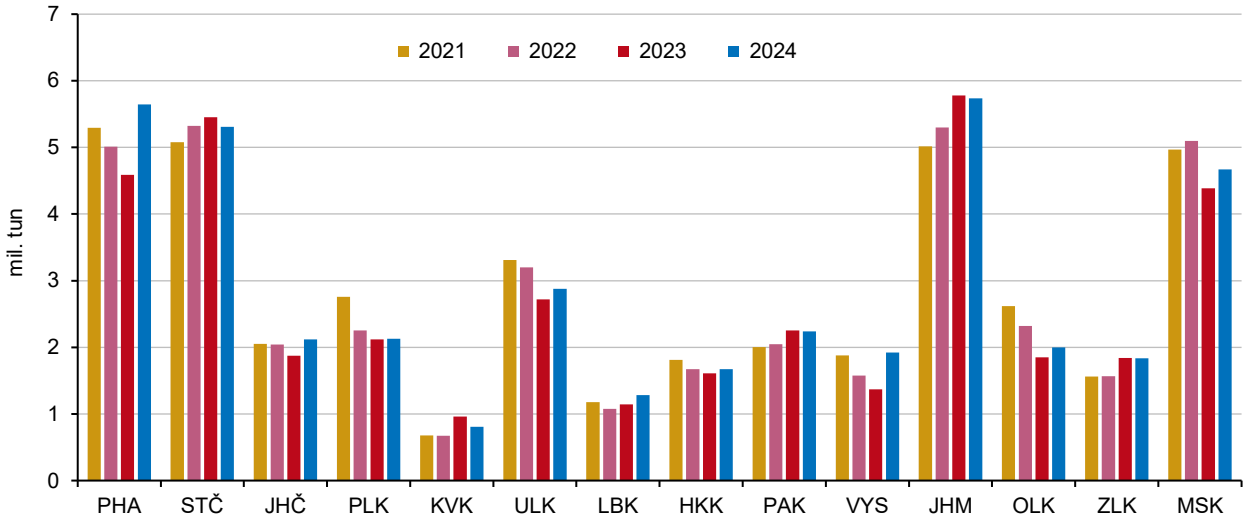
Nejvíce znečištěné ovzduší má hl. m. Praha, Ústecký a Moravskoslezský kraj.

Nejvíce znečištěné ovzduší bylo v letech 2015 až 2024 v hl. m. Praze především vlivem mobilních zdrojů (REZZO 4), v Ústeckém a Moravskoslezském kraji byly příčinou vysoké měrné emise převážně ze stacionárních zdrojů (REZZO 1–3). Z dlouhodobého pohledu bylo celkové znečištění (REZZO 1–4) nejvyšší v případě tuhých znečišťujících látek a oxidů dusíku v hl. m. Praze. Emisemi oxidu siřičitého byl nejvíce zasažen Ústecký kraj a emise CO byly nejvyšší v Moravskoslezském kraji. V porovnání s ostatními kraji byly emise CO rovněž výrazně vyšší i v hl. m. Praze.

Nejrychleji klesají emise v nejvíce znečištěných krajích.
.

Objem emisí sledovaných znečišťujících látek (TZL, SO_X, NO_X, CO) pocházejících ze stacionárních zdrojů i mobilních zdrojů REZZO 1–4 v Česku z dlouhodobého pohledu klesá. Emise tuhých znečišťujících látek a oxidů dusíku nejrychleji klesaly v Moravskoslezském kraji, kde byly v roce 2024 při porovnání s rokem 2015 emise tuhých znečišťujících látek nižší o 57,2 % a emise oxidů dusíku byly nižší o 55,2 %. Emise oxidu siřičitého za stejné období nejvíce poklesly v Karlovarském kraji (o 85,8 %), v případě oxidu uhelnatého byl největší pokles zaznamenán v hl. m. Praze (o 70,0 %).

Graf 5.10 Produkce odpadů v krajích

Celková produkce odpadů nejvíce vzrostla v Pardubickém kraji.

Produkce odpadů se v období 2019 až 2024 zvýšila v jedenácti krajích, nejvíce v Pardubickém kraji (o 31,8 %), což se projevilo i v nejvýraznějším nárůstu produkce odpadů v přepočtu na 1 obyvatele (o 29,7 %). Nejnižší celková produkce odpadů byla v Olomouckém kraji, v porovnání s rokem 2019 byla v roce 2024 nižší o 8,7 %. V přepočtu na jednoho obyvatele činil tento pokles 8,6 %. Pomyslného prvenství z pohledu produkce odpadu na obyvatele dosáhl v letech 2019 a 2022 až 2024 Jihomoravský kraj, v roce 2024 se zde vyprodukovalo 4 678 kg odpadu na obyvatele. Naproti tomu nejnižší objemy odpadu jsou dlouhodobě vykazovány v Libereckém kraji, který byl v letech 2019 až 2024 krajem s nejnižší nebo druhou nejnižší produkcí odpadů na obyvatele. Méně odpadu vykázal v letech 2021, 2022 a 2024 pouze Karlovarský kraj, kde v roce 2024 připadalo na obyvatele 2 756 kg odpadu.

Objem vyprodukovaného komunálního odpadu nejrychleji rostl v Moravskoslezském kraji.

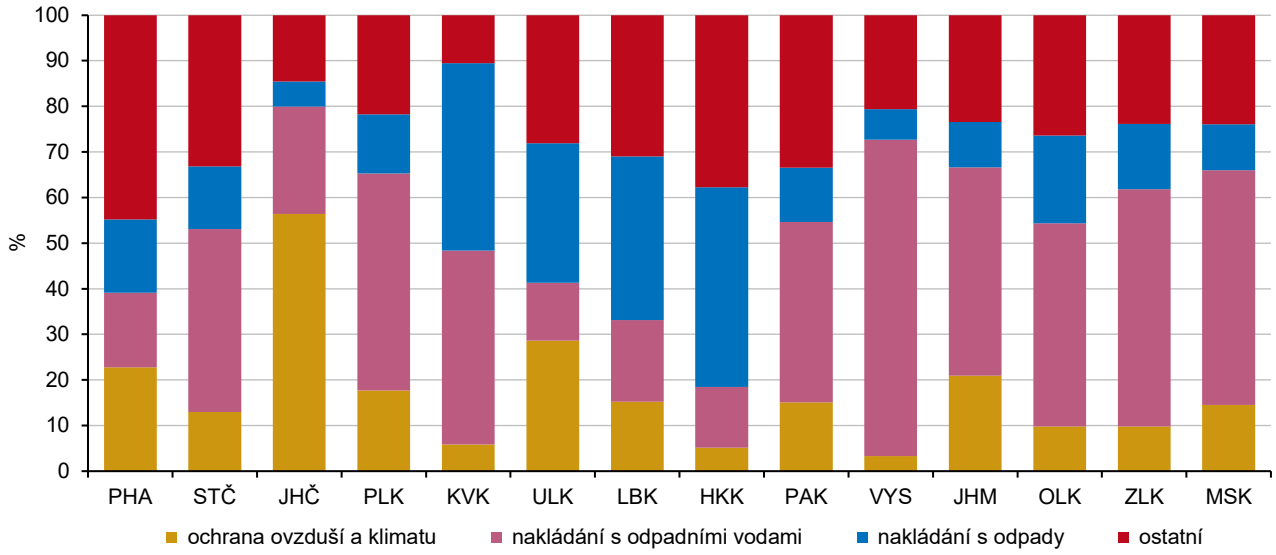
Stejně jako celková produkce odpadů vzrostla za sledované období celorepublikově i produkce komunálního odpadu. Nejvyšší nárůst zaznamenali v Moravskoslezském kraji, kde byla produkce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2024 v porovnání s rokem 2019 vyšší o 27,5 %. Ve třech krajích produkce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele poklesla, a to v hl. m. Praze (o 4,7 %),

Královéhradeckém kraji (o 2,7 %) a Kraji Vysočina (o 1,4 %). V období 2019 až 2023 se nejvíce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele vyprodukovalo nejčastěji ve Středočeském kraji, s výjimkou roku 2022. Tehdy bylo více odpadu vyprodukováno jen v Olomouckém kraji, v roce 2024 měl nejvyšší produkci komunálního odpadu na obyvatele jen Moravskoslezský kraj (651 kg). Nejméně komunálního odpadu naopak produkovali v letech 2019 až 2023 obyvatelé Karlovarského kraje, v roce 2024 byla produkce nejnižší v Libereckém kraji (482 kg).

Nejvíce se investovalo do životního prostředí Moravskoslezského kraje.

Celkové investice na ochranu životního prostředí vynaložené v roce 2025 v Česku dosáhly hodnoty 41 150,0 mil. Kč, v přepočtu na 1 obyvatele Česka připadaly investice ve výši 3 778 Kč. Z pohledu posledních sedmi let patřily v přepočtu na obyvatele k nejvyšším investice do ochrany životního prostředí Moravskoslezského kraje. Vloni zde bylo na 1 obyvatele investováno 5 763 Kč, následoval Jihočeský kraj (5 067 Kč) a Ústecký kraj (4 805 Kč). Nejméně se v letech 2019 až 2025 v přepočtu na obyvatele investovalo do životního prostředí v Karlovarském a Libereckém kraji, v roce 2025 to bylo 1 535 Kč, resp. 2 464 Kč.

Graf 5.11 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v roce 2025

Největší objem prostředků pocházel od investorů z hl. m. Prahy.

Z pohledu sídla investora investovali nejvíce do životního prostředí investoři se sídlem v hl. m. Praze. V jednotlivých letech období 2019 až 2025 se tento podíl na celkovém objemu vynaložených investic v Česku pohyboval v intervalu od 24,9 % (rok 2025) po 32,1 % (rok 2023). Nejméně naopak investovali do ochrany životního prostředí investoři se sídlem v Karlovarském a Libereckém kraji.

Nejvyšší prioritu mělo nakládání s odpadními vodami.

V souhrnu za období 2019 až 2025 směřovali investoři z jednotlivých krajů finanční prostředky nejčastěji do nakládání s odpadními vodami. Tento účel měl nejvyšší prioritu investorů z osmi krajů, přičemž největší podíl prostředků do něj směřovali investoři se sídlem v Kraji Vysočina, a to 70,3 %. Ve třech krajích, Jihočeském, Ústeckém a Pardubickém, měla vyšší prioritu ochrana ovzduší a klimatu, nejvyšší u investorů se sídlem v Jihočeském kraji, kteří směřovali do této oblasti 56,6 % investic. Investoři se sídlem v Královéhradeckém a Libereckém kraji investovali největší objem prostředků do nakládání s odpady (37,5 %, resp. 30,2 % všech výdajů v kraji). Ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod měla nejvyšší prioritu u investorů v hl. m. Praze, v průběhu období 2019 až 2025 do ní směřovali 22,1 % všech prostředků jimi investovaných do ochrany životního prostředí. Obdobně vysoký podíl investovali do ochrany a sanace půdy, podzemních

a povrchových vod investoři se sídlem v Libereckém kraji, a to 21,4 % všech vynaložených prostředků.

Největší objemy neinvestičních prostředků směřovaly do nakládání s odpady.

V případě neinvestičních nákladů převažovaly u investorů ve všech krajích náklady spojené s nakládáním s odpady. V souhrnu za období 2019 až 2025 se jejich podíl na celkovém objemu vynaložených nákladů pohyboval v intervalu od 41,8 % (Ústecký kraj) po 84,6 % (Královéhradecký kraj). Programovým zaměřením, kam směřoval druhý největší objem nákladů investorů v jednotlivých krajích, bylo nakládání s odpadními vodami. V souvislosti s ním vykázali druhý největší objem výdajů investoři ve dvanácti krajích. Pouze v Libereckém kraji byl vynaložen druhý největší objem výdajů v souvislosti s ochranou a sanací půdy, podzemních a povrchových vod a v hl. m. Praze to byly neinvestiční náklady programového zaměření spojené s ochranou ovzduší a klimatu.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česko	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (‰)														
2001	-1,7	-3,0	-2,2	-1,3	-2,1	-0,7	-1,2	-0,8	-1,5	-1,2	-1,2	-1,8	-1,4	-1,4	-1,3
2005	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4	-0,7	0,1	-0,3	0,1	-0,6	-0,5	-0,5	-0,8	-0,5	-1,0	-0,7
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2015	-0,0	1,9	1,2	-0,5	-0,8	-1,8	-1,1	0,3	-0,5	-0,3	0,3	0,6	-0,8	-0,8	-1,4
2020	-1,8	0,8	-0,6	-1,9	-2,0	-4,6	-3,5	-1,6	-2,1	-1,8	-2,2	-1,0	-2,4	-3,4	-3,5
2025	-3,3	-0,8	-2,4	-3,8	-3,8	-5,5	-4,9	-3,8	-3,9	-3,2	-3,0	-2,9	-3,7	-3,7	-4,7
	Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)														
2001	-0,8	-5,9	4,3	0,2	-0,1	-1,7	0,0	-1,2	-1,3	-1,0	-0,7	-1,3	-0,5	-0,2	-1,7
2005	3,5	10,0	12,8	3,7	4,2	-1,1	1,5	3,3	2,5	2,0	1,8	0,9	0,1	0,1	-1,3
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2015	1,5	4,8	7,6	1,4	3,4	-3,1	-0,3	1,5	0,2	-0,2	-1,2	1,3	-0,8	-0,2	-2,2
2020	2,5	7,3	9,9	1,1	3,9	-0,0	-1,4	-1,2	0,6	2,1	0,3	3,8	0,1	-0,8	-3,0
2025	3,9	7,4	9,8	3,2	3,9	1,5	1,9	1,8	1,7	4,1	-0,3	3,9	3,7	1,1	-0,6
	Úhrnná plodnost[1)]														
2001	1,146	1,098	1,160	1,135	1,129	1,216	1,220	1,184	1,175	1,131	1,136	1,107	1,131	1,114	1,159
2005	1,282	1,240	1,338	1,256	1,286	1,278	1,375	1,272	1,298	1,255	1,293	1,256	1,230	1,232	1,284
2010	1,493	1,385	1,577	1,494	1,490	1,487	1,549	1,577	1,526	1,522	1,455	1,492	1,468	1,414	1,474
2015	1,570	1,471	1,639	1,600	1,555	1,451	1,604	1,629	1,600	1,579	1,629	1,575	1,562	1,530	1,503
2020	1,707	1,509	1,745	1,749	1,686	1,616	1,716	1,756	1,756	1,771	1,797	1,726	1,786	1,710	1,672
2025	1,282	1,148	1,275	1,345	1,255	1,156	1,263	1,272	1,330	1,328	1,423	1,275	1,368	1,359	1,305
	Index stáří k 31. 12.[2)]														
2001	87,2	122,3	90,5	84,0	92,9	72,7	73,4	77,2	90,6	85,1	82,0	91,8	84,4	85,3	74,2
2005	97,0	126,9	94,5	94,5	102,9	84,9	80,2	85,8	100,3	95,1	93,6	102,4	96,5	99,4	88,6
2010	107,8	127,6	94,8	106,8	113,4	98,1	91,2	97,1	113,4	107,1	109,6	114,8	110,3	115,7	105,8
2015	119,0	123,8	100,5	120,4	125,3	121,9	111,7	115,8	129,3	120,6	124,2	122,0	123,9	128,6	121,5
2020	125,5	118,9	104,4	130,8	131,8	136,5	124,2	124,9	140,7	128,7	132,8	125,1	133,7	138,2	132,3
2025	138,0	123,1	113,0	146,9	143,1	159,7	142,3	141,6	155,6	140,1	145,0	134,3	150,0	155,2	151,9
	Naděje dožití mužů při narození (roky) – dvouleté období (např. 2001–2002, 2024–2025)														
2002	.	73,7	72,0	72,3	72,4	71,2	70,0	71,4	73,1	72,9	72,9	72,6	71,6	72,1	70,6
2005	.	74,7	72,5	73,2	73,0	71,8	70,8	72,6	73,9	73,1	73,4	73,1	73,0	72,0	71,3
2010	.	76,3	74,3	74,7	74,9	72,7	72,2	74,3	75,2	74,7	75,1	74,8	73,9	73,6	72,7
2015	.	77,5	76,0	75,6	76,1	74,4	73,8	75,4	76,5	76,2	76,5	76,3	75,1	75,4	74,1
2020	.	78,2	76,2	76,2	76,0	74,5	73,9	76,0	76,8	76,1	75,9	76,3	75,1	75,1	73,9
2025	.	79,2	77,8	77,4	77,4	76,0	75,4	77,1	78,1	77,6	77,9	77,9	76,8	77,3	75,8
	Naděje dožití žen při narození (roky) – dvouleté období (např. 2001–2002, 2024–2025)														
2002	.	79,2	78,4	78,9	78,6	77,5	76,6	78,3	79,1	78,9	79,2	79,3	78,7	79,2	78,1
2005	.	80,1	78,7	79,4	79,2	78,1	77,3	79,0	79,8	79,7	79,7	79,9	79,6	79,9	78,6
2010	.	81,4	80,3	80,5	80,3	79,0	78,7	80,3	80,9	80,8	81,2	81,2	80,3	81,1	79,7
2015	.	82,4	81,5	81,5	81,4	80,2	79,7	81,4	82,2	82,1	82,6	82,4	81,7	81,8	80,8
2020	.	82,9	81,6	81,9	81,9	80,0	79,9	81,5	82,4	81,9	82,3	82,4	81,7	81,9	80,9
2025	.	84,6	83,2	83,4	83,0	81,7	81,0	83,0	83,4	83,4	83,8	83,5	83,0	83,9	82,2
	Podíl cizinců na obyvatelstvu (%)[3)]														
2001	2,1	5,3	2,4	1,3	1,8	3,9	1,8	2,1	1,6	1,3	0,9	1,6	1,0	1,3	1,4
2005	2,7	7,6	3,0	1,7	2,4	4,7	2,7	2,7	2,1	1,3	1,2	2,1	1,2	1,0	1,5
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2015	4,4	13,6	4,7	2,6	4,7	6,4	4,0	4,1	2,5	2,3	1,6	3,5	1,6	1,5	2,0
2020	5,9	17,2	6,5	3,7	7,1	7,5	4,8	5,1	3,4	3,9	2,5	4,9	2,2	2,0	2,3
2025	10,4	26,0	11,1	7,1	13,4	12,6	7,1	9,2	6,8	7,9	6,1	9,2	4,7	4,8	4,6

[1)] počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

[2)] počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0–14 let

[3)] od roku 2015 včetně osob s mezinárodní ochranou

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česko	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Míra zaměstnanosti (%)														
2001	55,1	60,2	56,1	57,4	57,3	58,3	53,0	56,8	56,5	55,0	55,7	53,6	52,3	53,4	50,2
2005	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2015	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
2020	58,3	62,9	60,7	57,4	59,0	57,1	55,8	56,5	57,1	58,4	58,1	58,3	55,4	56,9	55,9
2025[1)]	59,3	65,2	61,0	58,2	60,4	59,8	56,2	56,4	58,3	58,3	58,9	58,8	59,0	56,6	56,8
	Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)[2)] (MPSV)														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	6,6	2,6	4,7	4,9	4,9	7,9	11,3	5,7	5,4	6,1	6,0	7,5	7,5	6,6	10,2
2010	7,4	3,6	6,1	6,4	6,6	8,9	10,2	8,1	6,3	7,5	8,1	8,5	9,1	7,9	9,0
2015	6,2	4,2	5,4	5,1	4,6	7,1	8,9	6,4	5,0	5,1	6,2	7,0	7,0	6,0	8,6
2020	4,0	3,5	3,5	3,2	3,4	5,4	5,5	4,1	3,1	2,9	3,3	4,5	4,1	3,2	5,6
2025	4,8	3,6	3,9	4,2	3,9	5,8	7,1	5,5	4,1	3,9	4,1	5,4	5,1	4,0	6,6
	Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)[3)] (MPSV)														
2001	2,4	0,6	1,6	1,0	1,6	2,1	5,5	1,5	1,2	1,8	1,6	2,4	3,3	2,0	4,9
2005	2,9	0,7	1,7	1,5	1,8	3,5	6,1	2,3	1,9	2,3	2,4	3,4	3,3	2,8	5,6
2010	2,4	0,8	1,7	1,5	1,9	3,3	4,1	2,8	1,5	2,2	2,5	2,8	3,1	2,8	3,6
2015	2,7	1,7	2,2	1,6	1,7	3,4	4,6	2,7	1,8	1,7	2,4	3,0	3,1	2,3	4,4
2020	1,0	0,7	0,8	0,6	0,7	1,0	1,6	1,0	0,6	0,4	0,7	1,4	0,9	0,6	2,1
2025	1,7	1,1	1,3	1,3	1,2	2,2	3,1	1,8	1,2	1,2	1,4	2,1	1,8	1,3	2,9
	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2001	131,3	174,6	139,0	128,7	132,7	123,7	121,0	128,6	129,9	120,2	117,4	127,7	120,6	121,0	119,3
2005	159,5	216,4	172,4	154,5	158,4	143,9	140,0	152,7	154,7	149,6	150,0	154,3	142,1	148,8	144,7
2010	200,4	271,2	223,6	188,1	197,1	175,7	176,2	188,3	191,7	183,5	187,3	198,6	176,6	181,3	179,7
2015	218,5	283,7	238,3	205,8	224,3	194,8	185,5	202,2	208,5	208,6	210,5	220,5	195,0	207,6	195,6
2020	289,7	376,6	304,3	274,3	287,3	252,3	262,8	268,5	277,8	276,8	284,9	290,2	262,6	268,4	261,2
2024	399,7	528,3	431,3	380,5	389,6	352,7	348,6	360,9	383,2	372,9	389,4	392,7	356,7	370,8	356,2
	Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2011	21 782	27 162	22 447	20 303	21 554	19 183	20 533	21 017	20 266	20 527	20 378	21 127	20 717	20 153	21 383
2015	23 726	28 677	24 582	22 697	24 135	21 747	22 644	23 946	22 521	22 283	22 600	23 328	21 918	21 770	23 116
2020	33 195	38 732	34 518	31 508	33 961	30 314	32 404	32 590	32 880	31 734	32 354	32 837	31 571	30 999	31 924
2025	44 337	52 793	46 363	42 229	45 256	40 932	43 877	42 886	45 392	42 518	43 211	44 819	42 594	42 049	43 073
	Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč)[4)] (MPSV)														
2001	6 808	7 241	6 789	6 692	6 770	6 751	6 849	6 731	6 699	6 661	6 628	6 726	6 643	6 645	6 906
2005	7 744	8 291	7 748	7 635	7 703	7 650	7 724	7 676	7 631	7 561	7 516	7 659	7 543	7 557	7 806
2010	10 138	10 855	10 198	10 024	10 088	9 944	10 057	10 063	10 008	9 913	9 852	10 016	9 837	9 908	10 218
2015	11 363	12 172	11 499	11 260	11 307	11 062	11 240	11 268	11 221	11 122	11 078	11 218	11 007	11 122	11 427
2020	14 503	15 439	14 703	14 393	14 434	14 031	14 291	14 343	14 346	14 250	14 248	14 343	14 099	14 279	14 570
2025	21 175	22 386	21 466	21 010	21 038	20 329	20 853	20 912	20 986	20 895	20 962	21 012	20 671	20 968	21 251
	Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%)[5)] (ČSSZ)														
2002	13,5	8,9	11,9	12,5	17,1	15,2	15,0	11,6	12,7	15,9	17,3	12,7	13,0	14,1	16,8
2005	14,7	9,5	13,2	14,1	17,8	16,0	16,4	12,7	14,0	17,0	18,9	13,9	14,6	15,1	17,7
2010	19,1	10,6	16,5	19,3	22,4	21,0	22,0	17,7	18,9	22,6	24,5	17,9	20,7	19,6	22,6
2015	24,8	13,2	21,5	25,9	27,9	27,2	27,5	23,8	25,5	29,5	31,1	23,3	27,8	26,1	28,9
2020	27,3	13,9	23,4	29,6	29,7	29,7	29,3	26,5	28,6	32,5	34,7	25,7	31,2	28,9	32,1
2025	32,8	17,4	28,2	36,4	34,4	34,9	33,7	31,9	34,6	38,3	41,6	31,1	37,6	35,8	38,4

[1)] data vypočtena dle nové metodiky vážení zavedené od roku 2023, údaje předchozích let nejsou srovnatelné

[2)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (ÚP) ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku, jmenovatel data ČSÚ

[3)] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ

[4)] bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměr. starob. důchodu; data za prosinec

[5)] včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česko	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2001	253,5	509,5	251,9	234,1	237,4	208,5	204,1	229,3	232,2	214,2	216,5	231,5	198,5	207,0	196,3
2005	321,3	703,7	301,1	287,3	299,3	241,5	255,9	267,9	275,3	256,7	263,5	287,8	234,1	255,1	263,9
2010	383,5	862,8	347,2	317,7	348,0	265,5	292,5	290,0	322,4	305,9	303,8	362,2	280,8	314,5	309,0
2015	442,7	973,6	406,0	357,8	404,9	287,6	329,6	340,9	378,0	352,0	360,1	421,9	333,8	375,4	360,0
2020	555,0	1 224,5	502,7	455,6	488,2	341,1	387,4	421,9	500,6	458,0	466,6	540,7	435,1	465,7	423,4
2024	740,2	1 567,9	683,6	597,2	637,2	460,9	513,2	563,3	640,7	623,7	618,3	714,4	599,8	610,2	581,0
	Vývoj HDP – rok 2000 = 100 (srovnatelné ceny, %)														
2001	102,9	105,2	103,0	100,8	103,2	98,8	99,9	102,1	101,2	102,1	106,1	103,0	101,3	103,2	102,5
2005	120,2	131,8	121,7	115,5	122,0	104,0	111,6	114,9	112,9	115,3	120,9	118,1	112,9	119,8	117,1
2010	135,7	151,7	151,3	116,7	136,6	100,3	121,5	124,4	124,6	136,6	131,4	136,5	125,2	144,2	123,0
2015	147,0	167,0	169,9	120,4	148,0	98,9	126,2	135,2	133,6	145,1	140,4	152,0	137,6	156,0	129,0
2020	159,9	185,3	194,3	132,5	156,3	95,2	123,3	144,9	154,5	164,7	153,8	167,3	151,7	168,1	128,5
2024	173,4	203,5	223,3	139,5	169,5	100,5	122,9	158,7	162,7	183,8	163,3	180,0	164,3	176,1	137,4
	Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)														
2001	.	.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	28,7	30,4		27,2	23,7	13,5	24,8	18,7	32,2	32,1	29,7	34,0	31,3	29,4	28,6
2010	29,2	33,4		26,6	26,6	16,2	24,4	18,8	32,7	31,6	31,3	34,1	29,1	27,4	25,7
2015	36,8	41,7		29,9	33,8	20,2	35,0	23,0	41,3	45,4	39,1	42,0	36,2	35,8	31,9
2020	42,3	46,9		36,4	38,3	23,0	36,9	28,2	43,6	53,9	50,4	49,5	39,0	40,4	33,1
2024[1)]	49,4	56,7		41,8	44,5	24,5	43,9	27,5	52,1	64,5	60,8	56,1	44,4	45,2	38,7
	Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích[2)] (tis. fyzických osob)														
2001	880,7	80,9	99,0	55,6	52,0	29,5	64,7	50,8	53,8	40,6	50,4	81,4	49,3	49,9	122,9
2005	847,2	74,1	97,6	47,2	59,4	25,9	57,2	48,1	50,4	47,7	48,4	74,9	52,6	47,6	116,3
2010	749,7	73,9	90,9	41,5	50,5	20,7	52,5	40,1	37,1	41,8	44,1	63,2	40,6	44,4	108,6
2015	806,9	77,5	95,3	47,3	59,7	19,2	52,6	43,4	45,3	46,3	48,1	68,9	44,2	52,0	107,0
2020	827,0	78,0	109,5	49,2	57,0	16,9	61,0	44,5	46,7	48,0	47,7	67,5	44,7	51,7	104,7
2025	770,3	75,1	108,5	41,7	58,3	13,7	60,4	36,6	39,1	44,4	42,9	70,6	41,9	48,4	88,8
	Stavební práce "S" podle místa stavby na 1 obyvatele[3)] (tis. Kč)														
2001	20,7	40,2	19,1	20,1	18,4	17,1	20,0	16,1	21,8	15,1	16,8	16,7	24,8	13,5	16,7
2005	26,8	57,9	22,0	25,9	29,2	32,3	25,9	19,8	19,7	23,4	17,9	24,5	21,2	17,3	20,9
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2015	25,4	42,4	19,4	36,5	22,1	22,7	19,0	20,8	22,4	24,0	23,8	30,6	21,0	15,7	21,6
2020	30,1	48,6	25,5	31,3	29,6	22,2	28,1	19,0	28,2	29,6	34,3	34,7	30,3	21,2	21,3
2025	43,8	68,5	35,9	43,5	35,3	35,4	35,8	35,0	52,5	58,0	49,4	47,2	38,7	32,2	31,8
	Dokončené byty na 1 000 obyvatel														
2001	2,4	2,8	2,8	2,9	3,1	1,9	1,2	2,0	2,6	2,9	2,6	2,6	2,7	2,7	1,6
2005	3,2	5,6	5,3	3,1	3,6	3,8	1,3	2,6	2,6	2,8	3,1	3,4	1,7	2,9	1,5
2010	3,5	4,9	5,9	3,4	3,3	2,8	1,3	2,9	3,3	3,2	3,4	3,9	2,6	2,4	2,3
2015	2,4	4,1	3,7	2,0	2,1	1,4	1,0	1,4	1,9	2,1	2,0	2,8	1,7	1,6	1,8
2020	3,2	4,1	4,9	2,6	4,2	1,9	1,4	1,8	2,7	3,0	3,1	3,7	3,5	2,5	2,3
2025	3,1	3,8	4,3	3,0	3,6	2,2	1,9	2,6	2,4	2,6	2,8	3,2	2,8	3,1	2,2
	Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2012	4 118	11 613	1 645	4 956	2 681	15 792	1 404	5 854	6 089	2 008	2 285	2 242	2 476	2 959	1 641
2015	4 467	12 608	1 677	5 718	2 983	15 468	1 596	5 859	6 571	2 286	2 358	2 619	2 801	3 438	1 835
2019	5 345	14 050	1 960	6 959	3 628	18 318	2 125	7 156	8 121	2 560	2 854	3 554	3 659	3 899	2 370
2020	2 933	3 694	1 309	5 266	2 537	9 887	1 340	5 665	6 197	1 823	2 143	2 271	2 550	2 767	1 548
2025	5 427	13 579	2 154	7 105	3 628	18 617	2 108	7 759	8 376	2 700	3 142	3 567	3 657	3 980	2 381

[1)] semidefinitivní údaje

[2)] podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

[3)] podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česko	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Podíl orné půdy na celkové výměře kraje (%)														
2001	39,0	31,4	50,7	31,9	35,1	17,3	35,2	22,4	40,9	44,6	47,1	50,9	41,1	32,0	32,4
2005	38,6	30,9	50,3	31,7	34,9	17,1	34,8	21,8	40,6	44,3	47,0	50,0	39,9	31,7	32,3
2010	38,1	29,9	50,0	31,3	34,3	16,3	34,2	20,9	40,3	43,9	46,7	49,2	39,5	31,2	31,7
2015	37,7	29,0	49,6	30,7	33,6	16,2	33,9	20,3	40,0	43,3	46,5	48,8	39,0	30,6	31,2
2020	37,2	28,3	49,4	30,2	32,7	15,8	33,6	19,6	39,0	42,8	46,2	48,5	38,6	29,7	30,7
2025	36,5	26,8	48,7	29,5	32,3	15,4	33,2	18,9	37,9	42,2	45,8	47,6	38,2	28,6	30,0
	Podíl lesních pozemků na celkové výměře kraje (%)														
2001	33,5	9,8	27,7	37,2	39,4	43,1	29,8	44,2	30,9	29,3	30,3	27,8	34,4	39,6	35,4
2005	33,6	9,9	27,7	37,4	39,5	43,3	29,8	44,2	30,9	29,5	30,3	28,0	34,7	39,7	35,5
2010	33,7	10,3	27,8	37,5	39,6	43,3	30,2	44,4	31,0	29,6	30,4	28,0	34,8	39,7	35,6
2015	33,8	10,4	27,9	37,7	39,8	43,5	30,5	44,6	31,1	29,8	30,5	28,1	35,2	39,8	35,7
2020	33,9	10,6	27,5	37,8	40,4	43,8	30,7	44,7	31,2	29,8	30,6	28,1	35,4	40,1	35,8
2025	34,0	10,7	27,5	38,0	40,5	44,0	30,9	44,8	31,3	29,9	30,6	28,1	35,4	40,2	35,9
	Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km²)[2] (ČHMÚ)														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	2,64	4,45	2,01	0,96	1,42	4,87	13,34	0,91	1,45	3,23	0,34	0,54	1,27	1,74	5,30
2010	2,08	2,70	1,93	0,89	0,90	2,83	10,77	0,50	1,12	2,67	0,33	0,42	0,74	1,10	4,10
2015	1,65	0,61	1,81	0,62	0,86	2,94	6,53	0,43	0,92	2,58	0,30	0,26	0,76	1,11	3,38
2020	0,85	0,51	0,85	0,25	0,39	1,03	3,42	0,28	0,52	0,98	0,22	0,14	0,53	0,59	2,27
2024[1]	0,59	0,24	0,58	0,17	0,23	0,42	3,00	0,28	0,41	0,94	0,17	0,10	0,33	0,47	1,17
	Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km²)[2] (ČHMÚ)														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	3,63	27,79	3,26	1,25	1,82	3,05	12,81	1,63	1,84	3,80	1,95	2,49	2,15	2,12	5,78
2010	3,11	22,07	3,06	1,05	1,30	3,07	10,63	1,26	1,47	3,37	1,42	2,12	1,83	1,81	5,30
2015	2,52	19,27	2,53	1,07	1,13	2,20	6,36	1,47	1,41	2,98	1,23	1,95	1,66	1,66	4,55
2020	1,88	16,11	1,77	0,84	0,88	1,68	4,76	1,15	1,33	2,25	1,18	1,56	1,32	1,45	2,97
2024[1]	1,56	14,31	1,48	0,72	0,84	1,07	4,10	0,97	1,11	1,96	1,05	1,36	1,11	1,26	2,04
	Produkce odpadů celkem na 1 obyvatele (kg)														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017	3 275	3 539	3 395	2 924	4 324	2 706	3 513	2 210	2 851	2 819	3 013	3 596	3 615	2 317	3 377
2020	3 610	3 567	3 618	3 801	3 770	2 889	3 880	2 473	3 219	3 295	3 398	4 008	4 673	2 733	3 759
2024	3 697	4 070	3 637	3 243	3 480	2 756	3 555	2 853	3 007	4 230	3 720	4 678	3 163	3 173	3 944
	Produkce komunálních odpadů na 1 obyvatele (kg)[3]														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017	489	515	531	496	453	428	478	464	509	481	513	440	503	455	501
2020	506	465	588	560	466	429	486	455	525	508	536	468	536	463	519
2024	541	485	564	556	494	501	523	482	510	583	523	526	596	491	651
	Investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)														
2001	1 946	2 680	2 748	1 426	1 657	3 412	2 908	1 354	1 090	1 709	2 105	1 140	2 224	2 001	1 118
2005	1 783	1 525	2 772	1 018	1 265	2 096	1 858	1 070	1 602	2 202	1 911	2 230	1 494	1 321	1 667
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2015	3 804	1 160	3 038	3 176	2 106	2 784	5 168	1 258	2 230	7 983	6 887	5 286	3 879	2 591	5 526
2020	2 910	3 556	3 177	2 818	2 257	1 651	3 140	1 082	2 609	3 949	3 419	2 296	2 427	1 941	3 885
2025	3 778	3 170	2 700	5 067	4 058	1 535	4 805	2 464	3 474	3 366	4 021	3 805	3 200	3 945	5 763

[1] předběžný údaj

[2] údaje před rokem 2021 nejsou srovnatelné vlivem změny metodiky

[3] odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Olomouckého kraje v letech 2001–2025

	2001	2005	2010	2015	2016	2017	2018
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ							
Počet obyvatel (k 31. 12.)	642 790	639 166	641 684	634 720	633 925	633 178	632 492
v tom ve věku: 0–14 let	104 144	94 256	91 795	95 884	96 735	97 707	98 361
15–64 let	451 119	453 974	448 608	420 020	414 933	410 336	406 113
65 let a více	87 527	90 936	101 281	118 816	122 257	125 135	128 018
Průměrný věk (k 31. 12.)	38,6	39,8	40,9	42,2	42,4	42,6	42,8
Sňatky	3 042	3 063	2 675	2 864	2 925	3 039	3 204
Rozvody	1 774	1 926	1 823	1 515	1 432	1 430	1 417
Živě narození	5 756	6 183	6 922	6 498	6 697	6 679	6 699
Zemřelí	6 662	6 479	6 748	7 000	6 731	7 033	6 952
Přirozený přírůstek/úbytek	-906	-296	174	-502	-34	-354	-253
Přistěhovalí	3 545	4 474	4 000	4 328	4 464	4 700	4 867
Vystěhovalí	3 921	4 437	4 534	4 819	5 225	5 093	5 300
Přírůstek/úbytek stěhováním	-376	37	-534	-491	-761	-393	-433
Celkový přírůstek/úbytek	-1 282	-259	-360	-993	-795	-747	-686
SOCIÁLNÍ VÝVOJ							
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)	120,6	142,1	176,6	195,0	201,8	213,8	230,5
Pracovní síla (ekonomicky aktivní; tis. osob)	312,0	314,2	306,2	307,8	312,1	314,5	319,8
Osoby mimo prac. sílu (15 let a více; tis. os.)	222,5	227,0	244,0	231,9	226,3	222,0	215,2
Míra ekonomické aktivity (%)	58,4	58,1	55,7	57,0	58,0	58,6	59,8
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance (v Kč)[1)]	12 848	16 315	21 094	23 655	24 754	26 402	28 798
průměr Česka = 100 %	89,4	88,9	88,4	89,0	89,2	89,1	89,9
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (k 31. 12.)	37 215	36 180	42 117	31 058	26 495	19 519	14 801
Podíl nezam. osob[2)] (k 31. 12.; %)	.	7,54	9,08	7,01	5,94	4,35	3,37
Děti, žáci a studenti (k 30. 9.)							
mateřských škol	18 914	18 637	21 037	22 980	22 628	22 350	22 667
základních škol	68 443	57 831	48 610	52 899	54 226	55 049	55 292
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)	.	35 010	32 423	26 420	26 217	26 067	26 100
Studenti vysokých škol[3)] (k 31. 12.)	12 317	16 037	22 494	20 358	19 535	18 873	18 424
Obyvatelé na 1 lékaře	258	.	228	210	206	207	197
Průměrná měsíční výše starobního důchodu sólo[4)] (Kč)	6 643	7 543	9 837	11 007	11 118	11 504	12 063
Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel	25,4	23,2	21,4	19,9	18,3	16,2	14,8
EKONOMICKÝ VÝVOJ							
Hrubý domácí produkt (mil. Kč)	126 876	149 558	180 152	211 513	220 796	238 367	250 650
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny; %)	101,3	102,6	104,3	105,6	102,9	105,9	101,9
rok 2000 = 100 (srovnatelné ceny; %)	101,3	112,9	125,2	137,6	141,6	150,0	152,8
Míra investic (podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu; %)	41,9	29,1	29,9	25,2	23,9	23,0	23,4
Výdaje na výzkum a vývoj (mil. Kč)	.	1 347	1 613	2 983	2 833	3 367	4 156
Registrované subjekty (k 31. 12.)	115 328	129 331	136 229	[9)] 139 097	140 735	142 182	143 972
Produkce zemědělského odvětví (mil. Kč)	.	7 687	7 077	8774,2509	8 942	9 091	8 676
Počet zaměstnanců v průmyslu[5)] (fyz. os.)	49 277	52 595	40 604	44 247	46 531	47 245	47 923
Staveb. práce "S" provedené v kraji[6)] (mil. Kč)	15 842	13 520	12 784	13 361	11 545	12 218	15 010
Dokončené byty	1 753	1 118	1 648	1 095	1 337	1 479	1 630
Osobní automobily vč. dodávkových (k 31. 12.)	178 680	205 059	238 305	267 857	277 167	288 152	298 059
Hosté v hromadných ubyt. zaříz. (tis. osob)	.	.	.	547,5	600,1	658,1	700,1
z toho nerezidenti	.	.	.	115,0	122,2	136,9	141,4
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)							
Zemědělská půda (k 31. 12.; ha)	277 187	281 992	280 129	278 209	277 850	277 525	277 319
z toho orná půda	211 097	210 171	207 878	205 594	205 329	204 951	204 526
Nezemědělská půda (k 31. 12.; ha)	236 764	244 685	246 535	248 481	249 296	249 630	249 833
z toho: lesní pozemky	176 698	183 008	183 497	185 220	185 851	186 153	186 217
zastavěné plochy a nádvoří	8 285	8 245	8 310	8 389	8 393	8 392	8 389
Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)	2 224	1 494	1 371	3 879	1 270	1 452	1 899

[1)] přepočteno na plnou pracovní dobu, podle místa pracoviště, ze čtvrtletního zpracování, údaje za rok 2025 jsou předběžné

[2)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15−64 let ze všech obyvatel ve stejném věku, jmenovatel data ČSÚ

[3)] studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji

[4)] bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměr. starob. důchodu; data za prosinec

[5)] průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elekt., plynu, tepla, klimat. vzduchu

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
							DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ
632 015	630 522	[7] 622 930	631 802	632 864	631 500	631 480	Počet obyvatel (k 31. 12.)
98 806	99 259	[7] 98 227	99 797	98 340	95 930	93 696	v tom ve věku: 0–14 let
402 274	398 548	[7] 390 774	395 991	396 702	396 466	397 253	15–64 let
130 935	132 715	[7] 133 929	136 014	137 822	139 104	140 531	65 let a více
43,0	43,1	[7] 43,3	43,3	43,5	43,8	44,1	Průměrný věk (k 31. 12.)
3 213	2 665	2 795	3 242	2 774	2 419	2 428	Sňatky
1 377	1 255	1 237	1 104	1 121	1 236	1 217	Rozvody
6 359	6 584	6 394	5 985	5 322	4 943	4 576	Živě narození
6 914	8 126	8 562	7 481	6 981	6 967	6 922	Zemřelí
-555	-1 542	-2 168	-1 496	-1 659	-2 024	-2 346	Přirozený přírůstek/úbytek
5 410	4 907	5 044	14 838	9 169	8 923	9 646	Přistěhovalí
5 332	4 858	4 877	4 470	6 448	8 263	7 320	Vystěhovalí
78	49	167	10 368	2 721	660	2 326	Přírůstek/úbytek stěhováním
-477	-1 493	-2 001	8 872	1 062	-1 364	-20	Celkový přírůstek/úbytek
							SOCIÁLNÍ VÝVOJ
244,1	262,6	283,3	319,3	350,5	356,7	.	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)
314,0	304,5	304,8	[8] 296,6	301,4	301,7	314,6	Pracovní síla (ekonomicky aktivní; tis. osob)
219,9	228,4	225,5	[8] 215,7	212,1	217,7	205,4	Osoby mimo prac. sílu (15 let a více; tis. os.)
58,8	57,1	57,5	[8] 57,9	58,7	58,1	60,5	Míra ekonomické aktivity (%)
31 064	32 825	34 887	36 100	38 340	40 751	43 381	Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance (v Kč)[1]
89,8	90,7	91,1	90,4	89,6	89,3	89,1	průměr Česka = 100 %
12 818	17 270	14 382	15 297	16 108	18 587	21 046	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (k 31. 12.)
2,94	4,11	3,35	3,63	3,81	4,43	5,09	Podíl nezam. osob[2] (k 31. 12.; %)
							Děti, žáci a studenti (k 30. 9.)
22 931	22 249	22 407	22 848	22 640	22 173	21 341	mateřských škol
55 684	55 948	55 610	57 178	56 702	56 586	56 493	základních škol
26 182	26 677	27 388	28 332	29 660	30 593	31 154	středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
18 846	20 227	20 854	20 753	20 967	20 852	21 353	Studenti vysokých škol[3] (k 31. 12.)
197	194	190	193	189	186	.	Obyvatelé na 1 lékaře
13 107	14 099	15 017	17 595	19 792	20 235	20 671	Průměrná měsíční výše starobního důchodu sólo[4] (Kč)
15,6	13,2	12,5	14,5	14,6	13,9	14,9	Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel
							EKONOMICKÝ VÝVOJ
268 608	271 375	292 689	322 491	350 248	378 753	.	Hrubý domácí produkt (mil. Kč)
103,1	96,3	103,3	101,3	99,5	104,0	.	předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny; %)
157,6	151,7	156,7	158,7	158,0	164,3	.	rok 2000 = 100 (srovnatelné ceny; %)
26,0	25,1	26,6	29,0	27,2	23,8	.	Míra investic (podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu; %)
4 738	4 291	5 156	5 858	5 731	6 340	.	Výdaje na výzkum a vývoj (mil. Kč)
143 478	145 374	147 212	147 495	134 345	135 024	137 452	Registrované subjekty (k 31. 12.)
8 992	9 472	10 946	12 462	10 924	[10] 10 923	.	Produkce zemědělského odvětví (mil. Kč)
45 892	44 744	44 168	45 232	44 656	43 419	41 921	Počet zaměstnanců v průmyslu[5] (fyz. os.)
17 314	19 160	20 247	25 210	21 349	20 596	24 362	Staveb. práce "S" provedené v kraji[6] (mil. Kč)
1 984	2 212	1 916	2 543	2 020	1 909	1 746	Dokončené byty
307 248	315 417	319 242	330 664	339 450	345 852	352 737	Osobní automobily vč. dodávkových (k 31. 12.)
761,6	472,1	469,0	722,8	784,7	753,3	816,1	Hosté v hromadných ubyt. zaříz. (tis. osob)
148,8	46,7	45,6	104,9	133,5	137,2	153,6	z toho nerezidenti
							ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)
277 074	276 887	276 667	276 472	276 187	275 956	275 753	Zemědělská půda (k 31. 12.; ha)
204 041	203 689	203 083	202 730	202 395	201 818	201 321	z toho orná půda
250 080	250 267	250 488	250 685	250 968	251 202	251 405	Nezemědělská půda (k 31. 12.; ha)
186 280	186 418	186 491	186 572	186 618	186 649	186 706	z toho: lesní pozemky
8 403	8 428	8 448	8 496	8 536	8 577	8 614	zastavěné plochy a nádvoří
1 854	2 427	2 379	2 697	2 544	2 328	3 200	Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)

[6] podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

[7] údaje od roku 2021 navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů SLDB 2021

[8] data od roku 2022 dle nové metodiky, údaje předchozích let nejsou srovnatelné

[9] od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky

[10] semidefinitivní údaje

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Olomoucký kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet obyvatel (k 31. 12.)	osoby	632 015	630 522	[6] 622 930	631 802	632 864	631 500	631 480
v tom: muži		309 603	308 718	[6] 305 449	309 040	309 380	308 853	309 551
ženy		322 412	321 804	[6] 317 481	322 762	323 484	322 647	321 929
z toho cizinci		13 010	13 718	13 774	28 660	27 000	27 760	29 403
z toho státní občanství: Ukrajina		2 557	2 832	3 473	17 701	15 669	16 052	17 012
Sňatky		3 213	2 665	2 795	3 242	2 774	2 419	2 428
Průměrný věk při prvním sňatku	roky							
ženichů		36,2	37,2	37,6	37,7	38,1	38,7	38,6
nevěst		33,4	34,3	34,8	34,9	35,3	35,7	35,9
Rozvody		1 377	1 255	1 237	1 104	1 121	1 236	1 217
Podíl rozvodů s nezletilými dětmi	%	60,8	60,2	61,2	60,0	58,4	59,0	58,3
Živě narození	osoby	6 359	6 584	6 394	5 985	5 322	4 943	4 576
z toho mimo manželství	%	49,4	50,0	50,9	48,7	49,0	48,9	47,3
Průměrný věk matky při narození dítěte	roky	30,0	30,0	30,1	30,4	30,1	30,4	30,6
prvního dítěte		28,2	28,3	28,5	28,6	28,6	28,9	29,1
Úhrnná plodnost[1]		1,679	1,786	1,822	1,700	1,533	1,450	1,368
Zemřelí	osoby	6 914	8 126	8 562	7 481	6 981	6 967	6 922
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-555	-1 542	-2 168	-1 496	-1 659	-2 024	-2 346
Přistěhovalí	osoby	5 410	4 907	5 044	14 838	9 169	8 923	9 646
z toho z ciziny		1 606	1 219	1 210	10 902	4 177	3 753	3 584
Vystěhovalí	osoby	5 332	4 858	4 877	4 470	6 448	8 263	7 320
z toho do ciziny		721	606	496	494	1 333	2 830	2 280
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	78	49	167	10 368	2 721	660	2 326
z toho s cizinou		885	613	714	10 408	2 844	923	1 304
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-477	-1 493	-2 001	8 872	1 062	-1 364	-20
Na 1 000 obyvatel								
sňatky	‰	5,1	4,2	4,5	5,1	4,4	3,8	3,9
rozvody	‰	2,2	2,0	2,0	1,8	1,8	2,0	1,9
živě narození	‰	10,1	10,4	10,3	9,5	8,4	7,8	7,3
zemřelí	‰	10,9	12,9	13,7	11,9	11,0	11,0	11,0
přirozený přírůstek/úbytek	‰	-0,9	-2,4	-3,5	-2,4	-2,6	-3,2	-3,7
přistěhovalí	‰	8,6	7,8	8,1	23,6	14,5	14,1	15,3
vystěhovalí	‰	8,4	7,7	7,8	7,1	10,2	13,1	11,6
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	0,1	0,1	0,3	16,5	4,3	1,0	3,7
celkový přírůstek/úbytek	‰	-0,8	-2,4	-3,2	14,1	1,7	-2,2	-0,0
Kojenecká úmrtnost[2]	‰	2,4	1,5	3,1	2,0	2,8	3,4	2,4
Novorozenecká úmrtnost[3]	‰	1,4	0,6	2,3	1,5	1,5	2,6	1,5
Obyvatelé ve věku (k 31. 12.)								
0–14 let	osoby	98 806	99 259	[6] 98 227	99 797	98 340	95 930	93 696
	%	15,6	15,7	[6] 15,8	15,8	15,5	15,2	14,8
15–64 let	osoby	402 274	398 548	[6] 390 774	395 991	396 702	396 466	397 253
	%	63,6	63,2	[6] 62,7	62,7	62,7	62,8	62,9
65 let a více	osoby	130 935	132 715	[6] 133 929	136 014	137 822	139 104	140 531
	%	20,7	21,0	[6] 21,5	21,5	21,8	22,0	22,3
Průměrný věk (k 31. 12.)	roky	43,0	43,1	[6] 43,3	43,3	43,5	43,8	44,1
mužů		41,4	41,6	[6] 41,8	41,8	42,0	42,3	42,5
žen		44,5	44,6	[6] 44,8	44,8	45,0	45,3	45,6
Věkový medián (k 31. 12.)		43,6	44,0	[6] 44,6	44,6	45,0	45,4	45,7
Index stáří (k 31. 12.)[4]		132,5	133,7	[6] 136,3	136,3	140,1	145,0	150,0
Index ekonomické závislosti (k 31. 12.)[5]		69,1	70,8	[6] 72,6	73,6	74,3	74,7	74,8
Naděje dožití (dvouleté období)	roky							
mužů při narození		75,7	75,1	74,1	74,7	76,1	76,5	76,8
žen při narození		82,1	81,7	81,0	81,2	82,4	83,0	83,0
mužů ve věku 65 let		16,3	15,6	14,8	15,4	16,3	16,7	17,0
žen ve věku 65 let		20,1	19,7	19,1	19,3	20,3	20,8	20,9

[1] počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

[2] počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí

[3] počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí

[4] počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0–14 let

[5] počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

[6] údaje v roce 2021 navazují na výsledky SLDB 2021

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Olomoucký kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL[1)]								
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více	tis. osob	533,9	532,9	530,3	512,3	513,4	519,4	519,9
z toho podle dosaženého vzdělání:								
základní a bez vzdělání	%	15,7	15,6	13,8	14,4	13,6	15,1	13,9
střední bez maturity	%	36,6	33,7	32,4	34,4	36,0	34,8	34,5
střední s maturitou	%	31,9	32,6	33,4	32,2	31,9	32,5	33,0
vysokoškolské vč. vyššího odborného	%	15,8	18,0	20,4	18,9	18,5	17,6	18,4
Pracovní síla (ekonomicky aktivní)	tis. osob	314,0	304,5	304,8	296,6	301,4	301,7	314,6
v tom: zaměstnaní[2)]		306,3	295,2	296,8	287,2	293,1	291,9	306,8
z toho ženy		134,2	131,9	131,0	127,4	130,8	134,8	144,1
nezaměstnaní		7,7	9,3	8,0	9,5	8,3	9,8	7,8
z toho ženy		3,9	4,7	4,4	4,7	3,2	5,4	3,4
Osoby mimo pracovní sílu ve věku 15 let a více	tis. osob	219,9	228,4	225,5	215,7	212,1	217,7	205,4
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:								
zaměstnanci[3)]	%	83,1	84,5	86,3	85,6	84,6	84,2	86,0
zaměstnavatelé	%	3,3	2,8	2,4	2,3	2,3	2,5	2,0
pracující na vlastní účet	%	12,7	12,2	11,0	11,5	12,6	12,4	11,6
Zaměstnaní pracující v kraji	tis. osob	302,2	292,8	298,2	291,9	298,7	293,9	.
v tom podle sektorů:								
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	4,1	4,0	3,7	3,8	3,7	3,6	.
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	39,9	39,1	38,6	38,3	38,2	37,0	.
terciární (služby)	%	56,0	56,9	57,6	57,9	58,1	59,4	.
Míra ekonomické aktivity	%	58,8	57,1	57,5	57,9	58,7	58,1	60,5
v tom: muži		67,8	64,9	65,7	66,6	67,4	65,0	66,7
ženy		50,3	49,9	49,7	49,8	50,5	51,7	54,8
Míra zaměstnanosti	%	57,4	55,4	56,0	56,0	57,1	56,2	59,0
v tom: muži		66,4	63,1	64,4	64,6	65,4	63,3	64,9
ženy		48,9	48,1	48,0	48,0	49,3	49,7	53,5
Obecná míra nezaměstnanosti[4)]	%	2,4	3,1	2,6	3,2	2,8	3,2	2,5
v tom: muži		2,1	2,8	2,1	2,9	3,0	2,7	2,6
ženy		2,8	3,4	3,3	3,5	2,4	3,8	2,3
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ (k 31. 12.; MPSV, MPO)								
Pracovněprávní vztahy cizinců v postavení zaměstnanců		11 245	11 642	12 534	15 895	16 526	17 766	20 459
Cizinci s platným živnostenským oprávněním		2 292	2 353	2 439	2 568	2 677	2 850	3 097
NEZAMĚSTNANOST (k 31. 12.; MPSV)								
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	osoby	12 818	17 270	14 382	15 297	16 108	18 587	21 046
z toho: ženy		6 359	8 459	7 143	7 880	8 196	9 438	10 464
absolventi škol a mladiství		622	907	740	792	936	1 151	1 318
osoby se zdravotním postižením		2 107	2 479	2 325	2 255	2 373	2 621	2 859
osoby pečující o dítě do 15 let věku		2 132	2 599	2 234	2 424	2 355	2 608	3 873
v tom podle věku:								
do 19 let		447	478	501	611	711	949	1 122
20–24 let		871	1 095	978	1 115	1 221	1 797	2 132
25–34 let		1 744	2 115	1 927	2 082	2 130	3 080	3 510
35–44 let		1 846	2 414	2 123	2 416	2 375	3 696	4 039
45–54 let		2 004	2 604	2 360	2 525	2 803	4 469	4 891
55 let a více		2 164	2 777	2 733	2 820	2 792	4 596	5 352
průměrný věk	roky	42,2	42,6	42,9	42,4	42,1	42,9	42,4
z toho podle nejvyššího dosaženého vzdělání:	osoby							
základní a bez vzdělání		3 636	4 663	4 074	4 411	4 749	5 240	5 968
střední bez maturity		5 304	7 063	5 766	6 007	6 303	7 187	8 109
střední s maturitou		2 831	4 125	3 370	3 488	3 670	4 456	4 967
vyšší odborné vč. nástavbového		123	155	107	144	150	180	205
vysokoškolské		924	1 264	1 065	1 247	1 236	1 524	1 795

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Olomoucký kraj – sociální vývoj

1. pokračování

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
z toho podle klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO):								
nemanuální pracovníci	osoby	3 489	4 413	4 040	4 476	4 594	8 288	6 051
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		946	1 222	1 107	1 208	1 190	2 160	1 578
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		2 543	3 191	2 933	3 268	3 404	6 128	4 473
manuální pracovníci	osoby	4 976	5 675	5 701	6 154	6 333	9 913	7 533
kvalifikovaní (třídy 6–8)		2 366	2 758	2 756	2 904	2 975	4 058	2 920
nekvalifikovaní (třída 9)		2 610	2 917	2 945	3 250	3 358	5 855	4 613
v tom podle délky nezaměstnanosti:	osoby							
do 3 měsíců		6 428	6 136	5 340	6 030	6 091	5 975	5 789
více než 3 měsíce až 6 měsíců		2 499	3 838	2 486	3 212	3 292	3 736	4 166
více než 6 měsíců až 12 měsíců		1 712	3 599	2 231	2 372	2 586	3 406	3 994
více než 12 měsíců až 24 měsíců		915	2 317	2 305	1 476	1 996	2 711	3 406
více než 24 měsíců		1 264	1 380	2 020	2 207	2 143	2 759	3 691
Průměrná délka evidence	dny	398	377	448	414	416	439	436
Dosažitelní uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce[5)]	osoby	11 859	16 407	13 251	14 127	15 083	17 590	20 167
z toho: ženy		5 823	8 071	6 563	7 279	7 681	8 979	10 039
absolventi škol a mladiství		605	901	727	780	927	1 131	1 309
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	osoby	5 320	6 019	5 051	5 247	5 562	5 844	5 429
z toho ženy		2 553	2 955	2 469	2 666	2 752	3 006	2 707
Podíl nezaměstnaných osob[6)]	%	2,94	4,11	3,35	3,63	3,81	4,43	5,09
v tom: muži		2,95	4,10	3,32	3,44	3,67	4,27	5,02
ženy		2,94	4,12	3,38	3,82	3,95	4,60	5,15
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných[7)]	%	0,54	0,93	1,11	0,93	1,04	1,38	1,79
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	místa	9 652	7 123	9 129	7 573	7 859	7 262 [14)]	4 117 [14)]
Uchazeči na 1 pracovní místo v evidenci úřadu práce	osoby	1,3	2,4	1,6	2,0	2,0	2,6 [14)]	5,1
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ								
Čistý disponibilní důchod domácností celkem	mil. Kč	153 113	163 788	176 693	201 089	221 799	225 231	.
na 1 obyvatele	tis. Kč	244,1	262,6	283,3	319,3	350,5	356,7	.
průměr Česka = 100	%	87,9	90,6	89,5	90,8	91,6	89,2	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD ZAMĚSTNANCŮ[8)]								
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	32 695	35 049	37 074	39 079	41 084	43 652	47 129
průměr Česka = 100		89,9	90,7	90,9	90,0	89,5	89,2	90,3
v tom: muži		35 373	37 079	39 282	41 966	43 923	46 929	50 814
ženy		29 585	32 608	34 500	35 699	37 781	39 736	43 486
Medián mezd	Kč	29 491	31 571	33 135	35 107	37 143	39 313	42 594
průměr Česka = 100		93,8	95,1	94,2	93,8	94,0	94,2	96,1
v tom: muži		31 643	33 120	35 021	37 412	39 268	41 773	45 467
ženy		26 713	29 523	30 734	32 486	34 322	36 175	40 096
NÁKLADY PRÁCE[9)]								
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	41 985	44 100	46 877	48 800	51 972	55 275	.
z toho: přímé náklady		30 540	32 236	34 392	35 272	37 493	40 074	.
mzdy		27 024	28 004	30 131	31 115	33 047	35 300	.
náhrady mzdy		3 516	4 232	4 261	4 157	4 446	4 774	.
sociální náklady a výdaje		10 903	11 602	12 362	12 783	13 660	14 438	.
VZDĚLÁVÁNÍ (MŠMT)								
Děti, žáci a studenti (k 30. 9.)	osoby							
mateřských škol		22 931	22 249	22 407	22 848	22 640	22 173	21 341
základních škol		55 684	55 948	55 610	57 178	56 702	56 586	56 493
středních škol včetně konzervatoří (denní studium)		26 182	26 677	27 388	28 332	29 660	30 593	31 154
vyšších odborných škol (denní studium)		731	793	922	1 039	1 100	1 148	1 164

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Olomoucký kraj – sociální vývoj

2. pokračování

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Studenti vysokých škol (občané ČR, k 31. 12.)	osoby							
s trvalým bydlištěm v kraji		15 340	15 896	16 026	15 714	15 756	15 938	16 478
s místem výuky v kraji		18 846	20 227	20 854	20 753	20 967	20 852	21 353
z toho v prezenčním studiu	%	75,0	73,3	73,0	73,5	74,0	75,1	75,6
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	osoby	3 877	3 885	3 770	3 825	4 232	4 733	4 374
ZDRAVÍ (ÚZIS, ČSÚ)								
Lékaři celkem (vč. smluvních)	přep. os.	3 211	3 260	3 287	3 259	3 344	3 395	.
obyvatelé na 1 lékaře		197	194	190	193	189	186	.
z toho zubní lékaři	přep. os.	521	550	509	486	489	494	.
Nemocnice akutní péče		6	6	6	7	7	7	.
lůžka		2 850	2 862	2 849	2 882	2 922	2 940	.
Samostatné ordinace lékařů								
praktických pro dospělé		292	283	282	283	283	282	.
praktických pro děti a dorost		119	114	109	109	108	105	.
stomatologů		363	358	355	350	347	343	.
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)								
Počet vyplacených dávek státní sociální podpory	tis. dávek	499,4	501,9	487,7	534,3	630,7	627,7	605,3
z toho rodičovský příspěvek		197,4	219,6	208,4	197,8	189,0	174,3	157,7
Počet vyplacených dávek pěstounské péče	tis. dávek	22,2	21,9	22,0	23,7	24,8	24,9	27,8
Výdaje na dávky státní sociální podpory	mil. Kč	1 940	2 738	2 553	2 591	3 097	3 110	3 162
z toho rodičovský příspěvek		1 401	2 226	2 035	1 901	1 803	1 691	1 622
Výdaje na dávky pěstounské péče	mil. Kč	233	231	237	230	271	280	327
Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče na 1 obyvatele	Kč	3 437	4 701	4 474	4 479	5 322	5 368	5 537
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (k 31. 12.; MPSV)								
Lůžka v domovech pro seniory		2 632	2 607	2 606	2 593	2 591	2 547	2 554
na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a více		20,1	19,6	19,5	19,1	18,8	18,3	18,2
Lůžka v domovech se zvláštním režimem		1 073	1 110	1 151	1 181	1 325	1 374	1 355
Lůžka v domovech pro osoby se zdravotním postižením		993	977	982	954	962	938	911
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (v prosinci; ČSSZ)								
Příjemci starobního důchodu celkem[10)]	osoby	149 866	148 985	147 774	147 154	147 718	147 320	146 117
z toho ženy		91 437	90 470	89 564	88 862	88 776	88 334	87 475
Příjemci starobního důchodu sólo[11)]	osoby	112 034	111 583	110 428	110 309	111 250	110 785	109 879
Příjemci předčasného starobního důchodu[10,12)]	osoby	45 616	46 497	47 838	48 836	52 434	54 447	54 924
z toho ženy		25 548	26 102	26 866	27 505	29 203	30 402	30 838
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	30,4	31,2	32,4	33,2	35,5	37,0	37,6
v tom: muži		34,3	34,9	36,0	36,6	39,4	40,8	41,1
ženy		27,9	28,9	30,0	31,0	32,9	34,4	35,3
Průměrná měsíční výše starobního důchodu sólo[11)]	Kč	13 107	14 099	15 017	17 595	19 792	20 235	20 671
v tom: muži		14 338	15 403	16 405	19 187	20 939	21 369	21 795
ženy		12 011	12 925	13 759	16 141	18 734	19 183	19 623
Podíl průměrného starobního důchodu sólo[11)] na mzdovém mediánu	%	44,4	44,7	45,3	50,1	53,3	51,5	48,5

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Olomoucký kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
KULTURA (NIK)								
Veřejné knihovny vč. poboček		494	489	487	486	481	477	471
registrovaní čtenáři	tis. osob	77,4	69,4	62,6	67,9	71,7	72,8	73,2
návštěvníci – fyzické návštěvy	tis. osob	1 135,1	706,9	694,8	916,4	1 088,4	1 052,1	967,5
Muzea, galerie a památníky v provozu celkem		18	18	18	18	20	20	22
návštěvníci expozic a výstav	tis. osob	625,4	322,3	344,1	462,6	516,0	470,0	508,2
Památkové objekty zpřístupněné návštěvníkům za vstupné		12	11	9	9	10	11	14
návštěvníci	tis. osob	287,3	174,0	190,9	232,4	238,1	215,8	253,2
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)								
Registrované trestné činy		9 838	8 369	7 802	9 114	9 224	8 805	9 389
na 1 000 obyvatel		15,6	13,2	12,5	14,5	14,6	13,9	14,9
Objasněné trestné činy		5 738	4 906	4 601	4 916	5 171	4 823	5 158
Hlášené dopravní nehody		5 508	5 083	5 327	5 820	6 163	6 555	[15] 5 526
na 1 000 obyvatel		8,7	8,0	8,5	9,2	9,7	10,4	[15] 8,8
usmrcení	osoby	34	23	41	12	17	21	23
těžce zranění	osoby	103	73	75	69	74	68	75
lehce zranění	osoby	1 382	1 155	1 107	1 270	1 317	1 312	1 404
Podíl bodovaných řidičů[13] z registrovaných řidičů celkem	%	6,2	5,7	5,7	6,4	6,9	6,6	6,2
Bodovaní řidiči s 12 body	osoby	1 898	1 963	2 084	2 216	2 340	2 116	1 980
POŽÁRY (Hasičský záchranný sbor ČR)								
Požáry celkem		980	828	900	1 040	863	892	936
na 1 000 obyvatel		1,6	1,3	1,4	1,7	1,4	1,4	1,5
přímá škoda	mil. Kč	185,9	105,9	116,5	172,4	236,5	200,5	423,7
usmrcení	osoby	5	1	6	9	10	6	6

[1] údaje podle kraje obvyklého bydliště (kromě struktury zaměstnaných podle sektorů); do roku 2021 přepočteno na celou populaci, od roku 2022 přepočteno na celou populaci po odečtení odhadu osob žijících mimo soukromé domácnosti resp. mimo byty

[2] s jediným nebo hlavním zaměstnáním, vč. ozbrojených sil

[3] zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

[4] podle definice Mezinárodní organizace práce

[5] ve věku 15−64 let

[6] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku, jmenovatel data ČSÚ

[7] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ

[8] zdroj: MPSV (Informační systém o průměrném výdělku) a MF (Informační systém o platu a služebním příjmu)

[9] podniky se sídlem v kraji

[10] včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

[11] bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

[12] předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

[13] bodovaný řidič se dopustil přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče

[14] od roku 2025 došlo ke změně metodiky evidence pracovních míst

[15] od 1. 7. 2025 změna metodiky hlášení dopravních nehod Policii ČR

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Olomoucký kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
MAKROEKONOMIKA								
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	268 608	271 375	292 689	322 491	350 248	378 753	.
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	103,1	96,3	103,3	101,3	99,5	104,0	.
rok 2000 = 100 (srovnatelné ceny)	%	157,6	151,7	156,7	158,7	158,0	164,3	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	tis. Kč	428,2	435,1	469,3	512,0	553,5	599,8	.
průměr Česka = 100	%	76,7	78,4	78,1	78,1	78,6	81,0	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	tis. Kč	888,9	926,9	981,4	1 104,8	1 172,8	1 288,8	.
průměr Česka = 100	%	80,8	83,1	82,1	83,6	83,0	87,2	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	243 128	247 491	266 762	293 592	321 747	345 735	.
v tom sektory: primární	%	3,1	3,1	2,8	3,4	3,4	2,8	.
sekundární	%	38,6	36,9	35,6	35,6	36,9	36,7	.
terciární	%	58,3	60,0	61,6	60,9	59,7	60,5	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	69 813	68 009	77 849	93 459	95 105	90 199	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	tis. Kč	111,3	109,0	124,8	148,4	150,3	142,8	.
průměr Česka = 100	%	77,4	76,9	79,2	81,8	76,4	72,8	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) pracující v kraji	osoby	302 191	292 782	298 225	291 904	298 651	293 873	.
z toho zaměstnanci		260 524	256 486	265 830	257 155	262 234	262 761	.
MÍSTNÍ ROZPOČTY[1)] (Ministerstvo financí)								
Příjmy celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	34 231	36 939	39 771	41 856	46 278	50 466	51 754
Výdaje celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	33 472	36 325	37 747	40 047	42 514	47 630	52 390
v tom: běžné výdaje		25 973	28 038	29 804	32 225	34 908	37 666	39 912
kapitálové výdaje		7 499	8 287	7 942	7 822	7 606	9 964	12 478
VĚDA A VÝZKUM								
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	4 738	4 291	5 156	5 858	5 731	6 340	.
z toho: mzdové		2 449	2 357	2 569	2 761	2 810	3 084	.
financované z veřejných národních zdrojů		1 606	1 472	1 486	1 432	1 557	1 606	.
Pracovníci ve výzkumu a vývoji	přep. os.	3 599	3 463	3 896	3 814	3 932	3 934	.
z toho výzkumní pracovníci		2 079	1 928	2 335	2 288	2 377	2 465	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE[2)]								
Podíl domácností vybavených osobním počítačem	%	73,1	75,8	75,4	76,9	78,4	82,3	.
Podíl domácností s připojením k internetu	%	76,3	78,8	79,0	80,5	82,2	85,9	.
EKONOMICKÉ SUBJEKTY								
Registrované subjekty (k 31. 12.)		143 478	145 374	147 212	147 495	134 345	135 024	137 452
z toho živnostníci		104 723	105 867	107 159	106 697	91 352	91 319	92 844
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		73 339	74 273	75 233	76 335	77 631	79 497	82 215
z toho živnostníci		49 219	50 038	50 583	51 189	50 135	50 891	52 776
Vzniklé subjekty		4 455	4 238	4 306	4 646	4 915	5 069	5 432
z toho živnostníci		3 223	3 148	3 245	3 322	3 406	3 601	3 733
ZEMĚDĚLSTVÍ								
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	8 992	9 472	10 946	12 462	10 924	[8)] 10 923	.
z toho: rostlinná produkce		5 779	6 218	7 632	8 424	6 777	[8)] 6 662	.
živočišná produkce		2 852	2 867	2 890	3 525	3 626	[8)] 3 718	.
Obhospodařovaná zemědělská půda (k 31. 5.)	ha	244 468	243 850	242 465	245 127	244 094	248 228	243 648
z toho orná		175 362	175 000	173 999	175 849	178 257	182 226	178 696
Sklizeň: obilovin	t	565 426	591 206	627 252	636 874	612 325	607 509	689 330
brambor	t	8 989	9 614	8 956	8 790	7 976	8 497	8 929
Hospodářská zvířata (k 31. 12.)								
tuři (skot)[3)]	kusy	86 268	85 402	86 447	86 268	85 366	87 414	86 869
prasata	kusy	68 030	70 308	64 832	49 582	49 291	48 651	49 141
drůbež celkem	tis. ks	473	379	438	399	387	454	369
Výroba jatečného skotu	t ž. hm.	10 817	10 953	11 079	10 551	11 279	10 863	10 932
Výroba jatečných prasat	t ž. hm.	12 837	13 591	12 905	10 964	8 856	8 428	8 858
Výroba jatečné drůbeže	t ž. hm.	4 139	2 769	3 329	4 667	3 793	4 136	2 821
Výroba mléka	tis. l	203 541	212 105	213 160	209 922	216 417	229 232	231 354
Snáška konzumních vajec	tis. ks	43 341	43 555	43 516	44 843	44 495	41 355	49 872

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Olomoucký kraj – ekonomický vývoj

1. pokračování

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
LESNICTVÍ								
Plochy dřevin (k 31. 12.; Národní lesnický institut)	ha	178 485	176 826	176 451	176 385	176 230	176 519	176 397
Zalesňování	ha	4 879	3 788	3 809	2 531	1 968	1 523	1 342
Těžba dřeva	m^3 b. k.	2 925 942	2 120 919	1 748 545	1 372 328	1 257 853	1 152 609	1 200 941
z toho nahodilá hmyzová		1 573 843	1 163 669	607 060	401 686	339 194	254 343	179 942
PRŮMYSL[4)]								
Průměrný počet podniků		148	150	143	145	147	142	136
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmysl. povahy	mil. Kč	140 285	131 539	144 508	168 120	169 075	174 707	176 824
na 1 zaměstnance	tis. Kč	3 057	2 940	3 272	3 717	3 786	4 024	4 218
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	45 892	44 744	44 168	45 232	44 656	43 419	41 921
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	32 933	32 887	35 060	37 389	40 214	43 253	45 792
ENERGETIKA (Energetický regulační úřad)								
Výroba elektřiny brutto	GWh	.	1 560	1 533	1 323	1 374	1 268	1 390
podíl na úhrnu Česka	%	.	1,9	1,8	1,6	1,8	1,7	1,8
podíl výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů	%	.	31,4	31,1	35,8	37,8	45,3	43,5
Spotřeba elektřiny netto	GWh	3 193	3 131	3 330	3 185	3 005	3 015	3 109
podíl na úhrnu Česka	%	5,4	5,5	5,5	5,5	5,4	5,4	5,5
v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 270,8	1 340,0	1 465,7	1 308,3	1 274,4	1 287,5	1 383,0
Spotřeba zemního plynu	tis. m^3	457 466	465 158	515 955	447 133	397 623	396 820	454 216
podíl na úhrnu Česka	%	5,4	5,4	5,5	6,0	6,0	5,9	6,4
v domácnostech na 1 odběratele	m^3	832,2	874,3	979,8	778,8	695,4	688,3	764,0
STAVEBNICTVÍ								
Průměrný počet podniků[5)]		22	22	22	23	22	23	22
Základní stavební výroba[5)]	mil. Kč	7 191	6 707	6 363	7 863	8 185	8 138	9 054
na 1 zaměstnance	tis. Kč	2 496	2 479	2 340	2 798	2 963	.	.
Průměrný evidenční počet zaměstnanců[5)]	fyz. os.	2 881	2 705	2 719	2 810	2 762	.	.
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance[5)]	Kč	33 284	35 058	36 854	39 473	42 196	.	.
Stavební práce "S" provedené v kraji[6)]	mil. Kč	17 314	19 160	20 247	25 210	21 349	20 596	24 362
z toho pro veřejné zadavatele		7 982	10 145	10 431	12 641	10 806	11 360	14 085
STAVEBNÍ POVOLENÍ								
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	19 995	17 358	27 556	21 286	32 662	21 535	20 190
z toho budov (bytových a nebytových)		14 588	13 392	20 693	15 279	25 043	16 072	15 201
z toho výstavba nových bytových budov		5 139	5 079	6 279	7 354	6 004	5 859	6 375
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	4 515	4 029	5 794	4 791	8 021	5 498	5 616
BYTOVÁ VÝSTAVBA								
Zahájené byty		2 089	1 917	1 690	2 255	1 479	1 694	1 686
z toho v nových rodinných domech		1 002	1 013	1 138	997	721	681	706
Dokončené byty		1 984	2 212	1 916	2 543	2 020	1 909	1 746
z toho v nových rodinných domech		1 013	1 035	1 135	1 190	1 080	871	667
Investiční náklady na výstavbu 1 m^2								
obytné plochy bytu v novém rodinném domě	Kč	37 767	40 345	42 582	49 328	53 283	56 578	59 465
obytné plochy bytu v novém bytovém domě	Kč	35 863	40 332	35 744	51 508	87 581	49 822	87 912
PRŮMĚRNÉ CENY NEMOVITOSTÍ								
Rodinné domy	Kč/m^2	25 538	27 107	32 519	38 838	38 247	39 838	43 630
Byty	Kč/m^2	27 973	32 158	39 802	48 746	45 595	48 559	56 042
DOPRAVA (k 31. 12.; Ministerstvo dopravy)								
Osobní automobily vč. dodávkových		307 248	315 417	319 242	330 664	339 450	345 852	352 737

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Olomoucký kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
CESTOVNÍ RUCH								
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)		480	559	576	555	541	533	521
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních		24 519	28 371	28 038	27 511	26 684	26 241	25 917
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	tis. osob	762	472	469	723	785	753	816
z toho nerezidenti		149	47	46	105	134	137	154
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	4,0	4,4	4,5	4,2	4,0	3,9	3,8
z toho nerezidentů		3,0	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3	3,2
Satelitní účet cestovního ruchu								
Hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu	mil. Kč	5 443	3 427	3 663	5 283	[8] 6 291	[9] 6 857	.
Průměrný počet zaměstnaných osob[7]	osoby	10 822	10 099	10 036	10 174	[8] 10 544	[9] 10 700	.

[1] souhrn za kraj, obce a dobrovolné svazky obcí

[2] tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2024 je vypočten z dat roku 2023, 2024 a 2025)

[3] do roku 2024 skot (domácí zvířata druhu tur domácí), v roce 2025 tuři – zahrnují navíc domácí zvířata druhu buvol domácí a jiné tury

[4] podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (dle CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

[5] podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující stavební činností

[6] podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

[7] počet zaměstnaných osob v hlavním zaměstnání (roční průměr)

[8] semidefinitivní údaje

[9] předběžné údaje

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Olomoucký kraj – životní prostředí

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PŮDA (ČÚZK)								
Zemědělská půda (k 31. 12.)	ha	277 074	276 887	276 667	276 472	276 187	275 956	275 753
z toho: orná půda		204 041	203 689	203 083	202 730	202 395	201 818	201 321
zahrady a ovocné sady		14 845	14 957	15 152	15 266	15 271	15 400	15 492
trvalé travní porosty		57 184	57 235	57 471	57 504	57 512	57 726	57 930
Nezemědělská půda (k 31. 12.)	ha	250 080	250 267	250 488	250 685	250 968	251 202	251 405
z toho: lesní pozemky		186 280	186 418	186 491	186 572	186 618	186 649	186 706
zastavěné plochy a nádvoří		8 403	8 428	8 448	8 496	8 536	8 577	8 614
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ[1)]								
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	38 964	39 229	40 377	40 546	39 953	40 684	41 321
Výměra půdy v přechodném období	ha	2 075	2 215	1 696	2 324	2 510	2 495	2 266
ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ								
Národní parky	ha	-	-	-	-	-	-	-
Chráněné krajinné oblasti	ha	55 781	55 781	55 781	55 781	55 781	55 781	55 781
Národní přírodní památky	ha	152	151	148	148	148	148	147
Národní přírodní rezervace	ha	3 289	3 289	3 289	3 289	3 289	3 289	3 718
Přírodní památky	ha	1 604	1 604	1 583	1 583	1 583	1 583	1 557
Přírodní rezervace	ha	2 539	2 583	2 616	2 616	2 616	2 616	2 679
VODOVODY A KANALIZACE (MZe)								
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů	%	.	.	.	.	.	95,9	96,2
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	.	.	.	.	.	82,3	87,9
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených								
na veřejnou kanalizaci	%	.	.	.	.	.	94,8	93,8
na kanalizaci s koncovou ČOV	%	.	.	.	.	.	91,4	91,2
Podíl čištěných odpadních vod	%	.	.	.	.	.	98,3	98,6
Čistírny odpadních vod (ČOV)		.	.	.	.	.	235	244
Celková kapacita ČOV	m^3/den	.	.	.	.	.	258 151	262 664
Produkce kalů v ČOV	t sušiny	.	.	.	.	.	14 639	13 136
OVZDUŠÍ (ČHMÚ)[2)]								
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1–4)	t/km^2	0,76	0,72	[4)] 0,68	0,63	0,56	0,51	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,70	0,66	0,61	0,57	0,50	0,46	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km^2	0,59	0,53	[4)] 0,48	0,42	0,34	0,33	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,58	0,53	[4)] 0,48	0,41	0,34	0,33	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km^2	1,34	1,32	[4)] 1,33	1,28	1,16	1,11	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,81	0,74	[4)] 0,75	0,71	0,61	0,61	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,53	0,58	0,59	0,57	0,54	0,50	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4)	t/km^2	9,19	8,96	[4)] 7,62	7,21	6,54	5,84	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		8,36	8,25	[4)] 6,90	6,52	5,86	5,19	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,84	0,70	0,73	0,68	0,67	0,65	.
ODPADY								
Produkce odpadů celkem	t	2 186 716	2 952 249	2 616 629	2 322 279	1 851 664	1 997 384	.
na 1 obyvatele	kg	3 459	4 673	4 195	3 687	2 926	3 163	.
z toho nebezpečných	t	58 094	70 780	94 237	69 708	90 424	78 766	.
na 1 obyvatele	kg	92	112	151	111	143	125	.
Produkce komunálních odpadů[3)]	t	339 693	338 838	348 122	344 417	331 909	376 567	.
na 1 obyvatele	kg	537	536	558	547	525	596	.

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Olomoucký kraj – životní prostředí

dokončení

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ								
Investice na ochranu životního prostředí (OŽP) podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 854	2 427	2 379	2 697	2 544	2 328	3 200
Investice na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	1 173,3	1 473,2	1 287,9	1 351,5	1 238,9	1 199,1	1 661,3
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	15,5	14,2	12,9	10,8	21,0	25,1	9,8
nakládání s odpadními vodami	%	58,0	56,8	63,6	64,6	51,4	50,1	44,5
nakládání s odpady	%	14,4	11,4	10,5	9,1	12,8	16,7	19,3
ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod	%	9,3	14,6	11,1	13,1	13,6	5,7	10,4
ochrana biodiverzity a krajiny	%	0,1	0,9	0,5	1,4	1,0	1,7	0,8
Neinvestiční náklady na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	3 055,6	3 152,4	3 540,0	3 711,4	4 031,2	4 349,5	4 608,8
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	2,2	2,3	2,2	2,5	2,4	4,6	2,2
nakládání s odpadními vodami	%	38,2	40,6	37,2	36,1	33,9	32,9	32,6
nakládání s odpady	%	50,4	48,4	52,6	51,8	55,2	55,6	56,1
ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod	%	6,6	6,3	5,6	6,9	6,2	4,4	6,4
ochrana biodiverzity a krajiny	%	0,7	0,4	0,8	0,9	0,6	0,5	0,6

[1] data převzata k 9. 6. 2026

[2] údaje za rok 2024 jsou předběžné; data převzata k 11. 11. 2025

[3] odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá

[4] data od roku 2021 dle nové metodiky, údaje předchozích let nejsou plně srovnatelné z důvodu použití nové metodiky pro výpočet emisí z vytápění domácností (REZZO3)

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele demografického, sociálního a ekonomického vývoje podle okresů Olomouckého kraje v roce 2025

	Kraj celkem	v tom okresy				
		Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ						
Počet obyvatel (k 31. 12.)	631 480	36 386	240 779	108 873	126 664	118 778
z toho cizinci	29 403	1 566	13 395	4 573	5 541	4 328
v tom ve věku (%):						
0–14 let	14,8	13,2	15,5	14,9	14,2	14,6
15–64 let	62,9	62,2	63,3	63,2	62,9	62,1
65 let a více	22,3	24,7	21,2	21,9	22,9	23,3
Průměrný věk (k 31. 12.)	44,1	45,5	43,3	43,9	44,7	44,5
Index stáří[1] (k 31. 12.)	150,0	187,2	136,1	147,4	161,5	160,2
Index ekonomické závislosti[2] (k 31. 12.)	74,8	76,4	73,7	74,4	74,6	77,4
Na 1 000 obyvatel						
živě narození	7,3	6,5	7,5	7,5	6,9	7,2
zemřelí	11,0	13,0	10,0	11,6	11,6	11,2
přistěhovalí	15,3	19,4	25,6	19,3	16,6	14,2
vystěhovalí	11,6	15,8	17,3	15,6	16,9	15,5
přirozený přírůstek/úbytek	-3,7	-6,6	-2,5	-4,2	-4,6	-4,0
přírůstek/úbytek stěhováním	3,7	3,7	8,3	3,7	-0,3	-1,3
celkový přírůstek/úbytek	-0,0	-2,9	5,8	-0,5	-4,9	-5,2
Naděje dožití mužů při narození (v období 2021–2025)	.	73,6	76,3	75,6	75,8	75,9
Naděje dožití žen při narození (v období 2021–2025)	.	80,5	82,8	81,8	81,9	82,5
SOCIÁLNÍ VÝVOJ						
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (k 31. 12.)	21 046	1 549	7 349	3 134	4 783	4 231
z toho (%):						
dosažitelní[3]	95,8	94,0	96,1	96,8	95,5	95,5
ženy	49,7	44,8	48,4	54,5	51,5	48,2
absolventi škol a mladiství	6,3	4,6	6,7	6,7	6,3	5,8
osoby se zdravotním postižením	13,6	10,3	11,4	12,9	15,5	16,9
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	25,8	29,6	26,8	24,3	23,3	26,6
ve věku do 24 let	1,5	1,1	1,6	1,9	1,2	1,3
ve věku 55 let a více	8,4	9,7	8,1	12,7	4,9	9,2
evidovaní 12 měsíců a více	33,7	28,7	29,4	33,2	40,4	35,9
Podíl nezaměstnaných osob[4] (k 31. 12.; %)	5,09	6,43	4,68	4,42	5,71	5,45
v tom: muži	5,02	6,81	4,77	3,95	5,43	5,51
ženy	5,15	6,00	4,59	4,91	6,00	5,38
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných[5] (k 31. 12.; %)	1,79	1,97	1,42	1,51	2,42	2,06
Pracovní místa v evidenci úřadu práce (ÚP)	4 117	213	1 857	692	709	646
Uchazeči o zaměstnání v evidenci ÚP na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	5,1	7,3	4,0	4,5	6,7	6,5
Lůžka v domovech pro seniory na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a více[6]	18,3	31,0	17,0	24,7	17,5	12,3

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele demografického, sociálního a ekonomického vývoje podle okresů Olomouckého kraje v roce 2025

dokončení

	Kraj celkem	v tom okresy				
		Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
Průměrná měsíční výše starobního důchodu (sólo)[7] (Kč)	20 671	19 804	21 002	20 523	20 715	20 446
Průměrná měsíční výše starobního důchodu mužů (sólo)[7] (Kč)	21 795	20 756	22 114	21 636	21 956	21 561
Průměrná měsíční výše starobního důchodu žen (sólo)[7] (Kč)	19 623	18 862	20 006	19 481	19 545	19 372
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (včetně souběhu)[8] (%)	37,6	46,1	32,5	36,7	38,9	43,3
v tom: muži	41,1	48,1	37,2	39,6	42,3	45,3
ženy	35,3	44,7	29,4	34,7	36,6	41,9
Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel	14,9	16,6	17,0	10,4	15,3	13,9
Hlášené dopravní nehody na 1 000 obyvatel	8,8	8,3	10,6	6,6	7,9	8,2
EKONOMICKÝ VÝVOJ						
Soukromí podnikatelé (živnostníci) na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více (k 31. 12.)	179,9	223,1	197,5	167,8	158,3	165,4
z toho:						
se zjištěnou aktivitou	102,3	117,7	110,4	98,3	91,8	96,0
subjekty vzniklé v roce 2025	7,2	7,1	7,9	6,7	7,1	6,8
Zahájené byty na 1 000 obyvatel	2,7	1,1	4,1	2,6	1,7	1,4
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	2,8	1,3	4,0	3,0	1,5	1,8
Hromadná ubytovací zařízení	521	154	111	44	39	173
lůžka	25 917	6 968	5 929	1 778	2 392	8 850
lůžka na 1 000 obyvatel	41,1	191,4	24,8	16,3	18,8	74,3
hosté (tis. osob)	816,1	154,3	316,7	51,1	61,8 [9]	232,1
z toho nerezidenti	153,6	11,8	94,0	7,8	17,1 [9]	22,9
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ						
Podíl na celkové výměře (k 31. 12.; %):						
orná půda	38,2	18,0	41,4	59,6	55,7	21,3
lesní pozemky	35,4	59,8	31,0	20,2	16,4	48,8
zastavěné plochy a nádvoří	1,6	0,9	1,8	2,1	2,1	1,2

[1] počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let

[2] počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

[3] ve věku 15–64 let

[4] podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve stejném věku, jmenovatel data ČSÚ

[5] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ

[6] data roku 2024

[7] bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

[8] starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

[9] méně spolehlivý údaj

ZKRATKY KRAJŮ A OKRESŮ

Kraje, okresy	Zkratka	Kód
Hlavní město Praha	**PHA**	**CZ010**
Středočeský kraj	**STČ**	**CZ020**
Benešov	BN	CZ0201
Beroun	BE	CZ0202
Kladno	KD	CZ0203
Kolín	KO	CZ0204
Kutná Hora	KH	CZ0205
Mělník	ME	CZ0206
Mladá Boleslav	MB	CZ0207
Nymburk	NB	CZ0208
Praha-východ	PY	CZ0209
Praha-západ	PZ	CZ020A
Příbram	PB	CZ020B
Rakovník	RA	CZ020C
Jihočeský kraj	**JHČ**	**CZ031**
České Budějovice	CB	CZ0311
Český Krumlov	CK	CZ0312
Jindřichův Hradec	JH	CZ0313
Písek	PI	CZ0314
Prachatice	PT	CZ0315
Strakonice	ST	CZ0316
Tábor	TA	CZ0317
Plzeňský kraj	**PLK**	**CZ032**
Domažlice	DO	CZ0321
Klatovy	KT	CZ0322
Plzeň-město	PM	CZ0323
Plzeň-jih	PJ	CZ0324
Plzeň-sever	PS	CZ0325
Rokycany	RO	CZ0326
Tachov	TC	CZ0327
Karlovarský kraj	**KVK**	**CZ041**
Cheb	CH	CZ0411
Karlovy Vary	KV	CZ0412
Sokolov	SO	CZ0413
Ústecký kraj	**ULK**	**CZ042**
Děčín	DC	CZ0421
Chomutov	CV	CZ0422
Litoměřice	LT	CZ0423
Louny	LN	CZ0424
Most	MO	CZ0425
Teplice	TP	CZ0426
Ústí nad Labem	UL	CZ0427
Liberecký kraj	**LBK**	**CZ051**
Česká Lípa	CL	CZ0511
Jablonec nad Nisou	JN	CZ0512
Liberec	LI	CZ0513
Semily	SM	CZ0514

Kraje, okresy	Zkratka	Kód
Královéhradecký kraj	**HKK**	**CZ052**
Hradec Králové	HK	CZ0521
Jičín	JC	CZ0522
Náchod	NA	CZ0523
Rychnov nad Kněžnou	RK	CZ0524
Trutnov	TU	CZ0525
Pardubický kraj	**PAK**	**CZ053**
Chrudim	CR	CZ0531
Pardubice	PU	CZ0532
Svitavy	SY	CZ0533
Ústí nad Orlicí	UO	CZ0534
Kraj Vysočina	**VYS**	**CZ063**
Havlíčkův Brod	HB	CZ0631
Jihlava	JI	CZ0632
Pelhřimov	PE	CZ0633
Třebíč	TR	CZ0634
Žďár nad Sázavou	ZR	CZ0635
Jihomoravský kraj	**JHM**	**CZ064**
Blansko	BK	CZ0641
Brno-město	BM	CZ0642
Brno-venkov	BO	CZ0643
Břeclav	BV	CZ0644
Hodonín	HO	CZ0645
Vyškov	VY	CZ0646
Znojmo	ZN	CZ0647
Olomoucký kraj	**OLK**	**CZ071**
Jeseník	JE	CZ0711
Olomouc	OC	CZ0712
Prostějov	PV	CZ0713
Přerov	PR	CZ0714
Šumperk	SU	CZ0715
Zlínský kraj	**ZLK**	**CZ072**
Kroměříž	KM	CZ0721
Uherské Hradiště	UH	CZ0722
Vsetín	VS	CZ0723
Zlín	ZL	CZ0724
Moravskoslezský kraj	**MSK**	**CZ080**
Bruntál	BR	CZ0801
Frýdek-Místek	FM	CZ0802
Karviná	KI	CZ0803
Nový Jičín	NJ	CZ0804
Opava	OP	CZ0805
Ostrava-město	OV	CZ0806